

Strategia Integrată de
Dezvoltare Urbană a
oraşului Zlatna,
judeţul Alba

2021-2027

Beneficiar:

Oraşul Zlatna,
Piaţa Unirii nr. 1A,
Zlatna,
Judeţul Alba

Consultant:

S.C. Consultanţă, Planificare, Proiecte S.R.L.,
Nr. Reg. Com.: J12/2674/2021, C.U.I.: 44384264,
Cluj-Napoca

©2021

Cuprins

Abrevieri.....	6
Introducere	7
1. Contextul strategic	8
Context internațional.....	8
Context european	9
Context național	13
Context regional	18
Context județean	19
2. Descrierea procesului de planificare și actorii implicați.....	19
Profilul socio-economic al orașului	21
1. Istoric.....	21
2. Localizare geografică	25
3. Cadrul natural	29
4. Descrierea unității administrativ teritoriale	32
5. Structura socio-demografică a populației.....	38
Evoluția populației și potențialul demografic	38
Sănătate	45
Educație	48
Resursele de muncă și formarea profesională	50
Combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale	55
Dezvoltare umană locală și marginalizare.....	57
Incluziunea socială a romilor	58
Deprivarea materială	59
6. Infrastructura	61
Infrastructura de transport	61
Mobilitate urbană durabilă	64
Infrastructura de utilități.....	64
Infrastructura de telecomunicații.....	67

Infrastructura socială	67
Infrastructura pentru situații de urgență	68
Infrastructura de sănătate	68
Infrastructura de învățământ	69
Infrastructura de cultură	71
Infrastructura de locuire	72
7. Mediu	73
Eficiența energetică și mediul	73
Calitatea factorilor de mediu (aer, apă, sol).....	74
Zone de risc natural și tehnologic.....	76
Managementul deșeurilor.....	78
Mediul și sănătatea.....	79
Schimbări climatice.....	79
8. Economia	87
Profilul economic al orașului	87
Mediul de afaceri.....	87
9. Turismul.....	91
Resursele turistice naturale	91
Potențialul turistic antropoc.....	92
Tipurile și formele de turism practicate.....	93
Infrastructura turistică	93
Circulația turistică.....	94
10. Agricultură	96
11. Administrație și bună guvernare	101
Resurse financiare	103
Guvernanța electronică și smart city	103
Ordine publică și siguranța cetățeanului	104
Consultarea opiniei publice.....	106
Analiza SWOT	127
Surse de finanțare 2021-2027	151
Programul Operațional Regional Centru	151
Programul Operațional Transport	161

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă.....	163
Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare	166
Programul Operațional Sănătate.....	168
Programul Operațional Educație și Ocupare.....	175
Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială	183
Programul Operațional Tranziție Justă	193
Strategia de dezvoltare	195
1. Viziunea, obiectivul general și obiectivele specifice	195
2. Prezentarea strategiei	197
3. Detalierea strategiei	201
Prioritizarea proiectelor.....	222
Planul de acțiuni	228
4. Indicatori de realizare a obiectivelor	231
5. Sistemul de implementare, monitorizare și evaluare	237
Bibliografie	238
Index tabele	240
Index figuri	243

Abrevieri

ADI	Asociație de Dezvoltare Intercomunitară
ADR C	Agenția de Dezvoltare Regională Centru
APL	Autoritate Publică Locală
ASC	Adaptarea la Efectele Schimbărilor Climatice
BNR	Banca Națională a României
CAEN	Clasificarea Activităților din Economia Națională
DGASPC	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
DN	Drum național
DJ	Drum județean
DC	Drum comunal
EUROSTAT	Biroul de Statistică al Uniunii Europene
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
INS	Institutul Național de Statistică
OMS	Organizația Mondială a Sănătății
ONU	Organizația Națiunilor Unite
POCIDIF	Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
PODD	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
POEO	Programul Operațional Educație și Ocupare
POIDS	Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială
POR	Programul Operațional Regional
POS	Programul Operațional Sănătate
POT	Programul Operațional Transport
POTJ	Programul Operațional Tranziție Justă
PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ
SIDU	Strategie Integrată de Dezvoltare Urbană
SMID	Sistem de Management Integrat al Deșeurilor
UE	Uniunea Europeană
UAT	Unitate Administrativ Teritorială
VMG	Venitul Minim Garantat

Introducere

Prezentul document este elaborat în contextul în care Unitatea Administrativ Teritorială Orașul Zlatna își planifică pașii pentru abordarea următoarei perioade bugetare, 2021-2027, din perspectiva finanțărilor nerambursabile și a investițiilor pe care le are de făcut în comunitate.

Responsabilitatea administrației publice pentru creșterea transparenței decizionale și pentru consolidarea procesului de planificare strategică rezultă din modul în care această *Strategie Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU)* a fost realizată.

Strategia va contribui la:

- Identificarea și conștientizarea nevoilor comunității;
- Elaborarea unui plan de măsuri;
- Elaborarea unui plan de acțiune;
- Intensificarea cooperării dintre cetățeni și autoritatea publică;
- Creșterea nivelului de predictibilitate a acțiunilor autorității publice.

De asemenea, SIDU este un document cu caracter general și principii directoare care vor ghida proiectele de dezvoltare ce urmează a fi întocmite la nivelul UAT Zlatna pentru a solicita finanțare în perioada 2021-2027. SIDU urmărește creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei locale prin valorificarea diversității locale, stimulând inovarea, concomitent cu punerea accentului pe protejarea resurselor naturale locale și pe reducerea impactului asupra mediului. Aceste direcții strategice vor avea ca scop diminuarea disparităților intra și inter-locale/județene/regionale, dar și creșterea calității vieții.

Planificarea strategică are în vedere atât fondurile externe (europene), cât și interne (naționale/guvernamentale, regionale, județene, locale).

SIDU 2021-2027 pornește de la analiza cantitativă și calitativă a condițiilor existente și a tendințelor înregistrate în perioada de programare trecută (2014-2020) la nivelul orașului Zlatna.

Analiza situației existente se încheie cu evidențierea potențialului și a nevoilor specifice UAT Zlatna, prin intermediul analizei punctelor tari și slabe, oportunităților și amenințărilor (SWOT). Pe baza acestor informații, a viziunii de dezvoltare pe termen lung, precum și a contextului de planificare și programare de la nivel național și european privind politica de coeziune pentru perioada 2021-2027, au fost formulate obiective, priorități și acțiuni

---

specifice de dezvoltare ale orașului pentru exercițiul financiar 2021-2027. Ultima parte a documentului oferă informații privind cadrul în care ar trebui să se realizeze procesul de monitorizare și evaluare a SIDU pe parcursul perioadei 2021-2027.

1. Contextul strategic

Realizarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a UAT Zlatna pentru perioada 2021-2027 trebuie pusă în context județean, regional, național, european, internațional, astfel că acest document ține cont de planificările strategice de la aceste niveluri. Motivul trecerii în revistă a documentelor programatice de la toate nivelurile amintite îl reprezintă reliefaarea într-o formă restrânsă și la nivel micro a aspectelor identificate în fiecare dintre aceste strategii, planificarea *SIDU Zlatna* neputând să fie realizată fără analiza acestora și identificarea elementelor care trebuie transpuse și la nivel local.

Context internațional

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite¹

În septembrie 2015 România s-a numărat printre statele membre ale ONU care au adoptat *Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă*, document programatic care propune 17 obiective generale pentru planificarea unei dezvoltări durabile integrate, ținând cont de cele trei dimensiuni: economică, socială și de mediu. Aceste obiective sunt:

- **Fără sărăcie:** Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context.
- **Foamete „zero”:** Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile.
- **Sănătate și bunăstare:** Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă.
- **Educație de calitate:** Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.
- **Egalitate de gen:** Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor.
- **Apă curată și sanitație:** Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți.
- **Energie curată și la prețuri accesibile:** Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern.
- **Muncă decentă și creștere economică:** Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți.

---

¹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>.

-
- **Industrie, inovație și infrastructură:** Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației.
  - **Inegalități reduse:** Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta.
  - **Orașe și comunități durabile:** Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.
  - **Consum și producție responsabile:** Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile.
  - **Acțiune climatică:** Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.
  - **Viața acvatică:** Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă.
  - **Viața terestră:** Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate.
  - **Pace, justiție și instituții eficiente:** Promovarea unor societăți pașnice și inclusive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și inclusive la toate nivelurile.
  - **Parteneriate pentru realizarea obiectivelor:** Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

Context european

Noua Politică de coeziune a UE

Politica de coeziune pentru perioada 2021-2027 include 5 priorități²:

- **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii:
  - încurajarea cercetării aplicate prin intermediul centrelor de inovare și al investițiilor naționale și transnaționale comune;
  - validarea timpurie a produselor, comercializare, brevetare, formarea de start-up-uri și transferul de tehnologie;
  - sprijinirea proceselor de descoperire antreprenorială și laboratoarelor de dezvoltare de proiecte la nivel național și regional;
  - consolidarea performanțelor cercetării și inovării și promovarea creșterii productivității prin identificarea domeniilor de specializare inteligentă în funcție de potențialul și nevoile naționale și regionale;
  - preluarea tehnologiei informației și comunicațiilor de către întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv investițiile în infrastructuri, promovarea competențelor și serviciilor digitale;

---

² https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/2021_2027/.

-
- crearea de noi societăți comerciale (de tip start-up, scale-up) și majorarea ratelor de supraviețuire a acestora;
  - sporirea capacităților de inovare ale societăților comerciale, prin introducerea de inovări la nivel de produse, organizare sau comercializare;
  - sprijinirea dezvoltării clusterelor industriale și integrarea în rețele de cooperare bazate pe cercetarea în industrie;
  - facilitarea accesului la finanțare al întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin încurajarea finanțării de pornire și consolidarea start-up-urilor inovatoare cu potențial ridicat.
  - **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon; punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice:
    - renovarea clădirilor publice și rezidențiale în vederea asigurării eficienței energetice;
    - sprijinirea măsurilor de eficiență energetică a încălzirii centralizate, alături de promovarea energiei din surse regenerabile pentru încălzirea și răcirea centralizată;
    - promovarea energiei din surse regenerabile la scară mică în paralel cu renovarea clădirilor în vederea asigurării eficienței energetice;
    - sprijinirea măsurilor care vizează reducerea emisiilor de carbon, eliminarea (schimbarea) surselor de energie pentru încălzirea centralizată;
    - punerea în aplicare a strategiilor de prevenire a riscurilor și abordarea riscurilor legate de schimbările climatice și riscurile naturale (inundații, secetă, incendii forestiere, alunecări de teren, cutremure);
    - promovarea sistemelor regionale de gospodărire a apelor;
    - sprijinirea schemelor care abordează problema poluării apei (sursele de apă dispersate) și menținerea/ameliorarea stării corpurilor de apă;
    - tranziția la economia circulară și promovarea conceptului de economie circulară în rândul întreprinderilor mici și mijlocii;
    - extinderea sistemelor de gestionare a deșeurilor la nivel județean în vederea creșterii gradului de reutilizare și reciclare;
    - sprijinirea măsurilor de gestionare și conservare în zonele protejate;
    - refacerea ecologică și crearea de noi spații municipale verzi în contextul obiectivelor de reducere a emisiilor.
  - **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale:
    - dezvoltarea rețelelor transeuropene de transport rutier și feroviar;
    - punerea în aplicare a strategiei adoptate privind siguranța traficului și luarea de măsuri de siguranță rutieră care să contribuie la reducerea ratei fatalității ridicate a accidentelor rutiere;
    - crearea de conexiuni transfrontaliere pentru rețelele transeuropene de transport;

-
- crearea de conexiuni suburbane feroviare și multimodale în centrele urbane mai mari și în jurul acestora;
  - promovarea modurilor de transport durabile și accesibile, ca de exemplu transportul public colectiv, cu emisii scăzute de dioxid de carbon;
  - dezvoltarea sistemelor de transport urban în regiunile mai puțin dezvoltate, cum ar fi transportul feroviar ușor, liniile de metrou și tramvai și infrastructura care favorizează ciclismul;
  - sprijinirea „punctelor albe” în zonele dens populate sau în jurul zonelor urbane și în zonele rurale.
- **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate:
    - îmbunătățirea procesului de elaborare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă, printr-o mai bună integrare cu educația și serviciile sociale;
    - consolidarea și sprijinirea antreprenoriatului social și economiei sociale;
    - îmbunătățirea condițiilor de muncă, oferirea de programe de lucru flexibile, pentru a asigura capacitatea de inserție profesională a persoanelor cu dizabilități și a lucrătorilor în vârstă;
    - crearea unor sisteme solide de anticipare a competențelor și punerea în aplicare a măsurilor bine definite de perfecționare și reconversie profesională care să răspundă necesităților pieței forței de muncă;
    - îmbunătățirea accesibilității, calității, din punct de vedere al costurilor, ale educației și îngrijirii copiilor preșcolari, inclusiv ale infrastructurii aferente;
    - prevenirea abandonului școlar timpuriu prin introducerea unei abordări centrate pe elev pentru copiii expuși riscului;
    - îmbunătățirea accesului la educație favorabilă incluziunii de calitate, în unități mixte, în special pentru romi, elevii cu handicap și în zonele rurale;
    - ameliorarea calității educației și formării profesionale, astfel încât să se adapteze la evoluțiile de pe piața forței de muncă;
    - dezvoltarea unor metode și tehnologii de predare inovatoare și eficiente.
  - **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE:
    - investiții în zonele metropolitane (poli de creștere) caracterizate prin creștere puternică și suburbanizare în curs, îndreptate spre stimularea creșterii, inovării și productivității;
    - dezvoltarea urbană durabilă a reședințelor de județ, astfel încât să se asigure accesul la noi locuri de muncă și servicii publice de bază;

-
- sprijinirea strategiilor teritoriale integrate în zonele dezavantajate din punct de vedere structural;
  - sprijinirea inițiativelor teritoriale specifice care vizează reconversia economiei în regiunile afectate de declin industrial și de minerit;
  - sprijinirea zonelor sensibile cu o importanță deosebită pentru mediu.

Noua Politică Agrară Comună³

Pentru perioada 2021-2027, prin Politica Agrară Comună se va urmări în continuare îmbunătățirea dezvoltării durabile a agriculturii, alimentației și zonelor rurale. Pentru atingerea acestui scop au fost trasate câteva obiective generale, care se concentrează asupra:

- viabilității economice, rezilienței și veniturilor fermelor prin asigurarea unui viitor economic stabil și corect pentru agricultori;
- performanței mai bune în materie de mediu și climă prin stabilirea unor ambiții mai mari în privința acțiunilor legate de aceste domenii;
- consolidării structurii socio-economice a zonelor rurale prin păstrarea agriculturii în inima societății europene.

De asemenea, promovarea cunoștințelor, inovării și digitalizării în agricultură și în zonele rurale reprezintă un obiectiv transversal.

Noua Politică Agrară Comună va avea următoarele obiective specifice:

- sprijinirea unor venituri fiabile ale fermelor și a rezilienței fermelor pe întregul teritoriu al UE, în vederea îmbunătățirii securității alimentare;
- îmbunătățirea orientării spre piață și sporirea competitivității, inclusiv punerea unui accent mai puternic asupra cercetării, tehnologiei și digitalizării;
- îmbunătățirea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric;
- contribuirea la energia sustenabilă, precum și la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea;
- promovarea dezvoltării sustenabile și a gospodăririi eficiente a unor resurse naturale precum apa, solul și aerul;
- contribuirea la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor;
- atragerea tinerilor fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor din zonele rurale;
- promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii sustenabile;

---

³ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/future-cap_ro.

- îmbunătățirea răspunsului dat de agricultura UE exigențelor societale referitoare la hrană și la sănătate, inclusiv la alimentele sigure, hrănitoare și produse prin metode sustenabile, precum și la bunăstarea animalelor.

Cadrul de Referință pentru Orașe Sustenabile⁴

Reprezintă un instrument conceput pentru dezvoltarea și implementarea planurilor și strategiilor pentru orașe sustenabile. A fost conceput la nivel european după adoptarea Cartei de la Leipzig în scopul de a propune o viziune comună pentru orașe sustenabile. Este structurat pe cinci dimensiuni (spațială, guvernantă, socială, economică, mediu) și treizeci de obiective: dezvoltarea unei planificări urbane sustenabile; asigurarea echității spațiale; încurajarea rezilienței teritoriale; conservarea și sporirea moștenirilor culturale și arhitecturale; promovarea unor spații publice și medii de locuire de calitate; dezvoltarea mobilității sustenabile; asigurarea unei strategii teritoriale integrate; întreținerea unei administrații și unui management financiar sustenabile la nivelul orașelor; implementarea unui proces de evaluare și îmbunătățire continuă; creșterea participării cetățenilor la luarea deciziilor; îmbunătățirea guvernanței prin parteneriate; facilitarea capacităților de dezvoltare și construirea de rețele; asigurarea incluziunii sociale; asigurarea echității sociale și intergeneraționale; construirea unei baze de locuințe pentru toată lumea; protejarea și promovarea sănătății și stării de bine; îmbunătățirea educației și învățării inclusive; promovarea oportunităților culturale și de petrecere a timpului liber; stimularea creșterii industriilor verzi și a economiei circulare; promovarea inovației și a orașelor inteligente; asigurarea conectivității; dezvoltarea sferei angajărilor și a unei economii locale reziliente; încurajarea producției și consumului sustenabile; încurajarea cooperării și a parteneriatelor inovative; atenuarea schimbărilor climatice; protejarea, refacerea și îmbunătățirea biodiversității și ecosistemelor; reducerea poluării; adaptarea la schimbările climatice; folosirea resurselor de materiale naturale într-un mod sustenabil și prevenirea risipei; protejarea, conservarea și administrarea resurselor de apă.

Context național

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030

România și-a stabilit prin intermediul acestei strategii cadrul național privind aplicarea și implementarea celor 17 obiective ale *Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă* a Organizației Națiunilor Unite, ținând cont de cele trei dimensiuni principale: economică, socială și de mediu.

Este prezentat gradul actual de dezvoltare la nivel național, sunt identificate domeniile în care este nevoie de resurse suplimentare pentru atingerea obiectivelor care să ducă la

---

⁴ <http://rfsc.eu/about/>.

---

reducerea decalajelor față de media europeană în privința indicatorilor dezvoltării durabile și sunt stabilite țintele naționale pentru atingerea celor 17 obiective ale *Agendei 2030*.

Pe plan economic se consideră necesară garantarea unei creșteri economice pe termen lung, bazată pe o economie durabilă și competitivă, centrată pe inovație, optimism și reziliența cetățenilor. Din punct de vedere social ar fi nevoie de o societate în care îmbunătățirea sistemelor educațional și sanitar, reducerea inegalităților dintre bărbați și femei, dintre mediile urban și rural, să ducă la promovarea unei societăți în care cetățenii să se simtă apreciați și sprijiniți. În ceea ce privește mediul, importanța acordată acestuia este în creștere, protejarea lui fiind responsabilitatea tuturor, iar scopul ar fi construirea unui mediu durabil, cu accent pus pe sentimentele de apartenență și comunitate.⁵

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030

Scopul documentului este punerea în evidență, din perspectivă teritorială integrată, a modalităților de valorificare a potențialului național, în vederea recuperării decalajelor față de țările europene și stimularea dezvoltării echilibrate a României. Sunt conturate principiile de bază în elaborarea strategiei, planurilor, programelor și proiectelor de dezvoltare teritorială (dezvoltarea teritorială durabilă, dezvoltarea echilibrată și armonioasă, păstrarea specificității, solidaritate, parteneriat teritorial, transparență și încredere, consultare și coordonare, dezvoltarea instituțională și subsidiaritatea), precum și obiectivele strategice: valorificarea periferialității prin dezvoltarea rolului de conector și releu la nivel continental și intercontinental, racordarea la rețeaua europeană de poli și coridoare de dezvoltare, structurarea și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane, afirmarea solidarității urban-rural, dezvoltarea rurală, consolidarea și dezvoltarea legăturilor interregionale ca suport al dezvoltării regionale, dezvoltarea adecvată a diferitelor categorii de teritorii, creșterea competitivității teritoriale, protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.⁶

Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030

Are la bază cele cinci dimensiuni principale privitoare la combaterea schimbărilor climatice asumate de către UE în cadrul Strategiei Uniunii Energetice: securitate energetică, decarbonare, eficiență energetică, piața internă a energiei și cercetare, inovare și competitivitate și prezintă indicatorii asumați de către România ca țintă pentru 2030 și politicile sau măsurile de sprijin cu ajutorul cărora vor fi atinși aceștia.

Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050

---

⁵ *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030*, p. 17-18.

⁶ *Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030*, p. 35-57.

Scopul documentului îl reprezintă creșterea sectorului energetic în condiții de sustenabilitate prin intermediul a 8 obiective strategice (energie curată și eficiență energetică; asigurarea accesului la energie electrică și termică pentru toți consumatorii; protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice; piețe de energie competitive, baza unei economii competitive; modernizarea sistemului de guvernare energetică; creșterea calității învățământului în domeniul energiei și formarea continuă a resursei umane; România, furnizor regional de securitate energetică; creșterea aportului energetic al României pe piețele regionale și europene prin valorificarea resurselor energetice primare naționale), transpuse într-un set de obiective operaționale, care la rândul lor au la bază o serie de acțiuni concrete.

Document de politică industrială a României

Identifică șapte obiective transversale: acces sporit pe piața internă (UE) și internațională al produselor industriale românești; dezvoltarea de lanțuri industriale integrate cu potențial competitiv în contextul specializării inteligente; dezvoltarea și încurajarea relațiilor de cooperare în clustere inovative; stimularea inovării prin investiții în noi produse, servicii și baze de producție; identificarea necesarului de forță de muncă specializată și instruire/perfecționare adecvată pentru sectoarele industriale; energie, climă, dezvoltare durabilă, resurse și eficiență energetică pentru stimularea competitivității; întărirea capacității administrative la nivelul Ministerului Economiei în vederea implementării politicii industriale a României, iar scopul este definit prin viziunea strategică conform căreia economia națională ar trebui să devină cea de-a zecea economie europeană într-un orizont de timp de 20 de ani.

Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030

Are ca obiectiv general dezvoltarea echilibrată a sistemului de transport astfel încât acesta să asigure o infrastructură modernă și durabilă și servicii pe măsură, aceste lucruri urmând să ducă la dezvoltare economică și îmbunătățirea calității vieții.

Pentru atingerea obiectivului general sunt stabilite etape sub forma unor obiective specifice: modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes european și național, creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor; liberalizarea pieței interne de transport; stimularea dezvoltării economiei și a competitivității; întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național; compatibilitatea cu mediul înconjurător.

Strategia Națională a locuirii

Documentul propune ca scop identificarea măsurilor și crearea instrumentelor necesare în vederea asigurării accesului la condiții de locuire adecvate pentru toate categoriile de persoane, până în anul 2030, stabilind câteva obiective generale de atins: realizarea

reforme legislative și instituționale; asigurarea securității locuirii în fața hazardelor naturale și antropice; creșterea calității locuirii; îmbunătățirea condițiilor de locuire pentru categoriile vulnerabile; creșterea fondului de locuințe publice; dezvoltarea pieței de locuințe.

Strategia Națională de renovare pe termen lung pentru sprijinirea parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice cât și private, într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050

Stabilindu-și ca scop sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private, facilitând transformarea eficace, din punct de vedere al costurilor, a clădirilor existente, *Strategia Națională de renovare pe termen lung* identifică câteva obiective de atins: îmbunătățirea performanței energetice a fondului existent de clădiri prin reducerea consumului de energie, a emisiilor de carbon și extinderea utilizării surselor regenerabile de energie la clădiri; îmbunătățirea calității vieții pentru toți utilizatorii prin îmbunătățirea confortului termic, a condițiilor de igienă, a siguranței și calității aerului; reducerea nivelului sărăciei energetice și asigurarea unei încălziri accesibile financiar pentru familiile cu venituri modeste; eficientizarea mecanismelor de finanțare privind renovarea fondului construit; dezvoltarea competențelor profesionale privind eficiența energetică în clădiri și susținerea inovării; creșterea calității fondului construit prin îmbunătățirea siguranței clădirilor și asigurarea calității arhitecturale și de integrare în mediul urban a intervențiilor de renovare.

Strategia Națională pentru locuri de muncă verzi 2018-2025

Are ca obiectiv general asigurarea unei ocupări durabile prin stimularea și valorificarea potențialului generator de locuri de muncă verzi al sectoarelor competitive, acest lucru urmând a fi realizat prin atingerea unor obiective specifice: stimularea antreprenoriatului și creării de locuri de muncă verzi cu accent pe sectoarele de competitivitate crescută; dezvoltarea competențelor forței de muncă în vederea asigurării unei ocupări de calitate în sectoarele competitive, generatoare de locuri de muncă verzi; consolidarea cooperării cu actorii relevanți și a dialogului cu partenerii sociali din sectoarele cu potențial pentru crearea de locuri de muncă verzi.

Master Planul pentru turismul național al României 2007-2026

Își propune transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural, care să corespundă standardelor UE privind furnizarea produselor și serviciilor și realizarea unei dezvoltări durabile a turismului într-un ritm de dezvoltare superior altor destinații turistice din Europa.

O parte dintre obiectivele de atins în vederea îndeplinirii scopului ar fi: crearea unei imagini nuanțate privind avantajele României ca destinație turistică; asigurarea unei dezvoltări durabile a turismului într-o manieră în care resursele sale de mediu și culturale să fie în

egală măsură apreciate în prezent și păstrate pentru generațiile viitoare; asigurarea recunoașterii turismului ca factor cheie în cadrul economiei și ca un generator de noi locuri de muncă; încurajarea autorităților municipale, județene și regionale în dezvoltarea planurilor integrate de dezvoltare a turismului, inclusiv a tuturor elementelor de infrastructură pentru a evita dezvoltarea lipsită de coordonare; dezvoltarea sistemului de educație prevocațională și vocațională pentru sectorul hotelier, astfel încât programa să includă satisfacerea necesităților pieței; extinderea sistemului de marcare a obiectivelor turistice de interes național în conformitate cu standardele UE și introducerea de rute turistice tematice; sprijinirea dezvoltării ecoturismului din Delta Dunării, a parcurilor naționale, a rezervațiilor și a zonelor rurale; crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale și auditive, în special a festivalurilor tradiționale și a evenimentelor folclorice.

Strategia națională a României pentru dezvoltarea turismului 2019-2030

Stabilește două obiective strategice generale, care pot fi atinse prin dezvoltarea turismului și care pot contribui la dezvoltarea socio-economică a comunităților locale: sprijinirea creării de locuri de muncă în comunitățile locale, inclusiv pentru grupurile vulnerabile, precum femeile, tinerii și persoanele din mediul rural, prin dezvoltarea sustenabilă a turismului; creșterea ponderii turismului în economie.

Atingerea acestor obiective strategice conturează și scopul documentului, acela ca până în 2030 România să devină o destinație turistică bine-cunoscută, de înaltă calitate, disponibilă pe parcursul întregului an, punând în valoare unicitatea patrimoniului său cultural și natural și oferind servicii la standarde internaționale.

Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România 2018-2027

Scopul strategiei îl reprezintă crearea condițiilor de dezvoltare a ecoturismului la nivelul ariilor naturale protejate și în zonele din vecinătatea acestora, prin dezvoltarea unei rețele de destinații ecoturistice recunoscute și prin realizarea de produse ecoturistice competitive pe plan național și internațional.

Obiectivele strategice trasate includ: crearea cadrului de cooperare inter-instituțională pentru creșterea numărului de parteneriate în domeniul ecoturismului, la nivel local, regional și național; întărirea capacității administrative a instituțiilor pentru implementarea politicilor și programelor de dezvoltare a ecoturismului; crearea instrumentelor pentru dezvoltarea unei infrastructuri ecoturistice specifice la nivelul destinațiilor care să permită lărgirea gamei de servicii oferite, fără un impact negativ asupra mediului; creșterea nivelului de conștientizare, apreciere și cunoaștere a valorilor naturale și culturale, a principiilor de ecoturism în rândul comunităților locale și a vizitatorilor pe de o parte, dar și în rândul

---

administrațiilor publice centrale și locale, ONG-urilor, instituțiilor de învățământ, altor instituții și organizații pe de altă parte, pentru a orienta comportamentul acestora spre responsabilitate, participare, implicare în activitățile specifice ecoturismului; îmbunătățirea nivelului de pregătire profesională, precum și dezvoltarea organizațională, profesională și a carierei pentru personalul implicat în activitățile de ecoturism din cadrul ariilor naturale protejate și a resurselor umane ce desfășoară o activitate lucrativă de turism și în special de ecoturism; dezvoltarea ofertei de produse ecoturistice realizată de comunitățile locale din cadrul destinațiilor ecoturistice/cu potențial ecoturistic; identificarea unor instrumente pentru transportul turistic durabil în interiorul zonei și către destinație; îmbunătățirea calității experienței ecoturistice; realizarea unor branduri locale pentru destinațiile ecoturistice, înglobate într-un brand ecoturistic național.

Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung - orizont 2020-2030

Stabilește scopul ca România să aibă un sector agroalimentar durabil și competitiv, centrat pe exportul de produse cu valoare adăugată înaltă, rezistent la provocările globale, care asigură bunăstare și condiții de viață în mediul rural apropiate cu cele din mediul urban.

Atingerea acestui scop presupune stabilirea unor obiective etapizate: accelerarea tranziției structurale spre o agricultură viabilă economic în paralel cu aplicarea practicilor agricole prietenoase cu mediul și reducerea treptată a forței de muncă din agricultură; creșterea gradului de acoperire a consumului de alimente din producția internă și redobândirea statutului de exportator agroalimentar net, în concordanță cu potențialul de producție sectorial și ca răspuns la cererea crescândă de alimente la nivel mondial; limitarea amprentei de carbon a agriculturii, promovarea agriculturii ecologice și a celei rezistente la schimbările climatice, managementul adecvat al apei și încurajarea producției de energie regenerabilă; îmbunătățirea standardelor de viață în zonele rurale, asigurarea infrastructurii și a serviciilor de bază comparabile cu cele din zonele urbane, reducerea diferențelor de venituri rurale dintre România și media UE; dezvoltarea parteneriatelor pentru educație/consultanță, TIC, CDI și îmbunătățirea performanței administrației agricole ca fundament pentru o agricultură competitivă, bazată pe cunoaștere.

Context regional

Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027

Are ca obiectiv global atingerea în anul 2027 a unui nivel de convergență economică de 70% față de media Uniunii Europene.

Acesta va fi atins prin îndeplinirea unui set de priorități și măsuri specifice reunite în cadrul a șase domenii strategice de dezvoltare (dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă; competitivitate economică, cercetare-dezvoltare și inovare; resurse umane, incluziune

---

socială, ocupare și sănătate; mediu, eficiență energetică și schimbări climatice; turism și patrimoniu cultural; dezvoltarea rurală, agricultura și silvicultura).

Strategia de specializare inteligentă a Regiunii Centru 2021-2027(RIS3 C)

Plecând de la identificarea scopului, acela ca Regiunea de Dezvoltare Centru să se orienteze și să-și concentreze eforturile pe următorii șapte ani pentru transformarea într-o regiune a cunoașterii. Obiectivele care derivă din scopul asumat sunt: susținerea creării de cunoaștere și inovării în sectoarele de excelență regionale; modernizarea industrială a sectoarelor de excelență regionale; integrarea în fluxurile de cunoaștere regionale, europene și globale; inovare pentru comunități sustenabile; susținerea digitalizării economiei și societății.

Context județean

Strategia de Dezvoltare a județului Alba 2021-2027

Strategia de Dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2021-2027 a identificat câteva puncte cheie ca parte a viziunii pentru anul 2030, după cum urmează: conectarea, promovarea și susținerea dezvoltării afacerilor, păstrând și atrăgând noi companii; servicii adecvate, eficiente și de calitate pentru cetățeni; promovarea posibilităților de odihnă și recreere variate într-un cadru natural și o atmosferă culturală de excepție; asigurarea unei administrații integre, transparente și responsabile. Aceste puncte cheie pot fi atinse prin identificarea și atingerea unui set de obiective strategice: dezvoltarea factorilor ce contribuie la creșterea competitivității economiei județului; dezvoltarea integrată și continuă a factorilor care asigură creșterea calității vieții în zonele urbane și rurale ale județului; asigurarea unui mediu curat, rezilient și sigur pentru dezvoltarea durabilă a județului, menținerea calității peisajului și creșterea atractivității acestuia pentru locuitori și turiști; întărirea capacității de management al dezvoltării, a accesibilității și calității serviciilor publice furnizate de administrația publică locală.

2. Descrierea procesului de planificare și actorii implicați

Procesul de planificare strategică la nivelul UAT Zlatna pentru perioada 2021-2027 a urmărit reactualizarea strategiei și a priorităților identificate în perioada 2014-2020, cu scopul de a oferi promotorilor de proiecte finanțabile din fondurile europene și naționale o bază strategică pentru perioada de programare 2021-2027. S-a pornit de la consultări la nivel local și analiza datelor statistice, metodele de consultare a partenerilor fiind limitate la întâlniri bilaterale cu actorii locali (față în față sau în mediul online).

Consultările publice au fost inițiate începând cu momentul publicării anunțului de derulare a procesului de realizare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană pe site-ul autorității publice locale, fiind urmate de publicarea on-line a unui chestionar cu 52 de întrebări privitoare la gradul de mulțumire și nevoile locuitorilor orașului Zlatna în legătură cu diferite aspecte ale dezvoltării urbane în exercițiul financiar încheiat (2014-2020) și mai ales din

perspectiva noului exercițiu financiar (2021-2027), ale căror răspunsuri vor fi cuantificate în cuprinsul SIDU într-un capitol distinct. Ulterior stabilirii direcțiilor de dezvoltare și planului de acțiuni împreună cu reprezentanții autorității publice locale, a fost întocmită varianta finală a SIDU, care a fost disponibilă spre consultare, analiză și propunere de modificări publicului larg la sediul autorității publice locale și pe site-ul acesteia pentru o perioadă de 30 de zile, conform reglementărilor legale în vigoare.

Profilul socio-economic al orașului

1. Istoric

Din punct de vedere istoric, primele urme de locuire în zona actualei localități sunt datate de la sfârșitul Epocii Bronzului și începutul Epocii Fierului, ele constând într-un depozit de obiecte de bronz.⁷

Dacă ne raportăm la mențiunile scrise ale localității, acestea sunt identificate în epoca romană, când așezarea s-a numit Ampelum, fiind cunoscută drept un centru de exploatare a aurului. Cercetările arheologice au scos la iveală vestigiile așezării Ampelum: monumente sculptate, inscripții, statui, monede, ceramică, un altar cu scriere grecească dedicat zeului Kimistenos.

Împărații romani au luat în stăpânire minele de aur din această zonă printr-un reprezentant direct numit *procurator aurariarum*, care își avea sediul la Ampelum. Primul procurator instalat de împăratul Traian s-a numit Marcus Ulpius Herminus.

Prima atestare documentară sub denumirea de Ampelum datează din anul 158 d.Hr., de pe vremea împăratului roman Antoninus Pius. În timpul lui Septimius Severus, orașul Ampelum a fost ridicat la rangul de municipium și a devenit cel mai important centru din Munții Apuseni, fiind păzit de un detașament al Legiunii a XIII-a Gemina.

După părăsirea Daciei de către romani, rămâne un important centru de continuitate și formare a poporului și limbii române și primește toponimicul Zlatna, după bogăția lui în aur. Orașul Zlatna este numit "Poarta de intrare în Țara de Piatră" (Munții Apuseni).

În Evul Mediu este amintit, la 1201, sub denumirea de "Țara Abrudului și Zlatnei", zonă care în secolul al XIII-lea este donată de regii Ungariei capitlului bisericii romano-catolice din Alba-Iulia.

În 1357 așezarea avea rangul de "târg", în care minerii obțin o serie de privilegii din partea regilor, confirmate între anii 1317-1557. Populația, în majoritate românească, în 1365 avea jude pe cneazul Nicolaie, fiul lui Cindea. Locuitorii încearcă să scape de sub dominația capitlului din Alba-Iulia prin mișcări populare ca cele din 1424 și 1428. Zlatna nu reușește însă să devină oraș liber și plătește un impozit de 60 de florini aur și urbură din metale nobile.

---

⁷ Informațiile referitoare la istoricul localității sunt preluate de pe site-ul: <http://www.primaria-zlatna.ro/nou/?p=643>.

În anii 1619-1620, Gabriel Bethlen, principe al Transilvaniei, a colonizat la Zlatna câteva sute de mineri germani și slovaci.

Călătorii străini din sec. XVI-XVII, ca Geovannandrea Gromo, L'Escalopier și Reichersdorfer vorbesc despre munca grea și plină de riscuri a minerilor români în minele de aur. Poetul Martin Opitz îi dedică orașului poemul "Zlatna" în 1622, impresionat de frumusețea locurilor, a portului și a dansului popular, considerându-le mărturii ale originii romane a locuitorilor.

La mijlocul sec. al XVII-lea Zlatna devine centrul domeniului aurifer al Munților Apuseni, statut pe care îl deține până în 1848. Începând cu anul 1748 se construiesc topitorii și șteampuri puse în funcțiune de forța motrice a apei. Zlatna devine centru industrial important prin topitoriile sale, dintre care cea construită în 1850 va funcționa până în sec. al XX-lea. Aici s-a utilizat pentru prima oară în Transilvania mașina cu aburi.

În sec. XVIII–XIX regiunea a fost frământată de puternice mișcări sociale și naționale. Locuitorii Zlatnei au susținut în anii 1757 și 1761 mișcarea lui Sofronie și au simpatizat cu răscoala țăranilor condusă de Horea, Cloșca și Crișan.

În anul 1771 la Zlatna funcționa o "școală montanistică" ce pregătea specialiști pentru minerit. Începând cu anul 1790 la Zlatna a funcționat o școală importantă de curs mediu numită "Gimnaziu umanistic", transformată apoi în "Gimnaziu crăiesc", unde au studiat și s-au format importante personalități culturale și politice din Munții Apuseni, printre care Alexandru Sterca-Șulutiu, George Anghel, Dimitrie Moldovan, Petru Ioanete, Petru Dobra, Iosif Sterca-Șulutiu și Avram Iancu. Protocolul gimnazial cuprinde situația școlară, notată cu calificativul "Eminens", a lui Avram Iancu din anii 1839-1840. Vasile Pop a fost medic în Zlatna între anii 1830-1844, timp în care a întreținut legături cu Gheorghe Barițiu și Timotei Cipariu în vederea editării *Gazetei de Transilvania* și a *Foii pentru minte, inimă și literatură*.

Datorită avocatului Petru Dobra, Zlatna a devenit un puternic centru al Revoluției de la 1848. Împreună cu Ioan Buteanu și Simion Balint, Petru Dobra organizează la Zlatna, la 9 aprilie 1848, prima întrunire a intelectualilor din Munții Apuseni, în care a pus bazele organizării Revoluției românești de la 1848 din această zonă. În 3/15 mai 1848 Petru Dobra s-a aflat în fruntea românilor de pe valea Ampoiului, la Marea Adunare de la Blaj, unde a fost ales membru în delegația ce urma să ducă la Viena *Proclamația* națiunii române. Ca prefect al unei legiuni românești, cu sediul în Zlatna, Petru Dobra a reușit să dezarmeze gărzile nobiliare maghiare de pe valea Ampoiului, fiind unul dintre cei mai apropiați colaboratori ai lui Avram Iancu. În această calitate a organizat, în 19-20 ianuarie 1849, la Zlatna, consfătuirea cu reprezentanții revoluției din Țara Românească și Transilvania, printre care se aflau Alexandru Goleșcu, Ion Ionescu de la Brad, Avram Iancu, Ion Buteanu și Simion Balint. Discuțiile s-au concentrat asupra unor probleme fundamentale privind unirea forțelor

---

revoluționare românești și trimiterea de reprezentanți în străinătate, care să facă cunoscute opiniei publice internaționale idealurile revoluției naționale. Din primăvara anului 1849 Petru Dobra acționează cu legiunea sa în zona Abrudului, iar Zlatna urmează să fie apărată de legiunea lui Axente Sever, care susține lupte în 16-17 aprilie 1849. În aceste bătălii Zlatna a fost incendiată de trupele lui Kemeny, atunci au ars și vechile topitorii de aur.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, orașul continuă să se dezvolte din punct de vedere industrial. Între 1893-1895 se construiește drumul în serpentine Zlatna-Almașu Mare, finanțat de Lukacs Bella, un fiu al orașului. În luna septembrie a anului 1895 a fost dată în folosință linia îngustă Alba-Iulia-Zlatna, cunoscută sub denumirea de "Mocănița", pentru că traseul acesteia șerpuia prin satele mocănești de pe Valea Ampoiului.

La începutul sec. al XX-lea se înființează o *Școală de Artă și Meserii* unde studiază și își începe activitatea sculptorul Cornel Medrea.

Peste 1500 de români din Zlatna și satele aparținătoare au luat parte la actul Unirii din 1918 de la Alba-Iulia. Din același an Uzinele din Zlatna au fost preluate de statul român și funcționau cu două secții: metalurgică și chimică. Din aceste uzine s-au obținut importante cantități de aur și argint în perioada interbelică. După anul 1930 numărul salariaților se apropia de 300.

În anii celui de-al Doilea Război Mondial, ziarul local *Detunata* ia atitudine împotriva Dictatului de la Viena, prin care România a cedat Ardealul de Nord.

În anii postbelici Zlatna cunoaște o evoluție industrială în care, din nefericire, sunt neglijate problemele de mediu. Prin extinderea uzinelor apar noi secții: de sulfați, acid sulfuric, pulbere de aluminiu. Cu toate că localitatea s-a dezvoltat din punct de vedere industrial, decenii la rând în secolul trecut a avut statut de așezare rurală. Localitatea Zlatna a devenit oraș la 17 februarie 1968.

La începutul anilor 1970, cea mai importantă investiție consta în instalarea și dotarea Uzinei în care se fabrica pulberea de aluminiu. Capacitatea noii secții a Uzinei Zlatna era de 669 de tone pe an. După această investiție, a urmat construirea unei fabrici noi de acid sulfuric cu o capacitate de 50000 de tone pe an.

Zlatna era prezentată oficial în anul 1971 astfel: Orașul Zlatna avea la 1 ianuarie 1971 o populație de 10327 de locuitori, dintre care 5283 bărbați și 5044 femei.

În anul 1978 este înființat Muzeul din Zlatna, care deține colecții arheologice și etnografice legate de meșteșugul mineritului aurifer în anticul Ampelum. Tot în anul 1978 au fost descoperite topoare de piatră în satul Galați.

Între anii 1983-1986 a fost construită noua gară (pentru cale ferată-1435 mm) din Zlatna de către Regionala de Căi Ferate Braşov-C.C.F.-A.C.M. Braşov-Brigada Complexă Târgu Mureş-1985, după proiectele elaborate cu ocazia normalizării căii ferate Alba-Iulia-Zlatna de către I.P.C.F. Bucureşti-Secţia L.S.S.T., condusă de ing. Tiberiu Popescu. Inagurarea a avut loc în data de 23 august 1986.

Ca urmare a amplăsării unor conducte de apă industrială în două puncte diferite, dar nu prea departe unul de altul, două obiecte antice de metal, un cosor dacic şi un pumnal, au fost găsite în vatra oraşului Zlatna, în fosta albie a râului Ampoi, în anul 1986.

După Revoluţia din anul 1989 s-a început un proces rapid de transformare postindustrială. Astfel că, ansamblurile industriale au rămas doar nişte peisaje, platformele industriale, precum şi numeroase unităţi economice mijlocii şi mici fiind abandonate (ex.: Combinatul metalurgic *Ampelum* din Zlatna).

În anul 1993, în revista *Apulum* apărea studiul *Noi elemente în stabilirea etapelor de construcţie a bisericii Adormirea Maicii Domnului din Zlatna*, de Gheorghe Fleşer şi Toma Goronea, care publica şi planul bisericii monument.

2. Localizare geografică

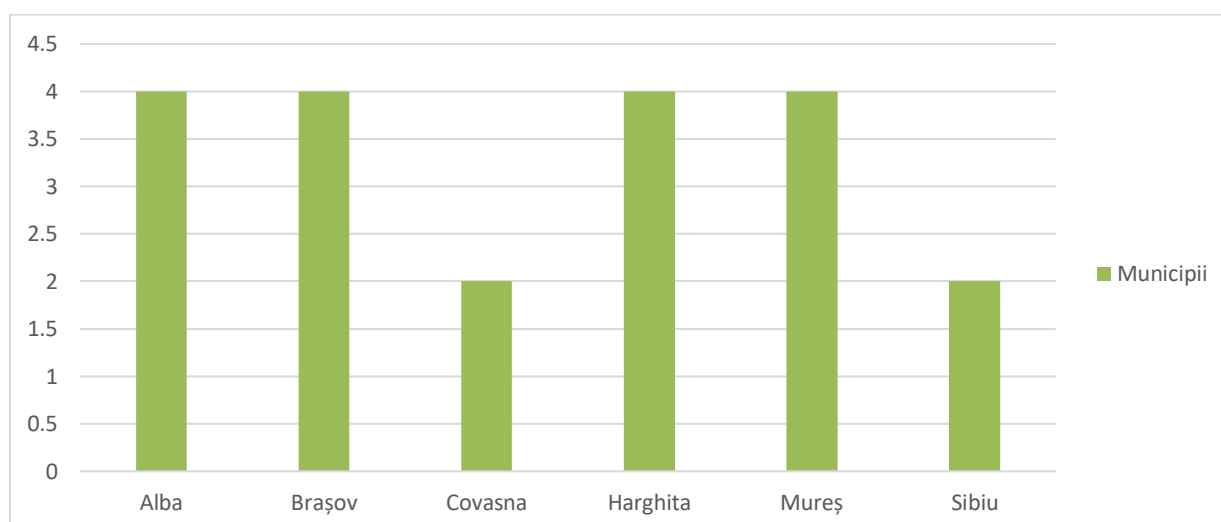
Regiunea de Dezvoltare Centru a luat naștere prin asocierea voluntară a autorităților locale și județene din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu, în baza Legii nr. 151 din 15 iulie 1998.

În 2021, regiunea cuprindea 414 unități administrativ-teritoriale (nivel LAU-2, conform NUTS, respectiv Nivel 2, conform SIRUTA), din care 357 de comune, 20 de municipii și 37 de orașe. Regiunea înregistrează un număr de 1979 de localități, din care 1788 sunt sate și 191 localități componente ale municipiilor și orașelor.

	Municipii	Orașe	Comune	UAT-uri	Localități componente ale municipiilor și orașelor	Sate	din care: aparțin de municipii și orașe
România	103	216	2862	3181	790	12959	468
Centru	20	37	357	414	191	1788	71
Alba	4	7	67	78	60	656	39
Brașov	4	6	48	58	16	149	0
Covasna	2	3	40	45	6	122	11
Harghita	4	5	58	67	29	235	0
Mureș	4	7	91	102	55	463	10
Sibiu	2	9	53	64	26	162	10

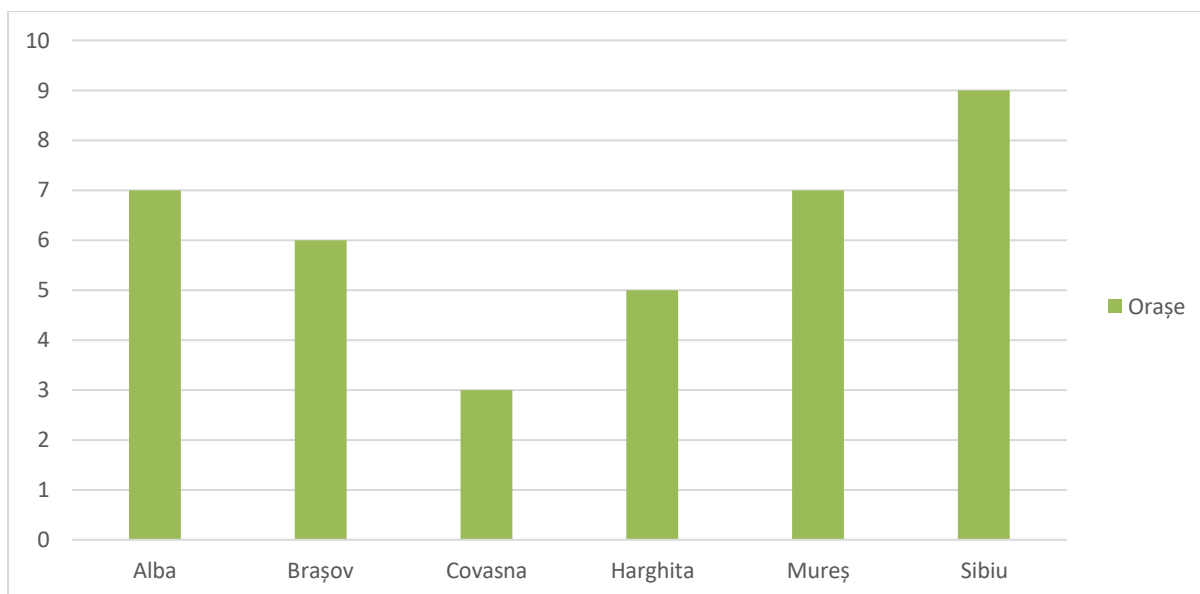
Tabelul nr. 1 - Numărul unităților administrativ-teritoriale la nivelul Regiunii de Dezvoltare Centru în anul 2021

Sursa: INSSE - TEMPO ONLINE

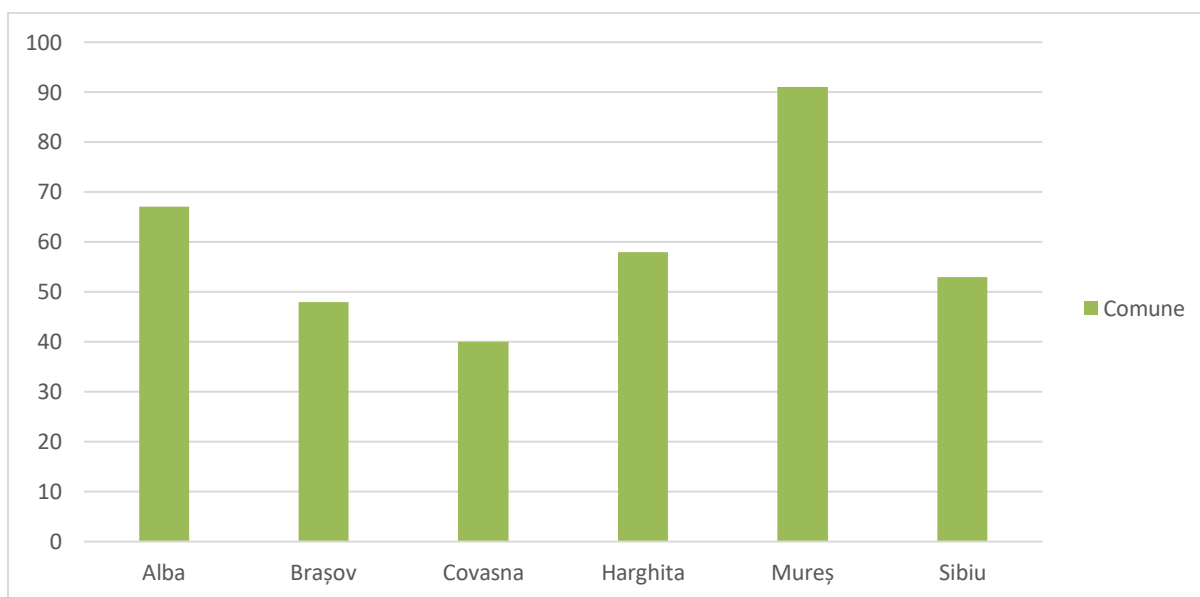
Figura nr. 1 - Numărul municipiilor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Centru în anul 2021 (comparație)

Sursa: INSSE – TEMPO ONLINE

Figura nr. 2 - Numărul orașelor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Centru în anul 2021 (comparație)

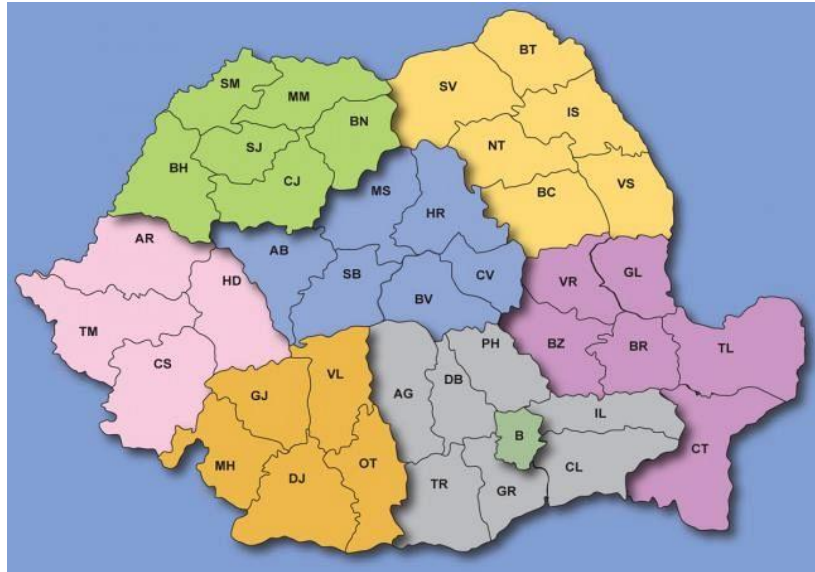
Sursa: INSSE – TEMPO ONLINE

Figura nr. 3 - Numărul comunelor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Centru în anul 2021 (comparație)

Sursa: INSSE – TEMPO ONLINE

Din reprezentările grafice de mai sus se observă că cele mai multe municipii se găsesc în județele Alba, Brașov, Harghita și Mureș, cele mai multe orașe în județul Sibiu, iar cele mai multe comune în județul Mureș.

Figura nr. 4 – Regiunile de Dezvoltare de la nivel național și componența fiecăreia
Sursa: www.covasnamedia.ro

Suprafața regiunii este de 34100 km², reprezentând 14,3% din teritoriul României, plasându-se astfel pe locul 5 la nivel național. Regiunea de Dezvoltare Centru este străbătută de meridianul de 25° longitudine estică și paralela de 46° latitudine nordică.

În spațiul național, Regiunea de Dezvoltare Centru face parte din Macroregiunea 1 (NUTS1) și se învecinează în sud cu Regiunile de Dezvoltare Sud-Muntenia și Sud-Vest Oltenia, în est cu Regiunile de Dezvoltare Sud-Est și Nord-Est, în nord cu Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest și în vest cu Regiunea de Dezvoltare Vest.

Județul Alba se situează în partea central-vestică a României, având coordonatele 46^o01'44.40" latitudine nordică și 23^o27'39.60" longitudine estică.

Suprafața totală a județului este de 6242 km² și reprezintă 2.6% din suprafața României. După suprafață, se situează pe locul 16 în clasamentul județelor țării.

Vecinii județului Alba sunt:

- Nord – județele Cluj și Bihor;
- Est – județele Mureș și Sibiu;
- Sud – județul Vâlcea;
- Vest – județele Hunedoara și Arad.

Orașul Zlatna face parte din județul Alba, fiind situat în partea de vest a acestuia și având coordonatele 46^o06'26.72 latitudine nordică și 23^o13'09.12 longitudine estică, la o altitudine de 425 m.

Vecinii UAT Zlatna:

- *nord:*
  - comuna Ciuruleasa;
  - comuna Bucium;
  - comuna Mogoș;
- *est:*
  - comuna Meteș;
- *sud:*
  - comuna Blandiana;
  - comuna Ceru-Băcăinți;
- *vest:*
  - comuna Almașu Mare;
  - județul Hunedoara.

Distanța orașului Zlatna față de Municipiul Alba-Iulia, reședința de județ, este de 35 km.

3. Cadrul natural

Relieful întâlnit pe teritoriul UAT Zlatna poate fi grupat în două categorii, cel reprezentat de zona montană și cel reprezentat de zona depresionară. În privința zonei montane, predominantă în teritoriu, având altitudini cuprinse între 600m și 1400m, principalele culmi muntoase sunt: Vârful Dâmbău (1369m), Vârful Pleșa (1285m), Vârful Măgulița (1252m), situate în nord-est, Dealul Devii (1226m), Dealul Mlaca (1214m), Dealul Budenilor (1041m), situate în nord, Dealul Măciuca (1014m), Vârful Breaza (1121m), situate în vest, Dealul Rușeșilor (1014m), Vârful Rudelor (654m), situate în zona centrală, Dealul Jidovului (952m) și Dealul Bulbucului (872m), situate în zona sud-estică.

Zona depresionară (depresiunea Zlatna-Almașu Mare) este situată pe cursul mijlociu al râului Ampoi. Aici se întâlnesc:

- conuri de dejecție - acumulări de depozite cuaternare, cu stratificație încrucișată, depusă la confluența principalilor afluenți ai râului Ampoi; se remarcă existența acestora pe Valea Cheneș, Valea Mare, Valea Mică, Valea Morilor etc.;
- zona de luncă - se individualizează de-a lungul râului Ampoi, cu extindere mai mare pe malul stâng al acestuia, fiind constituită din depozite aluviale;
- zona de terasă - se evidențiază pe malul stâng al râului Ampoi, ocupând o fâșie îngustă la nord de zona de luncă și, într-o mică măsură, pe ambele maluri ale Văii Morilor.

Pe teritoriul orașului se află trei rezervații naturale: Calcarele de la Valea Mică, Piatra Bulbuci și Cheile Caprei:

- rezervația geologică Calcarele de la Valea Mică (1 ha) este situată în partea central-sudică a Munților Metaliferi, pe pârâul Valea Mică, afluent de dreapta al Ampoiului; este constituită din două blocuri calcaroase, cel din est având înălțimea de 20m, iar cel din vest 12m;
- rezervația geologică și geomorfică Piatra Bulbuci este constituită dintr-un bloc masiv de calcar cu aspect de turn de cetate, înalt de 78m, fiind cea mai impunătoare stâncă izolată din bazinul văii Ampoiului;
- rezervația complexă Cheile Caprei (Feneșului) atrage atenția prin peisajul său: chei sălbătice, cu pereți abrupti, adâncite cu peste 600m în platourile vălurite, lungi de circa 1200m; la intrarea în Chei dinspre satul Feneș atrag atenția două stânci înalte și subțiri, asemenea unor coloane; pereții stâncoși, cu microrelief rezidual acoperit în bună parte de pădure, sunt brăzdați de văi torențiale; în regiune se întâlnesc unele plante rare ce preferă stâncile calcaroase.

În privința rețelei hidrografice care străbate teritoriul administrativ al orașului Zlatna, aceasta are o lungimea de aproximativ 88 km și este compusă din râul Ampoi și afluenții acestuia. Râul Ampoi este principalul curs de apă care drenează întreaga rețea hidrografică

---

din zonă, izvorând de sub Dealul Mare (Dealul Petriceana-1220m) și având o lungime de 26 km pe teritoriul administrativ al orașului.

Cei mai importanți afluenți ai râului Ampoi sunt:

- Valea Morilor (Valea Vâltori) - izvorăște de sub Vârful Vâlcoi (1348m) și se varsă în râul Ampoi, formând un mare con de dejecție, având o lungime de 12,5 km;
- Valea Feneșului - își are obârșia sub Vârful Negrileasa și se varsă în râul Ampoi în satul Feneș, având o lungime de 16 km;
- Valea Trâmpoiele - afluent de dreapta al râului Ampoi, care se varsă în acesta în dreptul satului Pirita, având o lungime de 7,5 km;
- Valea Mică - afluent de dreapta al râului Ampoi, care se varsă în acesta în dreptul satului Valea Mică, având o lungime de 6 km.
- o serie de afluenți de mai mică importanță și lungimi mici, aflați de ambele părți ale râului Ampoi: Valea Mare, Valea Zlatnei, Valea Galați, Valea Petrei, Valea lui Paul, Valea Slatinii.

Din punct de vedere geologic, depresiunea Zlatna-Almașu Mare, situată pe cursul mijlociu al râului Ampoi, reprezintă un bazin de sedimente din tortonian, umplutura fiind formată din depozite la care se adaugă și produsele vulcanismului neogen. Succesiunea depozitelor începe cu un nivel de conglomerate poligene care trec pe verticală la gresii de culoare roșietică, în care apar intercalații de marne argiloase-nisipoase. De pe urma vulcanismului neogen s-au format roci, deosebindu-se în mod particular: bazalte, andezite, dacite și riolite. Principala resursă a subsolului o constituie minereurile complexe auro-argintifere (pirită, calcopirită, magnetită, aur nativ sub formă filoniană).

Pe teritoriul administrativ al orașului se deosebesc următoarele tipuri de soluri: soluri brune podzolice și brune acide, soluri brune argilice și regosoluri. Din cauza poluării masive o mare parte din terenuri au ajuns neproductive.

Media temperaturilor anuale este de 6,5°C, temperatura maximă înregistrată fiind de 42,5°C (16 iulie 1931), iar cea minimă fiind de -32°C, înregistrată la 25 ianuarie 1942.

Vegetația este influențată de condițiile de relief și climă, distingându-se mai multe etaje. Vegetația este lemnoasă în majoritatea zonelor, alternând cu suprafețele de pășuni și fânețe naturale. Vegetația forestieră este reprezentată de păduri de fag, molid, stejar și mai puțin brad. Pădurile de molid și brad se întind de la altitudini de peste 900 de metri. Pădurile de fag se întâlnesc până la altitudini de 800-1000 de metri. În aceste păduri se găsesc și carpen, frasin și arbuști ca alunul și socul. Pot fi întâlniți și arbuști ca: scorușul de munte, iar stratul ierbos este format din ferigi și mușchi. Cel mai jos etaj de vegetație lemnoasă îl formează stejarul (350-450 m). În acest etaj există și arbuști ca: măceș, sânger și porumbar.

În zonă se regăsește fauna specifică zonei central-europene. Dintre animale pot fi amintite: căprioara, cerbul, vulpea, lupul, iepurele, veverița, șoarecele de pădure, dihorul, nevăstuica, ariciul. Dintre păsări: ciocănitorea, cioara, cucul, gaița, vrabia, privighetoarea, coțofana, pițigoii. Dintre reptile: șarpele de pădure, șopârla, brotacul, salamandra. Dintre pești: păstrăvul (pe cursul superior al Ampoiului și pe Valea Feneșului).

4. Descrierea unității administrativ teritoriale

Din punct de vedere administrativ, Unitatea Administrativ Teritorială Zlatna cuprinde următoarele localități:

- Zlatna
- Botești
- Budeni
- Dealu Roatei
- Dobrot
- Dumbrava
- Feneș
- Galați
- Izvoru Ampoiului
- Pârâu Gruifului
- Pătrângenii
- Pirita
- Podu lui Paul
- Runc
- Ruși
- Suseni
- Trâmpoiele
- Valea Mică
- Văltori

Figura nr. 5 – Localitățile componente ale orașului Zlatna

Suprafața totală a UAT este de 26683,143 ha, din care 1665,203 ha intravilan și 25017,941 ha extravilan, reprezentând 4,27% din suprafața județului Alba. O suprafață de 8220 ha este reprezentată de teren agricol, adică echivalentul a 30,81% din suprafața UAT.

În ceea ce privește distribuția suprafețelor pe localități, situația este următoarea:

Denumire localitate	Suprafață	
	INTRAVILAN– vetre localități și trupuri aparținătoare (ha)	EXTRAVILAN (ha)
Zlatna	466,0523	16915,14
Botești	1,9714	79,6199
Budeni	20,9920	102,9506
Dealul Roatei	20,8869	73,7205
Dobrot	13,0367	68,4754
Dumbrava	14,5315	49,7713
Feneș	166,9859	2931,1265
Galați	121,1589	692,8251
Izvoru Ampoiului	190,8250	643,9417
Pârâu Gruului	2,7676	0,3847
Pătrângenii	88,4830	1193,4617
Pirita	43,5945	104,7279
Podul lui Paul	2,5379	1,4997
Runc	27,3553	112,4279
Ruși	44,3568	157,1564
Suseni	25,3711	108,7441
Trâmboiești	273,9157	994,9789
Valea Mică	80,9812	536,6210
Vâltori	59,3989	250,3675
Total	1665,203	25017,941

Tabelul nr. 2 - Distribuția suprafeței UAT, pe localități

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

După forma de proprietate, 86,42% din terenul agricol și 45,98% din terenul neagricol intră sub tutelă privată.

Specificație	Teren agricol		Teren neagricol		Total	
	ha	%	ha	%	ha	%
Proprietate publică	0	0%	6804	36,85%	6804	25,50%
Proprietate privată a UAT	1116	13,58%	3169	17,16%	4285	16,06%
Proprietate privată	7104	86,42%	8490	45,98%	15594	58,44%

TOTAL	8220	100%	18463	100%	26683	100.00%
--------------	-------------	-------------	--------------	-------------	--------------	----------------

Tabelul nr. 3 - Împărțirea suprafeței administrative, după forma de proprietate

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Din punct de vedere al evoluției terenului, structura suprafeței administrative a orașului s-a menținut constantă pe parcursul celor 5 ani de raportare statistică a acestui aspect, după cum se evidențiază mai jos.

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	% în suprafața totală	% în categorii
	UM: Ha						
Agricolă	8220	8220	8220	8220	8220	32,33	100
Arabilă	878	878	878	878	878	3,45	10,68
Pășuni	2726	2726	2726	2726	2726	10,72	33,16
Fânețe	4614	4610	4610	4610	4614	18,15	56,13
Vii și pepiniere viticole	-	-	-	-	-	-	-
Livezi și pepiniere pomicele	2	6	6	6	2	0,01	0,03
Terenuri neagricole total	17206	17206	17206	17206	17206	67,67	100
Păduri și altă vegetație forestieră	14545	14545	14545	14545	14545	57,20	84,53
Ocupată cu ape, bălți	110	110	110	110	110	0,43	0,64
Ocupată cu construcții	350	350	350	350	350	1,38	2,03
Căi de comunicații și căi ferate	178	178	178	178	178	0,70	1,04
Terenuri degradate și neproductive	2023	2023	2023	2023	2023	7,96	11,76
TOTAL	25426	25426	25426	25426	25426	100	-

Tabelul nr. 4 - Evoluția situației suprafețelor de teren pe categorii de folosință

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Suprafața agricolă acoperă mai puțin de jumătate din suprafața UAT Zlatna (32,33%) și este alcătuită din teren arabil în proporție de 3,45% (878 ha), diferența de 10,72% fiind ocupată de pășuni (2726 ha), fânețe, 18,15% (4614 ha), livezi și pepiniere pomicele, 0,01% (2 ha).

Fondul forestier, păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră ocupă primul loc în structura suprafeței administrative a orașului, acoperind 14545 hectare, 57,20% din totalul suprafeței administrative.

Luciul de apă care se află pe întinderea orașului Zlatna este de 110 hectare, reprezentând 0,43% din suprafața totală a orașului.

Terenul intravilan al orașului Zlatna ocupă în prezent o suprafață de 1665,203 ha, reprezentând 6,24% din suprafața totală administrativă.

Fondul locativ constituie totalitatea încăperilor locative, indiferent de forma de proprietate, inclusiv case de locuit, case specializate (cămine, case-internat pentru invalizi, veterani, case speciale pentru vârstnici singuri și altele), apartamente, încăperi de serviciu și alte încăperi locative în alte construcții utile pentru locuit.

După formele de proprietate, fondul locativ este divizat astfel:

- fond locativ public - fondul locativ care se află în proprietatea statului și în deplină administrare gospodărească a întreprinderilor de stat; fondul locativ municipal care se află în proprietatea orașului, municipiului, precum și fondul care se află în administrarea întreprinderilor municipale sau în administrarea operativă a instituțiilor municipale;
- fond locativ privat - fondul care se află în proprietatea cetățenilor (case de locuit individuale, apartamente și case de locuit privatizate și procurate, apartamente în casele cooperativelor de construcție a locuințelor) și fondul care se află în proprietatea persoanelor juridice (create în baza proprietarilor privați), construit sau procurat din contul mijloacelor proprii;
- fond locativ cu forma de proprietate mixtă - fondul care se află în proprietatea personală, în proprietatea comună sau în cote-părți ale diferitor subiecți ai proprietății publice și private;
- proprietatea întreprinderilor mixte - fondul locativ care se află în proprietatea întreprinderilor mixte cu participare străină.⁸

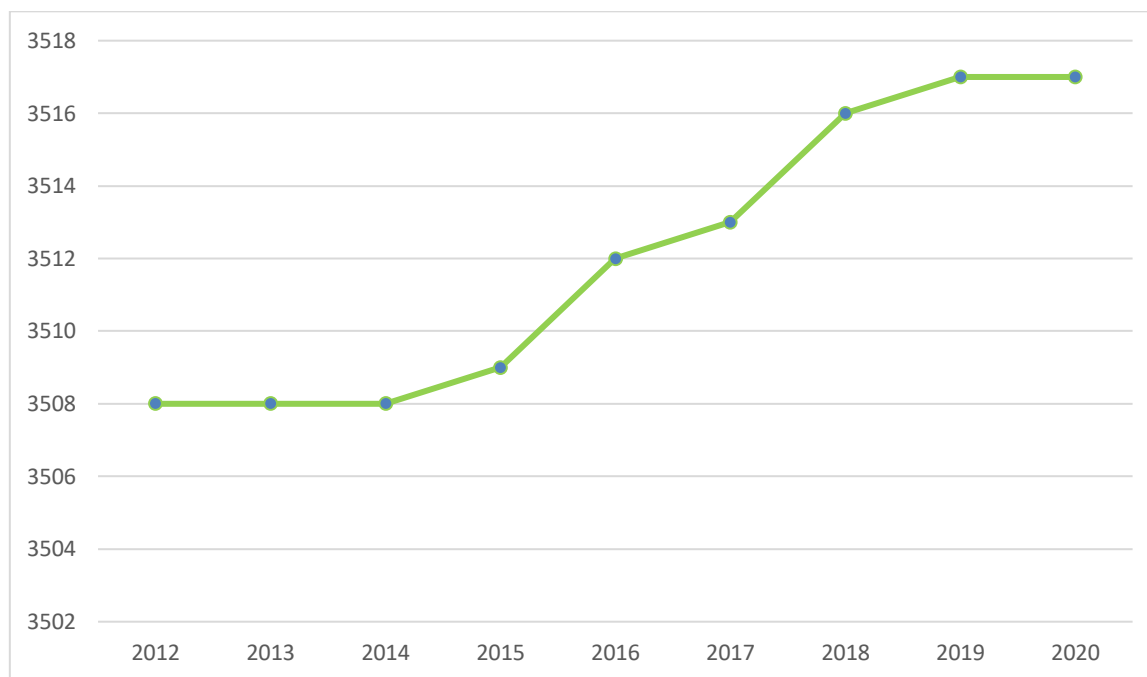
	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Proprietate publică (număr)	17	17	17	17	17	17	17	17	17
Proprietate privată (număr)	3491	3491	3491	3492	3495	3496	3499	3500	3500
Total locuințe (număr)	3508	3508	3508	3509	3512	3513	3516	3517	3517
Proprietate publică (mp)	932	932	932	932	932	932	932	932	932
Proprietate privată	136225	136225	136225	136405	136565	136727	136976	137036	137154

⁸ <https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&id=2261&idc=351>.

(mp)									
Total suprafață locuibilă (mp)	137157	137157	137157	137337	137497	137659	137908	137968	138086

Tabelul nr. 5 - Evoluția fondului locativ din orașul Zlatna în perioada 2012-2020

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Figura nr. 6 – Evoluția fondului locativ din orașul Zlatna în perioada 2012-2020

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Fondul locativ prezintă o evoluție constant crescătoare în perioada 2012-2020, excepție făcând anii 2012-2014, când a fost înregistrată o stagnare.

Tot în ceea ce privește sfera administrativă, orașul Zlatna este unul dintre fondatorii Asociației de Dezvoltare Intercomunitară *Moșii, Țara de Piatră*, care avea la nivelul anului 2020 o populație totală de 186902 locuitori cu domiciliul în arealul ADI și o suprafață de 7471 km², reprezentând 3,13% din teritoriul național. ADI *Moșii, Țara de Piatră* este alcătuită din 76 de unități administrativ teritoriale, atât din mediul urban, cât și din mediul rural, regăsite în 5 județe (Alba, Cluj, Hunedoara, Bihor, Arad).

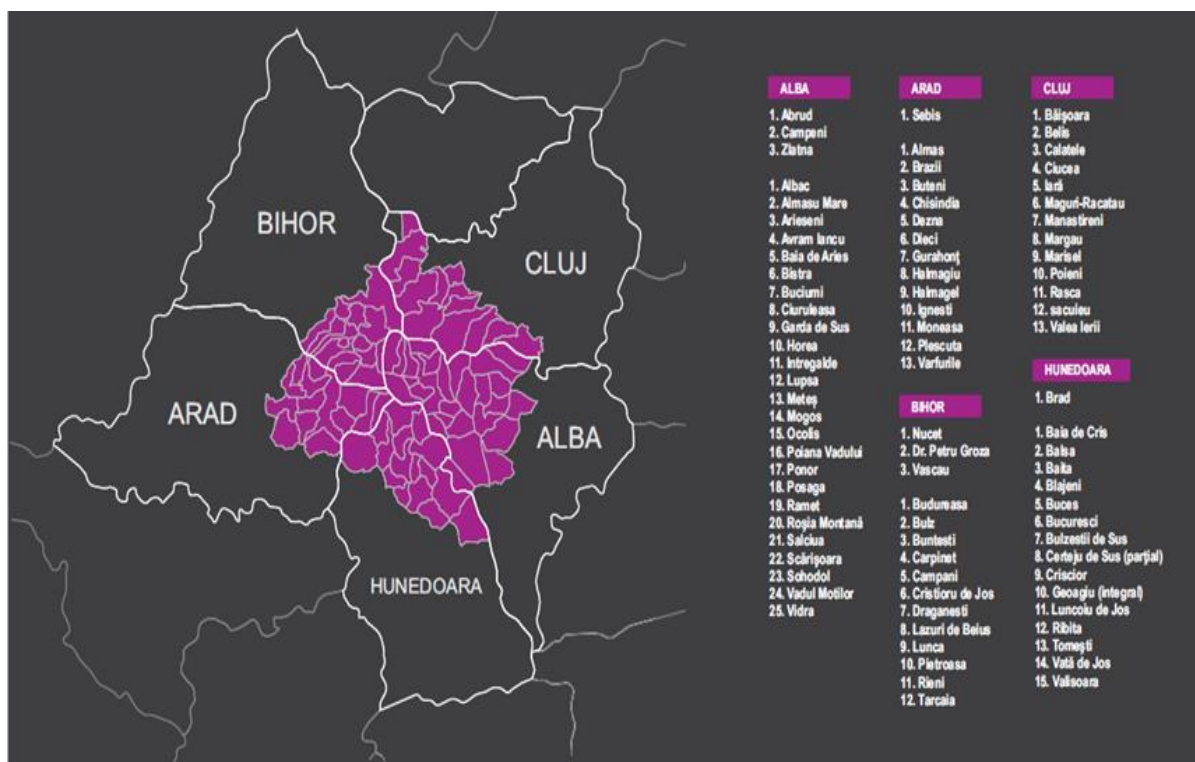

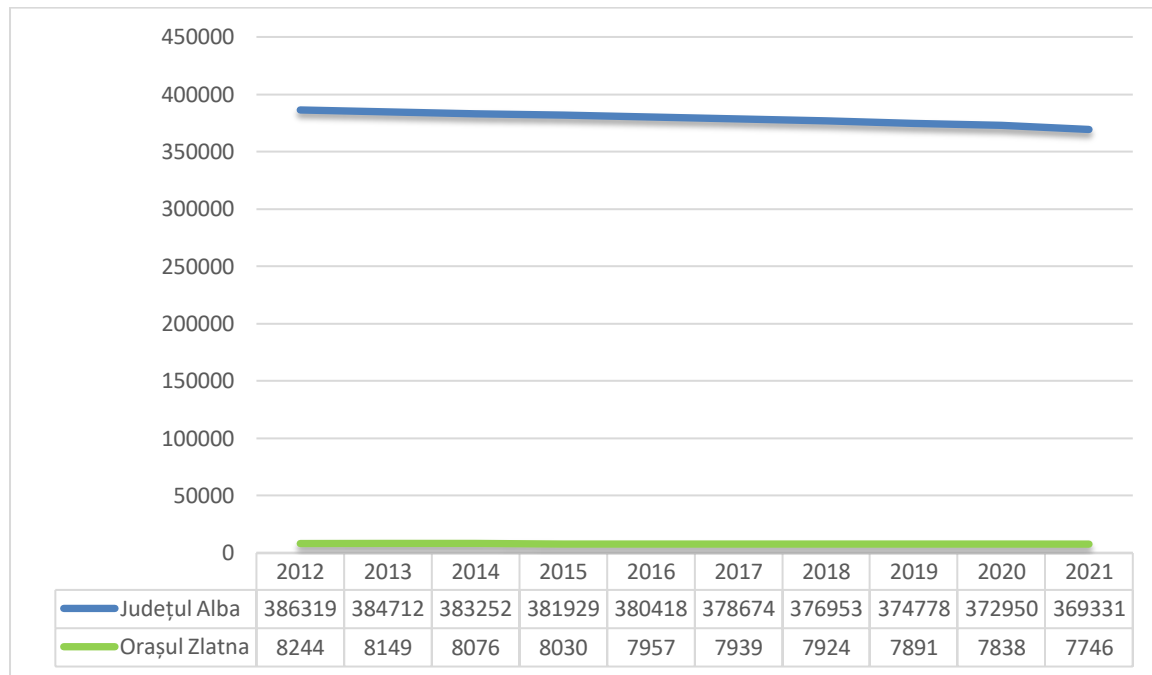
Figura nr. 7 – Harta ADI Moții, Țara de Piatră

Sursa: www.motiitaradepiatra.ro

5. Structura socio-demografică a populației

Indicatorii demografici la nivelul orașului Zlatna reprezintă elemente de interes major pentru definirea obiectivelor strategice și a planurilor de acțiune pe termen scurt, mediu și lung. Din acest motiv s-au sintetizat o serie de informații considerate ca fiind relevante și se vor detalia în cele ce urmează.

Evoluția populației și potențialul demografic

Figura nr. 8 - Evoluția populației județului Alba și a orașului Zlatna după domiciliu (nr. persoane)

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

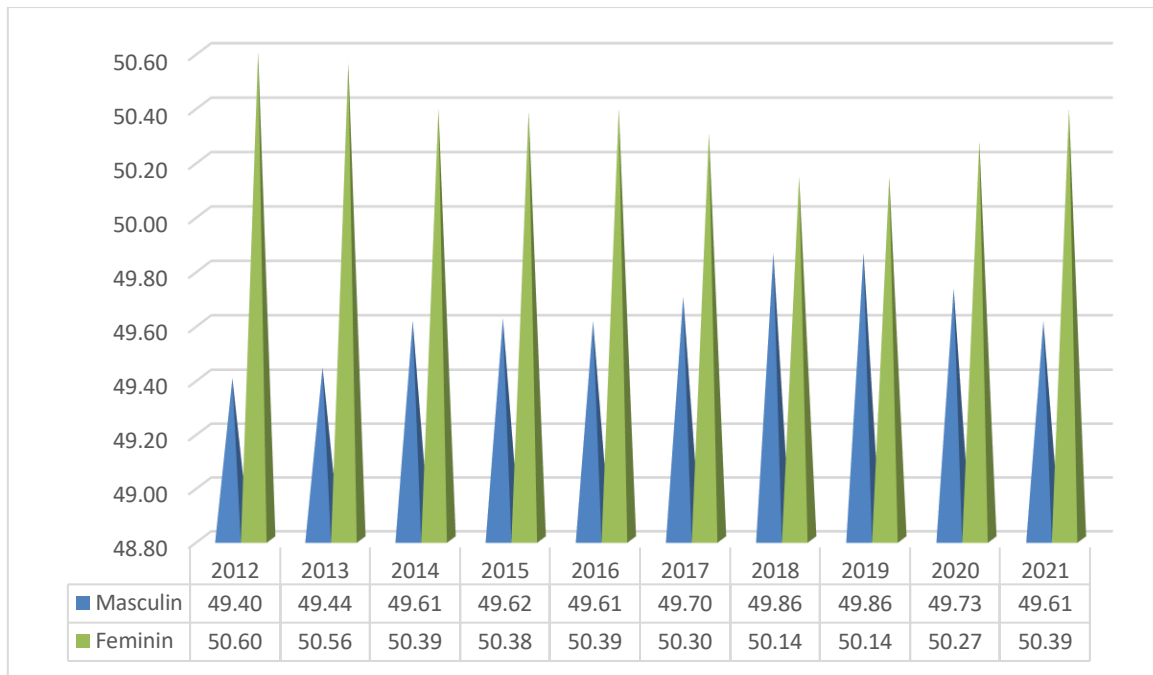
Densitatea populației în orașul Zlatna în anul 2021 este de 29,03 locuitori/km², situându-se sub media de 59,17 locuitori/km² la nivelul județului.

Conform datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică, populația orașului Zlatna prezintă un trend descrescător constant în ultimii 10 ani. Prin comparație, evoluția populației la nivel județean prezintă același trend constant cu efect descrescător evident.

Sexe	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
	UM: Număr persoane									
<i>Masculin</i>	4095	4050	4029	4001	3959	3945	3955	3947	3921	3865
<i>Feminin</i>	4194	4142	4092	4062	4021	3993	3977	3969	3964	3925
Total	8289	8192	8121	8063	7980	7938	7932	7916	7885	7790

Tabelul nr. 6 – Evoluția populației orașului Zlatna după domiciliu, pe sexe

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Figura nr. 9 - Evoluția populației orașului Zlatna după domiciliu, pe sexe (procentual)

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

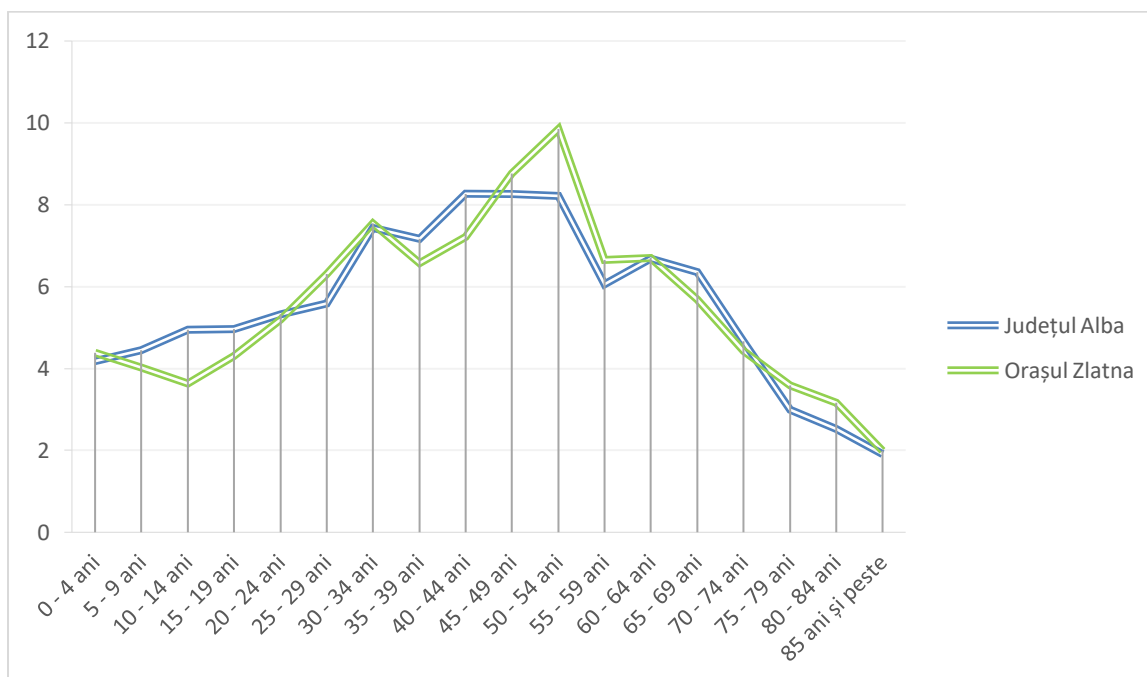
Distribuția populației pe sexe are proporții aproape egale în mod constant, procentul majoritar fiind reprezentat de persoane de sex feminin, puțin peste 50%.

Grupa de vârstă	Nr. persoane		Procent (%)	
	Județul Alba	Orașul Zlatna	Județul Alba	Orașul Zlatna
0 - 4 ani	15488	342	4,18	4,39
5 - 9 ani	16482	313	4,44	4,02
10 - 14 ani	18304	283	4,94	3,63
15 - 19 ani	18417	335	4,97	4,30
20 - 24 ani	19712	405	5,32	5,20
25 - 29 ani	20720	492	5,59	6,31
30 - 34 ani	27543	587	7,43	7,54
35 - 39 ani	26600	512	7,17	6,57
40 - 44 ani	30686	562	8,27	7,21
45 - 49 ani	30633	683	8,26	8,77

50 - 54 ani	30476	767	8,22	9,85
55 - 59 ani	22483	518	6,06	6,65
60 - 64 ani	24801	522	6,69	6,70
65 - 69 ani	23564	443	6,35	5,69
70 - 74 ani	17313	345	4,67	4,43
75 - 79 ani	11130	280	3,00	3,59
80 - 84 ani	9385	246	2,53	3,16
85 ani și peste	7084	155	1,91	1,99
TOTAL	370821	7790	100.00%	100.00%

Tabelul nr. 7 - Populația județului Alba și a orașului Zlatna după domiciliu, pe grupe de vârstă, la 1 ianuarie 2021

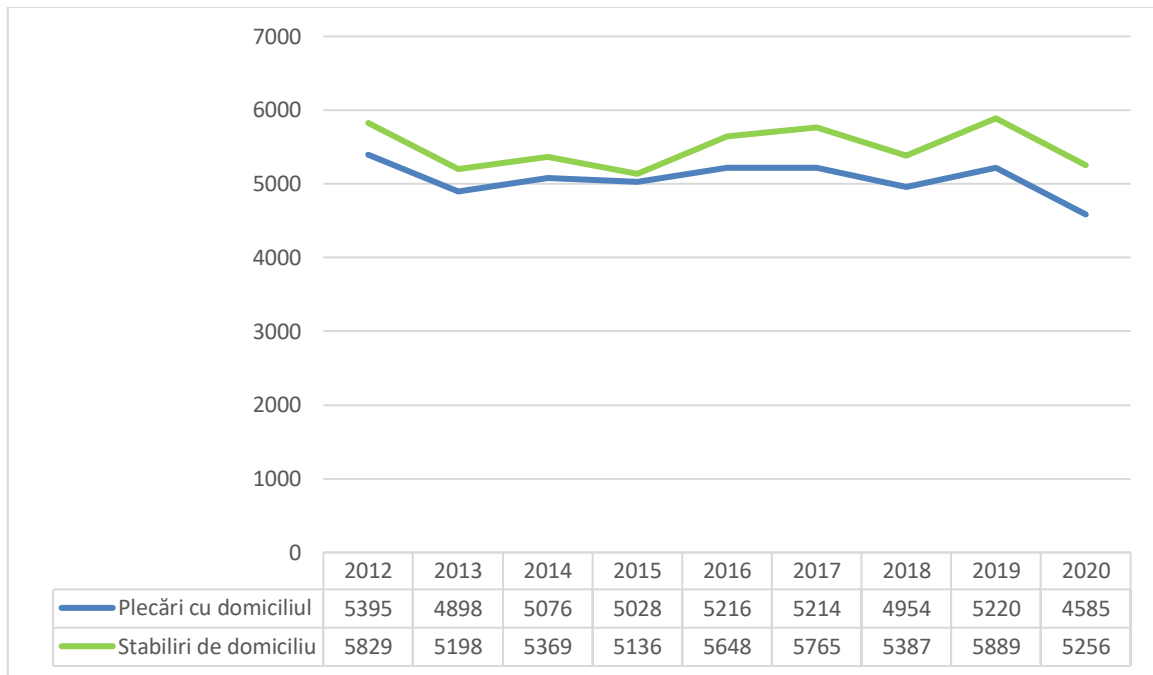
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Figura nr. 10 - Populația orașului Zlatna după domiciliu, la 1 ianuarie 2021, pe grupe de vârstă

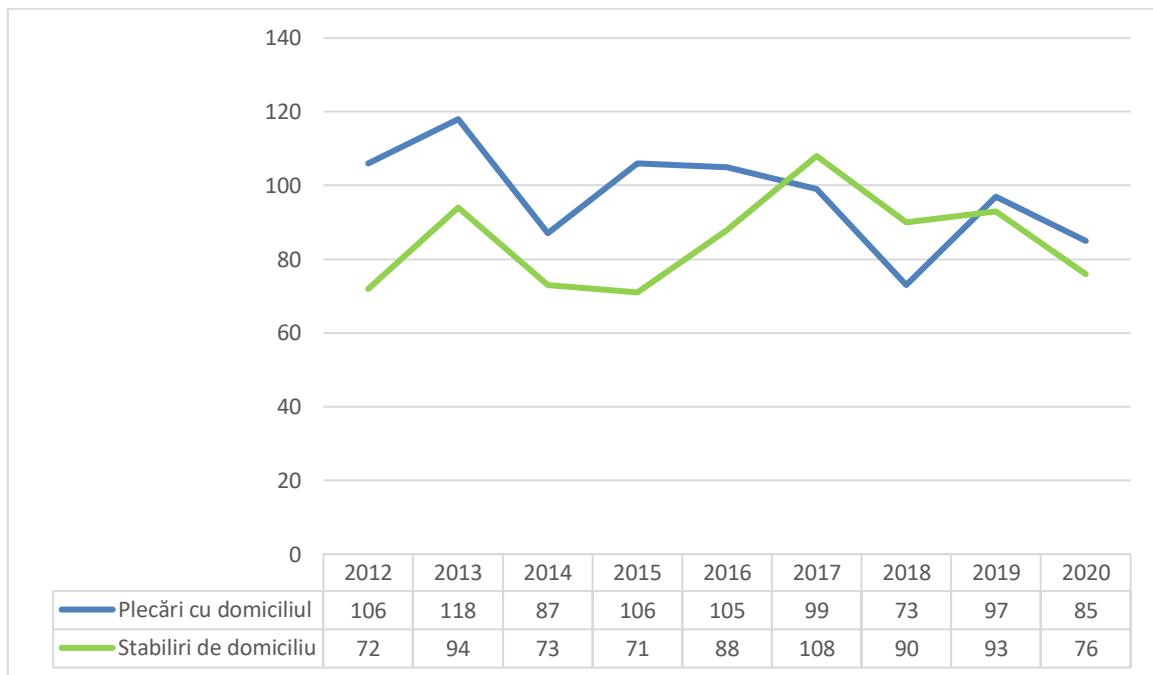
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Figura nr. 11 - Situația plecărilor cu domiciliul-stabilirilor de domiciliu la nivelul județului Alba

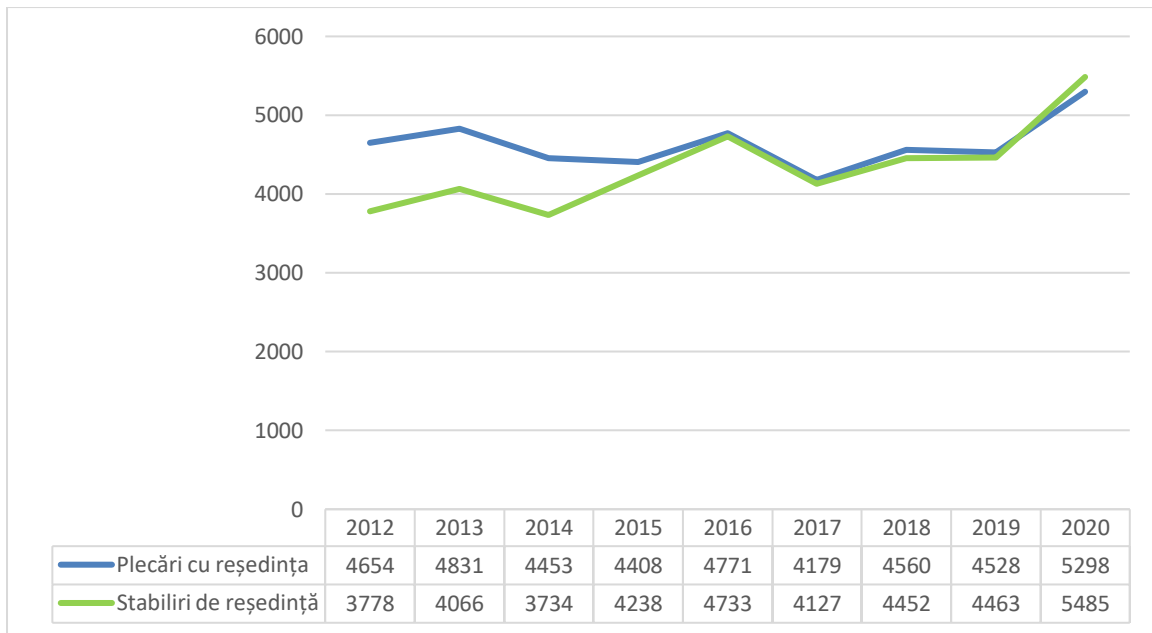
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

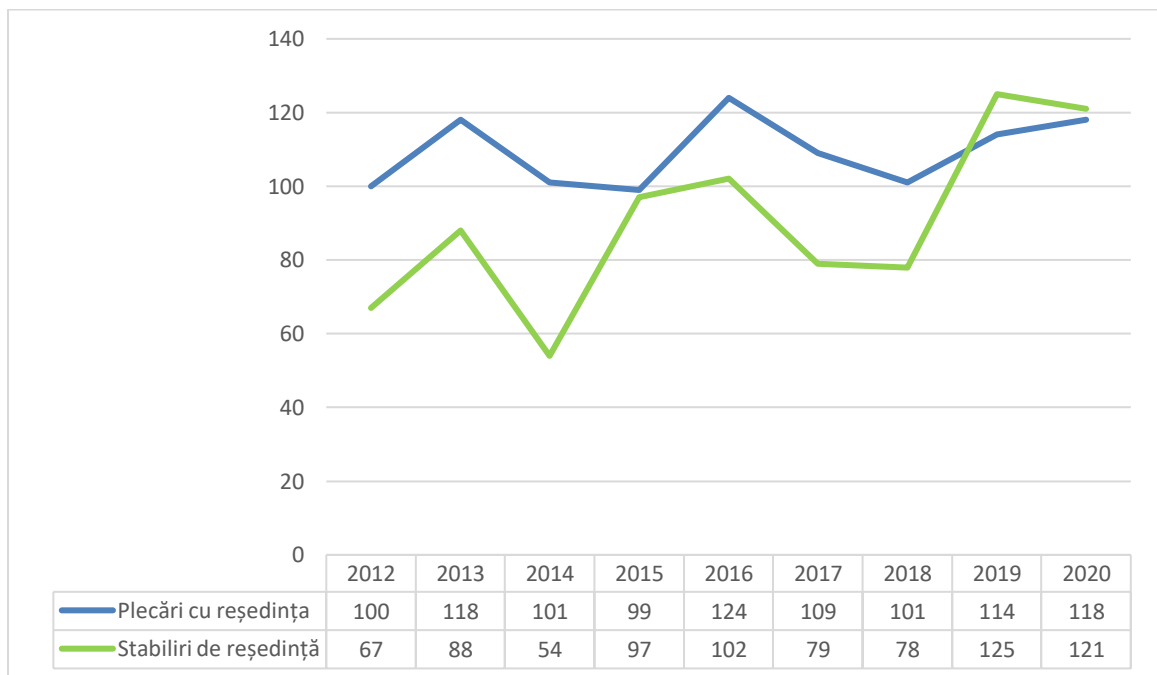
Figura nr. 12 - Situația plecărilor cu domiciliul-stabilirilor de domiciliu la nivelul orașului Zlatna

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

La nivel județean se observă că situația stabilirilor de domiciliu este superioară celei a plecărilor cu domiciliul în această zonă, în mod constant, pe când la nivelul UAT Zlatna plecările depășesc numărul stabilirilor, cu excepția anilor 2017-2018 din perioada analizată.

Figura nr. 13 - Situația plecărilor cu reședință-stabilirilor de reședință la nivelul județului Alba
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Figura nr. 14 - Situația plecărilor cu reședință-stabilirilor de reședință la nivelul orașului Zlatna
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Din punct de vedere al reședinței, situația plecărilor este în mod constant superioară celei a stabilirilor în această zonă pe perioada analizată la nivel județean, excepție făcând anul

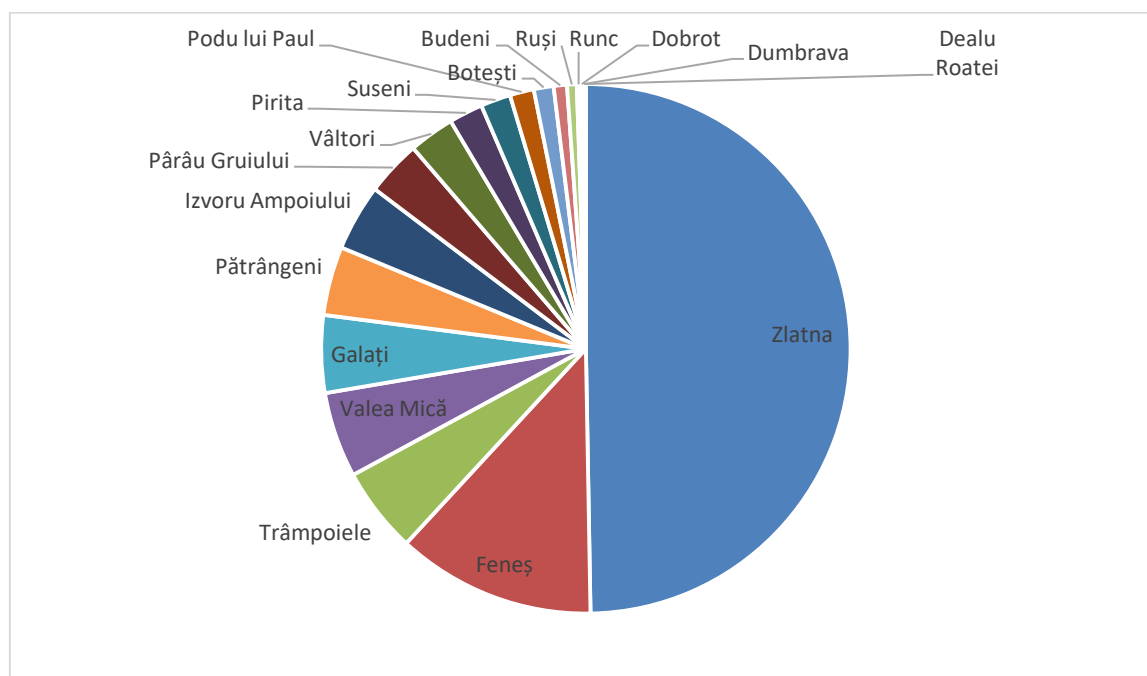
2020, în vreme ce la nivelul orașului situația plecărilor este superioară stabilirilor, excepțiile fiind anii 2019 și 2020.

Detalierile la nivelul populației stabile în UAT Zlatna, conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, reliefează următoarele date.

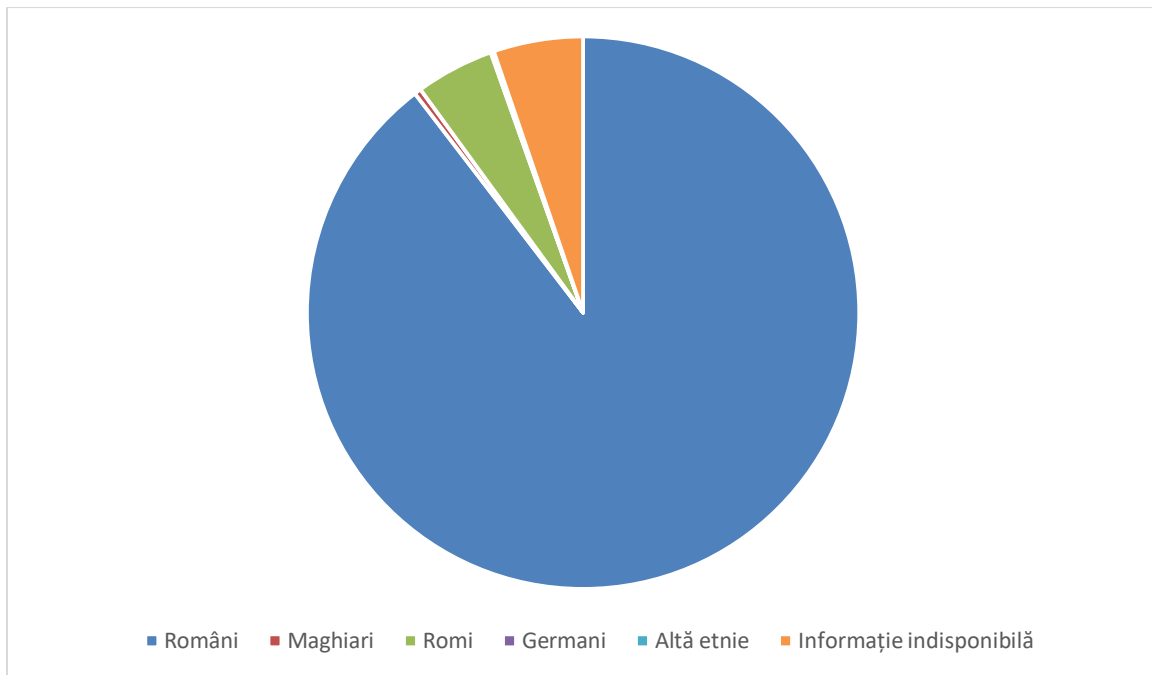
Unitate administrativă	Populația stabilă	din care:					Informație indisponibilă
		Români	Maghiari	Romi	Germani	Altă etnie	
UAT Zlatna	U.M.: Număr						
	7490	6710	30	344	4	11	398

Tabelul nr. 8 - Populația stabilă a orașului Zlatna, după etnie

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

Conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, în funcție de localități, la nivelul UAT Zlatna populația majoritară este înglobată de localitatea Zlatna (49,72%), urmată de Feneș (12,15%), Trâmpoiele (5,23%), Valea Mică (5,22%), Galați (4,73%), Pătrângenii (4,20%), Izvoru Ampoiului (4,06%), Pârâu Gruului (3,38%), Vâltori (2,78%), Pirita (2,07%), Suseni (1,83%), Podu lui Paul (1,47%), Botești (1,21%), Budeni (0,81%), Ruși (0,59%), Runc (0,23%), Dobrot (0,15%), Dumbrava (0,12%), Dealu Roatei (0,05%).

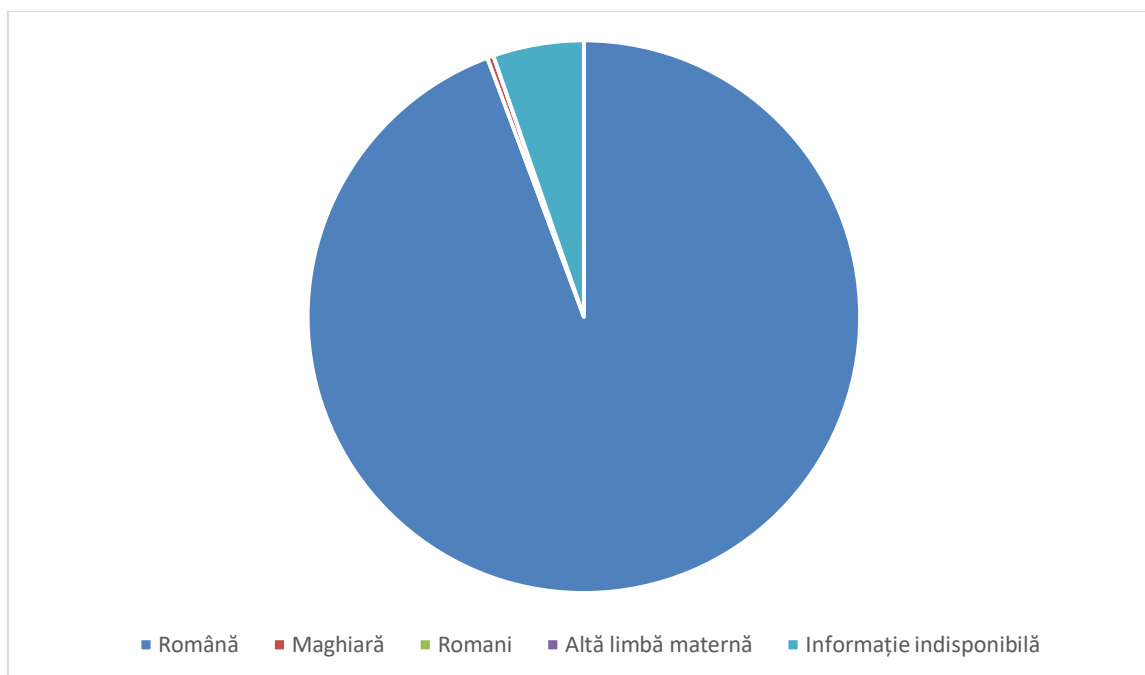

Conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, în funcție de etnie, la nivelul UAT Zlatna se regăesc în procent majoritar (89,58%) români, urmați de romi (4,59%). Observăm că procentul minorităților nu este unul semnificativ la nivelul UAT-ului.

Unitate administrativă	Populația stabilă	Limbă maternă				
		Română	Maghiară	Romani	Altă limbă maternă	Informație indisponibilă
UAT Zlatna	7490	7059	28	-	-	398
%	100	94,25	0,37	-	-	5,31

Tabelul nr. 9 - Populația stabilă a orașului Zlatna, după limba maternă

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

Conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, în funcție de limba maternă, la nivelul UAT Zlatna se vorbește în procent majoritar (94,25%) limba română, iar locul 2 este ocupat de limba maghiară (0,37%).

Populația stabilă	din care:								
	Ortodoxă	Romano catolică	Reformată	Penticostală	Greco catolică	Baptistă	Martorii lui Iehova	Atei	Informație indisponibilă
	U.M. Număr								
7490	6949	31	22	6	7	38	17	3	411
	U.M. Procent								
100	92,78	0,41	0,29	0,08	0,09	0,51	0,23	0,04	5,49

Tabelul nr. 10 - Populația stabilă a orașului Zlatna, după cultul religios

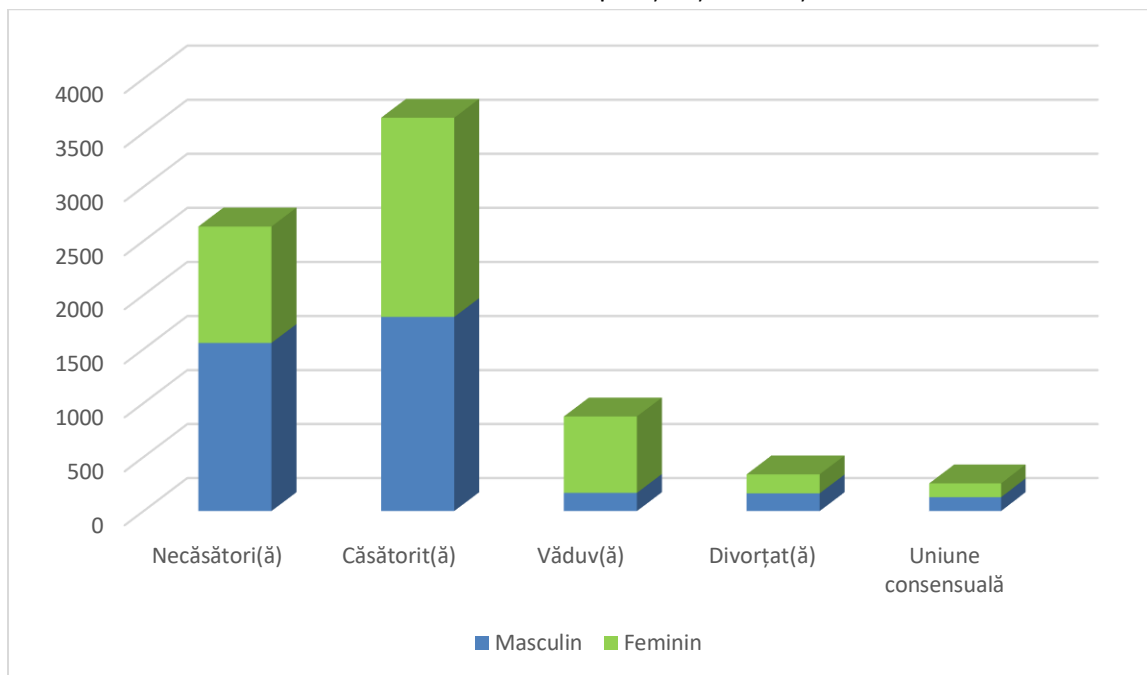
Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

Conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, în funcție de cultul religios, la nivelul UAT Zlatna procentul majoritar este ocupat de ortodocși (92,78%), urmat de bapțiști (0,51%), romano-catolici (0,41%), reformați (0,29%) și alte culte religioase, fiecare cu reprezentare sub 0,1%.

	POPULAȚIA STABILĂ TOTAL	STAREA CIVILĂ LEGALĂ				STAREA CIVILĂ DE FAPT Persoane care trăiesc în uniune consensuală
		Necăsătorit(ă)	Căsătorit(ă)	Vaduv(ă)	Divorțat(ă)	
Ambele sexe	7490	2633	3639	876	340	256
Masculin	3688	1557	1797	168	164	128
Feminin	3802	1076	1842	708	176	128

Tabelul nr. 11 - Populația stabilă a orașului Zlatna, pe sexe și stare civilă

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

Figura nr. 15 – Populația stabilă a orașului Zlatna, pe sexe și stare civilă

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

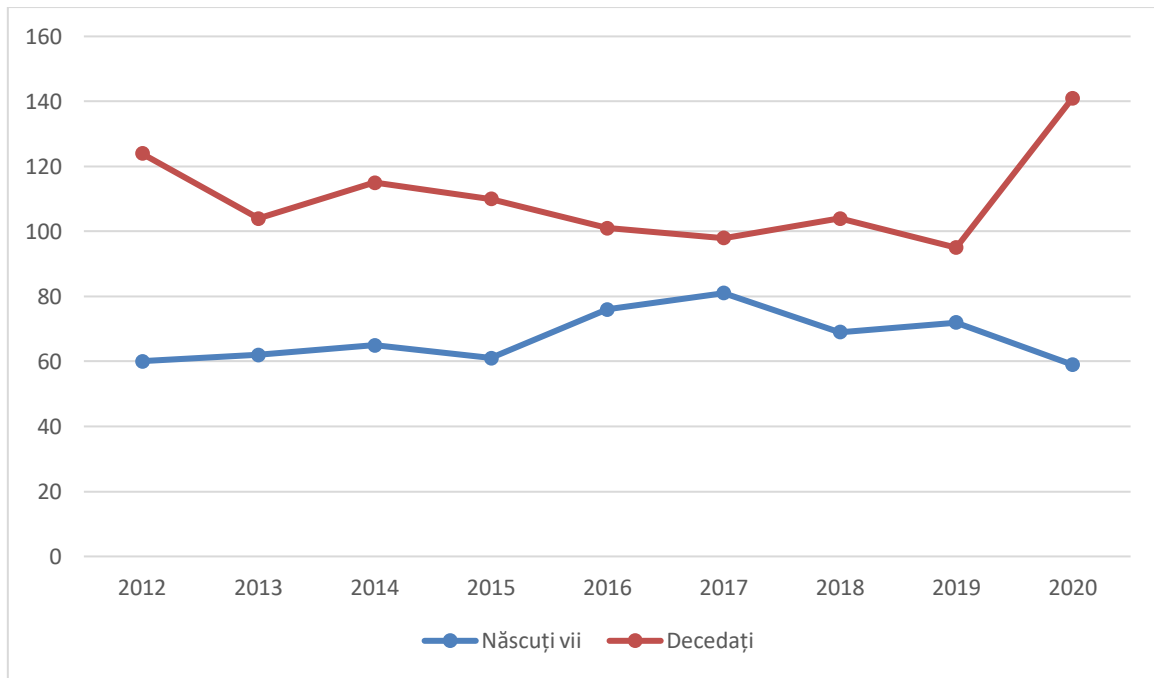
Sănătate

Starea de sănătate a populației poate fi ilustrată prin: mortalitatea ridicată, nivelul scăzut al speranței de viață și al speranței de viață sănătoasă, rate ridicate de morbiditate și mortalitate infantilă.

	Născuți - Vii		Decedați		Sporul natural	
	Județul Alba	Oraș Zlatna	Județul Alba	Oraș Zlatna	Județul Alba	Oraș Zlatna
Anul 2012	3241	60	4414	124	-1173	-64
Anul 2013	3343	62	4357	104	-1014	-42
Anul 2014	3224	65	4342	115	-1118	-50
Anul 2015	3199	61	4641	110	-1442	-49
Anul 2016	3267	76	4455	101	-1188	-25
Anul 2017	3306	81	4430	98	-1124	-17
Anul 2018	3190	69	4433	104	-1243	-35
Anul 2019	3124	72	4332	95	-1208	-23
Anul 2020	2981	59	5070	141	-2089	-82

Tabelul nr. 12 - Mișcarea naturală a populației

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Figura nr. 16 – Situația născuților vii și decedaților la nivelul orașului Zlatna

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Având în vedere anii de raportare statistică de după ultimul recensământ al populației, sporul natural la nivelul orașului Zlatna înregistrează o evoluție negativă pe toată perioada luată în calcul pentru analiză.

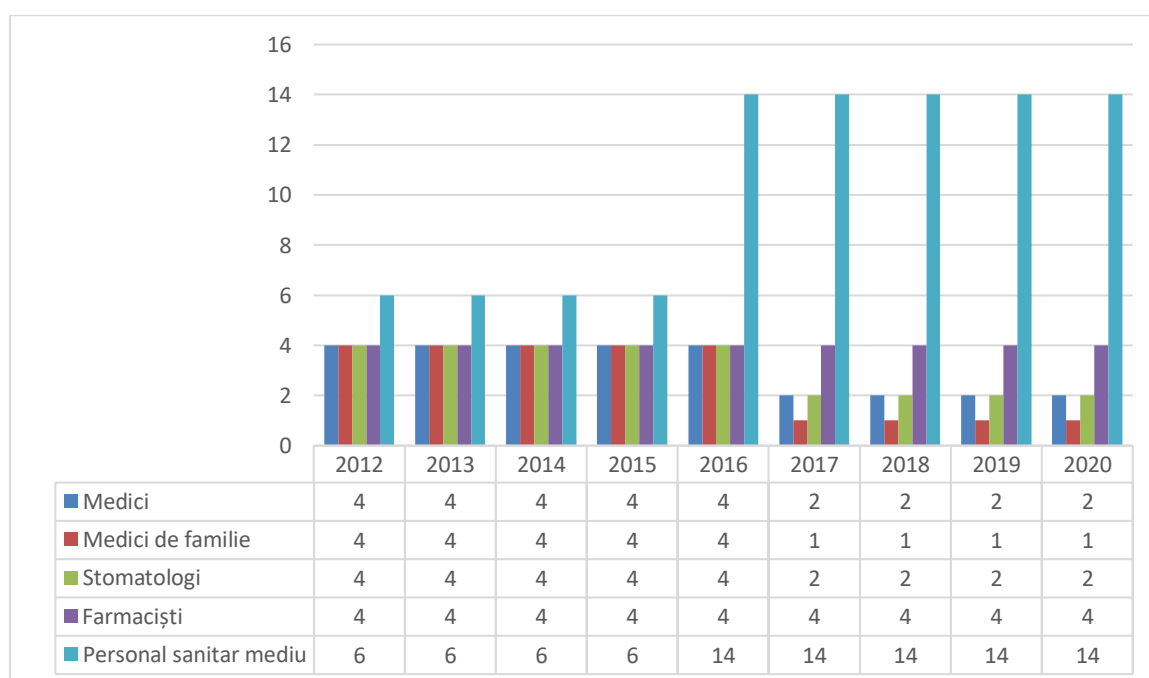
CAUZE de deces conform Clasificării internaționale a maladiilor - Revizia a X-a 1994						
	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	Număr persoane			Procent		
Boli infecțioase și parazitare	128	171	221	2,89	3,95	4,36
din care: Tuberculoza	9	6	7	0,20	0,14	0,14
Tumori	830	779	740	18,72	17,98	14,59
Boli endocrine, de nutriție și metabolism	66	63	131	1,49	1,45	2,58
din care: Diabet zaharat	39	45	57	0,88	1,04	1,12
Tulburări mentale și de comportament	3	1	2	0,07	0,02	0,04
Boli ale sistemului nervos, boli ale ochiului și anexe sale, boli ale urechii și apofizei mastoide	34	47	53	0,77	1,08	1,04
Boli ale aparatului circulator	2571	2496	2807	57,99	57,62	55,36
din care: Boala ischemică a inimii	1251	1122	1286	28,22	25,90	25,36
din care: Boli cerebro-vasculare	643	632	733	14,50	14,59	14,46

Boli ale aparatului respirator	296	310	639	6,68	7,16	12,60
Boli ale aparatului digestiv	207	162	192	4,67	3,74	3,79
Boli ale aparatului genito-urinar	57	63	91	1,28	1,45	1,79
Unele afecțiuni a căror origine se situează în perioada perinatală	5	10	6	0,11	0,23	0,12
Malformații congenitale, deformații și anomalii cromozomiale	5	10	7	0,11	0,23	0,14
Leziuni traumatice, otrăviri și alte consecințe ale cauzelor externe	152	153	126	3,43	3,53	2,48
Alte cauze	79	67	55	1,78	1,55	1,08
Total	4433	4332	5070	-	-	-

Tablel nr. 13 - Cauze de deces la nivelul județului Alba

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Având în vedere ultimii 3 ani de raportare statistică privind cauzele deceselor la nivelul județului Alba, din care face parte și orașul Zlatna, se observă că în mod constant principalele cauze ale deceselor constau în boli ale aparatului circulator, boala ischemică a inimii, tumori și boli cerebro-vasculare.

Figura nr. 17 - Situația evolutivă a personalului medico-sanitar din orașul Zlatna

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Personalul medico-sanitar al orașului Zlatna prezintă o situație numerică descrescătoare de la o perioadă la cealaltă, identificând două astfel de perioade: 2012-2016, 2017-2020. Pe

parcursul perioadelor respective numărul personalului medico-sanitar este constant. Excepțiile sunt farmaciștii, al căror număr este același pe toată perioada analizată și personalul sanitar mediu unde întâlnim o situație crescătoare pe alte două perioade: 2012-2015, 2016-2020. Din nou, pe parcursul perioadelor respective numărul profesioniștilor este constant. Cei mai mulți profesioniști se găsesc în categoria personalului sanitar mediu, urmați de farmaciști, stomatologi și medici de familie.

Educație

În orașul Zlatna se regăsesc o serie de unități școlare care înglobează toate structurile de învățământ preuniversitar. Raportându-ne la anul școlar 2020-2021, încadrarea personalului didactic pe niveluri de învățământ corespunzător prezintă următoarea structură.

Nivel de învățământ	Specialitatea catedrei (post)	Norme/posturi didactice (număr)	Norme/posturi didactice:	
			Titulari	Suplinitori
Preșcolar	Educatori	11	9	2
Primar (inclusiv învățământ special)	Învățători	18,62	16,62	2
Gimnazial (inclusiv învățământ special)	Profesori	16,79	13,95	2,84
Liceal și Profesional	Profesori	13,32	11,53	1,79
TOTAL		59,73	51,10	8,63

Tabelul nr. 14 - Încadrarea personalului didactic-2020-2021

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Având în vedere încadrarea elevilor înscriși și a absolvenților pe niveluri de învățământ corespunzător, o situație evolutivă prezintă următoarea structură.

Nivel de învățământ	An școlar 2018 - 2019			An școlar 2019 - 2020			An școlar 2020 - 2021		
	Nr. de elevi înscriși	Absolvenți	Repetenți	Nr. de elevi înscriși	Absolvenți	Repetenți	Nr. de elevi înscriși	Absolvenți	Repetenți
Preșcolar	169	163	0	185	187	0	180	184	0
Primar (inclusiv învățământ special)	255	253	4	252	244	3	262	246	11
Gimnazial (inclusiv învățământ special)	200	187	9	206	192	11	178	159	16
Liceal	163	46	7	163	46	7	165	32	6

TOTAL	787	649	20	806	669	21	785	621	33
--------------	------------	------------	-----------	------------	------------	-----------	------------	------------	-----------

Tabelul nr. 15 - Încadrarea elevilor înscriși și a absolvenților

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

În ceea ce privește rezultatele elevilor la examenele naționale, situația este următoarea.

An școlar	Nr. elevi înscriși	Nr. elevi prezenți	Nr. elevi care au promovat	Procent de promovabilitate (raportat la nr. de elevi prezenți)
2018 – 2019	31	31	23	74,19%
2019 – 2020	64	62	48	77,42%
2020 - 2021	34	34	23	67,65%

Tabelul nr. 16 - Situația rezultatelor la testările naționale (clasa a VIII-a)

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

An școlar	Nr. elevi înscriși	Nr. elevi prezenți	Nr. elevi care au promovat	Procent de promovabilitate (raportat la nr. de elevi prezenți)
2018 – 2019	45	45	17	37,78%
2019 – 2020	46	46	28	60,87%
2020 - 2021	23	23	12	52,17%

Tabelul nr. 17 - Situația rezultatelor la bacalaureat (clasa a XII-a)

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Elevii de la cursurile de zi din învățământul de stat pot beneficia de burse de merit, de studiu și de ajutor social. Acordarea de burse de la bugetul de stat reprezintă o formă de sprijin material vizând atât protecția socială, cât și stimularea elevilor care obțin rezultate foarte bune la învățătură și purtare.

Bursele pe care le pot primi elevii pot fi de tipul: ajutor social, merit, studiu sau de performanță.

Nr. crt.	Denumire unitate de învățământ	An școlar	Burse de performanță	Burse de merit	Burse sociale și medicale	Burse de studiu
1	Liceul <i>Corneliu Medrea</i> Zlatna	2017-2018	0	39	20	0
		2018-2019	0	31	22	0
		2019-2020	0	37	23	0
		2020-2021	0	193	27	0

Tabelul nr. 18 - Situația statistică a burseelor școlare

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Resursele de muncă și formarea profesională

CAEN Rev. 2 (activități ale economiei naționale)	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Mii persoane				
TOTAL, din care:	8317,6	8366,8	8407,5	8492,6	8440,8
<i>AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI PESCUIT</i>	1726,8	1741,7	1759,5	1747	1681,2
<i>INDUSTRIE</i>	1957	1966,8	1946,7	1896,5	1886,6
<i>INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE</i>	1717,6	1727,9	1709,1	1660,2	1646,6
<i>CONSTRUCȚII</i>	684,2	690,8	683,2	722,8	750,2
<i>COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI MOTOCICLETELOR</i>	1225,9	1224,2	1217,1	1267,8	1258,6

Tabelul nr. 19 - Populația ocupată, pe activități ale economiei naționale

la nivelul județului Alba

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Potrivit datelor de mai sus, populația ocupată din județul Alba este înglobată majoritar de către ramura Agricultură, silvicultură și pescuit, urmată de Industria prelucrătoare și Comerț.

Anul 2010	Orașul Zlatna	Județul Alba
Total, din care:	7,621	433,692
Exploatații agricole fără personalitate juridică	3,794	216,343
Exploatații agricole cu personalitate juridică	3,827	217,349

Tabelul nr. 20 - Persoane care au lucrat în agricultură,

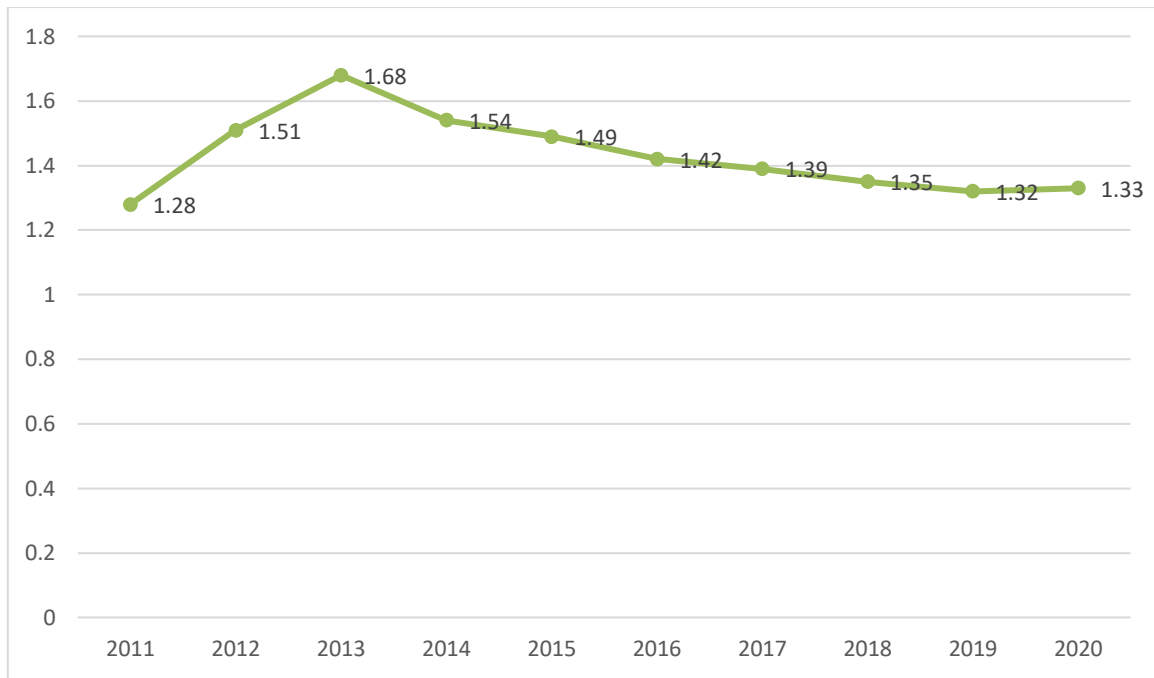
după statutul juridic al exploatațiilor agricole

Sursa: Recensământul Agricol 2010

Județ/ localitate	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Număr persoane									
Alba	73983	77467	77320	79006	80782	84208	89330	91251	93651	89830
Oraș Zlatna	946	1171	1142	1219	1203	1196	1241	1233	1239	1195

Tabelul nr. 21 - Numărul mediu al salariaților pe județ și oraș

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

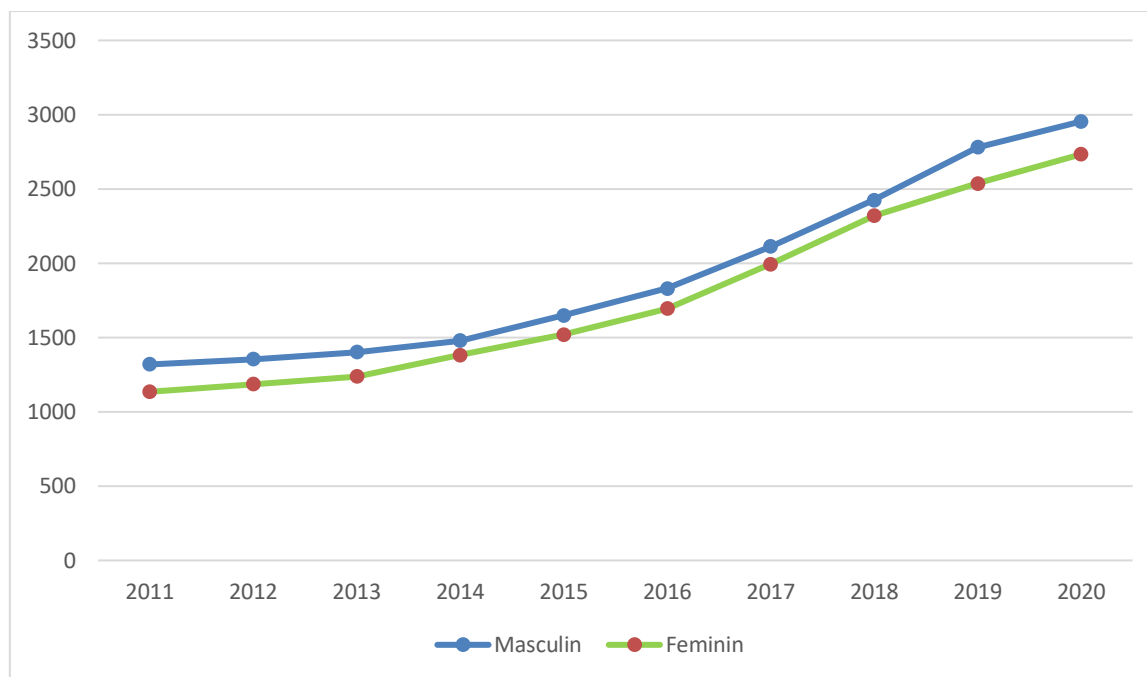

Figura nr. 18 – Salariați ai orașului Zlatna în raport cu numărul mediu de la nivel județean
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Ponderea numărului de salariați ai orașului Zlatna, în totalul manifestat la nivel județean, prezintă o situație fluctuantă în ultimii 10 ani, iar media procentuală pe perioada analizată este 1.43%. Având în vedere ultimul an de raportare statistică pentru această variabilă (2020), orașul Zlatna se află pe locul 10 din totalul de 84 UAT-uri ale județului Alba.

Sexe	Județ	An 2011	An 2012	An 2013	An 2014	An 2015	An 2016	An 2017	An 2018	An 2019	An 2020
UM: Lei/RON											
Total	Alba	1228	1276	1323	1433	1588	1767	2057	2375	2664	2846
<i>Masculin</i>	Alba	1319	1355	1401	1479	1649	1831	2112	2425	2781	2954
<i>Feminin</i>	Alba	1135	1187	1238	1382	1520	1694	1995	2319	2537	2733

Tabelul nr. 22 - Câștigul salarial nominal mediu net lunar la nivel județean
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Figura nr. 19 – Evoluția câștigului salarial nominal mediu net lunar la nivel județean

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Indicatorul de câștig salarial este disponibil la nivel județean. Evoluția acestuia în timp prezintă o creștere continuă pe perioada analizată (2011-2020), bărbații și femeile câștigând aproape la fel, cu mici diferențe pe parcursul anilor între cele două sexe în favoarea bărbaților. Maximul este înregistrat în anul 2020.

O. ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ ȘI APĂRARE; ASIGURĂRI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	4946
D. PRODUCȚIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ, GAZE, APĂ CALDĂ ȘI AER CONDIȚIONAT	4886
B. INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	4426
Q. SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	3734
K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	3486
P. ÎNVĂȚĂMÂNT	3403
F. CONSTRUCȚII	3085
A. AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI PESCUIT	2844
S ALTE ACTIVITATI DE SERVICII	2820
C. INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	2704
E. DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONTAMINARE	2634
M. ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE	2580
H. TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	2377
J. INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	2311
R. ACTIVITĂȚI DE SPECTACOLE, CULTURALE ȘI RECREATIVE	2303

N. ACTIVITĂȚI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII SUPORT	2258
G. COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI MOTOCICLETELOR	2048
L TRANZACTII IMOBILIARE	1757
I. HOTELURI ȘI RESTAURANTE	1595

Tabelul nr. 23 - Câștigul salarial nominal mediu net lunar la nivel județean, pe activități ale economiei naționale (secțiuni și diviziuni) - an 2020

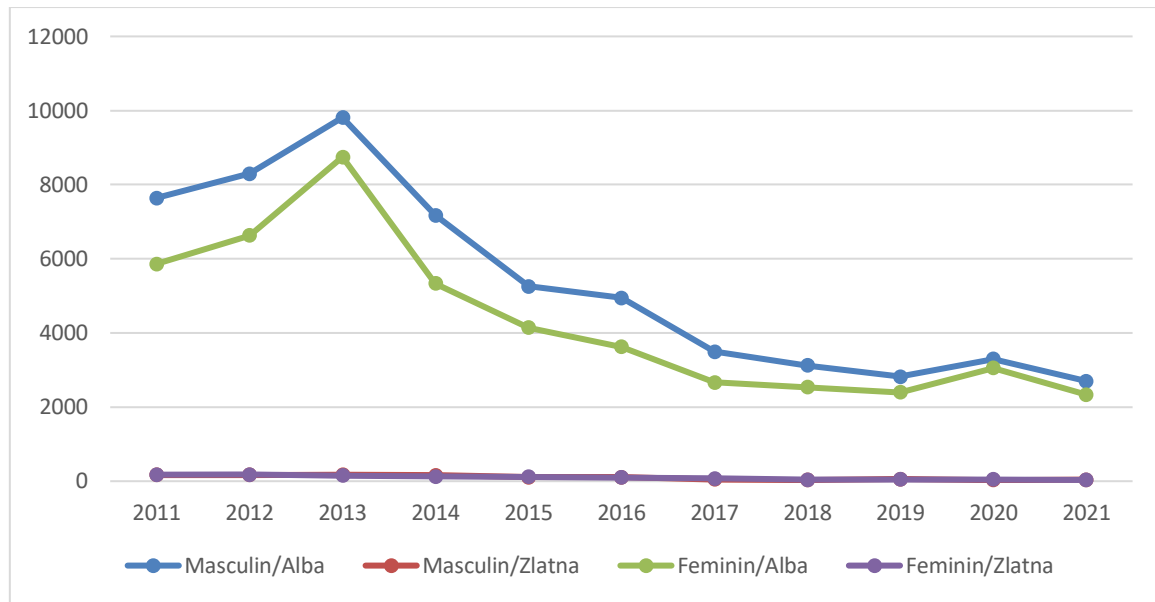
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Ultimul an de raportare statistică privind salariul nominal mediu net lunar la nivelul județului Alba, pe activități ale economiei naționale conform CAEN Rev. 2, plasează pe locul I *Administrația publică și apărarea; Asigurări sociale din sistemul public*, urmată de *Producția de energie termică și electrică*, pe locul III se află *Industria extractivă*, după care *Sănătatea și asistența socială*, *Intermedieri financiare și asigurări*, *Învățământ* și *Construcții* ocupă poziții avansate, cu salarii medii nete de peste 3000 lei. Cele mai mici valori sunt înregistrate de *Hoteluri și restaurante*, sector direct afectat de pandemia de Covid-19, însă acest prag scăzut are în vedere și faptul că este un domeniu permisiv pentru program part-time, care se remunerează direct proporțional cu orele lucrate, iar calculate la situația medie determină o scădere a valorii totale față de alte domenii unde programul impune minim 8 ore de muncă.

Sexe	Județ/ Oraș	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
		UM: Număr persoane										
Total	Alba	13228	14924	18557	12508	9394	8566	6163	5657	5218	6350	5040
	Oraș Zlatna	345	345	329	280	231	209	120	66	108	86	74
Masculin	Alba	7369	8297	9811	7173	5256	4942	3494	3122	2818	3297	2703
	Oraș Zlatna	169	170	175	157	111	107	49	30	57	35	41
Feminin	Alba	5859	6627	8746	5335	4138	3624	2669	2535	2400	3053	2337
	Oraș Zlatna	176	175	154	123	120	102	71	36	51	51	33

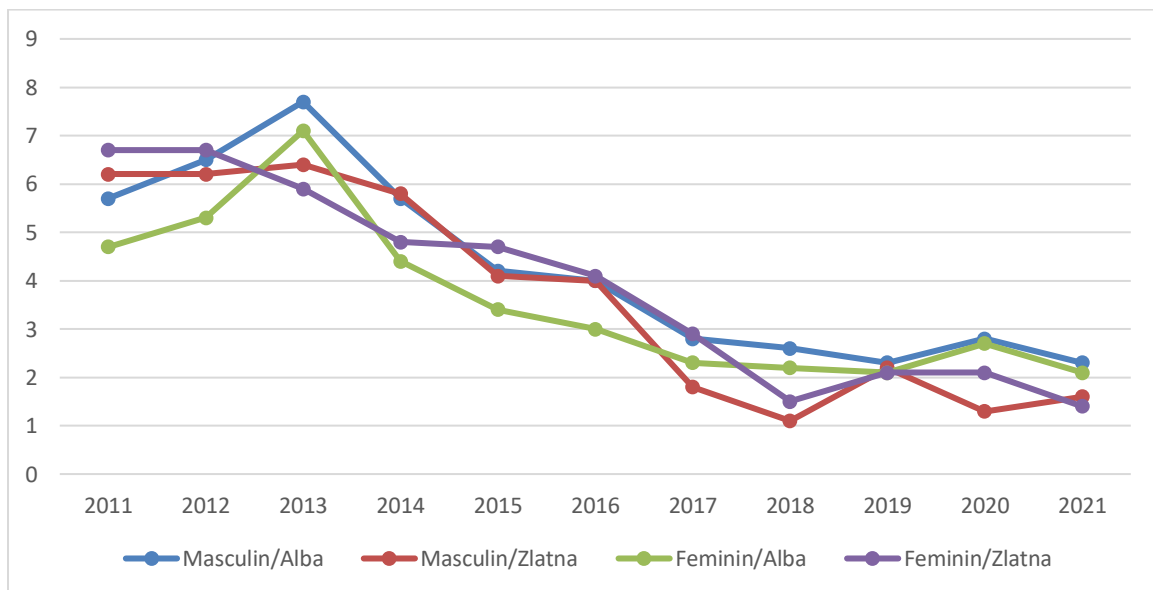
Tabelul nr. 24 – Situația șomerilor la nivelul orașului Zlatna și la nivel județean

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Figura nr. 20 – Evoluția situației șomerilor la nivelul orașului Zlatna și la nivel județean
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Din reprezentarea grafică de mai sus observăm o scădere a numărului de șomeri pe perioada analizată, ceea ce constituie un aspect pozitiv. Atât la nivel județean, cât și la nivelul orașului Zlatna, numărul șomerilor bărbați este mai mare decât cel al femeilor.

Figura nr. 21 – Ponderea șomerilor la nivelul orașului Zlatna și la nivel județean
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Dacă avem în vedere reprezentarea grafică a ponderii șomerilor în totalul resurselor de muncă, se prezintă tot o evoluție fluctuantă cu tendință descrescătoare atât la nivel județean, cât și la nivelul orașului Zlatna, ponderea șomerilor de aici în totalul locurilor de

muncă situându-se între ponderea femeilor șomere (cea mai scăzută) și cea a bărbaților șomeri (cea mai crescută) de la nivel județean.

În privința formării profesionale, a fost implementat proiectul *Dezvoltare Locală Integrată în Orașul Zlatna*, finanțat prin POCU/140/4/2/Reducerea numărului de comunități marginalizate (non-roma) aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, prin implementarea de măsuri integrate. Cursurile de formare profesională organizate în cadrul proiectului integrat au urmărit reconversia profesională a persoanelor din grupul țintă pentru următoarele meserii: sudor, tâmplar, tinichigiu carosier, patiser, brutar, agent de curățenie clădiri și mijloace de transport, baby sitter, cameristă, femeie de serviciu.

Combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale

Combaterea sărăciei pornește de la o analiză atentă asupra identificării grupurilor vulnerabile, urmată de o analiză a situației acelor grupuri în teritoriu și, desigur, conturând strategii de incluziune socială și aplicându-le cu consecvență.

Situația celor mai vulnerabile grupuri stabilite la nivel național printr-un raport al Ministerului Muncii și Protecției Sociale, realizat în anul 2019, este:

CATEGORIE DE RISC	PROCENT (%)		
	TOTAL Național	Mediul RURAL	Mediul URBAN
Persoanele în risc de sărăcie	34,97	34,6	38,1
Vârstnicii	34,18	35,1	25,9
Copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	15,79	15,4	19,4
Tineri în dificultate	9,76	10,1	6,6
Persoane adulte cu dizabilități	2,24	2,1	5
Alte grupuri vulnerabile	1,57	1,4	3,1
Mamă și copil	1,32	1,3	1,9

Tabelul nr. 25 - Raport grupuri vulnerabile - an 2019

Sursa: Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Rata riscului de sărăcie este ponderea persoanelor cu un venit disponibil echivalent (după transfer social) sub pragul de risc de sărăcie, care este stabilit la 60% din venitul disponibil național median echivalent după transferurile sociale. Acest indicator nu măsoară bogăția sau sărăcia, ci venitul scăzut în comparație cu ceilalți rezidenți din aceeași țară, ceea ce nu implică neapărat un nivel de trai scăzut.

Rata riscului de sărăcie înainte de transferurile sociale este calculată ca ponderea persoanelor care au un venit disponibil echivalent înainte de transferurile sociale care este

---

sub pragul de risc de sărăcie calculat după transferurile sociale. Pensiile, precum prestațiile pentru limită de vârstă și pentru supraviețuitori (văduvi și văduve), sunt considerate venituri (înainte de transferuri sociale) și nu ca transferuri sociale. Acest indicator examinează inexistența ipotetică a transferurilor sociale.

Rata persistentă a riscului de sărăcie arată procentul populației care trăiește în gospodării în care venitul disponibil echivalent a fost sub pragul riscului de sărăcie pentru anul în curs și cel puțin doi din cei trei ani precedenți. Calculul său necesită un instrument longitudinal, prin care indivizii sunt urmăriți pe parcursul a patru ani.⁹

Indicatorul persoanelor care trăiesc în gospodării cu intensitate foarte mică a muncii este definit ca numărul de persoane care trăiesc într-o gospodărie în care membrii în vârstă de muncă au lucrat mai puțin de 20% din potențialul lor total în ultimele 12 luni.

Intensitatea muncii unei gospodării este raportul dintre numărul total de luni în care toți membrii gospodăriei în vârstă de muncă au lucrat în timpul anului de referință al venitului și numărul total de luni în care aceiași membri ai gospodăriei ar fi putut lucra teoretic în aceeași perioadă.

O persoană în vârstă de muncă este o persoană în vârstă de 18-59 de ani, cu excluderea studenților din grupa de vârstă cuprinsă între 18 și 24 de ani.

Gospodăriile compuse numai din copii, din studenți cu vârsta mai mică de 25 de ani și/sau persoanele cu vârsta de 60 de ani sau mai mult sunt complet excluse din calculul indicatorului.¹⁰

În conformitate cu Legea nr. 47 din 2006 privind sistemul național de asistență socială, la art. 5 regăsim definite următoarele:

- nevoia socială: "ansamblul de cerințe indispensabile fiecărei persoane pentru asigurarea condițiilor de viață, în vederea integrării sociale;" – lit. b
- procesul de incluziune socială: "setul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării-comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale;" – lit. a

Pentru a întâmpina nevoile sociale, parte a procesului de incluziune socială, funcționează sistemul de servicii sociale care are ca scop sprijinirea populației în prevenirea și depășirea unor situații de dificultate, vulnerabilitate ori dependență, pentru creșterea calității vieții și

---

⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At-risk-of-poverty_rate.

¹⁰ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Persons_living_in_households_with_low_work_intensity.

promovarea coeziunii sociale. Nomenclatorul serviciilor sociale clasifică formele sub care se pot organiza serviciile sociale.

Dezvoltare umană locală și marginalizare

Marginalizarea socială reprezintă „poziția socială periferică, de izolare a indivizilor sau grupurilor cu acces limitat la resursele economice, politice, educaționale și comunicaționale ale colectivității; ea se manifestă prin absența unui minimum de condiții sociale de viață” - art. 3 din Legea 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale.

Marginalizarea se manifestă în societate din cauza unor principii și acțiuni discriminatorii ale unor cetățeni față de alții aflați pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea, resimțindu-se acut în special asupra persoanelor provenind din categorii defavorizate.

Categoriile de persoane defavorizate sunt stabilite în conformitate cu HG 799/2014 privind implementarea Programului Operațional Ajutorarea persoanelor Defavorizate (ex.: familii și persoane singure, șomerii și pensionarii cu venit până în 450 lei/lună, văduve, invalizi, persoane cu handicap), pentru care se asigură prin sistemul social de stat venitul minim garantat.

Hotărârea nr. 50/2011 *pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat (rectificat cu Hotărârea nr. 778 din 9 octombrie 2013)* reglementează modul de acordare a venitului minim garantat (VMG) sub formă de ajutor social sau alocație pentru susținerea familiei. În conformitate cu art. 1 al acestei legi, persoanele care vor beneficia de acest ajutor sunt "familiile și persoanele cu ori fără cetățenie română, precum apatrizii".

Conform legislației aflate în vigoare, ajutorul social se acordă lunar, pentru completarea veniturilor nete lunare ale familiei sau persoanei singure, în vederea asigurării venitului minim garantat. Ajutorul se solicită la Primăria UAT din raza de domiciliu/reședință a solicitantului pe bază de cerere și declarație pe propria răspundere, împreună cu actele doveditoare privind componența familiei și veniturile realizate în luna anterioară depunerii cererii de către membrii acesteia.

Legea nr. 277 din 2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată în 2018, reprezintă o formă de sprijin pentru susținerea familiilor de cetățeni români, cetățeni ai altor state sau apatrizi, având domiciliul sau reședința în România, cu venituri reduse, care au în creștere și îngrijire copii cu vârstă de până la 18 ani. O condiție importantă pentru beneficierea de acest tip de alocație constă în frecventarea fără întrerupere a cursurilor aferente unei forme de învățământ, organizate potrivit legii, de către copiii familiei cu vârstă școlară, fără absențe nemotivate și notă mai mica de 8 la purtare, excepție făcând cazurile medicale sau copiii cu handicap.

Alocația pentru susținerea familiei se solicită la Primăria UAT din raza de domiciliu/reședință a familiei pe bază de cerere și declarație pe propria răspundere, însoțită de actele doveditoare privind componența familiei, veniturile acestora și dovada frecventării școlare de către copii.

Bineînțeles că prima prioritate a orașului este sprijinirea inserției pe piața muncii a celor care sunt în excluziune socială, însă în paralel este necesar și sistemul social care îi sprijină pe cei aflați în nevoie din diferite cauze. În momentul de față, în cadrul Primăriei Zlatna:

- sunt înregistrate 106 persoane în 46 de dosare, care beneficiază de VMG;
- există 138 de beneficiari de alocație familială.

Alte categorii de subvenții: alocația pentru susținerea familiei, care se acordă conform următoarelor documente legislative:

- O.U.G. 105/24.10.2003 privind alocația familială complementară și alocația de susținere pentru familia monoparentală;
- Hotărârea Guvernului 1539/18.12.2003 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G. 105/24.10.2003;
- Legea 236/2008 pentru modificarea O.U.G. 105/24.10.2003 privind alocația familială complementară și alocația de susținere pentru familia monoparentală.

În prezent, în evidențele Primăriei Zlatna sunt înregistrate 38 de dosare de alocație pentru susținerea familiei, numărul beneficiarilor fiind de 138 de persoane.

Incluziunea socială a romilor

Conform datelor obținute în urma recensământului populației și locuințelor din anul 2011, în orașul Zlatna locuiau romi în proporție de 4,59% (344 de locuitori) din totalul populației stabile, situându-se pe locul 2, după români (89,58%).

Conform aceleiași surse, limba romani nu era vorbită de etnicii respectivi.

Întrucât populația romă reprezintă un procent important la nivelul orașului, următoarele măsuri privind incluziunea au fost luate:

- îmbunătățirea nivelului de educație prin programe educaționale: *A doua șansă* și afterschool, calificare și reorientare profesională prin cursuri de formare profesională;
- servicii medicale: înscrierea la medic de familie, participarea la programe de informare și educare pe diverse teme medicale (prevenirea unor boli transmisibile, planning familial, programe de vaccinare);
- servicii juridice: reglementarea diverselor acte (proprietate, reprezentanți legali, obținerea beneficiilor sociale etc.);

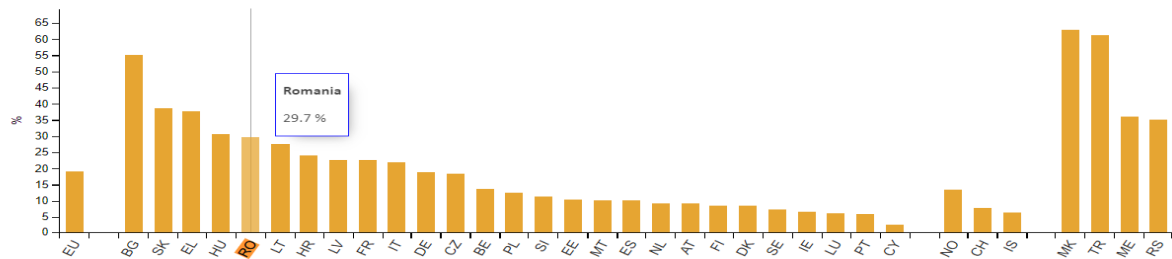
- oferirea de servicii sociale: 50 de familii locuiesc în locuințe supraaglomerate, 25 de persoane locuiesc în zone informale.

Deprivarea materială

Eurostat definește deprivarea materială severă ca fiind existența unor condiții de viață constrânse în mod drastic de lipsa de resurse, cu prezența a cel puțin 4 dintre următoarele 9 elemente de deprivare, conform cărora persoanele nu își pot permite:

1. să își plătească chiria sau facturile de întreținere;
2. să își mențină locuința la un nivel de încălzire adecvat;
3. să se confrunte cu cheltuieli neașteptate;
4. să mănânce carne, pește sau o proteină echivalentă o dată la două zile;
5. o săptămână de vacanță în afara locuinței;
6. un automobil;
7. o mașină de spălat;
8. un televizor color;
9. un telefon.¹¹

Share of people at risk of poverty who are unable to afford a meal with meat, fish or vegetarian equivalent every second day, 2019

Note: the threshold for at risk of poverty is set at 60 % of the national median equivalised disposable income (after social transfers).

EU-27: estimate.

Iceland 2018 data.

Source: Eurostat (online data code: ilc_mdcs03)

eurostat

Figura nr. 22 - Ponderea persoanelor expuse riscului de sărăcie în anul 2019¹²

Sursa: Eurostat

Potrivit acestor date furnizate de către Eurostat, observăm că România se află pe locul 5 în Uniunea Europeană din 27 de state membre, cu o rată a riscului sărăciei de 29,7%.

¹¹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Material_deprivation.

¹² https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_material_deprivation_and_economic_strain.

6. Infrastructura

Infrastructura de transport

Principalele căi de acces rutier sunt reprezentate de **DN 74**, care realizează legătura oraşului Zlatna cu Municipiul Alba Iulia şi oraşul Abrud, şi **DJ 705**, care intersectează DN 74 în interiorul localităţii. Aceste drumuri sunt de o importanţă majoră pentru numărul mare de navetişti care folosesc aceste rute.

Reţeaua de drumuri administrată de Consiliul Local Zlatna are în prezent o lungime de aproximativ 121,535 km, alcătuită din drumuri comunale, străzi şi 7,227 km trotuare, la care se adaugă 560 de parcări publice.

Categorie drum	Număr	Total km drumuri	Total km trotuare	Număr locuri de parcare
Drum comunal	16	95,01	-	-
Străzi	57	26,525	7,227	560
TOTAL	73	121,535	7,227	560

Tabelul nr. 26 - Structura reţelei de drumuri, trotuare şi parcări

Sursa: Primăria oraşului Zlatna

Categorie drum	Lungime drumuri (km)
Drum comunal Botesti DN 74 - Botesti	0,13 km
Drum comunal Budeni DN 74 - Budeni	0,64 km
Drum comunal Dealul Roatei, DC 113 DN 74 (DC 66) - Dealul Roatei	3,00 km
Drum comunal Dobrot, DC 174, Botesti (DN 74) - Dobrot	4,00 km
Drum comunal Dumbrava, DC 175 Zlatna (DN 74) - Dumbrava	4,50 km
Drum comunal Podu lui Paul	0,30 km
Drum comunal Pirita, DC 108 DC 66 - Pirita	2,50 km
Drum comunal Runc, DC 177 Zlatna - Valtori - Runc	12,00 km
Drum comunal Ruşi,	3,50 km

DC 176 DN 74 – Ruși	
Drum comunal Suseni, DC 67 DN 74 (Suseni) - Pătrângenii - Valea Mică	2,71 km
Drum comunal Feneș, DC 173 Feneș (DN 74) - Poiana Narciselor - Negrileasa - Lupulești (DJ 107 I)	35,00 km
Drum comunal Galați	9,70 km
Drum comunal Trâmpoiele, DC 66 DN 74 (Izvoru Ampoiului) - Trâmpoiele	2,99 km
Drum comunal Valea Mică, DC 67 DN 74 (Suseni) - Pătrângenii - Valea Mică	6,30 km
Drum comunal Zlatna, DC 78 Zlatna (DN74) – Suseni – Pătrângenii (DN74)	5,67 km
Drum comunal Zlatna, DC 285 Pătrângenii (DN74) - Valea Mică	2,07 km
Strada Vasile Alecsandri	0,32 km
Strada Ampoiului	0,3 km
Strada Brazilor	0,17 km
Strada Simion Bărnuțiu	0,37 km
Strada Călărași	0,34 km
Strada I.L. Caragiale	0,22 km
Strada Citera	0,10 km
Strada Cloșca	0,13 km
Strada Ion Creangă	0,15 km
Strada Crinului	0,09 km
Strada George Coșbuc	0,55 km
Strada Crișan	0,12 km
Strada Decebal	0,25 km
Strada Gheorghe Doja	0,08 km
Strada Petru Dobra	0,40 km
Strada Doinei	2,1 km
Strada Dumbrăviței	0,31 km
Strada Mihai Eminescu	0,30 km
Strada Făguleț	0,95 km
Strada Florilor	0,11 km
Strada Griviței	0,30 km
Strada Horea	0,27 km

Strada Avram Iancu	0,35 km
Strada Iazului	0,41 km
Strada Ana Ipătescu	0,65 km
Strada Izvorului	0,10 km
Strada Lacului	0,24 km
Strada Liliacului	0,09 km
Strada 1 Mai	0,4 km
Strada Măgura	0,23 km
Strada Mărășești	0,30 km
Strada Minerilor	0,39 km
Strada Merișor	0,14 km
Strada Mesteacănului	0,40 km
Strada Morii	0,40 km
Strada Calea Moșilor	2,34 km
Strada Muncii	0,33 km
Strada Anton Pan	0,11 km
Strada Pîriul Roșu	0,42 km
Strada Plopilor	0,16 km
Strada Ciprian Porumbescu	0,10 km
Strada Retezat	0,25 km
Strada Sportului	0,31 km
Strada Șipotului	0,10 km
Strada Troian	0,28 km
Strada Tudor Vladimirescu	1,60 km
Strada Valea Mare	1,30 km
Strada Valea Mică	0,75 km
Strada Valea Morilor	3,75 km
Strada Valea Poienii	0,33 km
Strada Mihai Viteazu	0,45 km
Strada Vîrtoape	0,36 km
Strada Valea Rudelor	0,40 km
Strada Ecaterina Varga	0,36 km
Strada Piața Unirii	0,50 km
Strada Zorilor	0,065 km
Strada Gării	0,23 km
Strada Fără Nume	3,0 km

Tabelul nr. 27 - Detalierea structurii rețelei de drumuri

Sursa: Primăria orașului Zlatna

Starea tehnică a drumurilor în orașul Zlatna este bună, aproximativ 60% din drumuri fiind asfaltate. Diferența de 40% din drumuri nu este modernizată, drumurile fiind pietruite cu balast simplu sau în amestec cu pietriș și se încadrează în categoria de trafic ușor. Accesul pietonal este slab dezvoltat, nu sunt amenajate trotuare decât pe 7,227 km, iar acostamentele sunt în marea majoritate din pământ înierbat.

În ceea ce privește sistemul de colectare și evacuare a apelor pluviale aferent drumurilor, acesta este ineficient, deoarece în mare parte este realizat din șanțuri de pământ, majoritatea fiind colmatate. În aceste condiții nu se realizează un drenaj corespunzător al apelor pluviale și prin urmare starea drumurilor este direct afectată.

Mobilitate urbană durabilă

Orașul Zlatna nu are în momentul de față un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă, dar acesta va fi realizat în perioada următoare, fiind un document primordial pentru dezvoltarea mobilității urbane și evoluției orașului în vederea atingerii cât mai multor obiective specifice unui oraș inteligent, astfel că realizarea PMUD reprezintă unul dintre proiectele stabilite prin intermediul SIDU și atașate Planului de acțiuni. Din perspectiva conceptului de mobilitate urbană, orașul dispune de transport public, care se realizează la nivel interjudețean, cu mijloacele de transport ale S.C. Livio&Dario S.R.L., firma transportatoare făcând curse pe distanțe mai lungi, având rute care trec și prin Zlatna, unde sunt amenajate în total 25 de stații de autobuz.

În privința traficului staționar, în prezent în oraș sunt amenajate doar 560 de locuri de parcare în regim public, fără a se percepe taxe, dezvoltarea infrastructurii de parcări fiind un alt obiectiv, împreună cu adoptarea unui Regulament privind parcările publice.

Infrastructura stradală conține bănci și alt mobilier urban specific, mobilitatea activă fiind încurajată doar prin rețeaua de trotuare amintită la subcapitolul anterior, în vreme ce referitor la intermodalitate, orașul dispune de gară, transportul feroviar fiind utilizat preponderent pentru traficul călătorilor.

Infrastructura de utilități

Principalele surse de apă din orașul Zlatna sunt constituite de cele două prize de mal amplasate pe pârâul Feneș și pe pârâul Vâltori, amândouă asigurând un debit de 330l/s, necesarul utilizat pentru UAT fiind de 30l/s.

Prin intermediul unei aducțiuni apa intră în stația de tratare, de unde, după ce trece prin întreg procesul tehnologic (amestecare, decantare, filtrare, dezinfectare cu clor), ajunge prin rețeaua de transport într-un rezervor de 2500 m³, în care este stocată. Din rezervorul de stocare apa ajunge prin cădere în rețeaua de alimentare din oraș, care are o lungime totală de 67,285 km și a fost pusă în funcțiune în anii 1980, împreună cu stația de tratare, ulterior efectuându-se diverse extinderi ale rețelei.

Situația utilizatorilor de apă potabilă de pe raza UAT Zlatna racordați la sistemul de alimentare cu apă este prezentată mai jos.

Tipuri de utilizatori		Nr. utilizatori racordați la rețea alimentare cu apă
Populație	CASE PARTICULARE – nr. contracte în toate cartierele orașului	835
	Contracte individuale la blocuri	54
	Contractele cu asociațiile de proprietari și locatari	6
Unități	Agenți economici	53
	Unități sociale – școli, grădinițe, dispensar, piață, unitatea de pompieri	8
	TOTAL	956

Tabelul nr. 28 - Tipuri de utilizatori ai serviciilor de alimentare cu apă

Sursa: Primăria orașului Zlatna

În România, Ordinul ministrului sănătății 536/1997 pentru aprobarea *Normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației* prevede, printre altele, cantitatea minimă de apă pe zi necesară unui locuitor, care trebuie să fie de minim 50 de litri (în scopul acoperirii necesarului fiziologic, igienei individuale și pregătirii hranei).

ANUL	CONSUM (metri cubi/zi)
2016	497
2017	522
2018	830
2019	931
2020	874
2021	950

Tabelul nr. 29 - Consumul de apă potabilă în perioada 2016-2021

Sursa: Primăria orașului Zlatna

Poluarea apei subterane se datorează folosirii îngrășămintelor chimice în agricultură, existenței unor fose rudimentare folosite de gospodăriile locale, dar și structurii solului. Elementele cele mai poluante sunt fierul, manganul, nitrații și, cei mai periculoși, nitriții.

Potrivit prevederilor companiei S.C. APA CTTA S.A Alba, care furnizează servicii de alimentare cu apă și canalizare în orașul Zlatna, începând cu data de 17.11.2021 se aplică următoarele prețuri:

- Apă potabilă produsă, transportată și distribuită pe întreaga arie de operare: 5,10 lei/mc cu TVA;
- Canalizare - epurare pentru întreaga arie de operare: 5,14 lei/mc cu TVA.

În prezent, rețeaua de canalizare însumează 60,666 km și are 1029 de racorduri.

Rețeaua de colectare a apelor pluviale din orașul Zlatna este formată din șanțuri și rigole de scurgere, însă acestea sunt parțial colmatate și există riscul ca localitatea să fie inundată de fiecare dată când plouă mai abundent.

O dată cu realizarea proiectelor de modernizare a străzilor, se vor realiza și sistemele de canalizare pluvială aferente străzilor respective.

Sistemul de iluminat public reprezintă ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public. Rețeaua de iluminat public din orașul Zlatna aparține S.C. Electrica S.A. O detaliere a infrastructurii acesteia se găsește în tabelul de mai jos. Sistemul de iluminat public din orașul Zlatna a fost modernizat parțial și eficientizat ca urmare a implementării tehnologiei LED.

Denumire	2018	2019	2020
Stâlpi de iluminat	1622	1622	1622
Corpuri de iluminat	1577	1577	1577

Tabelul nr. 30 - Infrastructura rețelei de iluminat public

Sursa: Primăria orașului Zlatna

În momentul de față sistemul de iluminat public conține: corpuri de iluminat LED 60W, corpuri de iluminat LED 30W, corpuri de iluminat cu surse de lumină cu descărcare la înaltă presiune în vapori de mercur, surse de lumină cu descărcare la înaltă presiune în vapori de sodiu, motiv pentru care planurile de modernizare a rețelei continuă. Consumul de energie electrică estimat a fi realizat de către sistemul de iluminat public în anul 2021 este de 346,8 Mwh/an.

În ceea ce privește consumul de energie, pentru instituțiile importante și în același timp mari consumatoare de energie, se observă o tendință de creștere a consumului. Acest lucru presupune luarea unor măsuri de optimizare a consumurilor energetice printr-o exploatare rațională a instalațiilor și eliminarea factorilor de consum excesiv din aceste unități.

Tipuri de utilizatori	Consumuri anuale (Mwh)			
	2018	2019	2020	2021
Primărie	22,5	23,1	21,8	22,5
Unități de învățământ	60	60,8	38	60
Așezăminte	18,1	17,8	10,3	18,1

culturale				
Iluminat public	346,8	345,3	348,8	346,8
TOTAL	447,4	447	418,9	447,4

Tabelul nr. 31 - Consumuri de energie

Sursa: Primăria oraşului Zlatna

Infrastructura de telecomunicații

Pe teritoriul oraşului Zlatna funcționează un Oficiu Poștal.

Orașul este conectat la serviciile de telefonie fixă TELEKOM și RCS&RDS, serviciile de telefonie mobilă cu acoperire corespunzătoare pentru toate zonele din localitate - VODAFONE, ORANGE, TELEKOM. De asemenea, dispune de servicii de televiziune prin cablu și acces la Internet - Wireless, Cable, ADSL, High speed – Broadband, asigurat de TELEKOM și RCS&RDS.

Infrastructura socială

Conform Ordinului nr. 189 din 12 februarie 2013 *pentru aprobarea reglementării tehnice "Normativ privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051-2012 - Revizuire NP 051/2000"*, Primăria Oraşului Zlatna a inclus investiții de realizare a rampelor pentru persoanele cu dizabilități în cadrul tuturor proiectelor de reabilitare a clădirilor publice aflate în administrare.

Potrivit prevederilor Legii nr. 448 din 2006 *privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap* - republicată, rolul autorității locale este de a monitoriza în condiții optime atribuțiile și obligațiile care le revin asistenților personali în vederea ameliorării situației persoanelor cu handicap, astfel încât să primească îngrijire specială la nivelul la care starea lor o cere.

Îngrijirile care li se acordă pot permite persoanelor bolnave să-și valorifice potențialul fizic, intelectual, spiritual, emoțional și social, în pofida handicapului de care suferă, asigurându-se astfel integrarea și incluziunea socială a acestora.

În prezent, în cadrul Primăriei Oraşului Zlatna sunt angajați 22 de asistenți personali ai persoanelor cu handicap, din care 18 persoane sunt asistenți personali pentru adulți, iar 4 sunt asistenți personali pentru minori.

La nivelul oraşului Zlatna sunt înregistrate 65 de persoane cu handicap gradul grav, care au optat pentru primirea unei indemnizații lunare în locul angajării unui asistent personal. În ceea ce privește reprezentanții legali ai persoanelor cu handicap grav, aceștia sunt persoanele cu handicap grav. Handicapul acestor persoane este genetic, cele mai frecvente

afecțiuni întâlnite sunt encefalopatia infantilă, oligofrenia, distrofia musculară, epilepsia, distrofia musculară progresivă, tetrapareza spastică. La adulții cu handicap gradul grav predomină hemiplegia, paraplegia, întârzierea mintală severă, Alzheimer.

De asemenea, pe baza O.U.G. nr. 27 din 27.08.2013, pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 70 din 2011 și a H.G. nr. 778 din 09.10.2013, Primăria acordă ajutoare pentru încălzirea locuințelor. Numărul cererilor anuale aferente anului 2021 pentru acordarea ajutorului la încălzire este de 139, din care 60 pentru gaz și 79 pentru lemne.

În ceea ce privește infrastructura socială de locuire, în orașul Zlatna s-au construit blocuri sociale sistematizate pe verticală pentru tineri până în 35 ani.

Anul	2017	2018	2019	2020	2021
Buget (lei)	1408000	1577490	1777000	11161355	9363000

Tabelul nr. 32 - Bugetul orașului Zlatna pentru asistență socială

Sursa: Primăria orașului Zlatna

Infrastructura pentru situații de urgență

Situația de urgență reprezintă un eveniment excepțional, cu caracter non-militar, care prin amploare și intensitate amenință viața și sănătatea populației, mediul înconjurător, valorile materiale și culturale importante, iar pentru restabilirea stării de normalitate sunt necesare adoptarea de măsuri și acțiuni urgente, alocarea de resurse suplimentare și managementul unitar al forțelor și mijloacelor implicate.

În acest sens, în Zlatna s-au pus la punct servicii de urgență, puse în practică prin Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență (SVSU), organizat pe două activități principale:

- informare publică și prevenție;
- intervenție operativă directă sau ca forță de sprijin a formațiunilor profesionale specializate.

Serviciile de dezapezire sunt asigurate prin coordonarea SPGC și cu ajutorul unei firme specializate, cu următoarele utilaje: autogreder, tractoare, buldoexcavator, camion.

Poliția Locală a orașului Zlatna asigură, de asemenea, intervenții în situații de urgență și nu numai, având următoarea structură: un număr de 4 polițiști locali și o persoană drept personal contractual.

Infrastructura de sănătate

Serviciile medicale în orașul Zlatna sunt asigurate prin următoarele unități sanitare.

Categoriile de unități sanitare (UM: Număr)	Forme de proprietate	Anul 2021
Cabinete medicale de familie	Privată/Publică	4/1

Cabinete stomatologice	Privată	2
Cabinete medicale de specialitate	Privată	1
Farmacii	Privată	2
Laboratoare medicale	Privată	1

Tabelul nr. 33 - Unități sanitare pe categorii

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Pe lângă serviciile medicale disponibile la nivelul orașului Zlatna, locuitorii pot beneficia de servicii medicale complexe, care sunt disponibile în Municipiul Alba-Iulia, la o distanță de 35 km față de oraș, unde infrastructura medicală a fost modernizată inclusiv prin proiecte finanțate din fonduri nerambursabile.

Infrastructura de învățământ

Distribuția unităților școlare aferente orașului Zlatna și localităților aparținătoare este detaliată în tabelul de mai jos. Există doar structuri de învățământ de stat, care înglobează toate ciclurile de nivel preuniversitar.

Nr. crt.	Unitate de învățământ	Adresa	Personalitate juridică/Arondată	Acreditată/Autorizată	Învățământ public/privat
Învățământ PREȘCOLAR					
1	Grădinița cu program normal <i>Dumbrava Minunată</i>	Str. Mărășești nr. 3, Zlatna	Arondată	Autorizată	Învățământ public
2	Grădinița cu program normal <i>Peștișorul de Aur</i>	Str. Petru Dobra nr. 8, Zlatna	Arondată	Autorizată	Învățământ public
3	Grădinița cu program normal Feneș	Str. Principală nr. 78, Feneș	Arondată	Autorizată	Învățământ public
4	Grădinița cu program normal Valea Mică	Str. Principală nr. 96, Valea Mică	Arondată	Autorizată	Învățământ public
5	Grădinița cu program normal Pirita	Str. Principală nr. 42, Pirita	Arondată	Autorizată	Învățământ public
6	Grădinița cu program normal Trâmpoiele	Str. Principală nr. 46A, Trâmpoiele	Arondată	Autorizată	Învățământ public
Învățământ PRIMAR și GIMNAZIAL					
1	Școala Gimnazială <i>Avram Iancu</i>	Piața Unirii nr. 4, Zlatna	Arondată	Autorizată	Învățământ public
2	Școala Gimnazială <i>Sava Albescu</i>	Str. Principală nr. 78, Feneș	Arondată	Autorizată	Învățământ public
3	Școala Primară Pirita	Str. Principală nr. 42,	Arondată	Autorizată	Învățământ

		Pirita			public
4	Școala Primară Valea Mică	Str. Principală nr. 96, Valea Mică	Arondată	Autorizată	Învățământ public
5	Școala Primară Trâmpoiele	Str. Principală nr. 46A, Trâmpoiele	Arondată	Autorizată	Învățământ public
Învățământ LICEAL					
1	Liceul <i>Corneliu Medrea</i>	Str. Tudor Vladimirescu nr. 14, Zlatna	Personalitate juridică	Acreditată	Învățământ public

Tabelul nr. 34 - Infrastructura de învățământ din orașul Zlatna în anul 2021

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Unitate de învățământ	Preșcolar		Primar		Gimnazial		Liceal	
	Nr. clase	Efectiv de elevi	Nr. clase	Efectiv de elevi	Nr. clase	Efectiv de elevi	Nr. clase	Efectiv de elevi
Grădinița cu program normal <i>Dumbrava Minunată</i>	3	63	0	0	0	0	0	0
Grădinița cu program normal <i>Peștișorul de Aur</i>	3	71	0	0	0	0	0	0
Grădinița cu program normal Feneș	2	29	0	0	0	0	0	0
Grădinița cu program normal Valea Mică	1	14	0	0	0	0	0	0
Grădinița cu program normal Pirita	1	7	0	0	0	0	0	0
Grădinița cu program normal Trâmpoiele	1	5	0	0	0	0	0	0
Școala Gimnazială <i>Avram Iancu</i>	0	0	9	196	7	152	0	0
Școala Gimnazială <i>Sava Albescu</i>	0	0	2	41	2	32	0	0
Școala Primară Pirita	0	0	1	16	0	0	0	0
Școala Primară Valea Mică	0	0	1	12	0	0	0	0
Școala Primară Trâmpoiele	0	0	1	12	0	0	0	0
Liceul <i>Corneliu Medrea</i>	0	0	0	0	0	0	7	160

Tabelul nr. 35 - Numărul de clase pe unități de învățământ

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

În ceea ce privește infrastructura de învățământ cuprinsă în instituțiile de învățământ preuniversitar din orașul Zlatna, situația este următoarea:

Niveluri de educație	Săli de clasă (cabinele școlare/ amfiteatre)	Labora- toare școlare	Săli de gimnastică	Ateliere școlare	Terenuri de sport	PC- uri
Învățământ preșcolar	11	-	-	-	-	11
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	25	-	-	-	-	40
Învățământ liceal	8	2	0	2	1	32
TOTAL	44	2	0	2	1	83

Tabelul nr. 36 - Infrastructura de învățământ

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

În privința infrastructurii de învățământ, următoarele investiții au fost realizate în ultimii ani:

- Reabilitarea și dotarea Liceului *Corneliu Medrea*, Zlatna - finalizată în 2021
- Reabilitarea și dotarea Școlii Primare Valea Mică – finalizată în 2019
- Reabilitarea Școlii Feneș – finalizată în 2020
- Reabilitarea Școlii Primare Pirita – finalizată în 2019
- Reabilitarea Grădiniței nr. 1 (lucrări necesare în vederea autorizării) – finalizată în 2020
- Reabilitarea Școlii Generale Zlatna – în desfășurare

Infrastructura de cultură

Infrastructura culturală a orașului Zlatna este alcătuită din următoarele tipuri de unități.

Tip unitate culturală	
Biblioteci	1
Case de Cultură	1
Cămine culturale	7
Monumente istorice	3
ONG	1
Formații corale	1
Sărbători și tradiții cu specific local	9
Lăcașuri de cult pe confesiuni	5
Biserici	12

Tabelul nr. 37 - Infrastructura culturală

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

	2017	2018	2019	2020	2021
Volume existente	30343	30422	30501	30911	31011
Volume eliberate	2095	2160	2263	2343	2422

Cititori activi	92	99	91	61	91
------------------------	----	----	----	----	----

Tabelul nr. 38 – Fondul de carte disponibil și numărul de cititori

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

În ceea ce privește investițiile în infrastructura culturală, s-au realizat următoarele:

- Reabilitarea Casei de Cultură *Horia Popescu*, Zlatna

Infrastructura de locuire

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Proprietate publică	17	17	17	17	17	17
Proprietate privată	3492	3495	3496	3499	3500	3500
TOTAL	3509	3512	3513	3516	3517	3517

Tabelul nr. 39 - Numărul locuințelor după forma de proprietate

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	U.M.: mp arie desfășurată					
Proprietate publică	932	932	932	932	932	932
Proprietate privată	136405	136565	136727	136976	137036	137154
TOTAL	137337	137497	137659	137908	137968	138086

Tabelul nr. 40 - Suprafața locuibilă existentă

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Surse de finanțare	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Număr					
Din fonduri private	1	3	1	3	1	-
Din care: din fondurile populației	1	3	1	3	1	-
TOTAL	1	3	1	3	1	-

Tabelul nr. 41 - Locuințe terminate în cursul anului, pe surse de finanțare

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Evoluția construcțiilor noi este una modestă la nivelul orașului Zlatna în perioada anilor 2015-2020, de unde deducem că zona nu prezenta interes pentru dezvoltatorii imobiliari.

---

7. Mediu

Planul Urbanistic General al UAT Zlatna prevede reguli de bază privind modul de ocupare a terenului intravilan și extravilan, potrivit cărora orice activitate economică și socială inițiată, cu impact asupra mediului, să fie reglementată prin procedura de autorizare, pe baza acordurilor, a studiilor de impact și a autorizațiilor de mediu, în conformitate cu legislația în vigoare. Regulile din PUG au ca scop păstrarea integrității mediului și protejarea patrimoniului natural și construit prin limitarea afectării zonelor cu valoare peisagistică, a zonelor naturale protejate și monumentelor istorice.

Eficiența energetică și mediul

Din perspectiva impactului asupra mediului, la nivelul orașului clădirile și iluminatul public reprezintă elementele principale generatoare de emisii de gaze cu efect de seră după traficul rutier. În acest sens, atât în perioada financiară anterioară, 2014-2020, cât și în continuare, obiectivele stabilite de către UAT Zlatna în direcția reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră sunt foarte clare.

O parte dintre aceste obiective au fost realizate, altele sunt pe punctul de a fi atinse, iar cele rămase vor fi propuse pentru perioada financiară 2021-2027.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED) - Zlatna Verde - cuprinde o serie de acțiuni pe termen scurt, mediu și lung care vizează creșterea eficienței energetice a clădirilor, utilizarea rațională a energiei în locuințe, reducerea consumului de energie obținută din arderea hidrocarburilor și a lemnului și creșterea producției de energie din surse regenerabile (apă, vânt, soare).

Legea nr. 121/2014, cu modificările și completările ulterioare, creează cadrul legal pentru elaborarea și aplicarea politicii naționale în domeniul eficienței energetice în vederea atingerii obiectivului național de creștere a eficienței energetice. Măsurile de politică în domeniul eficienței energetice se aplică pe întreg lanțul: resurse primare, producție, distribuție, furnizare, transport și consum final.

Prin Legea 372/2005, modificată de Legea nr. 159/2013 privind performanța energetică a clădirilor, se urmărește promovarea creșterii performanței energetice a clădirilor, ținându-se cont de condițiile climatice exterioare și de amplasament, de cerințele de temperatură interioară și de eficiența economică.

În momentul de față se au în vedere măsuri de creștere a eficienței energetice de către autoritățile locale prin urmărirea unor finanțări care au ca scop îmbunătățirea fondului construit printr-o abordare integrată a eficienței energetice, a reducerii riscului la incendiu și

---

a tranziției către clădiri verzi și inteligente, conferind respectul cuvenit pentru estetică și calitatea arhitecturală a acestuia, dezvoltarea unor mecanisme adecvate de monitorizare a performanțelor fondului construit și asigurarea capacității tehnice pentru implementarea investițiilor.

Cea mai mare parte dintre locuitorii din mediul urban, cu precădere cei din locuințe colective, își asigurau sursele de încălzire prin branșarea la centralele termice de cartier. După 1990, având în vedere noile condiții economice, tot mai mulți cetățeni s-au orientat spre surse de încălzire individuală, prin montarea centralelor termice de apartament pe gaze naturale sau prin revenirea la încălzirea cu combustibil solid, lemnul. În mediul rural se constată tendințe de înlocuire a vechiului sistem de încălzire cu ajutorul sobelor cu cel pe centrale termice pe gaz. În același timp, unii locuitori ai zonei preferă asigurarea agentului termic pentru încălzire cu ajutorul centralelor termice alimentate cu combustibil solid (lemn, pastile compacte din praf de lemn, rumeguș etc.), fenomen ce va continua să se extindă, în condițiile creșterii prețurilor la gazele naturale.

În ceea ce privește alimentarea cu gaze naturale, Zlatna este conectată la magistrala de înaltă presiune, VEST I și VEST II, cu o lungime de 31 km, prin racordul din dreptul municipiului Alba-Iulia, iar rețeaua de distribuție a gazelor naturale existentă și recent extinsă la localitățile aflate în aval de Zlatna se găsește într-o stare bună și este formată dintr-o rețea de repartiție la medie presiune și o stație de reglare. Traseul acestui racord urmărește cursul râului Ampoi, fiind montat subteran, cu numeroase supratraversări ale râului. Stația de predare este amplasată între localitatea Zlatna și Podu lui Paul. Se impune încheierea lucrărilor de alimentare a localităților situate în aval (Feneș, Galați, Valea Mică, Pătrângeni, Podu lui Paul) și extinderea acestei rețele spre localitățile situate în amonte: Pirită, Izvoru Ampoiului și Trâmpoiele. Noua rețea de alimentare pentru localitățile situate în amonte va fi branșată la stația existentă. Lungimea totală a rețelei de gaze măsoară circa 75,01 km și se află într-o stare bună de funcționare. La această rețea sunt branșate un număr de 1540 de gospodării, un număr de 1429 de gospodării nefiind branșate. Administrarea rețelei de înaltă presiune se face de către S.C. TRANSGAZ S.A. - Regionala Arad, iar distribuția pe teritoriul administrativ al orașului Zlatna de către S.C. E-ON GAZ ROMÂNIA S.A. Principalii consumatori sunt blocurile de locuințe și gospodăriile populației, unde gazul este utilizat pentru prepararea hranei, producerea apei calde menajere și a încălzirii locuințelor în perioada rece.

Calitatea factorilor de mediu (aer, apă, sol)

Regimul acțiunilor care afectează mediul în diferite zone ale sale, vizând substanțele și deșeurile periculoase, protecția resurselor naturale și conservarea biodiversității, este reglementat în conformitate cu:

- OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, completată cu Legea nr. 123/2020 pentru modificarea și completarea OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului: cap. III *Regimul substanțelor și preparatelor periculoase*, cap. VIII *Conservarea biodiversității și arii naturale protejate*;
- Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea *Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației*;
- *Legea apelor* nr. 107/1996, actualizată în anul 2021.

Conform art. 1 al Ordinului nr. 1552/2008 pentru *aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole*, județul Alba este cuprins cu 34 de localități declarate ca zone vulnerabile la poluarea cu nitrați. Zlatna nu este în această listă. O sursă de poluare a solului o constituie depozitarea necontrolată sau necorespunzătoare a deșeurilor.

La nivelul localității Zlatna au fost identificate mai multe surse de poluare a apei, aerului, cât și a solurilor. Sursele de poluare a apei subterane includ: utilizarea îngrășămintelor chimice în agricultură, existența unor fose rudimentare folosite la gospodăriile locale, precum și structura solului. Elementele cele mai poluante sunt: fierul, manganul, nitrații și cei mai periculoși, nitriții. Astăzi, apele de suprafață situate în aval sunt afectate parțial de prezența metalelor grele ajunse accidental din spălarea terenurilor din jur.

Potrivit *Raportului privind starea factorilor de mediu pe anul 2019 în județul Alba*, calitatea apelor Ampoiului, măsurate în secțiunea Izvoru Ampoiului, s-au încadrat în clasa I de calitate. După cantitatea de substanțe prioritar periculoase, calitatea apei este corespunzătoare, cu depășiri la Co, Pb și Cu, posibil din cauze naturale. În secțiunea Bărbantș râul este încadrat în clasa I de calitate, cu unele depășiri la Pb și Cu.

În ceea ce privește sursele de poluare a aerului, ele sunt reprezentate de: evaporarea de compuși metalici, antrenarea particulelor fine de praf de pe suprafețele acestora. Un grad mai ridicat de poluare este în preajma haldelor de steril și a bazinelor de decantare. După anul 2004, nivelul pulberilor în suspensie a scăzut treptat, înregistrând valori sub limitele maxime admise. Același raport de mediu menționat mai sus constată că valorile indicatorilor monitorizați s-au încadrat sub limitele maxime admise de STAS 12574/87.

La nivelul localității Zlatna, agricultura nu se practică la o scară intensivă. Chiar dacă agricultura este o activitate importantă, nivelul de poluare cu nitrați se încadrează în limitele admise.

Datorită poluării istorice, peste 47000 ha de terenuri, situate pe o distanță de circa 10 km în amonte și 20 km în aval, au fost afectate de miile de tone de substanțe poluante (Pb, Cu, Zn,

---

Ar, Sb, Bi) aruncate în atmosferă de coșurile uzinelor din Zlatna sub formă de sulfați, dioxid și trioxid de sulf, care în combinație cu umiditatea din atmosferă au dat naștere cețurilor și ploilor acide. Cele mai afectate zone se găsesc în estul, sud-estul și nord-estul localității. Principalele surse de poluare a solului în zona Zlatnei rămân următoarele: haldele de steril și apele de mină.

Un alt factor poluant important pe care îl regăsim în mediul urban, cu precădere în zonele centrale, este zgomotul. Câteva din efectele distructive ale poluării fonice asupra sănătății populației sunt reprezentate de iritabilitate, hipoacuzie, stare de oboseală cronică. Se preconizează că acest fenomen se va intensifica pe măsură ce se dezvoltă tot mai mult traficul rutier. În acest context, este relevantă elaborarea unui plan de acțiune care să cuprindă măsuri reale în ceea ce privește reducerea zgomotului.

Zone de risc natural și tehnologic

Riscurile naturale cuprind: riscuri generate de deșertificare, riscuri generate de inundații, incendii de pădure și pajiști, alunecări de teren, cutremure. În zona UAT Zlatna nu există riscuri de deșertificare. În privința celorlalte categorii de riscuri, vor fi enumerate mai jos situațiile specifice.

Din categoria riscurilor generate de inundații se poate aminti efectul de torențialitate manifestat în urma averselor puternice de ploaie când viitura formată poate duce la distrugerii de bunuri materiale (poduri, curți, garduri), inundații locale, afectarea unor căi de circulație. Se manifestă frecvent pe văile: Slatina, Naibii, Ruzilor, Galați, pârâul Zlatii și Valea lui Paul. La nivelul UAT Zlatna acest fenomen afectează o suprafață de peste 20 ha (potrivit PATJ Alba). Combaterea acestui fenomen impune acțiuni de curățare a albiilor de resturi menajere, lucrări de decolmatare și adâncire a văii, corectări ale cursului văilor, ruperi de pantă prin baraje.

Din punct de vedere climatic, România se confruntă cu o ciclicitate a fenomenelor hidrologice de 9-10 ani secetoși, urmați de ani cu un regim al precipitațiilor peste medie. Despăduririle masive au amplificat gravitatea fenomenului, inundațiile manifestându-se cu o deosebită forță mai ales din cauza torenților, devenind un real pericol atât pentru populație, cât și pentru activitățile economice. În acest caz, poluarea se manifestă ca un factor agravant, tocmai prin efectele distructive avute asupra ecosistemelor, favorizând producerea inundațiilor, amploarea acestora fiind condiționată doar de nivelul precipitațiilor. În zona orașului inundațiile produse de principalele cursuri de apă s-au redus după efectuarea lucrărilor de îndiguire și canalizare a văii Morilor și Ampoiului, dar efectele poluării prin distrugerea vegetației și a stratului de sol din preajma orașului supun aceste perimetre unei intensificări și accelerări a proceselor de degradare prin spălarea solului vegetal și o puternică erodare sedimentară, cu formarea unor râpe și torenți de versant.

Fenomenul a provocat puternice modelări ale reliefului aflat în extravilanul orașului, producând totodată importante prejudicii în intravilan prin antrenarea unor cantități imense de material în grădinile, curțile și casele oamenilor, afectând puternic infrastructura urbană. Astfel, în timpul viiturilor puternicelor inundații, cum au fost cele din anii 1975, 1981 și 1995, au fost afectate un număr important de gospodării, mai ales în amonte de orașul Zlatna, un motiv care impune măsuri de regularizări, îndiguiri ale văilor și stabilizare a versanților. Fenomenul este cunoscut în zonă de mai mult timp, cel mai distructiv manifestându-se în iarna anului 1925-1926, când sub acțiunea unor fenomene climatice favorizante s-a produs topirea bruscă a zăpezii de pe dealurile din jur, inundarea fabricii, distrugerea stației electrice și a coloniei muncitorești.

În urma lucrărilor hidrotehnice, în special îndiguirea unor mari segmente din albiile văilor care traversează zona, desfășurate de-a lungul timpului, aria acestora s-a redus foarte mult, ajungând astăzi la circa 9 ha (potrivit PATJ Alba). În ultimii ani, acest fenomen a mai fost prezent pe cursul râului Ampoi, în aval de localitatea Pătrângeni. Combaterea acestui fenomen presupune lucrări importante de decolmatare și adâncire a albiei și îndiguiri. În prezent se află în stadiul de implementare proiectul *Amenajarea râului Ampoi și a afluenților săi în zona orașului Zlatna*. Prin acest proiect se preconizează că vor fi înlăturate iminențele de producere a inundațiilor pe toată lungimea pe care râul Ampoi străbate unitatea administrativ teritorială Zlatna.

Referitor la riscul reprezentat de incendiile de pădure și pajiști, combustibilul principal este format din masa de arbori, indiferent dacă sunt verzi sau uscați, și vegetația uscată. Cauzele care provoacă astfel de incendii pot fi naturale (fulgerele, perioadele prelungite de secetă) sau accidentale (imprudența, utilizarea focului deschis, efectuarea unor lucrări periculoase în apropierea pădurilor). Aprinderea pădurilor are loc în două procese succesive: ridicarea temperaturii lemnului verde între 2500°C-4500°C (această căldură permite începerea distilării lemnului, care emite astfel gaze foarte combustibile-tip metan) și autocombustia lemnului (începând cu punctul termic de distilare a lemnului se produce autoaprinderea lui).

Măsuri de prevenire a unor astfel de evenimente cuprind: educarea populației privind normele obligatorii de comportare în zonele împădurite, pregătirea și asigurarea din timp a materialelor, utilajelor și personalului de intervenție, limitarea accesului în plantațiile de puiști, în special, supravegherea aeriană a zonelor împădurite pe timp de secetă prelungită sau patrularea permanentă în aceste zone, plantarea de panouri de avertizare, în locuri vizibile, în scopul prevenirii imprudențelor, igienizarea pădurilor prin acțiuni de curățenie sezoniere.

Intervenția în cazul incendiilor de păduri și pășuni presupune: folosirea unui personal specializat, folosirea unor vehicule cu pompe și cisterne de mare putere și capacitate,

---

izolarea focului prin crearea de culoare de protecție prin defrișare, folosirea avioanelor cisternă pentru intervenție, folosirea unor mijloace pentru realizarea de ploi artificiale.

Alunecările de teren se datorează în principal structurii litologice a zonei afectate, datorate prezenței straturilor argiloase, a umidității excesive din unele perioade și dispariției vegetației arboricole. Sunt în general alunecări de suprafață, dar nu lipsesc nici alunecările de teren de adâncime. Fenomenul afectează circa 20 ha de teren, fiind prezent pe versantul drept al Văii lui Paul, în amonte de DN 74 Alba Iulia-Abrud, în zona localității Pătrângenii, pe proprietatea privată care se găsește mai jos de biserică, în zona Izvorul Ampoiului - Dealu Mare, versantul drept și Valea Rânelii, la Galați, în zona Purcăreți, pe cursul superior al Văii Morilor, la Feneș, în zona Călineasa, la Zlatna, pe malul drept al Ampoiului, pe drumul de ocolire, în zona gospodăriilor nr. 208, 209, 210, 211 și 223, pe DJ 705, Zlatna-Almașu Mare. Fenomenul poate fi întâlnit la nord-vest de satul Trâmpoie, dar aceste alunecări de teren sunt astăzi stabilizate.

Combaterea acestui fenomen impune următoarele măsuri: studii geotehnice și hidrogeologice, interzicerea excavațiilor la baza versanților, corectări de pantă la nivelul unor versanți, lucrări de împădurire, ziduri de sprijin, consolidarea versanților prin coloane de beton armat (procedeu utilizat pentru DN 74, în zona Dealu Mare).

Potrivit Legii 575/2001 privind *Planul de amenajare a teritoriului Național – secțiunea a V-a – zonele de risc natural*, teritoriul administrativ al orașului Zlatna se găsește într-o zonă cu seismicitate scăzută, cu o intensitate de 6 unități pe scara M.S.K., cu o perioadă de revenire de 100 ani.

Zonele de risc tehnologic sunt situate în acele puncte de pe teritoriul UAT unde există agenți economici importanți care stochează, prelucrează, transportă sau produc substanțe periculoase (toxice). Stațiile de epurare a apelor uzate urbane reprezintă de asemenea un factor de risc, întrucât o eventuală defecțiune tehnologică poate conduce la poluarea râurilor și a resurselor de apă în general.

Managementul deșeurilor

Modalitatea de gestiune a Serviciului Public de Salubritate a fost aprobată prin intermediul Hotărârii Consiliului Local Zlatna nr. 82 din 19.08.2021 și nr. 117 din 18.11.2021, forma de gestiune fiind gestiunea delegată. Ca urmare a îndeplinirii procedurii de achiziție publică, a fost atribuit contractul de gestiune către S.C. GREEN DAYS S.R.L. Baia Mare, pe o perioadă de 2 ani, cu posibilitatea prelungirii.

În acest moment, S.C. GREEN DAYS S.R.L. desfășoară activități de colectare și transport deșeurii menajere, măturatul, golirea coșurilor de gunoi stradale și întreținerea căilor

publice, sortarea deșeurilor, deșeurile colectate de la populația din Zlatna fiind transportate la stația de sortare și transfer a orașului. După sortarea deșeurilor, restul deșeurilor menajere sunt transportate la Centrul de Management al Deșeurilor de la Galda de Jos. Autoritățile locale din orașul Zlatna fac eforturi în ceea ce privește aplicarea legislației privind protecția mediului, precum și oferirea unei educații ecologice tuturor locuitorilor orașului.

Sursele de deșeuri din Zlatna sunt: deșeuri menajere provenite de la populație și agenții economici, deșeuri stradale, deșeuri din grădini, spații verzi și parcuri, deșeuri menajere spitalicești.

Mediul și sănătatea

Tipuri de spații verzi		Mp
Spații verzi publice cu acces nelimitat	Parcuri, grădini	6959,6
	Scuaruri, fâșii plantate de-a lungul străzilor, zone condominiu	19313,4
Spații verzi publice cu folosință specializată	Grădinițe, școli, instituții	18823,5
	Spații verzi pentru agrement	588,7
	Baze sportive pentru practicarea sportului de performanță	10703,5
	Spații verzi pentru protecția cursurilor de apă	1822,9
Alte terenuri	Terenuri degradate posibil a fi amenajate ca spații verzi	422,8
TOTAL		58634,4

Tabelul nr. 42 - Repartiția spațiilor verzi

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, actualizată, prevede un minim de 20 mp spații verzi pe cap de locuitor și un minimum de 5% spații verzi publice. Orașul Zlatna are 7,53 mp de spații verzi pe cap de locuitor.

Schimbări climatice

În forumurile internaționale de specialitate, schimbările climatice sunt considerate o amenințare cu impact direct și ireversibil asupra societăților și planetei noastre.

Temperatura este doar unul dintre indicatorii schimbărilor climatice. Alți indicatori includ: concentrațiile emisiilor de gaze cu efect de seră, fenomene extreme, topirea extinsă a zăpezii și gheții, precum și creșterea globală medie a nivelului mării.

Sursele principale ale emisiilor de gaze cu efect de seră sunt următoarele:

- arderea combustibililor fosili pentru producerea de electricitate, transport, industrie și gospodării;
- schimbări privitoare la agricultură și la utilizarea terenurilor, cum ar fi defrișarea;
- depozitarea deșeurilor;
- utilizarea gazelor industriale fluorurate.¹³

Evenimentele climatice extreme sunt cunoscute și la noi în țară, acestea cuprinzând valuri de căldură, secetă și inundații. Aceste fenomene extreme de-a lungul timpului s-au intensificat și devin din ce în ce mai frecvente.

Potrivit raportului cu privire la încălzirea globală și efectele acestui fenomen asupra omenirii, realizat de către Organizația Mondială de Meteorologie (OMM) în anul 2020, concentrațiile surselor principale de gaze cu efect de seră, respectiv CO₂, CH₄ și N₂O, au continuat să crească în ciuda măsurilor adoptate în contextul pandemic, care au condus la o scădere temporară a emisiilor de gaze.

De asemenea, tot conform aceluiași raport, anul 2020 a fost unul dintre cei mai călduroși 3 ani. Ultimii 6 ani, inclusiv anul 2020, au fost cei mai călduroși 6 ani. Temperaturile au ajuns la 38°C în Verkhojansk, Federația Rusă, în data de 20 iunie, fiind cea mai ridicată temperatură înregistrată în Nordul Cercului Arctic.

Tendința creșterii nivelului mării este una accelerată. Pe lângă această tendință, acidificarea și temperatura apei oceanelor este în creștere, diminuând astfel capacitatea oceanului de a atenua efectele schimbărilor climatice.

Integrarea României în Uniunea Europeană, precum și angajamentele internaționale asumate în baza Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (UNFCCC) și a Protocolului de la Kyoto presupun cerințe specifice pe acest domeniu, care vor conduce cu siguranță la o bună abordare asupra schimbărilor climatice pe termen scurt, mediu și lung. Participarea eficientă a României la procesul de Adaptare la Efectele Schimbărilor Climatice (ASC) și de prevenție a acestora depinde de implementarea unor acțiuni de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în economie, respectiv pregătirea adaptării la efectele inevitabile ale schimbărilor climatice - scăderea vulnerabilității la efectele negative ale acestor schimbări.

Referindu-ne la istoric, primul pas pe care România l-a făcut în domeniul ASC a constat în elaborarea Strategiei Naționale Privind Schimbările Climatice (2005 – 2007), aprobată prin

---

¹³ <https://www.eea.europa.eu/ro/themes/climate/about-climate-change>

HG 645/2005, unde aspectele referitoare la adaptarea la efectele schimbărilor climatice au fost evidențiate distinct în capitolul *Impact, vulnerabilitate și adaptarea la efectele schimbărilor climatice*. Aici au fost detaliate pe scurt efectele negative ale schimbărilor climatice asupra sectoarelor din agricultură, silvicultură, managementul apei, așezări umane.

În anul 2008, ca răspuns la Cartea Verde privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice în Europa-opțiuni pentru acțiuni UE, Ministerul Mediului și Pădurilor a dezvoltat Ghidul privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice, aprobat prin Ordinul Ministrului nr. 1170/2008. Acest ghid oferă recomandări menite să reducă riscul efectelor negative ale schimbărilor climatice în 12 sectoare-cheie: Agricultură, Biodiversitate, Resursele de apă, Păduri, Infrastructură, Construcții și Planificare urbană, Transporturi, Turism, Energie, Industrie, Sănătate, Activități recreative, Asigurări.

În continuare, a fost aprobată Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013-2020, prin Hotărârea Guvernului nr. 529/2013, conținând două direcții de acțiune:

- reducerea Emisiilor de Gaze cu Efect de Seră;
- adaptarea la Efectele Schimbărilor Climatice.

În acest sens au fost identificate 13 sectoare vulnerabile la efectele negative ale schimbărilor climatice, astfel: Industrie, Agricultură și Pescuit, Turism, Sănătate publică, Construcții și Infrastructură, Transport, Resurse de apă, Păduri, Energie, Biodiversitate, Asigurări, Activități recreative, Educație.

În direcția programelor naționale care țintesc efectele schimbărilor climatice a fost creată și Schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (EU Emission Trading Scheme - EU ETS). Astfel încât îndeplinirea angajamentelor privind schimbările climatice asumate față de UE sub Protocolul de la Kyoto să fie mai puțin costisitoare, scopul acestei scheme este reprezentat de promovarea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră de către operatorii economici cu activități care generează astfel de emisii, potrivit Listei privind valorile naționale ale factorilor de emisie și puterilor calorifice nete, specifice fiecărui tip de combustibil și categorie de activitate, utilizată în scopul îndeplinirii cerințelor de monitorizare și raportare a emisiilor de dioxid de carbon, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 601/2012 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în conformitate cu Directiva 2003/87/CE.¹⁴

România participă la schema Uniunii Europene de comercializare a certificatelor pentru emisii de gaze cu efect de seră începând cu data aderării la UE, 1 ianuarie 2007, varianta inițială a Directivei ETS prevedea ca o proporție semnificativă, respectiv minimum 95% din

---

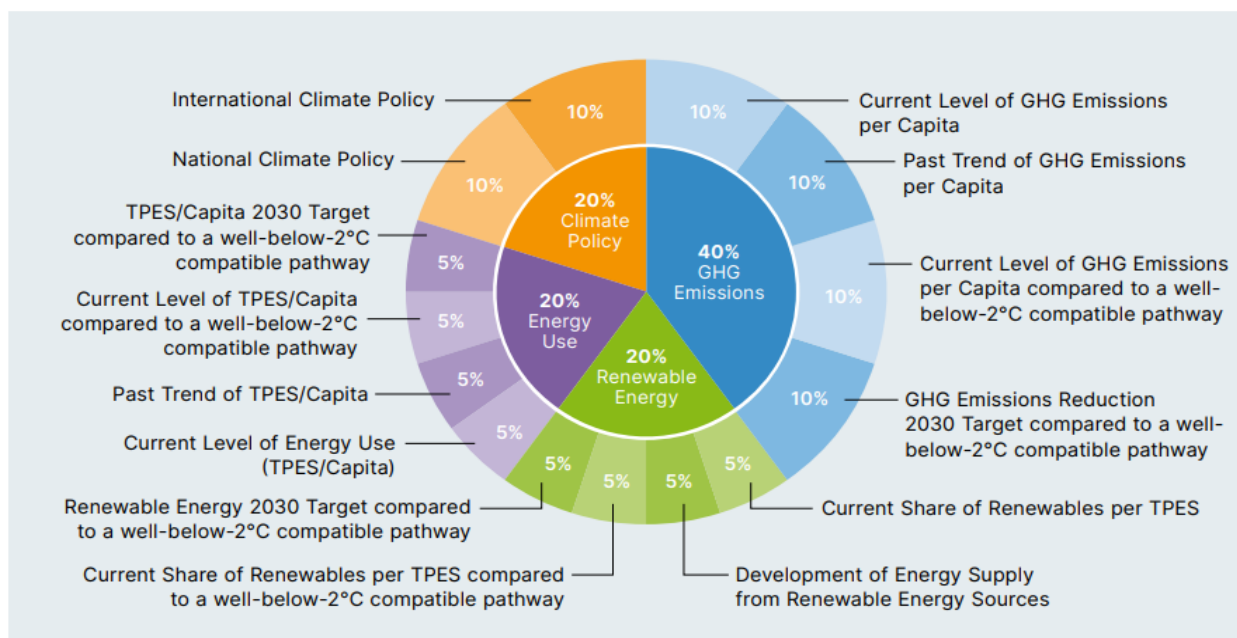
¹⁴ http://www.mmediu.ro/beta/wp-content/uploads/2013/05/2013-05-20_Lista_valorile_nationale_factorilor_emisie.pdf.

totalul certificatelor pentru emisii de gaze cu efect de seră să fie alocate cu titlu gratuit. Această alocare s-a realizat prin intermediul planurilor naționale de alocare, care au fost aprobate de Comisia Europeană.¹⁵

Deși există acorduri, inițiative, directive, obiective la nivel internațional, care au în vedere impactul negativ pe termen scurt, mediu și lung al schimbărilor climatice, conform studiilor, rapoartelor la nivel global, temperatura medie globală va crește în următorii ani, fiind necesare măsuri de urgență în vederea adaptării la contextul actual.

Conform indexului de performanță al schimbărilor climatice, aferent anului 2021, România se situează pe locul 30 din 58 de țări. Primele 3 poziții nu sunt ocupate de nicio țară dintre cele 61 de poziții, având în vedere că nicio țară nu reușește să adopte măsuri suficiente pentru a preveni schimbarea de climă cu efecte periculoase asupra planetei. Clasamentul se realizează anual de către GermanWatch, NewClimate Institute și Climate Action Network și vizează acțiunile implementate împotriva schimbărilor climatice de către țări, care să contribuie la atingerea obiectivului de limitare a creșterii temperaturii globale sub 2°C, conform Acordului de la Paris.

Mai jos se pot identifica cele 14 componente pe baza cărora țara noastră este clasată pe o poziție medie, în scădere față de anii trecuți. În anul 2018, România se clasa pe locul 26, iar în anul 2017 ocupam poziția 18, loc care ne poziționa foarte aproape de statele care au o performanță ridicată în ceea ce privește măsurile adoptate împotriva schimbărilor climatice.

Figura nr. 23 – Componentele indexului de performanță al schimbărilor climatice (an 2021)

Sursă: www.ccp.org

¹⁵ <http://www.mmediu.ro/beta/domenii/schimbari-climatice/eu-ets/>.

Cele 14 componente alcătuiesc 4 mari categorii de indicatori, respectiv: emisii de gaze cu efect de seră cu o pondere de 40%, energie regenerabilă cu o pondere de 20%, politici naționale/internaționale cu privire la schimbările climatice cu o pondere de 20% și consumul de energie cu o pondere de 20%.

Poziția României, raportându-ne la cele 4 categorii de indicatori se va putea observa în tabelele de mai jos. Datorită listei lungi de țări incluse, tabelele de mai jos vor include doar țările până la poziția României, inclusiv poziția țării noastre.

Rank	Country	Score*	Overall Rating	GHG per Capita – current level (including LULUCF)**	GHG per Capita – current trend (excluding LULUCF)**	GHG per Capita – compared to a well-below-2°C benchmark	GHG 2030 Target – compared to a well-below-2°C benchmark
4.	Sweden	33.15	High	Very high	High	High	High
5.	Egypt	33.00	High	High	Medium	Very high	Very high
6.	Chile	32.16	High	High	Low	Very high	Very high
7.	United Kingdom	31.77	High	Medium	Very high	High	Medium
8.	Malta	29.66	High	High	Very high	Medium	Low
9.	Morocco	29.35	High	High	Very Low	Very high	Very high
10.	Norway	29.01	High	High	High	High	High
11.	Switzerland	28.53	High	High	High	Medium	Medium
12.	India	28.39	High	Very high	Very Low	Very high	Very high
13.	Denmark	28.26	High	Low	High	Medium	Very high
14.	Croatia	26.32	High	High	Low	High	Medium
15.	France	25.42	High	Medium	Medium	Medium	Medium
16.	Luxembourg	24.99	Medium	Very Low	High	High	Medium
17.	Romania	24.74	Medium	High	Low	High	Medium

Tabelul nr. 43 – Punctajul obținut de România pe baza celor 4 componente pentru prima categorie de indicatori cu o pondere de 40% - emisii de gaze cu efect de seră

Sursă: www.ccp.org

Emisiile de gaze cu efect de seră ale fiecărei țări influențează clima, drept urmare, această categorie are cea mai mare pondere în scorul final pentru fiecare țară, fiind nevoie de o creștere a reducerii procentuale a emisiilor de gaze cu efect de seră, astfel încât schimbările climatice să-și reducă din intensitatea impactului negativ asupra omenirii și mediului înconjurător.

Fiecare componentă dintre cele 4 din tabelul nr. 43 are o pondere de 10%. Ponderea celor 4 componente a primului indicator au poziționat România pe locul 17, în topul celor 13 țări în ceea ce privește situația actuală și situația curentă în comparație cu obiectivele de la nivel internațional, care privesc reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră pe termen lung.

Rank	Country	Score*	Overall Ranking	Share of RE in Energy Use (TPES)** – current level (incl. hydro)	RE current trend (excl. hydro)	Share of RE in Energy Use (TPES) (excl. hydro) – compared to a well-below-2°C benchmark	RE 2030 Target (incl. hydro) – compared to a well-below-2°C benchmark
4.	Latvia	14.17	High	High	High	High	Medium
5.	Norway	13.94	High	Very high	High	Low	High
6.	Sweden	13.93	High	Very high	Medium	Medium	High
7.	Denmark	13.67	High	High	High	High	Medium
8.	Finland	13.62	High	High	Medium	High	Medium
9.	New Zealand	12.97	High	Very high	Low	High	Medium
10.	Lithuania	12.38	High	Medium	High	High	Medium
11.	Brazil	11.84	High	Very high	Low	Medium	Medium
12.	Chile	11.64	High	High	Medium	High	Medium
13.	Croatia	11.21	High	Medium	Very high	Medium	Medium
14.	Turkey	10.71	High	Medium	Very high	Medium	Low
15.	Indonesia	10.29	High	Medium	High	Medium	Low
16.	Luxembourg	10.11	High	Low	Very high	Low	Low
17.	Ireland	10.04	High	Medium	Very high	Medium	Medium
18.	Malta	9.71	High	Low	Very high	Low	Low
19.	Estonia	9.48	High	Medium	High	Medium	Medium
20.	Bulgaria	9.38	High	Low	High	Medium	Medium
21.	United Kingdom	9.34	High	Medium	Very high	Medium	Very Low
22.	Austria	8.77	Medium	High	Low	Low	Medium
23.	China	8.68	Medium	Low	Very high	Low	Low
24.	Portugal	8.41	Medium	High	Low	Low	Medium
25.	Morocco	8.08	Medium	Very Low	Very high	Low	Low
26.	Thailand	7.94	Medium	High	Low	Medium	Medium
27.	India	7.89	Medium	Medium	High	Low	Medium
28.	Germany	7.84	Medium	Medium	Medium	Medium	Low
29.	European Union (28)	7.62	Medium	Medium	Medium	Medium	Medium
30.	Switzerland	7.56	Medium	High	High	Low	Low
31.	Italy	7.03	Medium	Medium	Low	Medium	Medium
32.	Cyprus	6.98	Medium	Low	High	Low	Low
33.	Greece	6.80	Medium	Low	Medium	Low	Medium
34.	Slovak Republic	6.50	Medium	Low	Medium	Low	Medium
35.	Romania	6.47	Medium	Low	High	Low	Medium

Tabelul nr. 44 – Punctajul obținut de România pe baza celor 4 componente pentru a doua categorie de indicatori cu o pondere de 20% - energie regenerabilă

Sursă: www.ccp.org

Cele 4 componente din tabelul de mai sus poziționează România pe locul 35 din 61. Având în vedere că primele 3 locuri nu sunt ocupate de nicio țară, locul real ocupat de România este 31. Încadrarea în categoria țărilor cu un scor mediu reprezintă o creștere a ponderei aferente surselor regenerabile de energie din consumul total de energie primară, luând în calcul ultimii 5 ani, situată între cel puțin 5% și 15%.

Rank	Country	Score*	Overall Rating	Energy Use (TPES)** per Capita – current level	Energy Use (TPES) per Capita – current trend	Energy Use (TPES) per Capita – compared to a well-below-2°C benchmark	Energy Use 2030 Target – compared to a well-below-2°C benchmark
4.	Ukraine	18.54	High	High	Very high	Very high	Very high
5.	Malta	16.82	High	Very high	Very high	High	Low
6.	Mexico	16.34	High	Very high	High	High	Very high
7.	Morocco	16.06	High	Very high	Low	Very high	Very high
8.	Switzerland	14.95	High	Medium	High	High	High
9.	Brazil	14.86	High	Very high	High	High	Medium
10.	India	14.77	High	Very high	Low	Very high	High
11.	Belarus	14.74	High	Medium	Medium	High	Very high
12.	United Kingdom	14.51	High	Medium	High	High	Medium
13.	Indonesia	13.89	High	Very high	Low	High	High
14.	Egypt	13.89	High	Very high	Very Low	High	Very high
15.	Argentina	13.73	High	High	High	Medium	Low
16.	South Africa	13.68	High	Medium	High	Medium	High
17.	Romania	13.60	High	High	Very Low	High	Very high

Tabelul nr. 45 – Punctajul obținut de România pe baza celor 4 componente pentru a treia categorie de indicatori – consumul de energie

Sursă: www.ccp.org

România se situează pe locul 17, conform tabelului nr. 45. Țările cu o scădere a consumului de energie cu mai mult de 5% , înregistrată în ultimii 5 ani, sunt cele care au o performanță ridicată în ceea ce privește scăderea consumului de energie, clasându-se astfel pe primele locuri. Conform tabelului și având în vedere că primele 3 locuri nu sunt ocupate de nicio țară, România a reușit să obțină un scor satisfăcător, care să o claseze pe locul 13. Și la capitolul țințelor internaționale care țin de reducerea consumului de energie pe termen lung, țara noastră a obținut rezultate bune.

Rank	Country	Score*	Overall Rating	National Climate Policy Performance	International Climate Policy Performance
4.	Finland	19.38	High	High	Very high
5.	Sweden	17.22	High	Medium	Very high
6.	Portugal	16.76	High	Medium	Very high
7.	Latvia	16.20	High	High	High
8.	Denmark	15.35	High	Medium	High
9.	Morocco	14.10	High	Medium	High
10.	United Kingdom	13.96	High	Medium	High
11.	China	14.00	High	Medium	Medium
12.	European Union	13.80	High	Medium	High
13.	India	12.92	High	Medium	Medium
14.	Netherlands	12.81	High	Medium	Medium
15.	Norway	12.30	High	Medium	High
16.	Lithuania	11.85	High	Medium	Medium
17.	Estonia	11.57	High	Medium	Medium
18.	Germany	11.39	High	Medium	High
19.	Luxembourg	11.20	High	Low	High
20.	France	10.76	Medium	Low	High
21.	Korea	10.63	Medium	Medium	Medium
22.	Thailand	10.18	Medium	Medium	Medium
23.	Italy	10.13	Medium	Low	Medium
24.	New Zealand	10.00	Medium	Medium	Medium
25.	Switzerland	9.81	Medium	Medium	Medium
26.	Slovak Republic	9.11	Medium	Low	Medium
27.	Chinese Taipei	9.10	Medium	Low	Medium
28.	Belarus	8.87	Medium	Medium	Low
29.	Canada	8.86	Medium	Low	Medium
30.	Austria	8.77	Medium	Low	Medium
31.	Chile	8.69	Medium	Low	Medium
32.	Kazakhstan	8.59	Medium	Low	Medium
33.	South Africa	8.10	Medium	Low	Medium
34.	Indonesia	8.02	Medium	Low	Medium
35.	Spain	7.87	Medium	Low	Medium
36.	Ireland	7.78	Low	Low	Medium
37.	Belgium	7.78	Low	Low	Medium
38.	Croatia	7.76	Low	Low	Low
39.	Greece	7.76	Low	Low	Low
40.	Islamic Republic of Iran	7.50	Low	Medium	Low
41.	Mexico	7.02	Low	Low	Medium
42.	Poland	6.67	Low	Low	Low
43.	Saudi Arabia	6.61	Low	Low	Low
44.	Argentina	6.54	Low	Low	Medium
45.	Cyprus	6.53	Low	Low	Low
46.	Ukraine	6.32	Low	Low	Low
47.	Malta	6.02	Low	Low	Low
48.	Romania	5.52	Low	Low	Low

Tabelul nr. 46 - Punctajul obținut de România pe baza celor 4 componente pentru a patra categorie de indicatori – politici cu privire la climă

Sursă: www.capi.org

România se află printre ultimele țări în ceea ce privește adoptarea de politici naționale/internaționale cu privire la climă, ocupând locul 48 din 61 de țări (locul 44 real, având în vedere că primele 3 locuri nu sunt ocupate de nicio țară). În comparație cu anul 2020, atunci când țara noastră ocupa locul 54, în anul 2021 putem vedea o evoluție, însă insuficientă pentru o poziție care să ne apropie de un punctaj măcar mediu. Ultimul indicator – politici cu privire la climă reprezintă capitolul care dovedește că este necesară o intensificare a eforturilor de la nivel național, astfel încât să putem obține un punctaj și o poziție mult mai bune față de anul trecut.

Administrația Națională de Meteorologie a elaborat un document care prezintă clima din România atât din punct de vedere istoric (pe perioada 1961-2007), cât și viitoare scenarii pe perioada anilor 2021-2030.

Analiza șirurilor temperaturii medii a aerului, realizată la 94 stații meteorologice a pus în evidență schimbări semnificative în toate anotimpurile și anume:

- o încălzire semnificativă de aproximativ 2°C în toată țara în timpul verii, în regiunile extracarpatică în timpul iernii și primăverii, cu valori mai mari în Moldova, depășind 2°C (iarna) și 1°C (primăvara);
- în timpul toamnei se remarcă o tendință de răcire ușoară în toată țara, care nu este însă semnificativă din punct de vedere statistic.

Având în vedere obiectivele existente la nivel internațional cu privire la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea utilizării de surse regenerabile de energie, care au impact direct asupra climei, statele, inclusiv autoritățile locale trebuie să-și alinieze obiectivele cu cele de la nivel național, european, internațional, astfel încât măsurile adoptate, cuantificate în urma implementării măsurilor să poată contribui la atingerea obiectivelor comune națiunilor.

Autoritățile locale, dar nu numai, au șansa de a contribui în mod direct la atingerea obiectivelor cu privire la climă, având în vedere multitudinea instrumentelor financiare atât de la nivel național, cât și european.

În orașul Zlatna se desfășoară programe anuale de împădurire, în plus se vor împăduri 5,5111 ha în baza HG 955/2021, împădurirea fiind legată de domeniul schiabil și se pregătește creșterea gradului de digitalizare a serviciilor oferite de către autoritatea publică locală. De asemenea, se organizează campanii pentru colectarea deșeurilor electrice și electrocasnice de două ori pe an.

8. Economia

Profilul economic al oraşului

Raportându-ne la anul 2020, în cazul firmelor care au situațiile financiare încheiate cel puțin pe anul 2020, și la anul 2021, în cazul firmelor care și-au început activitatea de puțin timp, cifra de afaceri a firmelor active din U.A.T. Zlatna este în valoare de 146809173 lei. Din această valoare, 0,92% reprezintă cifra de afaceri generată de firmele active în localitatea Feneș, 0,019% de cele din localitatea Dumbrava și 99,05% din localitatea Zlatna. Celelalte localități (Botești, Budeni, Dealu Roatei, Dobrot, Galați, Izvoru Ampoiului, Pârâu Gruului, Pătrângenii, Pirita, Podu lui Paul, Runc, Ruși, Suseni, Trâmpoiele, Valea Mică, Vâltori) nu au contribuit la acest indicator, nefiind identificate firme active la nivelul anilor de referință - anul 2020, respectiv anul 2021.

Firmele existente la nivelul U.A.T. Orașul Zlatna se încadrează în sectorul IMM (între 0 și 249 de angajați). Cifra de afaceri a firmelor încadrate în sectorul IMM este constituită după cum urmează: 16,87% din realizările microîntreprinderilor, 48,65% din realizările întreprinderilor mici și 34,48% din realizările întreprinderilor mijlocii. În ceea ce privește ocuparea forței de muncă, 29,57% din locurile disponibile sunt asigurate de microîntreprinderi, 41,49% de întreprinderile mici și 28,93% de întreprinderile mijlocii.

Defalcând pe localități procentul în privința ocupării forței de muncă, observăm că din totalul angajaților firmelor active la finalul anului 2021 la nivelul U.A.T. Orașul Zlatna, 1,74% activează în cadrul firmelor înregistrate în localitatea Dumbrava, iar 2,22% în localitatea Feneș, restul angajaților găsindu-se în localitatea Zlatna.

Distribuția activităților economice pe sectoare este reprezentată cu 68% de către servicii (un număr de 85 de firme active), 14.40% industrie (un număr de 18 firme active), 12% construcții (un număr de 15 firme active) și agricultură 5.60% (7 firme active).

Cele patru sectoare își împart cifra de afaceri realizată la nivelul U.A.T., după cum urmează: 70% industrie, 3.22% construcții, 1.27% agricultură și 25.80% servicii.

Mediul de afaceri

Numărul de firme active înregistrate pe raza U.A.T. Oraș Zlatna la nivelul anului 2020 este 125¹⁶. O statistică a acestora se găsește în tabelul aflat la finalul acestui capitol. În funcție de

---

¹⁶ Informațiile cu privire la firmele active au fost colectate și corelate, utilizând următoarele site-uri: www.mfinante.gov.ro, <https://www.listafirme.ro>, <https://termene.ro>.

---

dimensiunea întreprinderilor, găsim 89,60% microîntreprinderi (0-9 angajați), 8,80% întreprinderi mici (10-49 angajați), 1,60% întreprinderi mijlocii (50-249 angajați).

În localitățile Dumbrava și Feneș s-au identificat doar microîntreprinderi, reprezentând 16.96% din totalul microîntreprinderilor de la nivelul U.A.T. Oraș Zlatna.

În localitatea Dumbrava numărul de microîntreprinderi reprezintă 5,36% din totalul microîntreprinderilor de la nivelul U.A.T., iar în cazul localității Feneș, 11,61% din totalul microîntreprinderilor de la nivelul U.A.T. Oraș Zlatna.

În localitatea Zlatna regăsim atât microîntreprinderi, întreprinderi mici, cât și întreprinderi mijlocii. Numărul de microîntreprinderi reprezintă 83,04% din totalul de microîntreprinderi de la nivelul U.A.T. Oraș Zlatna. În ceea ce privește numărul de întreprinderi mici, ele reprezintă 100% din totalul întreprinderilor mici de la nivelul U.A.T., iar întreprinderile mijlocii reprezintă 100% din totalul întreprinderilor mijlocii de la nivelul U.A.T.

Densitatea IMM-urilor la nivelul U.A.T. Oraș Zlatna este de 12,50 IMM-uri/1000 locuitori, în vreme ce la nivel național, valoarea este de 29,43 IMM-uri/1000 locuitori, iar media UE este de 58 IMM-uri/1000 locuitori.¹⁷ Densitatea IMM-urilor aferente localității Zlatna este următoarea: 10,60 IMM-uri/1000 locuitori. Densitatea IMM-urilor la nivelul U.A.T. este mai mică decât indicatorii înregistrați la nivel național și cel european. Localitățile Dumbrava și Feneș au sub 1000 de locuitori.

La nivel european se consideră că 9 din 10 firme sunt IMM-uri, iar acestea asigură 2 din 3 noi locuri de muncă. Având în vedere trendul ascendent al numărului de firme nou înființate din ultimii ani la nivel național, este necesară și o analiză a firmelor înființate în ultimii ani, respectiv anii 2019, 2020, 2021 la nivelul celor 3 localități: Zlatna, Dumbrava și Feneș.

Astfel, în anul 2021 au fost înființate 13 firme, în anul 2020 s-au înființat tot un număr de 13 firme, iar în anul 2019 au fost înființate 33 de firme. La nivelul localității Zlatna au fost înființate 47 de firme, dintre care 29 de firme în anul 2019, 10 în anul 2020 și 8 în anul 2021. În ceea ce privește numărul de firme nou înființate la nivelul localităților Dumbrava și Feneș, situația este următoarea: 4 firme în anul 2019, 2 firme în anul 2020 și 4 firme în anul 2021 (situația firmelor nou înființate la nivelul localității Feneș), 1 firmă în anul 2020 și tot o firmă în anul 2021 (situația firmelor nou înființate la nivelul localității Dumbrava).

Firmele nou înființate își desfășoară activitatea în cele patru sfere economice la care am făcut referire la acest capitol, respectiv: industrie, servicii, agricultură și construcții. Numărul

---

¹⁷ Vezi Comisia Europeană, Annual Report on European SMEs 2018/2019, Research&Development and Innovation by SMEs, Luxemburg, 2019.

firmelor care activează în domeniul serviciilor este de 40 de firme, 4 firme în domeniul agriculturii, 2 firme în domeniul industriei și 13 firme în domeniul construcțiilor.

Un element definitoriu pentru încurajarea antreprenoriatului la nivelul U.A.T. l-ar putea reprezenta instituirea unor structuri suport pentru firmele nou înființate sub forma unor parcuri industriale, a unor incubatoare de afaceri sau a unor clustere, astfel încât numărul de firme care activează în diferite domenii și generează profit să fie în creștere continuă.

		Zlatna	Dumbrava	Feneș
Firme pe domenii de activitate	Agricultură	4	1	2
	Industrie	13	3	2
	Construcții	15	0	0
	Servicii	74	2	9
Firme în funcție de vechime	>1an	6	0	1
	între 2 și 3 ani	34	5	5
	între 4 și 5 ani	11	1	3
	între 6 și 10 ani	19	0	2
	>10 ani	36	0	2
Firme în funcție de dimensiune	Microîntreprindere	93	6	13
	Întreprindere mică	11	0	0
	Întreprindere mijlocie	2	0	0
Firme în funcție de cifra de afaceri	<50.000 lei	48	1	8

	≥50.000< 500.000 lei	30	0	4
	≥500.000< 5.000.000 lei	23	0	1
	>5.000.000 lei	5	0	0

Tabelul nr. 47 - Situația firmelor active la nivelul UAT Zlatna (an fiscal 2020)

Sursa: www.listafirme.ro, www.mfinante.ro

---

9. Turismul

Resursele turistice naturale

Orașul Zlatna se bucură de un potențial turistic ridicat, fiind vorba despre o așezare situată pe cursul superior al Văii Ampoiului, în cadrul căreia regăsim pe o suprafață relativ restrânsă un relief extrem de bogat și diversificat. Obiectivele turistice naturale se lasă dezvăluite prin frumusețea peisajului reprezentat de alternanța dealurilor împădurite cu izbucnirile stâncoase asupra cărora acțiunea apei a dus la apariția a numeroase forme de-a lungul timpului, fenomene carstice, chei, defileuri, peșteri și platouri carstice. Printre atracțiile turistice spectaculoase se numără:

- **Cheile Feneșului**, denumite și Cheile Caprei, și-au căpătat numele după cele 2 coloane stâncoase numite Pietrele Caprei, situate la intrarea în rezervație. Peisajul care se deschide imediat după intrare este unul spectaculos, care prezintă o zonă de chei sălbătice, compuse din pereți abrupti, adâncite cu peste 600 m în platourile vălurite care nivelează munții învecinați, având o lungime de 1200 m. Ies în evidență pereții stâncoși cu microrelief rezidual, acoperiți majoritar de pădure, care sunt străbătuți de văi torențiale. Regăsim, de asemenea, plante rare care preferă stâncile calcaroase. Cheile au fost sculptate de pârâul Feneș, un afluent al Ampoiului, în calcarele caracteristice acestei unități montane.
- **Poiana cu narcise de la Negrileasa** este o rezervație localizată în Munții Metaliferi, la est de Vârful Vâlcoi (1348 m), între Valea Negrilesei și Valea Groxei. Poienile cu narcise ocupă culmea și versantul nord-vestic al dealului Buciumanilor, la altitudini cuprinse între 1150 m, respectiv 1250 m. După o mică întrerupere, acestea se continuă pe versantul sud-estic al muntelui Vâlcoi. Rezervația se întinde pe o suprafață de 45 de hectare. Pe lângă speciile de *narcissus stellaris*, în cadrul rezervației se întâlnesc pășuni și pajiști, fânețe, păduri de molid și ienupăr. Printre cele mai des întâlnite specii de plante se numără coada racului, trifoiul alb, păiușul roșu, piciorul cocoșului de munte, iarba vântului și frăguța. Accesul se face de pe DJ 107, care duce spre Bucium. Din acest punct, urmează drumul comunal spre satul Valea Negrilesei, din care se desprinde un drum forestier până la limita rezervației. O altă rută o reprezintă DN74 Alba Iulia-Abrud, până în satul Feneș, apoi pe Valea Feneșului se traversează după 10 km prin Rezervația Cheile Feneșului, urmând ca după alți 15 km pe un drum forestier să se ajungă la Poiana cu narcise.
- **Piatra Bulbuci** este o altă rezervație situată în Feneș, are o suprafață de 0,32 ha și este o rezervație geologică și geomorfologică. Constituită dintr-un bloc masiv de calcar cu aspect de turn de cetate, cu o înălțime de 78 m, este cea mai impunătoare stâncă izolată din bazinul văii Ampoiului. Sunt multe trasee de alpinism și escaladă sportivă, majoritatea la nivel de începători spre mediu, unde iubitorii acestui sport

pot să învețe sau să își exerseze aptitudinile de alpinist. Peisajul, văzut din punctul de belvedere la care se poate ajunge urmând o potecă prin spatele pietrei, este unul deosebit. Aria protejată Piatra Bulbuci este marcată în teren cu pătrat albastru pe fond alb. Accesul se face din DN 74 Alba Iulia-Abrud, până la km 31, situat la NV de satul Galați, din dreptul indicatorului către satul Valea Mică se bifurcă în dreapta pe o cărare care urcă aproximativ 800 m până la Piatra Bulbuci.

- **Calcarele de la Valea Mică sau *Degetele lui Dumnezeu*** reprezintă o rezervație geologică, alcătuită din două blocuri calcaroase, cel din est având înălțimea de 20 m, iar cel din vest 12 m, dominând astfel maiestuos depozitele de fliș intens erodate. Rezervația se desfășoară pe o suprafață de 1 ha. Aria de interes științific este reprezentată de cele două blocuri de calcare ce străjuiesc pârâul Valea Mică și drumul alăturat. Scopul principal al Rezervației Calcarele de la Valea Mică este cel de conservare și protejare a diversității geologice. De asemenea, se are în vedere excluderea și prevenirea activităților de exploatare și utilizare a resurselor naturale care contravin obiectivului de conservare, precum și asigurarea condițiilor în ceea ce privește activitățile educaționale, recreative și de cercetare științifică. Aria protejată este delimitată în teren cu un pătrat albastru pe fond alb. Accesul se realizează de pe DN 74 Alba Iulia-Abrud, până la km 31,5, situat între satele Galați și Pătrângenii, din dreptul indicatorului către satul Valea Mică se bifurcă spre sud DC 76, care traversează podul peste râul Ampoi, spre satul Valea Mică. Rezervația se situează la 1,2 km de la bifucație, la o distanță mică de la intrarea în localitate, în vecinătatea bisericii, fiind practic străbătută de drumul comunal.

Potențialul turistic antropoc

Conform *Listei Monumentelor Istorice*, anexă la Ordinul Ministrului Culturii nr. 2828/2015, orașul Zlatna găzduiește 7 monumente istorice, din care 2 de tip A (de valoare națională sau internațională) și 5 de tip B (reprezentative pentru patrimoniul cultural local).

Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
AB-I-s-B-00037	Așezare	Galați	"Bulbuci", la 800m N-V de sat	Epoca bronzului timpuriu, Cultura Coțofeni
AB-I-s-B-00055	Situl arheologic de la Pătrângenii	Pătrângenii	Pe teritoriul satului	Epoca romană
AB-I-s-B-00055.01	Așezare	Pătrângenii	Pe teritoriul satului	Epoca romană
AB-I-s-B-00055.02	Necropolă	Pătrângenii	Pe teritoriul satului	Epoca romană
AB-II-m-A-00218	Biserica <i>Nașterea Maicii Domnului</i>	Feneș	Nr. 72	1750

AB-II-m-B-00399	Biserica <i>Sf. Nicolae și Nașterea Maicii Domnului</i>	Zlatna	Str. Horea nr. 23	1770-1780
AB-II-m-A-00400	Biserica <i>Adormirea Maicii Domnului</i>	Zlatna	Str. Horea nr. 27	Sec. XV, 1696, 1744

Tabelul nr. 48 – Monumente istorice

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Tipurile și formele de turism practicate

Resursele naturale și antropice din această zonă oferă posibilitatea practicării mai multor forme de turism, dintre care reprezentative sunt:

- Turismul montan, cu componenta de drumeție, atât în Munții Trascăului, cât și în Munții Metaliferi, oferă o multitudine de trasee turistice, de diferite durate, marcate și omologate.
- Turismul montan, cu componenta de alpinism și escaladă sportivă pe parcursul Văii Ampoiului, zonă care oferă areale deosebit de atractive. Obiectivele sunt marcate, iar din punct de vedere al practicării acestui sport, regăsim trasee cu un grad de dificultate de la nivelul de începător până la mediu spre avansat.
- Speoturismul, având ca punct de referință zona carstică Dâmbău-Corabia, care este formată din cele două masive, dintre care Platoul Dâmbău are cea mai mare relevanță. Acest masiv impresionează pe lângă formele carstice, prin peșteri precum Peștera Dâmbău și Avenul Gemenele, cel din urmă reprezentând cea mai frumoasă peșteră din areal, cu o bogăție deosebită de speleoteme. Este de amintit și Refugiul Săruni, unde există posibilitatea de înnoptare în cazul în care se dorește o ieșire mai lungă ca durată.
- Turismul cultural și de pelerinaje reprezintă o latură insuficient dezvoltată. Existența unor biserici monumente istorice și a altor elemente de patrimoniu cultural pot face din orașul Zlatna un punct de atracție pentru pelerini și pentru iubitorii de artă, istorie și cultură.
- Turismul de sfârșit de săptămână reprezintă forma de turism tot mai larg practică de populația din mediul urban. Amplasarea orașului față de orașe importante din zonă poate stimula această formă de turism.
- Turismul de odihnă și recreere se practică și în prezent, mai ales în perioada estivală.

Infrastructura turistică

Din punctul de vedere al infrastructurii turistice, orașul Zlatna își propune ca în perioada 2021-2030 să atragă investitori pentru crearea unor structuri de primire turistică. La acest capitol, din întreaga gamă de structuri de primire turistică, la nivelul Institutului Național de Statistică nu există înregistrări pentru perioada 2015-2020.

Structuri de primire turistică (oraș Zlatna)	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Număr					
TOTAL	4	4	3	3	3	3

Tabelul nr. 49 - Structuri de primire turistică

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Structuri de primire turistică (oraș Zlatna)	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Locuri					
TOTAL	89	89	67	67	67	67

Tabelul nr. 50 - Capacitatea de cazare turistică existentă

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Orașul Zlatna deține un Centru Național de Informare și Promovare Turistică, care ar trebui să ajute UAT-ul și zona în dezvoltarea turismului local, deoarece o promovare ineficientă a micro-destinațiilor regiunii, asociată cu o infrastructură insuficient dezvoltată și o ofertă turistică necompetitivă sau care nu pune accentul pe durabilitate, autenticitate și unicitate, va conduce în mod sigur la alegerea unor destinații concurente.

Circulația turistică

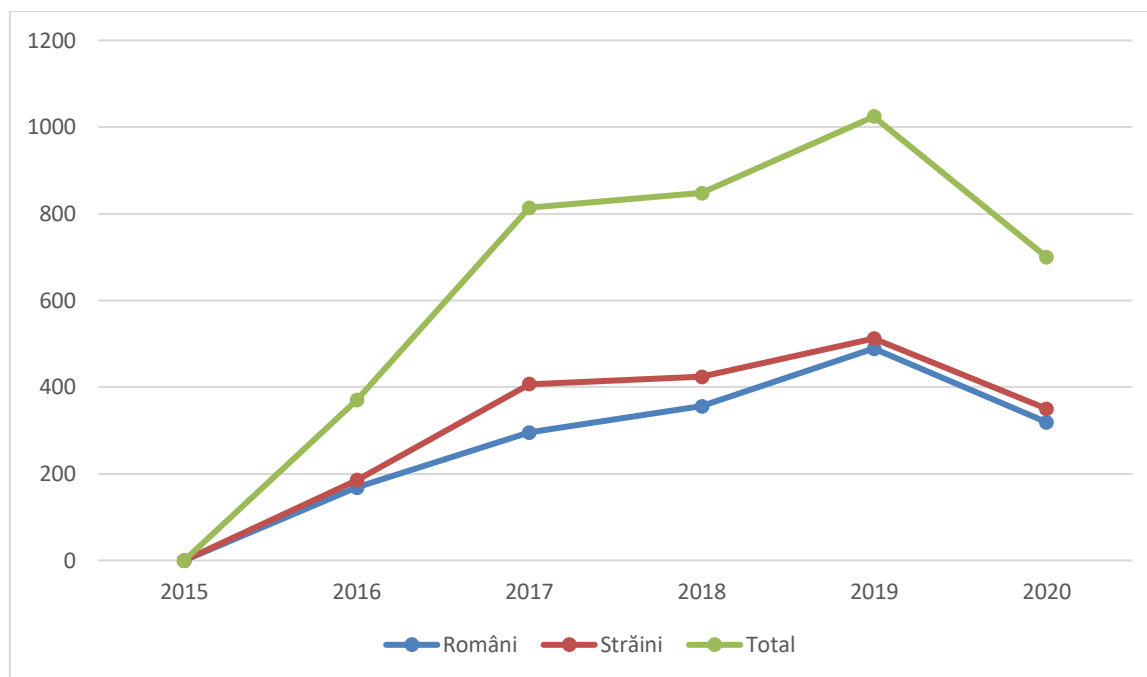
Un aspect important al acestei strategii îl constituie datele înregistrate de Institutul Național de Statistică, referindu-ne în cadrul prezentei secțiuni la structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare acreditate și clasificate de către Autoritatea Centrală în domeniul turismului, fără a lua în calcul tendința actuală de creștere a platformelor online (de tipul sharing economy) care facilitează promovarea și punerea la dispoziția turiștilor, gratuit sau contra cost, a unor spații de cazare neacreditate sau care nu sunt obligate să transmită date statistice autorităților din domeniu (AirBnb, Booking, CouchSurfing, WarmShowers, rude și prieteni etc.).

O situație evolutivă a sosirilor turiștilor la nivelul zonei și UAT-ului pe tipuri de turiști (români și străini) este prezentată mai jos.

Turiști	Localitate	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
		UM: Număr persoane					
Total	Zlatna	-	185	407	424	512	350
Români	Zlatna	-	168	295	356	489	319
Străini	Zlatna	-	17	112	68	23	31

Tabelul nr. 51 - Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Figura nr. 24 – Evoluția sosirilor turiștilor în structuri de primire turistică

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Dacă în intervalul 2015-2020 structurile de primire turistică au înregistrat un trend crescător din punct de vedere al turiștilor sosiți sau care au înoptat aici, în anul 2020 tot sectorul turistic înregistrează un declin major nu doar la nivel local, ci și la nivel macro, din cauza pandemiei de Covid-19.

10. Agricultură

În ceea ce privește domeniul agriculturii, vom analiza mai departe datele disponibile la nivel județean și local în privința activităților agricole desfășurate. Orașul Zlatna este situat într-o zonă de munte, lucru care restricționează într-o oarecare măsură anumite culturi. Cu toate acestea, dispune de activități precum creșterea animalelor, apicultura și cultivarea de porumb, cartofi, precum și de plantații de pomi fructiferi la o scară mai mică.

În cele ce urmează vom privi modul de utilizare a fondului funciar, suprafețele terenurilor agricole și categoriile lor de folosință, categoriile de culturi agricole existente și efectivele și speciile de animale.

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	Anul 2014		
	UM: Ha		
	Alba	Zlatna	Pondere (%)
Agricolă	323131	8220	2,54
<i>Arabilă</i>	129503	878	6,77
<i>Pășuni</i>	117784	2726	2,31
<i>Fânețe</i>	70206	4614	6,57
<i>Vii și pepiniere viticole</i>	4656	-	-
<i>Livezi și pepiniere pomicole</i>	982	2	0,20
Terenuri neagricole total	301026	2	0,0006
<i>Păduri și altă vegetație forestieră</i>	227846	14545	6,38
<i>Ocupată cu ape, bălți</i>	6283	110	1,75
<i>Ocupată cu construcții</i>	12738	350	2,74
<i>Căi de comunicații și căi ferate</i>	9061	178	1,96
<i>Terenuri degradate și neproductive</i>	45098	2023	4,50
TOTAL	1248314	33648	2,69

Tablelul nr. 52 - Suprafața fondului funciar după modul de folosință

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Localitate	Suprafața agricolă utilizată (număr)					Suprafața agricolă neutilizată	Suprafața împădurită	<i>din care: crânguri în sistem de rotație pe termen scurt</i>	Suprafețe ocupate cu clădiri, curți, drumuri, cariere etc.	Heleștee, iazuri, bălți	Suprafața totală a exploatației agricole
	Teren arabil	Grădini familiale	Pășuni și fânețe	Culturi permanente	TOTAL						
Județul Alba	53289	51122	48370	17196	75999	15013	12146	13	69746	87	79781
Orașul Zlatna	1327	644	1788	90	1900	574	198	-	2002	-	2110
Pondere (%)	2,49	1,25	3,69	0,52	2,50	3,82	1,63	-	0,28	-	2,64

Tabelul nr. 53 - Exploatații agricole și suprafața, pe categorii de folosință (număr)

Sursa: Recensământul Agricol 2010

Localitate	Suprafața agricolă utilizată (hectare)					Suprafața agricolă neutilizată	Suprafața împădurită	<i>din care: crânguri în sistem de rotație pe termen scurt</i>	Suprafețe ocupate cu clădiri, curți, drumuri, cariere etc.	Heleștee, iazuri, bălți	Suprafața totală a exploatației agricole
	Teren arabil	Grădini familiale	Pășuni și fânețe	Culturi permanente	TOTAL						
Județul Alba	102320,87	3548,41	158463,15	5612,66	269945,09	22669,46	66368,58	1758,55	8978,79	208,90	368170,82
Orașul Zlatna	591,69	40,54	4843,23	28,72	5504,18	1281,52	4276,77	-	506,90	-	11569,37
Pondere (%)	0,57	1,14	3,05	0,51	2,03	5,65	6,44	-	5,64	-	3,14

Tabelul nr. 54 - Exploatații agricole și suprafața, pe categorii de folosință (hectare)

Sursa: Recensământul Agricol 2010

Modul de deținere a suprafeței	Oraș Zlatna	Jud. Alba
Proprietate	1891	75296
Concesiune	1	154
Arendă	6	1007
Parte	-	244
Utilizat cu titlu gratuit	12	1059
Alte moduri	-	1047
TOTAL	1910	78807

Tabelul nr. 55 - Exploatații agricole (număr) după modul de deținere a suprafeței agricole
Sursa: Recensământul Agricol 2010

Modul de deținere a suprafeței	Oraș Zlatna	Jud. Alba
Proprietate	1325	52417
Concesiune	-	21
Arendă	-	813
Parte	-	211
Utilizat cu titlu gratuit	3	813
Alte moduri	-	707
TOTAL	1328	54982

Tabelul nr. 56 - Exploatații agricole (număr) după modul de deținere a suprafeței agricole, care utilizează terenul arabil
Sursa: Recensământul Agricol 2010

Clase de mărime	Oraș Zlatna	Jud. Alba
Sub 0,1 ha	147	4847
0,1 – 0,3 ha	420	10816
0,3 – 0,5 ha	300	7180
0,5 – 1 ha	330	12033
1 – 2 ha	117	9622
2 – 5 ha	13	6747
5 – 10 ha	-	1359
10 – 20 ha	-	320
20 – 30 ha	-	126
30 – 50 ha	-	88
50 – 100 ha	-	60
Peste 100 ha	-	91
TOTAL	1327	53289

Tabelul nr. 57 - Exploatații agricole (număr) pe clase de mărime a terenului arabil
Sursa: Recensământul Agricol 2010

Categoriile de culturi	Județul Alba		Oraș Zlatna
	Suprafața cultivată (ha)		Pondere din teren arabil (%)
Grâu comun și grâu spelt	18101,10	28,47	0,16
Orz și orzoaică	3278,81	0,42	0,01
Porumb	38715,13	381,03	0,98
Alte cereale pentru boabe	147,31	0,20	0,14
Plante de nutreț	12165,44	54,00	0,44
Plante leguminoase pentru semințe	64,84	1,79	2,76
Cartofi	3671,39	91,65	2,50
Legume, pepeni și căpșuni (în câmp și în sere)	400,44	2,34	0,58
Alte culturi	156,26	97,64	62,49

Tabelul nr. 58 - Suprafețe cultivate cu principalele tipuri de culturi
Sursa: Recensământul Agricol 2010

Categoriile de culturi	Județul Alba		Oraș Zlatna
	Suprafața cultivată (ha)		Pondere din teren arabil (%)
Meri	545,69	8,04	1,47
Pruni	22,07	0,80	3,62
Struguri de masă	358,74	6,74	1,87
Struguri de vin	14,33	0,26	1,81

Tabelul nr. 59 - Suprafețe cultivate cu principalele tipuri de culturi fructifere
Sursa: Recensământul Agricol 2010

Categoriile de culturi	Județul Alba		Oraș Zlatna	
	Suprafața cultivată (ha)		Pondere (%)	
Struguri de vin	Alte tipuri de vin	1315,54	11,55	0,87
Struguri de masă		14,52	0,03	0,06

Tabelul nr. 60 - Suprafețe cultivate cu tipuri de plantații viticole
Sursa: Recensământul Agricol 2010

Efectiv animale (capete)	Oraș Zlatna	Jud. Alba	Pondere obținută la nivel de oraș, în total județean
Bovine	62399	1457	2,33
Ovine	300314	12344	4,11
Caprine	14651	896	6,11

Porcine	100687	2574	2,55
Păsări	2049377	31650	1,54
Cabaline	8783	201	2,28
Măgari și catâri	428	49	11,44
Familii de albine	7589	93	1,22

Tablelul nr. 61 – Efective de animale pe specii

Sursa: Recensământul Agricol 2010

11. Administrație și bună guvernare

Administrația publică în orașul Zlatna este organizată și funcționează potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 57 din 03.07.2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local.

Administrația publică din oraș se organizează și funcționează în temeiul principiilor descentralizării, autonomiei locale, deconcentrării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit.

Autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală în UAT-uri sunt consiliile locale, ca *autorități deliberative*, și primarii, ca *autorități executive*. Consiliile locale și primarii se aleg în condițiile prevăzute de legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale, funcționează ca autorități ale acestora și rezolvă treburile publice în condițiile legii.

Consiliul local are inițiative și hotărâște în condițiile legii toate problemele de interes local, cu excepția celor care, potrivit legii, intră în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale, exercitând atribuții privind:

- organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, a instituțiilor și serviciilor publice/societăților comerciale/regiilor autonome de interes local;
- dezvoltarea economico-socială a orașului;
- administrarea domeniului public și privat al orașului;
- gestionarea serviciilor furnizate de către cetățeni;
- cooperarea interinstituțională în plan intern și extern.

În administrația publică locală primarul îndeplinește o funcție de autoritate publică. El este șeful administrației publice locale și al aparatului de specialitate structurat pe compartimente funcționale, pe care îl conduce și îl controlează. Primarul conduce serviciile publice locale și răspunde de buna funcționare a administrației publice locale, în condițiile legii. Reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române sau străine, precum și în justiție.

Consiliul Local al orașului Zlatna este compus din 15 consilieri locali pe perioada 2020-2024, aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile stabilite de legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale. Potrivit legislației, numărul membrilor fiecărui consiliu local se stabilește prin ordin al prefectului, în funcție de populația orașului, raportată de către Institutul Național de Statistică și Studii Economice la data de 1 ianuarie a anului în care se fac alegerile sau, după caz, la data de 1 iulie a anului care le precedă.

Aparatul de specialitate al Primăriei orașului Zlatna cuprinde 133 de posturi, structurate pe departamente de specialitate, astfel:

- Demnitari: 2
- Funcții publice: 38 (din care 6 funcții publice de conducere și 32 de funcții publice de execuție);
- Personal contractual: 93 (2 posturi de conducere și 91 de posturi de execuție).

Din totalul de 133 de posturi, 99 sunt ocupate, iar 34 sunt declarate vacante.

Aparatul de specialitate al primarului orașului Zlatna se structurează conform organigramei care face obiectul Anexei nr. 1 la HCL nr. 51/2021.

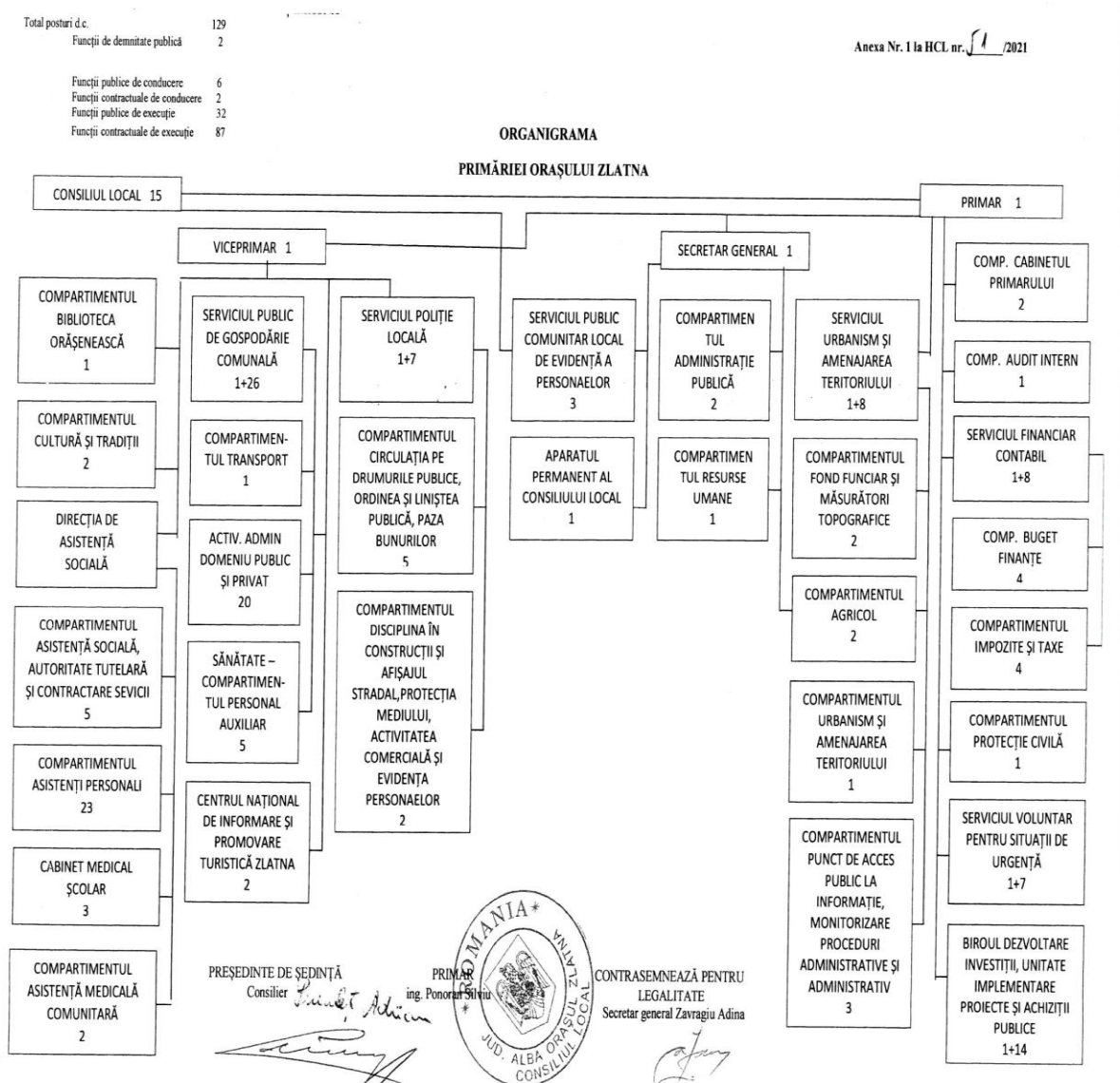

Figura nr. 25 – Organigrama Primăriei Orașului Zlatna

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Resurse financiare

Venituri/ Cheltuieli	An						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Venituri previzionate	38656290	45285020	40662690	31546060	38928030	43614350	53504600
Venituri încasate	20582170	40294682	31544749	20159655	23162467	25288737	34120223
Cheltuieli previzionate	38656290	45215020	40662690	31546060	38928030	44313420	53884345
Cheltuieli realizate	20326844	40560553	31540753	20149990	22463398	25516312	28852698
Buget cheltuieli secțiunea Funcționare	9223930	9907820	10447900	12503512	10331530	12052350	12067490
Cheltuieli realizate secțiunea Funcționare	8516849	9585579	9722773	11651816	9612506	11803983	10970656
Buget cheltuieli secțiunea Dezvoltare	29432360	35377200	30214790	19042548	28596500	32261070	4186855
Cheltuieli realizate secțiunea Dezvoltare	11809995	30977974	21817980	8498174	12850892	13712329	17882042

Tabelul nr. 62 - Situația veniturilor și cheltuielilor (2014-2020)

Sursa: Primăria Orașului Zlatna

Guvernanța electronică și smart city

Guvernanța electronică cuprinde procedeul de digitalizare a serviciilor aferente administrației publice locale prin utilizarea calculatorului, serviciilor de internet sau de telecomunicații, echipamentelor digitale pentru colectarea, procesarea, partajarea și preluarea datelor. De asemenea, serviciile asociate guvernanței sunt strâns legate de infrastructura pentru transmiterea informațiilor.

Din lista serviciilor on-line, serviciile tranzacționale sunt considerate ca reprezentative în viitor pentru guvernarea electronică, atâta timp cât completarea și prezentarea de formulare de către populație va continua să aibă un rol preponderent în relația sa cu administrația publică. Guvernanța participativă este o caracteristică importantă a guvernării inteligente. Pentru a facilita accesul la decizii legate de comunitate este important să existe un canal adecvat de interacțiune între administrația publică și cetățeni. Cetățenii trebuie încurajați să își exprime opiniile și ideile, iar acestea trebuie să ajungă direct la factorii de decizie. Accesul facil și sigur la informații de interes public se poate realiza prin intermediul unor servicii ușor de accesat prin internet. Cu excepția informațiilor cu caracter confidențial, accesul la informații trebuie să fie liber și deschis.

Comisia Europeană definește orașul inteligent ca „o comunitate în care rețelele și serviciile tradiționale devin mai eficiente prin utilizarea tehnologiilor digitale și de telecomunicații, în beneficiul cetățenilor și mediului de afaceri”. Mai mult decât atât, conceptul de *smart city* sau oraș inteligent are la bază utilizarea tehnologiei pentru a susține dezvoltarea durabilă și inclusivă.

Orașul Zlatna s-a aliniat inițiativei de digitalizare a serviciilor publice în România, prin înrolarea la platforma *ghișeul.ro*, prin care cetățenii au posibilitatea de a plăti on-line impozitele și taxele locale. Tot în sfera digitalizării intră și baza de date GIS, care se află în lucru la nivelul anului 2021, având următorul conținut: intravilan, numere poștale, trame stradale, axe străzi, cămine, stâlpi, construcții eTerra, hidrografie, imobile eTerra.

În prezent, orașul Zlatna este încadrat la nivelul 1 și 2 de maturitate smart city. Faptul că este un oraș mic cu un număr mai redus de clădiri publice, mijloace de transport public etc., îi oferă avantajul de a putea îndeplini anumite criterii mult mai ușor decât este cazul în orașele mari. Un asemenea exemplu putând fi numărul clădirilor eficientizate din punct de vedere energetic care, într-un oraș mic, pot fi de ordinul zecilor, pe când orașele mari dispun de sute de astfel de construcții. Pe de altă parte, pragurile care țin de inovare, economie și spirit comunitar sunt mai ușor de îndeplinit de orașele mari, care sunt mult mai efervescente și dispun de o populație mai mare și diversă.

Ordine publică și siguranța cetățeanului

Din acest punct de vedere, orașul Zlatna face parte dintr-o serie de orașe cu un grad mediu sau scăzut de criminalitate, asta și în contextul unui număr mai redus de locuitori.

Localități	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Număr persoane				
Total județ Alba	555	504	418	477	334
ORAȘ ZLATNA	15	14	8	7	9

% Zlatna/Alba	2,70	2,78	1,91	1,47	2,69
---------------	------	------	------	------	------

Tabelul nr. 63 - Persoane condamnate/sanționate definitiv aflate în penitenciare (inclusiv centre de detenție și centre educative)

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Potrivit datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică privind persoanele condamnate/sanționate definitiv, aflate în penitenciare, orașul Zlatna prezintă o situație fluctuantă de la un an la celălalt, fără însă a deveni îngrijorătoare.

Inclusiv din considerente legate de prevenirea criminalității, la nivelul orașului s-au demarat inițiative pentru o gestionare mai eficientă a siguranței publice prin implementarea sistemelor de monitorizare video instalate în puncte strategice ale orașului. În continuare, se menține interesul pentru modernizarea și extinderea sistemelor de supraveghere video, pentru a asigura o acoperire cât mai largă în teritoriu.

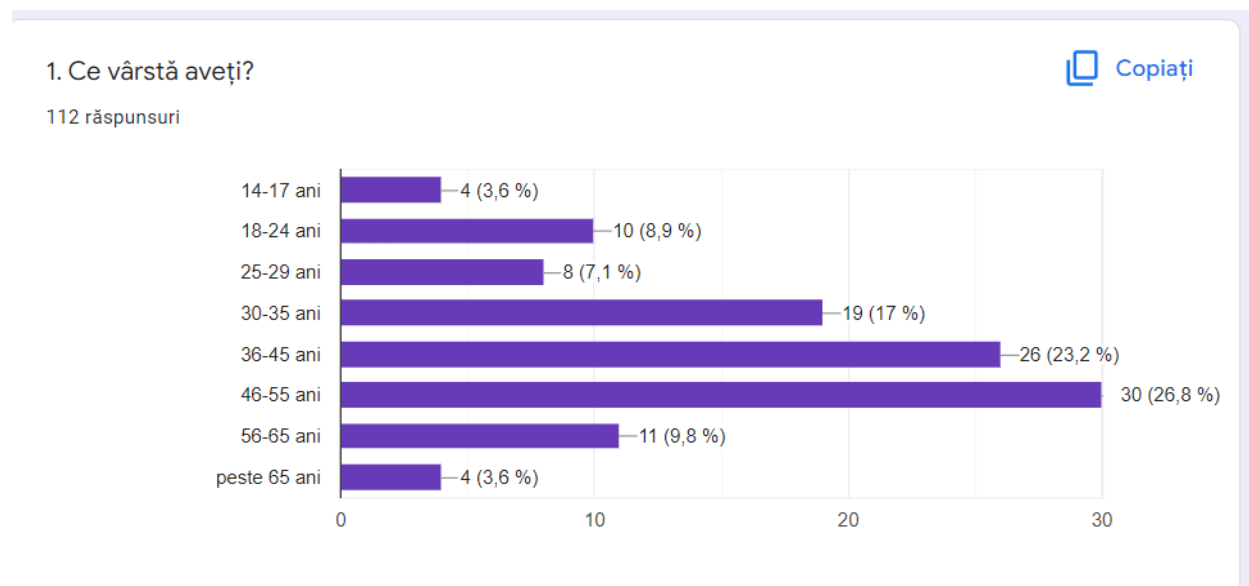
Tot din considerente legate de siguranță, în ultimii ani s-au demarat, implementat și propus investiții care vizează îmbunătățirea spațiului public, cum ar fi:

- modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public;
- extinderea sistemului de supraveghere video.

Consultarea opiniei publice

În vederea consultării opiniei publice, parte a procesului participativ de realizare a SIDU și pentru asigurarea transparenței decizionale, a fost formulat un chestionar cu 52 întrebări, care a fost distribuit către locuitorii orașului începând cu 27.12.2021 atât în format electronic prin e-mail sau rețele de socializare, cât și în format listat pentru grupele de vârstă care nu sunt familiarizate cu utilizarea calculatorului. Chestionarul va rămâne activ până la finalizarea procesului de consultare publică a SIDU. În cele ce urmează vor fi analizate răspunsurile primite până în acest moment.

La momentul analizei, din cei 112 respondenți, cei mai mulți erau din categoria de vârstă 46-55 ani (30 de persoane, reprezentând 26,8% din răspunsuri), iar cei mai puțini din categoriile de vârstă 14-17 ani (4 persoane, reprezentând 3,6% din răspunsuri) și peste 65 ani (4 persoane, reprezentând 3,6% din răspunsuri), celelalte grupe de vârstă având următorul grad de reprezentativitate: 18-24 ani (10 persoane, reprezentând 8,9% din răspunsuri), 25-29 ani (8 persoane, reprezentând 7,1% din răspunsuri), 30-35 ani (19 persoane, reprezentând 17% din răspunsuri), 36-45 ani (26 de persoane, reprezentând 23,2% din răspunsuri), 56-65 ani (11 persoane, reprezentând 9,8% din răspunsuri).

Figura nr. 26 - Vârsta respondenților

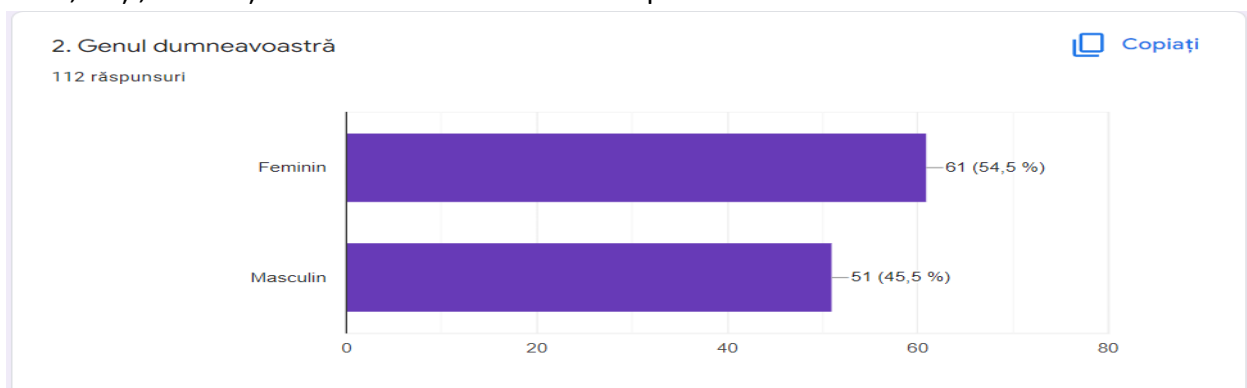
Sursa: Google Forms

În privința genului respondenților, există o diferență între persoanele de gen masculin care au răspuns la chestionar (51 de persoane, reprezentând 45,5% din răspunsuri) și cele de gen feminin (61 de persoane, reprezentând 54,5% din răspunsuri).

La nivelul de educație al respondenților, prevalează numărul celor cu studii liceale (37 de persoane, reprezentând 33% din răspunsuri) și studii de licență (30 de persoane, reprezentând 26,8% din răspunsuri), urmați de cei cu studii masterale (24 de persoane, reprezentând 21,4% din răspunsuri), studii postliceale (13 persoane, reprezentând 11,6% din răspunsuri), studii gimnaziale (6 persoane, reprezentând 5,4% din răspunsuri), studii obligatorii (4 persoane, reprezentând 3,6% din răspunsuri), studii doctorale (o persoană, reprezentând 0,9% din răspunsuri).

Cei mai mulți respondenți sunt salariați (85 de persoane, reprezentând 75,9% din răspunsuri), urmați de studenți (9 persoane, reprezentând 8% din răspunsuri), pensionari (7 persoane, reprezentând 6,3% din răspunsuri), liber profesioniști (6 persoane, reprezentând 5,4% din răspunsuri), elevi (4 persoane, reprezentând 3,6% din răspunsuri) și antreprenori (3 persoane, reprezentând 2,7% din răspunsuri).

Referitor la locul în care își desfășoară activitatea sau sunt rezidenți, cei mai mulți au identificat localitatea Zlatna (85 de persoane, reprezentând 75,9% din răspunsuri), apoi localitatea Feneș (6 persoane, reprezentând 5,4% din răspunsuri), localitatea Pătrângenii (5 persoane, reprezentând 4,5% din răspunsuri), localitatea Galați (4 persoane, reprezentând 3,6% din răspunsuri), localitatea Trâmpoiele (4 persoane, reprezentând 3,6% din răspunsuri), localitatea Pirița (3 persoane, 2,7% din răspunsuri), localitatea Izvoru Ampoiului (3 persoane, 2,7% din răspunsuri), și localitatea Valea Mică (2 persoane, 1,8% din răspunsuri), în vreme ce din localitățile Botești, Budeni, Dealu Roatei, Dobrot, Dumbrava, Pârâu Gruiului, Podu lui Paul, Runc, Ruși, Suseni și Vâltori nu a existat vreun respondent.

Figura nr. 27 - Genul respondenților

Sursa: Google Forms

107

3. Ultimul nivel de educație absolvit

Copiați

112 răspunsuri

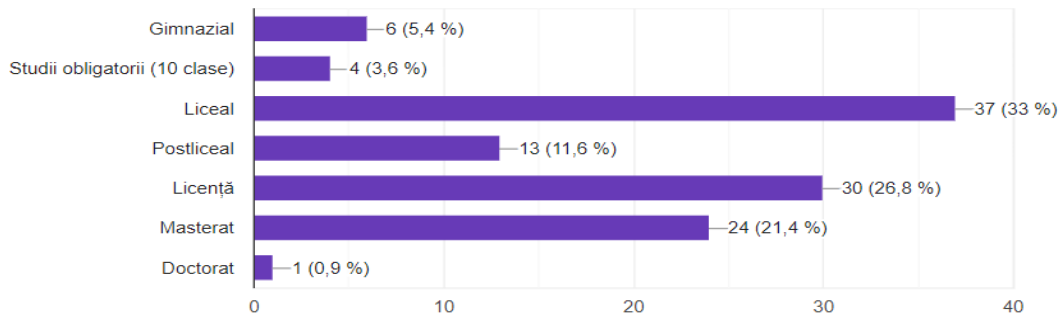

Figura nr. 28 - Nivelul de educație al respondenților

Sursa: Google Forms

4. Ce ocupație aveți?

Copiați

112 răspunsuri

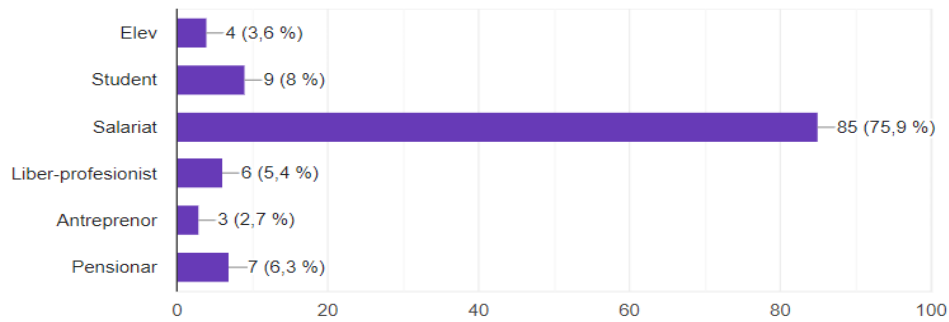

Figura nr. 29 - Ocupația respondenților

Sursa: Google Forms

5. Locuiți/vă desfășurați activitatea în?

Copiați

112 răspunsuri

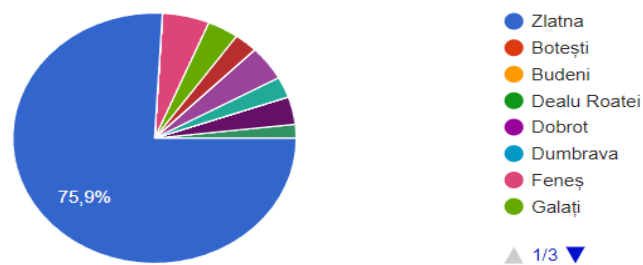
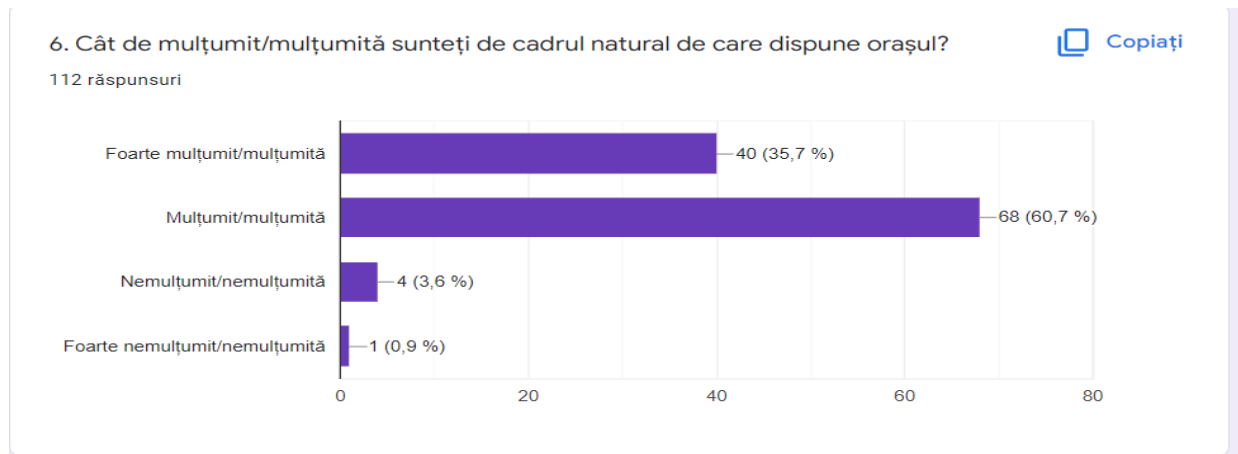

Figura nr. 30 - Locația respondenților

Sursa: Google Forms

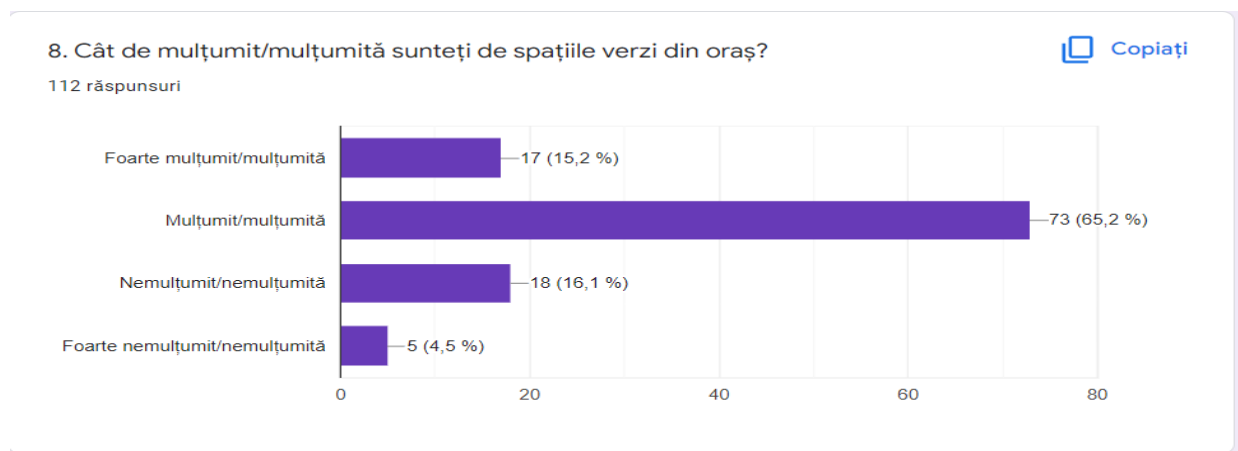
108

Figura nr. 31 - Cadrul natural
Sursa: Google Forms

Mai mult de jumătate dintre respondenți (68 de persoane, reprezentând 60,7% din răspunsuri) se declară mulțumiți de cadrul natural de care dispune orașul, în vreme ce 40 de persoane, reprezentând 35,7% din răspunsuri, se declară foarte mulțumite, 4 persoane, reprezentând 3,6% din răspunsuri, se declară nemulțumite, iar o persoană, reprezentând 0,9% din răspunsuri, se declară foarte nemulțumită.

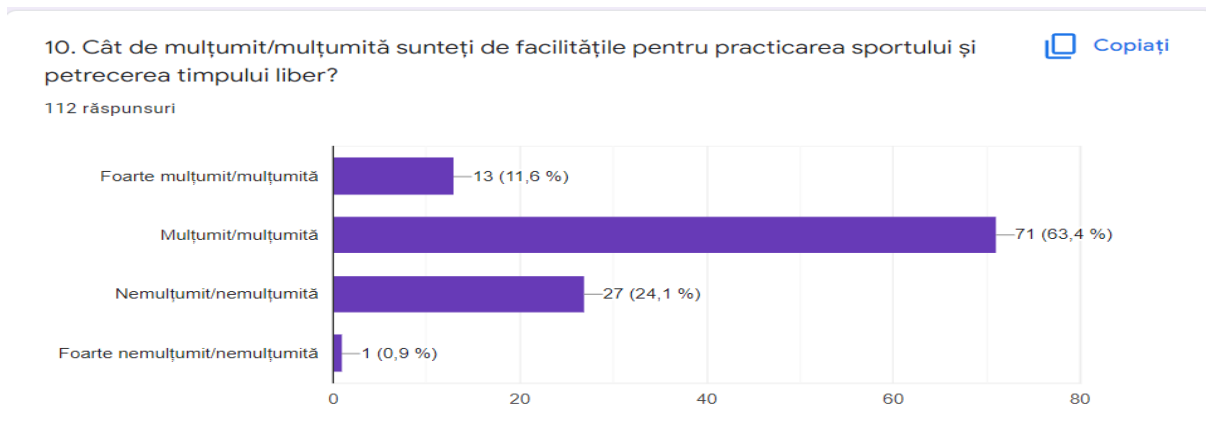
La întrebarea numărul 7, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva cadrului natural?*, cea mai mare parte a respondenților nu a avut propuneri. Opțiunile manifestate au avut de-a face cu posibilitatea implementării unor campanii de împădurire, campanii de conștientizare a opțiunilor pe care le oferă cadrul natural al orașului în privința petrecerii timpului liber, campanii de conștientizare și ecologizare a zonelor aferente cadrului natural.

Figura nr. 32 - Spații verzi
Sursa: Google Forms

Despre spațiile verzi din oraș, 73 de persoane, reprezentând 65,2% din răspunsuri, se declară mulțumite, iar 17 persoane, reprezentând 15,2% din răspunsuri, se declară foarte mulțumite, în vreme ce 18 persoane, reprezentând 16,14% din răspunsuri, sunt nemulțumite, iar 5 persoane, reprezentând 4,5% din răspunsuri, sunt foarte nemulțumite.

La întrebarea numărul 9, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva spațiilor verzi?*, respondenții au enumerat ca posibilități de îmbunătățire întreținerea corespunzătoare a spațiilor verzi existente, plantarea mai multor arbori în oraș, amenajarea unor zone de promenadă în incinta spațiilor verzi existente sau viitoare, crearea mai multor suprafețe cu spații verzi, amenajarea unui parc dendrologic în oraș, amplasarea mobilierului urban corespunzător în parcurile existente și în zonele cu spații verzi (bănci, coșuri de gunoi, stâlpi de iluminat public), amenajarea unor locuri de joacă în incinta spațiilor verzi existente și viitoare, creșterea diversității plantelor ornamentale și a arborilor din incinta parcurilor existente și viitoare, amenajarea unor parcuri și în localitățile aparținătoare orașului, creșterea numărului de parcuri din oraș și a suprafeței de spații verzi amenajate.

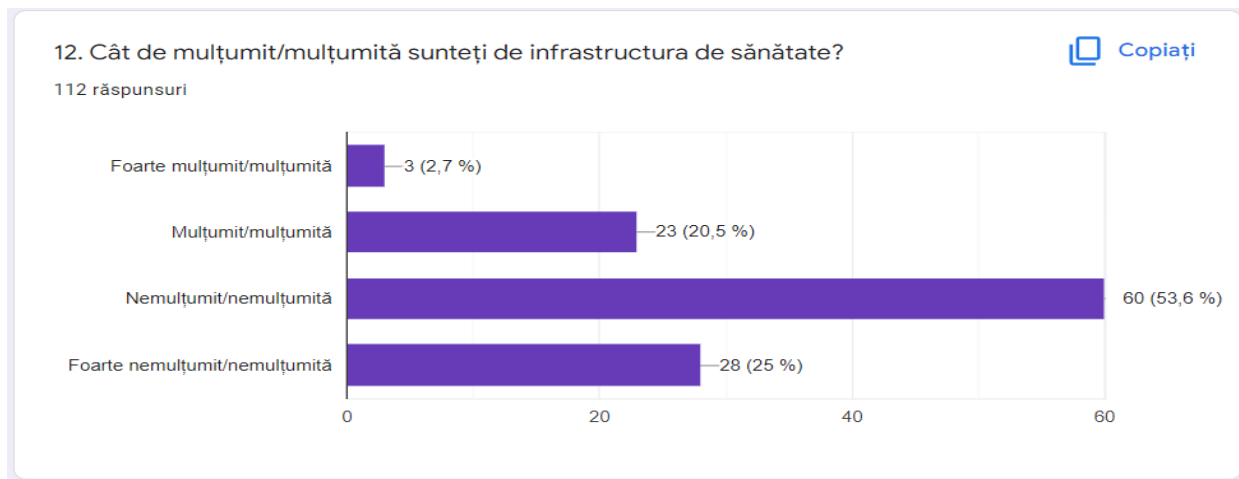
Figura nr. 33 - Facilități pentru sport și timp liber

Sursa: Google Forms

La capitolul facilități pentru practicarea sportului și petrecerea timpului liber au existat 71 de persoane, reprezentând 63,4% din răspunsuri, mulțumite de situația actuală, 13 persoane, reprezentând 11,6% din răspunsuri, foarte mulțumite, 27 de persoane, reprezentând 24,1% din răspunsuri, nemulțumite și o persoană, reprezentând 0,9% din răspunsuri, foarte nemulțumită.

La întrebarea numărul 11, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva facilităților pentru practicarea sportului și petrecerea timpului liber?*, propunerile au vizat amenajarea de piste de biciclete și locuri de joacă pentru copii, instalarea de echipamente pentru fitness în aer liber, construirea unui bazin de înot, amenajarea unui teren de tenis, acces organizat la terenurile de sport

existente, amenajarea bibliotecii oraşului (sală de lectură și dotare corespunzătoare), construirea unei săli de sport cu facilități multiple (inclusiv piste pentru bowling, mese pentru tenis de masă, biliard), construirea unui spațiu adecvat pentru evenimente culturale (teatru, cinema, spectacole diverse), amenajarea unui club al pensionarilor, construirea unor piste pentru alergare în incinta terenurilor de sport sau parcurilor, realizarea mai multor terenuri de sport multifuncționale cu acces liber, realizarea unor trasee pentru biciclete (downhill), campanii de conștientizare privind importanța practicării sportului și organizarea de evenimente sportive diverse pentru toate categoriile de practicanți, finalizarea construcției pârtiei de ski, amenajarea unor locuri pentru picnic.

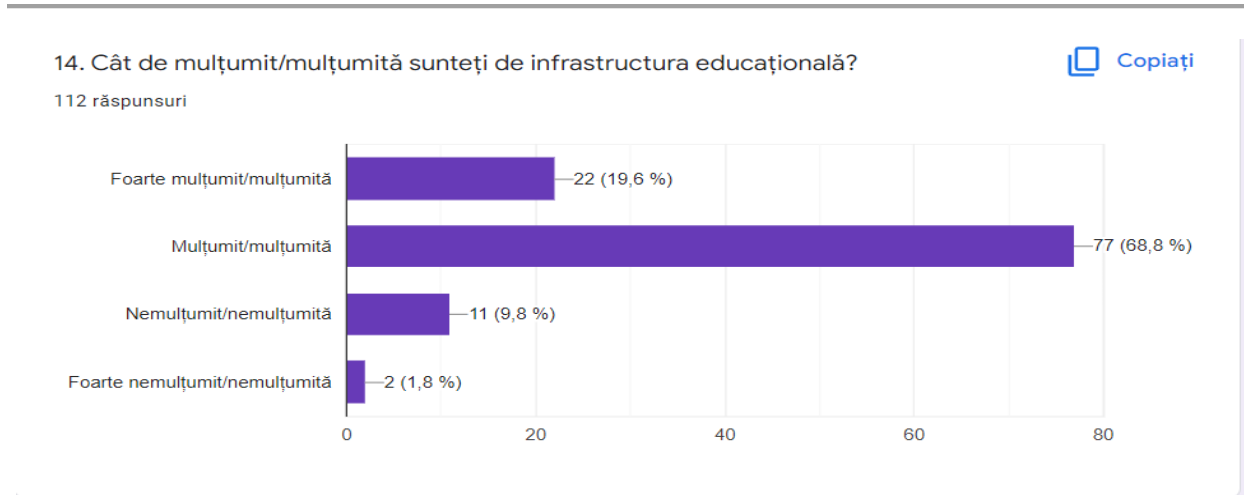

Figura nr. 34 - Infrastructura de sănătate

Sursa: Google Forms

Infrastructura de sănătate este apreciată de 23 de persoane, reprezentând 20,5% din răspunsuri, care se declară mulțumite de aceasta, în vreme ce 3 persoane, reprezentând 2,7% din răspunsuri, sunt foarte mulțumite, iar 60 de persoane, reprezentând 53,6% din răspunsuri, sunt nemulțumite și 28 de persoane, reprezentând 25% din răspunsuri, sunt foarte nemulțumite.

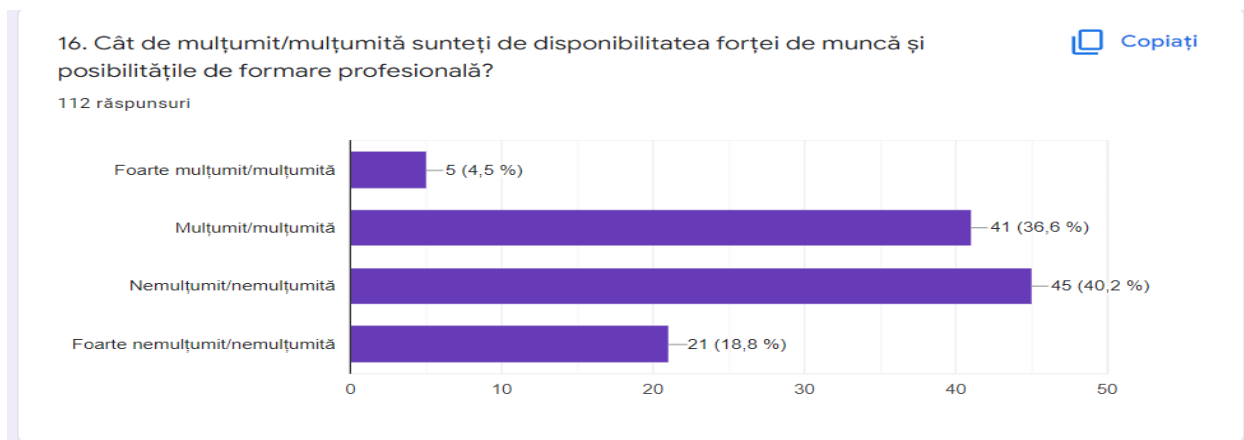
La întrebarea numărul 13, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii de sănătate?*, respondenții au identificat ca principale neajunsuri lipsa unui spital cu specializări multiple și personal calificat, construirea unui cabinet stomatologic și asigurarea personalului necesar, programe de tratament accesibile pentru categoriile de beneficiari cu resurse limitate, lipsa medicilor de specialitate, lipsa unei unități SMURD.

Figura nr. 35 - Infrastructura educațională
Sursa: Google Forms

Gradul de mulțumire în privința infrastructurii educaționale este de 68,8% (77 de respondenți mulțumiți) și 19,6% (22 de respondenți foarte mulțumiți), în vreme ce gradul de nemulțumire este de 9,8% (11 respondenți nemulțumiți) și 1,8% (2 respondenți foarte nemulțumiți).

La întrebarea numărul 15, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii educaționale?*, propunerile s-au referit la înființarea unor școli profesionale sau a unor specializări tehnice la liceul din oraș, modernizarea și dotarea infrastructurii educaționale existente (grădinițe și școli) la standarde moderne, inclusiv cu biblioteci, organizarea unui program *Școală după școală*, organizarea unui Club al elevilor cu activități extrașcolare diverse, construirea unei creșe și creșterea numărului de grădinițe existente, inclusiv cu program prelungit, stabilirea unor parteneriate cu mediul privat din zonă în vederea realizării practicii școlare în domenii de interes pentru economia orașului, organizarea de cursuri de perfecționare pentru cadrele didactice.

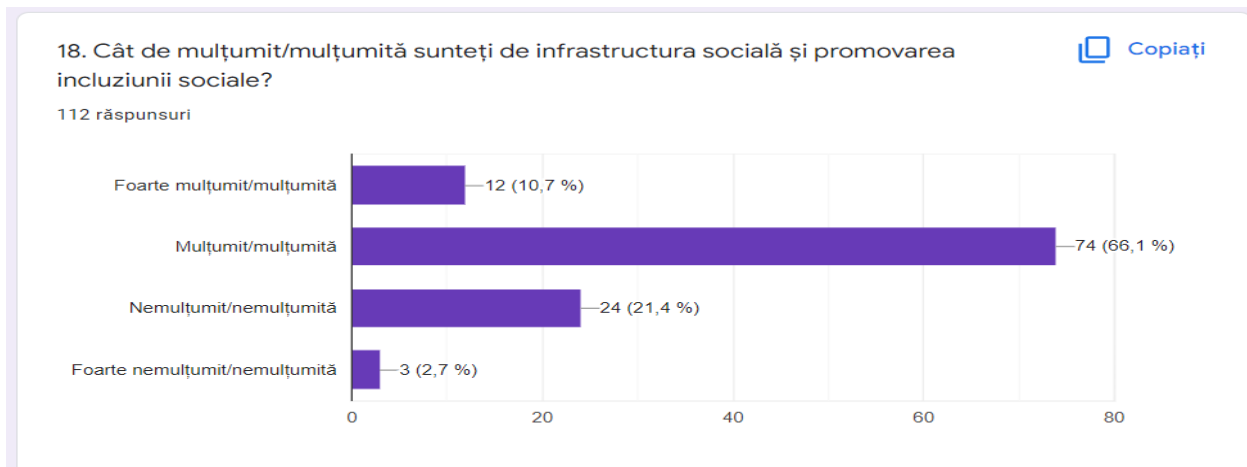

Figura nr. 36 - Forța de muncă și formarea profesională
Sursa: Google Forms

Disponibilitatea forței de muncă și posibilitățile de formare profesională reprezintă un capitol de care respondenții se arată nemulțumiți în proporție de 40,2% (45 de persoane), în vreme ce 36,6% (41 de persoane) dintre aceștia sunt mulțumiți, pe când 4,5% (5 persoane) sunt foarte mulțumiți, iar 18,87% (21 de persoane) foarte nemulțumiți.

La întrebarea numărul 17, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva disponibilității forței de muncă și posibilităților de formare profesională?*, respondenții au identificat următoarele: lipsa locurilor de muncă în raport cu forța de muncă disponibilă, lipsa unor programe de formare profesională și de mentorat, dezvoltarea unei infrastructuri pentru diversificarea activităților economice din oraș, corelarea nevoii de forță de muncă din oraș cu oferta educațională a liceului.

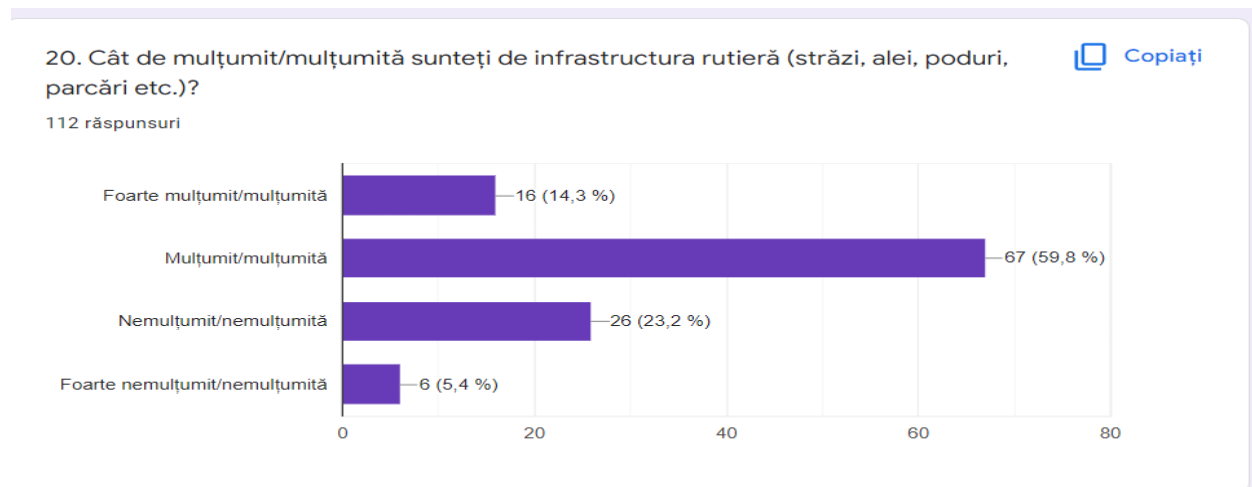
Figura nr. 37 - Infrastructură socială și incluziune socială

Sursa: Google Forms

În privința infrastructurii sociale și a promovării incluziunii sociale, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 66,1% (74 de persoane), foarte mulțumiți în proporție de 10,7% (12 persoane), nemulțumiți în proporție de 21,4% (24 de persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 2,7% (3 persoane).

La întrebarea numărul 19, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii sociale și promovării incluziunii sociale?*, propunerile au inclus construirea de locuințe sociale, organizarea unor activități/festivaluri care să promoveze combaterea discriminării de orice fel atât pentru elevi, cât și pentru adulți, construirea unui centru rezidențial pentru vârstnici, construirea unei creșe, construirea unei cantine sociale, construirea/amenajarea unui club pentru vârstnici, amenajarea unor centre de informare și pentru combaterea violenței domestice, construirea unui centru respiro și de îngrijire a persoanelor vârstnice, construirea unui centru pentru persoane cu nevoi speciale, asigurarea unor servicii de asistență medicală la

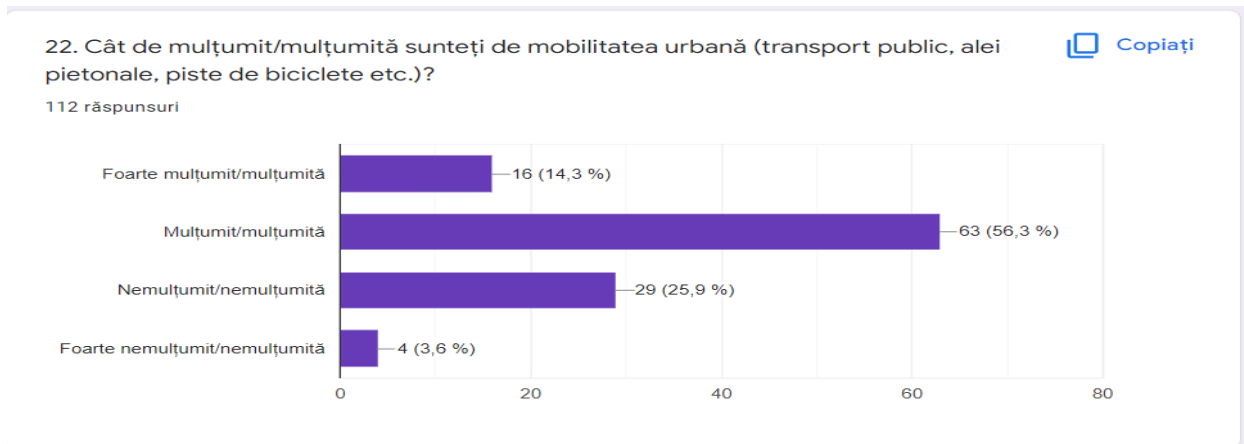
domiciliu pentru persoanele cu probleme locomotorii, construirea unui centru pentru copiii cu dizabilități.

Figura nr. 38 - Infrastructura rutieră
Sursa: Google Forms

În privința infrastructurii rutiere, 59,8% (67 de persoane) dintre respondenți s-au declarat mulțumiți, 14,3% (16 persoane) foarte mulțumiți, în vreme ce 23,2% (26 de persoane) sunt nemulțumiți, iar 5,4% (6 persoane) foarte nemulțumiți.

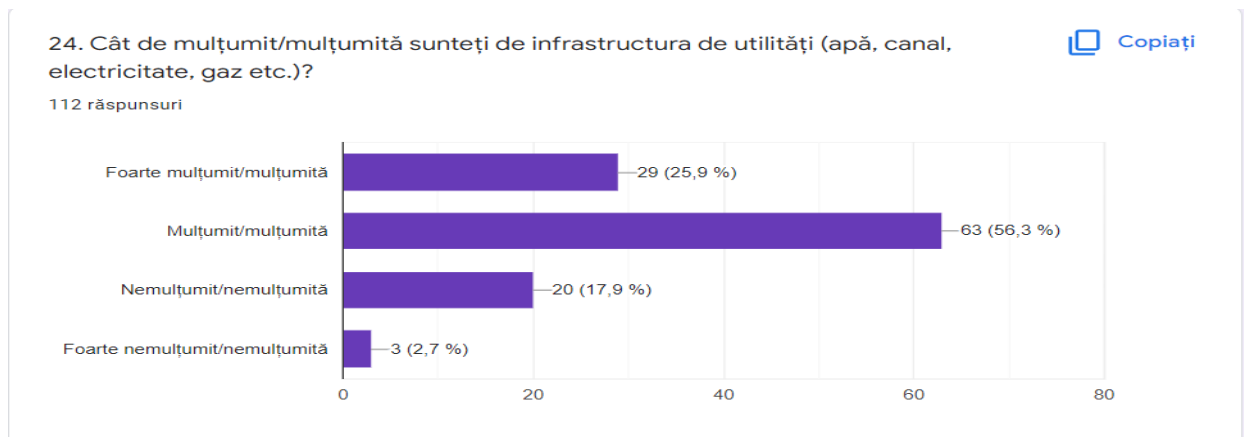
La întrebarea numărul 21, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii rutiere?*, respondenții au identificat următoarele posibile probleme: continuarea modernizării infrastructurii rutiere din UAT (cale de rulare pentru autovehicule, alei pietonale, piste de biciclete, rigole pentru apa pluvială, marcaje rutiere etc.), lipsa pistelor de biciclete, aplicarea limitărilor de viteză pe străzile din oraș, modernizarea trotuarelor acolo unde există și construirea de trotuare noi unde este necesar, lipsa locurilor de parcare, necesitatea amenajării acestora și implementarea unui regulament de taxare a lor, amenajarea de locuri de parcare în zona blocurilor de locuințe, lipsa iluminatului corespunzător în zona trecerilor de pietoni, refacerea podurilor din oraș, reabilitarea centurii ocolitoare pentru traficul greu, modernizarea drumurilor comunale aflate în administrarea UAT, semnalizarea obiectivelor istorice de pe raza UAT.

Figura nr. 39 - Mobilitatea urbană
Sursa: Google Forms

Referitor la mobilitatea urbană, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 56,3% (63 de persoane), foarte mulțumiți în proporție de 14,3% (16 persoane), nemulțumiți în proporție de 25,9% (29 de persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 3,6% (4 persoane).

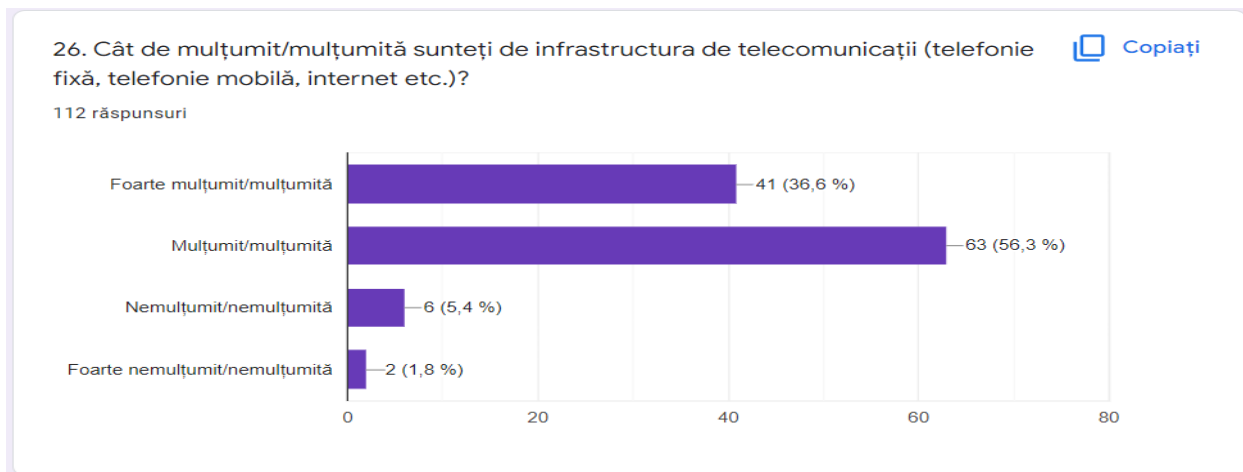
La întrebarea numărul 23, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva mobilității urbane (transport public, alei pietonale, piste de biciclete etc.)?*, au fost propuse următoarele: amenajarea de piste de biciclete și alei pietonale, înființarea unui serviciu de transport public, înființarea de trasee pentru transportul public, care să deservească toate localitățile orașului, după un orar bine stabilit, cu curse dese, realizarea de trotuare de-a lungul drumului național, organizarea în școlile din UAT a unor campanii de conștientizare a importanței utilizării mijloacelor de transport nemotorizate și a mersului pe jos.

Figura nr. 40 - Infrastructura de utilități
Sursa: Google Forms

La capitolul infrastructură de utilități, cei mai mulți respondenți s-au arătat mulțumiți (63 de persoane, reprezentând 56,3% din răspunsuri), urmați de cei foarte mulțumiți (29 de persoane, reprezentând 25,9% din răspunsuri), cei nemulțumiți (20 de persoane, reprezentând 17,9% din răspunsuri) și cei foarte nemulțumiți (3 persoane, reprezentând 2,7% din răspunsuri).

La întrebarea numărul 25, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii de utilități?*, au apărut următoarele propuneri: extinderea rețelei de gaz metan, modernizarea și extinderea rețelelor de apă și canal în toate localitățile aparținătoare, extinderea rețelei de canalizare pluvială, amplasarea unei stații pentru dedurizarea apei sau a unor filtre, implementarea unor soluții de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru iluminatul public sau necesarul unor clădiri din oraș.

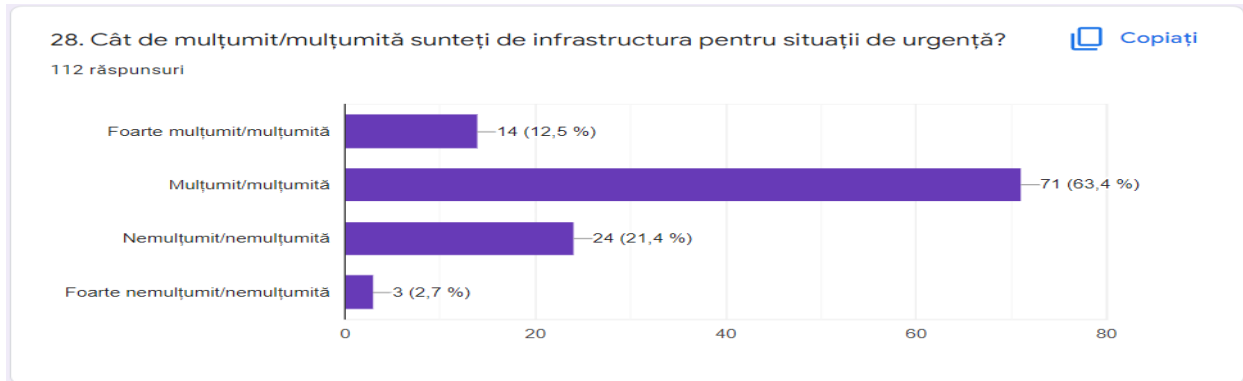

Figura nr. 41 - Infrastructura de telecomunicații

Sursa: Google Forms

Gradul de mulțumire în privința infrastructurii de telecomunicații este de 56,3% (63 de respondenți mulțumiți), 36,6% (41 de respondenți foarte mulțumiți), 5,4% (6 respondenți nemulțumiți) și 1,8% (2 respondenți foarte nemulțumiți).

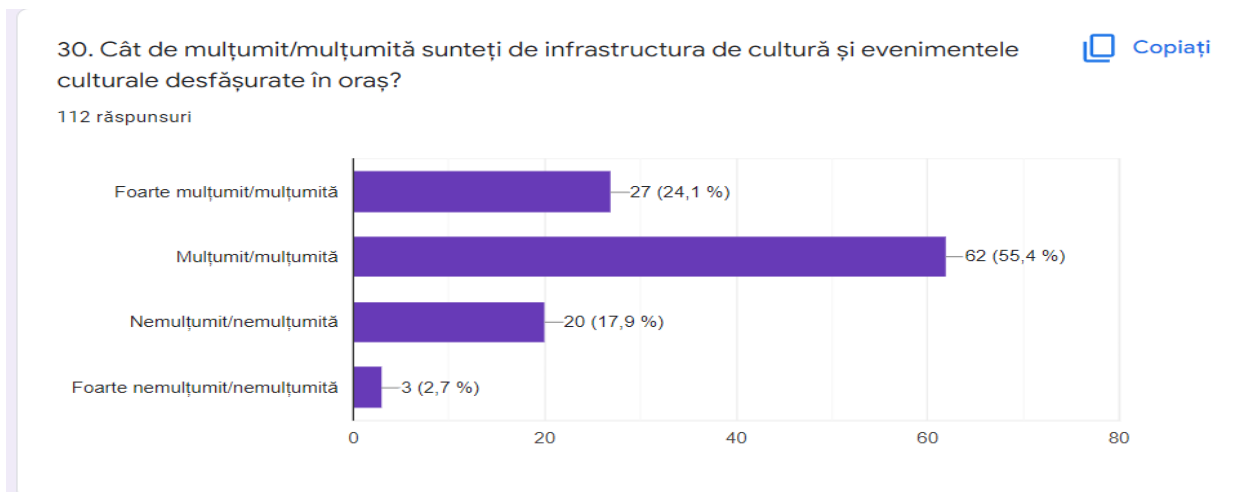
La întrebarea numărul 27, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii de telecomunicații?*, au fost indicate următoarele: infrastructura 5G, realizarea infrastructurii Wi-fi pentru acces gratuit la internet în spațiile publice, inclusiv în satele aparținătoare, modernizarea infrastructurii pentru telefonie mobilă și internet, inclusiv în satele aparținătoare, pentru asigurarea calității optime a serviciilor.

Figura nr. 42 - Infrastructura pentru situații de urgență
Sursa: Google Forms

În privința infrastructurii pentru situații de urgență, 63,4% (71 de persoane) dintre respondenți s-au arătat mulțumiți, 12,5% (14 persoane) foarte mulțumiți, 21,4% (24 de persoane) nemulțumiți și 2,7% (3 persoane) foarte nemulțumiți.

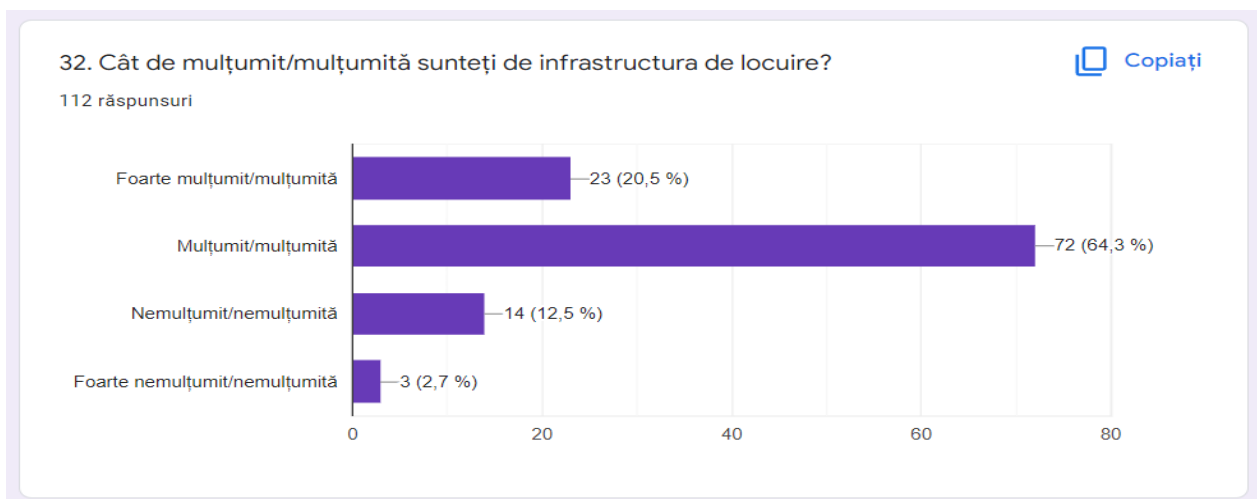
La întrebarea numărul 29, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii pentru situații de urgență?*, propunerile au fost: înființarea unei stații SMURD, construirea unui centru pentru situații de urgență cu echipament modern, achiziția unei autoutilitare noi pentru pompieri, achiziția unor ambulanțe, dotarea corespunzătoare a Centrului de Permanență, programe de specializare pentru pompieri (specialiști și voluntari), construirea unui adăpost dotat corespunzător pentru situații de urgență, reabilitarea clădirilor existente pentru situații de urgență, organizarea de campanii de informare frecvente a locuitorilor UAT în privința reacțiilor în cazul unor situații de urgență, suplimentarea personalului medical.

Figura nr. 43 - Infrastructura de cultură și evenimentele culturale
Sursa: Google Forms

Infrastructura de cultură și evenimentele culturale desfășurate în oraș au generat 55,4% răspunsuri ale persoanelor mulțumite (62 de persoane), 24,1% foarte mulțumite (27 de persoane), 17,9% nemulțumite (20 de persoane) și 2,7% foarte nemulțumite (3 persoane).

La întrebarea numărul 31, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii de cultură și evenimentelor culturale?*, propunerile au fost: construirea unui spațiu cultural multifuncțional, creșterea numărului de activități teatrale și cinematografice, diversificarea evenimentelor culturale pentru toate categoriile de vârstă, sporirea numărului de activități culturale, organizarea unor zile de lectură și lansări de carte, amenajarea și dotarea corespunzătoare a bibliotecii orașenești, organizarea de spectacole în aer liber, organizarea unor schimburi de experiență cu alte orașe, campanii de informare a populației referitoare la calendarul evenimentelor culturale și a activităților în care poate fi implicată active, organizarea unui festival de muzică, atragerea unor personalități de cultură pentru susținerea de conferințe, implicarea elevilor în proiecte culturale.

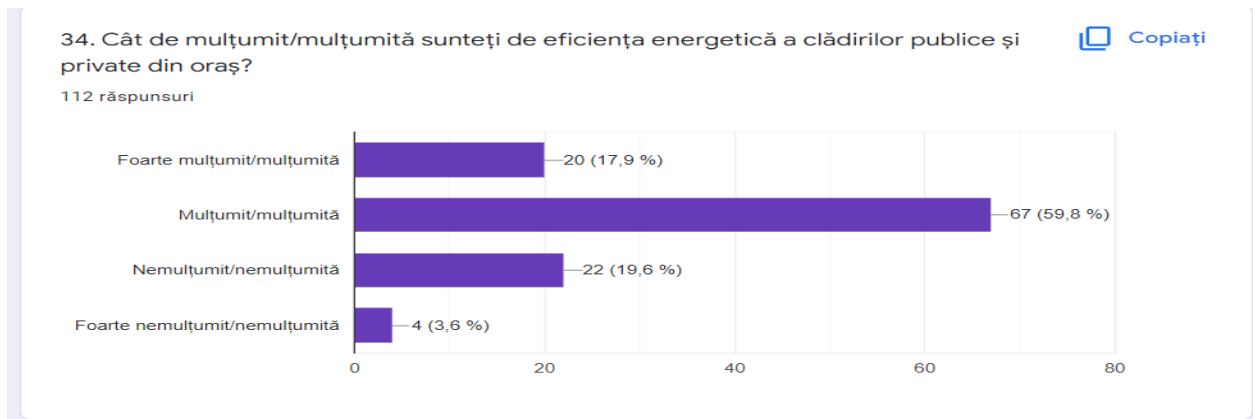

Figura nr. 44 - Infrastructura de locuire

Sursa: Google Forms

La capitolul infrastructură de locuire, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 64,3% (72 de persoane), foarte mulțumiți în proporție de 20,5% (23 de persoane), nemulțumiți în proporție de 12,5% (14 persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 2,7% (3 persoane).

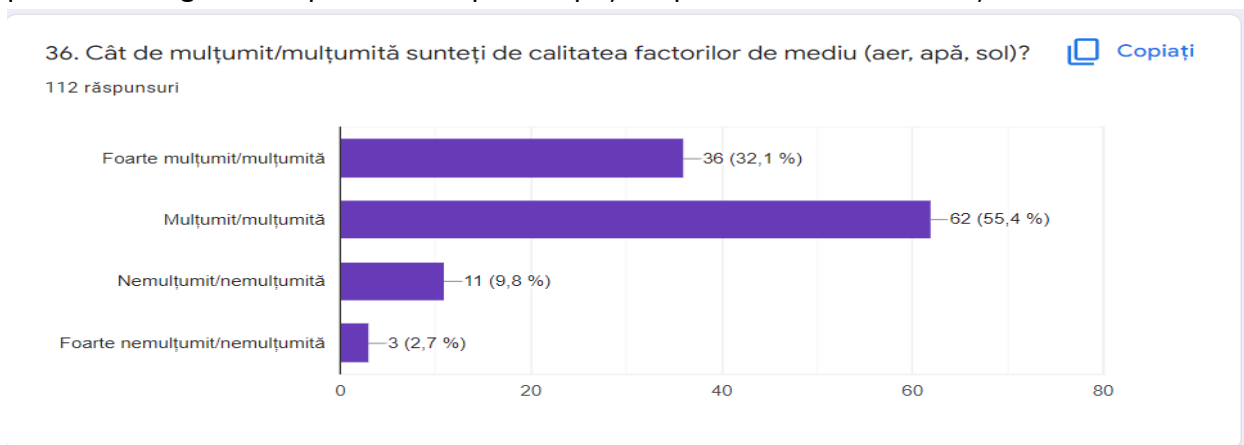
La întrebarea numărul 33, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii de locuire?*, respondenții au identificat: termoizolarea și renovarea blocurilor de locuințe, necesitatea extinderii infrastructurii de clădiri noi, construirea de locuințe sociale, locuințe pentru tineri și pentru specialiști din diverse domenii, aplicarea unor reguli de majorare a impozitului pe locuințe pentru proprietarii care nu își reabilitează clădirile în care locuiesc.

Figura nr. 45 - Eficiența energetică a clădirilor publice și private
Sursa: Google Forms

Din perspectiva eficienței energetice a clădirilor publice și private, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 59,8% (67 de persoane), foarte mulțumiți în proporție de 17,9% (20 de persoane), nemulțumiți în proporție de 19,6% (22 de persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 3,6% (4 persoane).

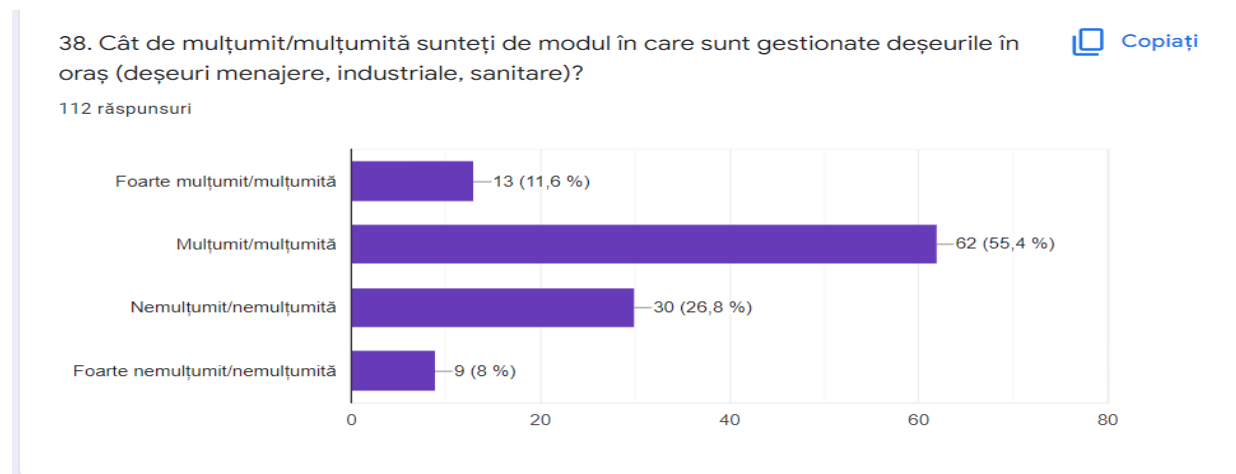
La întrebarea numărul 35, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva eficienței energetice a clădirilor publice și private?*, următoarele propuneri au fost lansate: organizarea de campanii pentru informarea locuitorilor orașului în privința beneficiilor acestor tipuri de investiții, a posibilităților de finanțare și asigurarea de sprijin tehnic, juridic și financiar, reabilitarea termică a blocurilor de locuințe, reabilitarea termică a clădirilor publice, implementarea de programe dedicate pentru reabilitarea clădirilor private, includerea investițiilor privind producerea de energie verde în proiectele de reabilitare a clădirilor publice și private, construirea unui parc care să producă energie verde pentru a acoperi cel puțin o parte din necesarul orașului.

Figura nr. 46 - Calitatea factorilor de mediu
Sursa: Google Forms

La capitolul calitatea factorilor de mediu, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 55,4% (62 de persoane), foarte mulțumiți în proporție de 32,1% (36 de persoane), nemulțumiți în proporție de 9,8% (11 persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 2,7% (3 persoane).

La întrebarea numărul 37, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva calității factorilor de mediu (aer, apă, sol)?*, răspunsurile au vizat: monitorizarea și îmbunătățirea calității aerului, implementarea de măsuri pentru depoluarea cursurilor de ape și limitarea depozitărilor de deșuri în aceste zone, aplicarea amenzilor pentru poluatori, îmbunătățirea calității apei potabile prin investiții de modernizare a rețelei de apă, instalarea unui număr mai mare de coșuri de gunoi pe raza UAT și organizarea de campanii de informare în școli privitoare la menținerea unui mediu depoluat.

Figura nr. 47 - Gestionarea deșeurilor

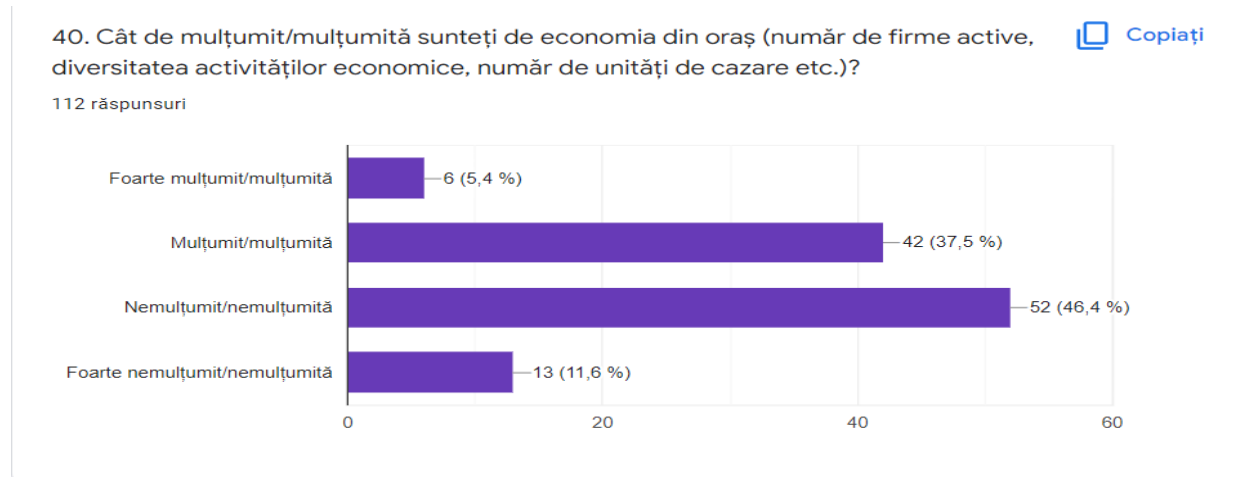
Sursa: Google Forms

În privința gestionării deșeurilor, 55,4% (62 de persoane) dintre respondenți s-au arătat mulțumiți, 11,6% (13 persoane) foarte mulțumiți, 26,8% (30 de persoane) nemulțumiți și 8% (9 persoane) foarte nemulțumiți.

La întrebarea numărul 39, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva gestionării deșeurilor?*, propunerile au fost: colectarea selectivă a deșeurilor, amenzi pentru depozitarea ilegală a deșeurilor, implementarea unui proiect tip privind colectarea selectivă la automate speciale amplasate în zone diferite din oraș și acordarea de scutiri de impozite sau bonuri valorice, cursuri organizate în școli pentru conștientizarea importanței acestui aspect, informarea populației în privința modului în care se face colectarea selectivă, montarea de coșuri de gunoi în mai multe locuri din oraș, preferabil pe categorii de deșuri, inclusiv în satele aparținătoare, amenajarea de spații pentru colectarea deșeurilor în zonele blocurilor de locuințe cu acces doar

pentru locatari, construirea unei platforme/depozit pentru sortarea și colectarea deșeurilor de toate tipurile, monitorizarea firmei de salubritate și sancționarea acesteia pentru modul în care sunt gestionate deșeurile, pentru nerespectarea frecvenței colectării acestora și pentru menținerea curățeniei în oraș, organizarea de campanii de colectare a deșeurilor voluminoase.

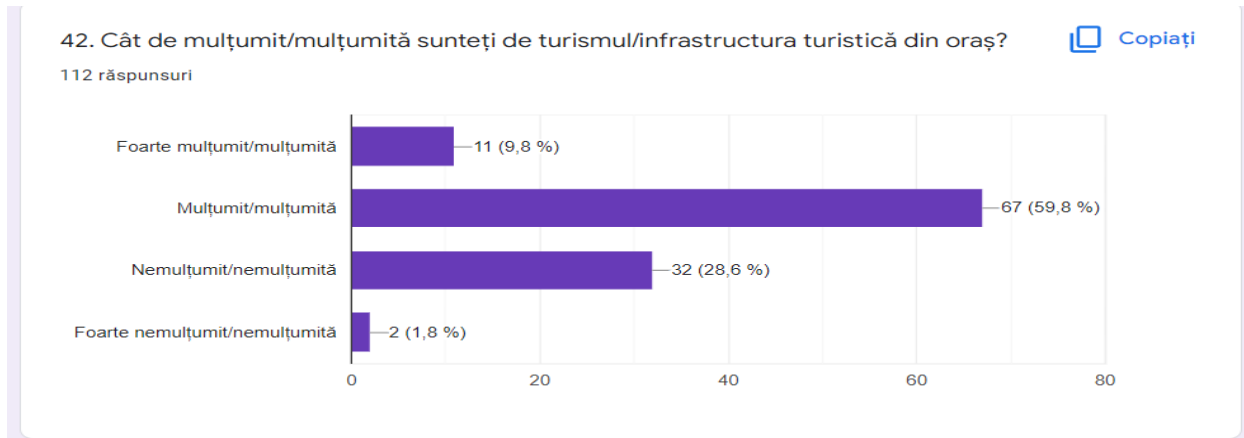

Figura nr. 48 - Economia din oraș

Sursa: Google Forms

Gradul de mulțumire în privința economiei din oraș a fost de 37,5% (42 de persoane mulțumite), 5,4% (6 persoane foarte mulțumite), 46,4% (52 de persoane nemulțumite) și 11,6% (13 persoane foarte nemulțumite).

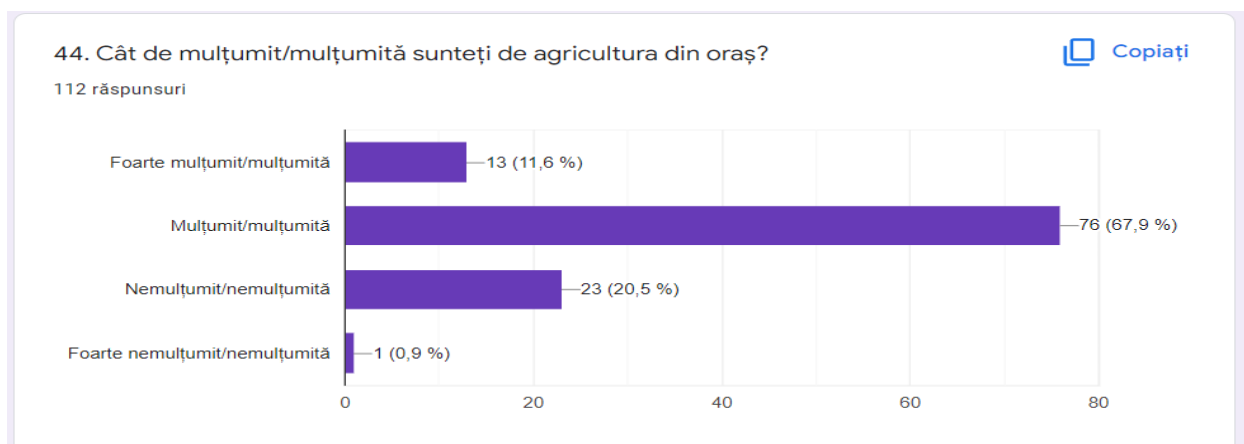
La întrebarea numărul 41, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva economiei?*, au fost primite următoarele propuneri: stimularea diversificării activităților economice, atragerea de investitori pentru crearea de locuri de muncă, dezvoltarea unei platforme industriale sau punerea la dispoziția potențialilor investitori a unor facilități în vederea dezvoltării afacerilor și creării de locuri de muncă, marketing turistic pentru atragerea de turiști și investitori în vederea construirii de spații de cazare și alimentație publică.

Figura nr. 49 - Turism și infrastructură turistică
Sursa: Google Forms

La capitolul turism și infrastructură turistică, respondenții s-au arătat mulțumiți și foarte mulțumiți în proporții de 59,8% (67 de persoane), respectiv 9,8% (11 persoane), și nemulțumiți și foarte nemulțumiți în proporții de 28,6% (32 de persoane), respectiv 1,8% (2 persoane).

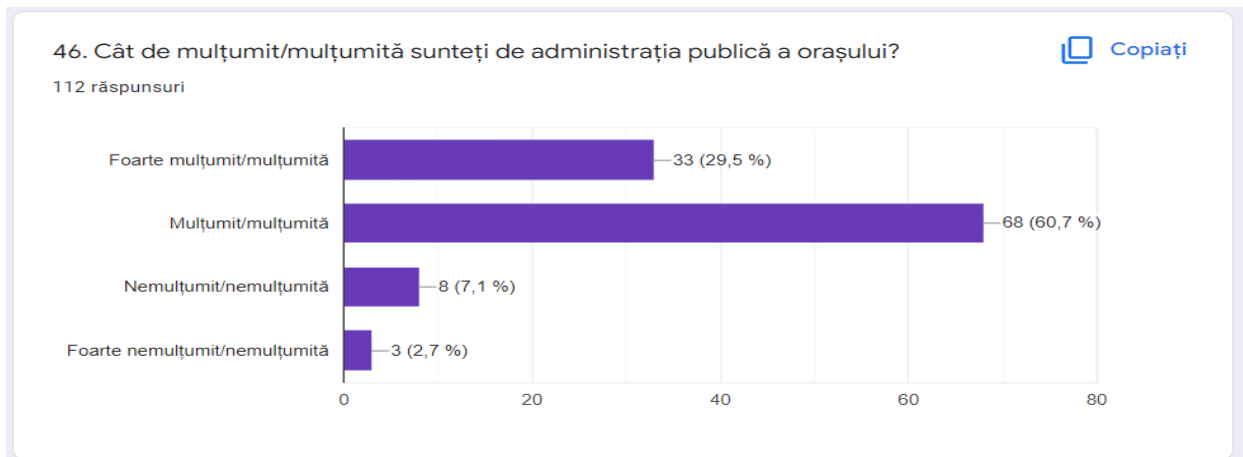
La întrebarea numărul 43, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva turismului/infrastructurii turistice?*, propunerile au fost: încurajarea construirii de spații de cazare suplimentare, amenajarea unei zone de camping, promovarea obiectivelor turistice din zonă, amenajarea zonelor de acces către obiectivele turistice și semnalizarea corespunzătoare a acestora, asigurarea serviciilor de transport către obiectivele turistice, amenajarea unor trasee turistice noi și refacerea celor existente, montarea de panouri de informare în oraș și indicatoare cu denumirile străzilor, amenajarea parcărilor, asfaltarea drumurilor de acces către obiectivele turistice, amenajarea unei zone de agrement, amenajarea unei pârtii de ski.

Figura nr. 50 - Agricultura
Sursa: Google Forms

Gradul de mulțumire în privința agriculturii este de 67,9% (76 de persoane mulțumite), 11,6% (13 persoane foarte mulțumite), 20,5% (23 de persoane nemulțumite) și 0,9% (o persoană foarte nemulțumită).

La întrebarea numărul 45, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva agriculturii?*, propunerile au fost următoarele: oferirea de suport din partea autorității publice locale prin campanii de informare cu privire la posibilitățile de finanțare a activităților agricole din fonduri nerambursabile, asigurarea unor spații de desfacere pentru producători, construirea unor centre de achiziție, prelucrare, procesare și valorificare a produselor agricole, campanii de promovare a produselor locale, construirea unei clinici veterinare.

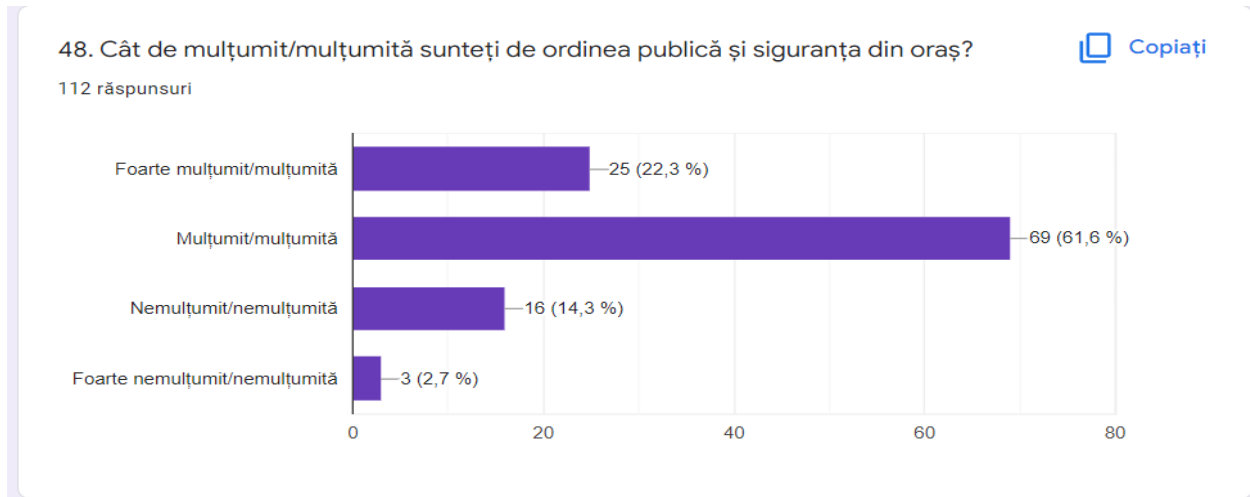

Figura nr. 51 - Administrația publică

Sursa: Google Forms

Gradul de mulțumire în privința administrației publice locale este de 60,7% (68 de persoane mulțumite), 29,5% (33 de persoane foarte mulțumite), 7,1% (8 persoane nemulțumite) și 2,7% (3 persoane foarte nemulțumite).

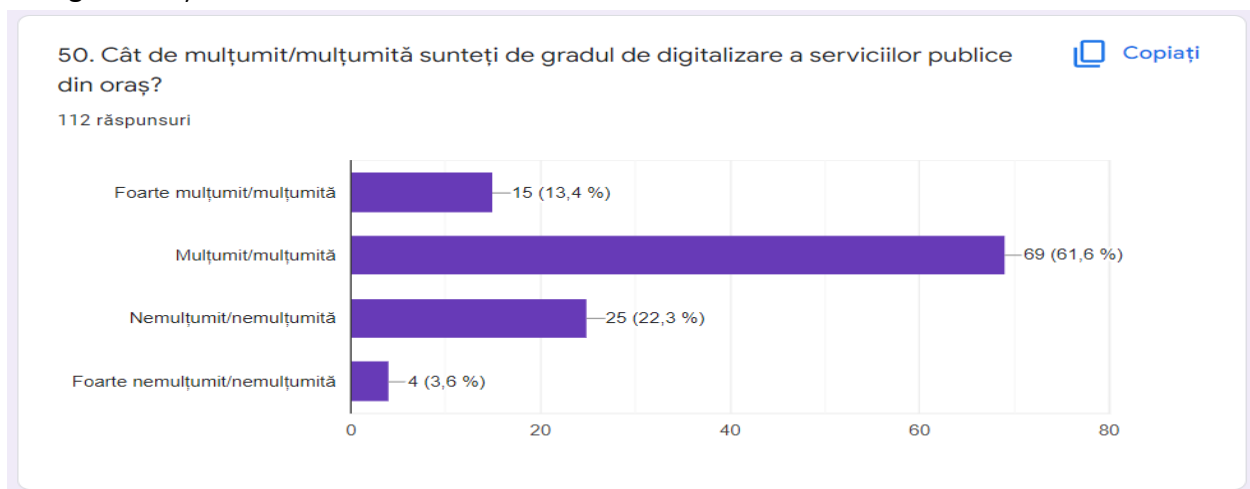
La întrebarea numărul 47, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva administrației publice?*, răspunsurile s-au concentrat pe asigurarea transparenței în relația cu contribuabilul, creșterea eficienței în privința rezolvării sesizărilor și a emiterii de documente, digitalizarea serviciilor din cadrul Primăriei, cursuri de perfecționare pentru angajații Primăriei, promovarea proiectelor de investiții derulate, în curs de derulare sau propuse, creșterea gradului de profesionalism în rândul angajaților administrației publice, organizarea unor consultări publice cu populația pentru proiectele de investiții, implementarea conceptului de buget participativ, înființarea unui ghișeu unic pentru preluarea tuturor sesizărilor sau solicitărilor.

Figura nr. 52 - Ordinea publică și siguranța orașului
Sursa: Google Forms

Referitor la ordinea publică și siguranța din oraș, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 61,6% (69 de persoane), foarte mulțumiți în proporție de 22,3% (25 de persoane), nemulțumiți în proporție de 14,3% (16 persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 2,7% (3 persoane).

La întrebarea numărul 49, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva ordinii publice și siguranței?*, propunerile au fost următoarele: creșterea eficienței Poliției Locale, dotarea corespunzătoare a personalului responsabil de ordinea publică, extinderea sistemului de camere de supraveghere din oraș, patrulă de poliție pe străzile din oraș atât ziua, cât și noaptea, ridicarea câinilor care circulă liberi pe străzile orașului, îmbunătățirea sistemului de iluminat public de la nivelul întregului oraș.

Figura nr. 53 - Digitalizarea serviciilor publice
Sursa: Google Forms

În privința gradului de digitalizare a serviciilor publice, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 61,6% (69 de persoane), foarte mulțumiți în proporție de 13,4% (15 persoane), nemulțumiți în proporție de 22,3% (25 de persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 3,6% (4 persoane).

La întrebarea cu numărul 51, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva digitalizării serviciilor publice?*, propunerile au fost: depunerea documentelor necesare și rezolvarea online pentru majoritatea situațiilor care în prezent necesită deplasarea la sediul autorității publice, crearea unui sistem electronic simplu pentru plata taxelor și obținerea documentelor, acces facil la aceste sisteme, realizarea unei biblioteci orășenești virtuale, cursuri de perfecționare pentru angajații Primăriei în vederea utilizării facilităților oferite de tehnologia disponibilă și reducerii birocrăției.

La întrebarea cu numărul 52, *Ce ați face pentru oraș din perspectiva dezvoltării urbane în perioada 2021-2027, în ordinea priorităților?*, propunerile au cuprins: facilitarea creării de locuri de muncă prin atragerea de investitori, acordarea de facilități firmelor noi, construirea unei platforme industriale în zona fostelor uzine pentru asigurarea spațiilor corespunzătoare unor investitori interesați de industrie, organizarea unor dezbateri publice în privința proiectelor de interes pentru locuitorii orașului, modernizarea infrastructurii rutiere de pe raza întregului oraș, amplasarea de coșuri de gunoi în satele aparținătoare și organizarea de campanii de igienizare a râului Ampoi, construirea unui centru rezidențial pentru vârstnici, construirea unei creșe, creșterea numărului de grădinițe cu program prelungit, organizarea de evenimente culturale diverse, înființarea unui muzeu al orașului, amenajarea de spații verzi și locuri de joacă pentru copii, amenajarea unui adăpost pentru animalele abandonate pe străzile orașului, construirea de locuințe sociale, construirea de locuințe ANL, montarea de puncte de colectare a deșeurilor reciclabile, realizarea infrastructurii necesare pentru utilizarea bicicletelor, organizarea de cursuri de formare și reconversie profesională, anveloparea blocurilor de locuințe, încurajarea activităților de voluntariat în rândul locuitorilor orașului, campanii de donare de sânge, amenajarea de alei pietonale, iluminat public pe toate străzile orașului, extinderea rețelei de gaz, sistem de transport public modern, modernizarea și extinderea rețelelor de apă și canalizare, introducerea în subteran a rețelelor electrice, de telefonie, internet, construirea unui Club al elevilor, transparență și digitalizare la nivelul administrației publice, construirea unui centru respiro și pentru îngrijirea persoanelor cu dizabilități, achiziția de autobuze electrice, investiții în producerea de energie verde, punerea în valoare a traseelor turistice, a obiectivelor turistice din zonă și încurajarea activităților economice din domeniul turismului, inclusiv agroturism, înființarea unor centre de sprijin pentru antreprenorii din zonă în vederea

accesării de fonduri nerambursabile în toate sferile economice, construirea unei platforme de lucru pentru tehnologii avansate din domeniul IT, cu facilități multiple pentru investitorii interesați.

Analiza SWOT

În cadrul analizei SWOT se iau în considerare factorii interni prin prisma punctelor tari și punctelor slabe, respectiv factorii externi prin prisma oportunităților și amenințărilor, scopul fiind acela de a identifica elemente cheie în stabilirea obiectivelor de dezvoltare.

Punctele tari, apanaj al mediului intern, sunt identificate sub forma resurselor și capacităților pe care comunitatea le deține și care pot exceda resursele și capacitățile altor comunități identice sau pot pur și simplu să marcheze multitudinea de posibilități benefice pentru comunitate.

Prin contrapondere față de punctele tari, punctele slabe, apanaj tot al mediului intern, reprezintă resursele și capacitățile care îi lipsesc comunității analizate sau care sunt inferioare celor deținute de comunități similare.

Oportunitățile sunt apanajul mediului extern, a cărui schimbare în favoarea evoluției comunității evaluate este mai greu influențabilă decât cel intern, și care reprezintă cumulusul de circumstanțe favorabile întâlnite la nivel județean, național, european sub forme foarte diferite, dintre care cele mai des întâlnite țin de schimbările legislative, posibilitățile de finanțare pentru diferitele proiecte de interes ale comunității locale, care pot duce la dezvoltarea acestora în ansamblu sau în anumite domenii de interes.

Amenințările sunt și ele apanajul aceluiași mediu extern, marcând evoluții neașteptate și defavorabile ale acestuia și putând lua o multitudine de forme, de la posibile evoluții economice negative la crize economice profunde, schimbări de mentalitate, lacune legislative, toate acestea influențând atingerea obiectivelor strategice propuse de către comunitate prin întârzierea îndeplinirii lor sau chiar prin imposibilitatea de a fi atinse în orizontul de timp propus.

Analiza SWOT este extrem de utilă în demersul de stabilire a direcțiilor de dezvoltare specifice oricărei comunități, jucând un rol important în gestionarea resurselor și capacităților comunității analizate și a modului în care acestea sunt condiționate unele de celelalte. Nu în ultimul rând, analiza sistematică atât a problemelor, cât și a realizărilor comunității, permite înțelegerea rapidă, simultană și integrată a legăturilor dintre elementele pozitive și negative ale acesteia.

Dacă în varianta clasică analiza SWOT ar putea identifica domenii principale de analiză, cum ar fi: mediu, social, educație, sănătate, infrastructură, economie, cultură, administrație publică etc., în cazul de față, analiza SWOT a *SIDU Zlatna* va pleca de la multiplicarea acestor

domenii de analiză în urma analizei socio-economice expuse până la acest capitol și a consultării opiniei publice. Au fost identificate punctele tari și punctele slabe în ceea ce privește dezvoltarea UAT Zlatna și se va încerca corelarea acestora cu oportunitățile și amenințările mediului extern. Astfel, vom avea următoarele domenii de analiză: cadru natural și localizare geografică, spații verzi, facilități pentru sport și timp liber, sănătate, educație, forță de muncă și formare profesională, incluziune socială, infrastructură rutieră, mobilitate urbană, infrastructură de utilități, infrastructură de telecomunicații, infrastructură pentru situații de urgență, cultură, infrastructură de locuire, eficiență energetică, calitatea factorilor de mediu, managementul deșeurilor, economie, turism, agricultură, administrația publică, guvernanta electronică și smart city, ordine publică și siguranța cetățeanului.

	Factori		
	Mediu		
Cadru natural și localizare geografică	Intern	Pozitivi	Negativi
		Puncte tari	Puncte slabe
	Extern	Oportunități	Amenințări

Intern	<ul style="list-style-type: none"> • Accesibilitate rutieră; • Poziționarea orașului în apropiere de reședința de județ, Alba Iulia (35 km); • Amplasarea între două lanțuri muntoase - Munții Metaliferi și Munții Trascăului; • Aeroport accesibil, la Sibiu, la o distanță de 111 km, cu acces pe autostrada Alba-Iulia-Sibiu; • Existența unui patrimoniu natural bogat; • Resurse naturale disponibile: lemn, zăcăminte de aur, argint și telur, o resură foarte rară; • Floră și faună diverse. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inexistența accesului direct la infrastructura de autostrăzi; • Educație ecologică superficială; • Slabă cunoaștere a normelor de mediu și a legislației în vigoare; • Lipsa unor proiecte de punere în valoare a cadrului natural.
	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea accesibilității orașului prin realizarea tronsonului de autostradă Sebeș-Turda; • Proximitatea reședinței de județ poate reprezenta un 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa investițiilor din cauza infrastructurii improprii; • Creșterea aglomerației din oraș din cauza traficului greu și a

		<p>avantaj în atragerea de investitori;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea cadrului natural în vederea desfășurării activităților recreaționale. 	<p>numărului de autovehicule aflate în tranzit;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poluarea cadrului natural.
--	--	--	--

	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
Spații verzi	Intern	<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența Registrului Spațiilor Verzi; • Existența a 2 parcuri amenajate, o alee pietonală pe malul râului Ampoi, amenajată cu spații de joacă și teren de volei, aranjamente florale; • Existența unor zone verzi accesibile (Cheile Feneșului, Poiana Narciselor Negrileasa); • Interes crescut pentru investiții referitoare la amenajarea spațiilor verzi existente și viitoare. 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resurse insuficiente pentru amenajarea de noi spații verzi.
	Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența posibilităților de finanțare atât din fonduri guvernamentale, cât și europene; • Disponibilitatea unor suprafețe de teren pentru astfel de investiții; • Programe de finanțare disponibile în cadrul diferitelor organizații naționale pentru proiecte privind amenajarea de spații verzi cu impact asupra mediului. 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Absorbție redusă a fondurilor nerambursabile (din cauza dificultăților de accesare); • Întreținerea necorespunzătoare a spațiilor verzi existente; • Indiferența utilizatorilor acestor spații față de normele de ordine și curățenie.

	Factori		
	Mediu	Pozitivi	Negativi
Facilități pentru sport și timp liber	Intern	Puncte tari	Puncte slabe
		<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor terenuri de sport amenajate în incinta școlilor din UAT, a unui teren de tenis și a unei săli de sport în curtea Liceului <i>Corneliu Medrea</i>; • Existența sălilor de sport; • Existența unui complex sportiv care cuprinde: <ul style="list-style-type: none"> - un stadion de fotbal cu o capacitate de 2500 de locuri, prevăzut cu noaptea și o parcare cu o capacitate de 100 de locuri; - strand cu 2 bazine de înot; - un centru SPA cu facilități precum saună, sală de masaj, sală de fitness. 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura pentru sport și petrecerea timpului liber este slab dezvoltată în comparație cu necesitățile și interesul arătat de locuitorii orașului; • Insuficienta finanțare a domeniului sportiv și a facilităților aferente petrecerii timpului liber.
	Extern	Oportunități	Amenințări
		<ul style="list-style-type: none"> • Depunerea unor proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii sportive și de petrecere a timpului liber, în vederea finanțării acestora din fonduri nerambursabile; • Inițierea unor programe de încurajare a practicării sportului la orice vârstă; • Investiții realizate pentru diversificarea activităților de petrecere a timpului liber (amenajarea traseelor montane, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultatea accesării fondurilor nerambursabile pentru astfel de investiții; • Receptivitatea scăzută a populației pentru programe de încurajare a practicării sportului.

		amenajarea unor trasee pentru biciclete etc.).	
--	--	--	--

	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
Sănătate	Intern	<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența unui punct de ambulanță și a unui Centru de Permanență în oraș; • Existența a 6 cabinete ale medicilor de familie; • Existența unui cabinet pentru medicina muncii; • Existența unui spital. 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unui ambulatoriu; • Lipsa unei unități SMURD; • Lipsa unei farmacii cu program non-stop; • Personal medical insuficient; • Lipsa unor cabinete medicale și a medicilor cu specializări diverse; • Dotarea sub standarde a cabinetelor medicale; • Fondurile insuficiente afectează serviciile medicale prestate către pacienți.
	Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grăbirea procesului de reabilitare a Spitalului Orășenesc; • Dezvoltarea serviciilor medicale la domiciliu pentru persoane din categorii vulnerabile; • Inițierea unor programe de telemedicină; • Depunerea unor proiecte de finanțare pentru campanii de prevenție în diverse sfere ale sănătății umane și pentru dotarea centrelor medicale ale 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea costurilor serviciilor medicale; • Creșterea numărului de probleme medicale ca urmare a îmbătrânirii populației și din lipsa campaniilor de prevenție; • Migrarea personalului medical spre centre medicale mai mari din țară sau străinătate; • Migrarea populației cu anumite afecțiuni către orașe cu facilități multiple în privința serviciilor medicale.

		medicilor de familie.	
--	--	-----------------------	--

	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
Educație	Intern	<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența tuturor categoriilor de unități de învățământ preuniversitar (grădiniță, școală, liceu); • Reabilitarea infrastructurii educaționale; • Existența unor sisteme și programe ale sistemului de învățământ și organizațiilor private pentru desfășurare de activități extrașcolare; • Rata abandonului școlar este mica. 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inexistența specializărilor pentru formarea profesională a elevilor în sfere ale economiei care duc lipsă de personal calificat la nivel local; • Inexistența unui Club al elevilor; • Migrarea elevilor către instituții educaționale din Alba-Iulia; • Dotarea insuficientă a unităților de învățământ; • Fonduri insuficiente pentru perfecționarea cadrelor didactice și premierea performanței elevilor.
	Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Construirea unei creșe; • Organizarea unui program <i>Școală după școală</i>; • Înființarea unui Club al elevilor cu activități extrașcolare diverse; • Înființarea unei Școli postliceale cu specializări corelate cu nevoia economiei locale; • Ameliorarea calității educației și formării profesionale, astfel încât să se adapteze la evoluțiile de pe 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scăderea numărului persoanelor calificate din învățământ prin ieșirea acestora din viața activă; • Scăderea numărului elevilor; • Scăderea gradului de instruire a populației școlare; • Creșterea ratei abandonului școlar.

		<p>piața forței de muncă;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevenirea abandonului școlar timpuriu prin introducerea unei abordări centrate pe elev pentru copiii expuși riscului; • Îmbunătățirea accesului la educație favorabilă incluziunii de calitate, în unități mixte, în special pentru elevii din categorii defavorizate; • Organizarea unor cursuri pentru perfecționarea cadrelor didactice; • Atragerea de finanțări pentru dotarea și reabilitarea unităților de învățământ care au aceste nevoi; • Accesarea programelor de finanțare care încurajează schimburile interculturale și mobilitatea elevilor. 	
--	--	---	--

	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu			
Forță de muncă și formare profesională	Intern		Puncte tari	Puncte slabe
			<ul style="list-style-type: none"> • Populație educată; • Populație calificată în diverse meserii; • Populație omogenă și relativ stabilă; • Lipsa conflictelor interetnice; • Disponibilitate de angajare în anumite 	<ul style="list-style-type: none"> • Tendință descrescătoare a populației (spor natural negativ); • Îmbătrânirea populației; • Existența unei rezistențe manifestate de către o parte a populației mature în privința reconversiei profesionale; • Lipsa specializării unei părți a populației care se

		meserii.	ocupă cu agricultura; <ul style="list-style-type: none"> • Migrarea forței de muncă specializate înspre orașe mai mari din țară sau străinătate.
	Extern	Oportunități	Amenințări
		<ul style="list-style-type: none"> • Legislație care încurajează angajarea tinerilor absolvenți și șomerilor prin acordarea de facilități fiscale pentru angajatori; • Accesarea programelor de finanțare disponibile pentru reconversie profesională și crearea de locuri de muncă pentru persoanele din categorii defavorizate; • Organizarea de cursuri de formare profesională în oraș; • Corelarea nevoii de forță de muncă din oraș cu oferta educațională a Liceului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Natalitate scăzută; • Tendință de migrare a populației în străinătate; • Scăderea numărului persoanelor calificate prin ieșirea acestora din viața activă; • Lipsa corelării între cererea și oferta pieței de muncă; • Deprofesionalizarea forței de muncă existente în oraș; • Creșterea procentului populației angajate în munca nedeclarată, cu impact asupra sistemelor de asigurări sociale și sănătate, precum și asupra economiei locale; • Creșterea numărului de șomeri în rândul populației tinere; • Lipsa interesului pentru cursuri de specializare sau reconversie profesională.

Incluziune socială	Factori		
	Mediu	Pozitivi	Negativi
	Intern	Puncte tari	Puncte slabe
		<ul style="list-style-type: none"> • Existența Direcției de Asistență Socială în cadrul 	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitate scăzută de a asigura servicii sociale

		<p>Primăriei cu atribuții în sfera serviciilor sociale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Derularea de strategii de incluziune socială și aplicarea acestora în mod consecvent. 	<p>pentru toate categoriile de persoane aflate în dificultate;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa spațiilor pentru desfășurarea activităților de protecție și asistență socială; • Reticența persoanelor care ar putea beneficia de asistență socială în a participa la astfel de programe.
	Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile pentru investiții în activități de protecție și asistență socială; • Încurajarea dezvoltării sferei organizațiilor nonguvernamentale și implicarea comunității în rezolvarea problemelor care țin de incluziunea socială; • Inițierea unor proiecte de economie socială; • Construirea de locuințe sociale, a unui centru respiro, a unui centru pentru persoane cu dizabilități, a unui centru rezidențial pentru vârstnici. 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa personalului calificat pentru un centru de servicii sociale; • Creșterea procentului populației marginalizate și în risc de sărăcie în situația în care nu sunt alocate sau atrase suficiente fonduri pentru activitățile de asistență socială; • Proces anevoios de obținere a finanțărilor nerambursabile în privința asistenței și protecției sociale; • Posibila creștere a infraționalității din cauza lipsurilor materiale.

Infrastructură rutieră	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
	Intern	<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența drumului național 74, care realizează legătura dintre orașul Zlatna și Municipiul Alba-Iulia și orașul Abrud; • Existența drumului 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa locurilor de parcare din zonele aglomerate ale orașului; • Lipsa semaforizării intersecțiilor din oraș; • Starea centurii de

		județean 705, care intersectează DN 74 în interiorul localității.	ocolire a orașului; <ul style="list-style-type: none"> Starea nesatisfăcătoare a unora dintre categoriile de drumuri.
	Extern	Oportunități	Amenințări
		<ul style="list-style-type: none"> Modernizarea infrastructurii rutiere conform standardelor în vigoare (cale de rulare pentru autovehicule, alei pietonale, piste de biciclete, rigole pentru apa pluvială, marcaje rutiere etc.); Realizarea de parcări supraterane/subterane; Refacerea podurilor din oraș; Reabilitarea centurii ocolitoare a orașului pentru a putea fi utilizată în mod optim și pentru a reduce intensitatea traficului greu din oraș; Fonduri nerambursabile disponibile pentru proiecte din această categorie. 	<ul style="list-style-type: none"> Scăderea atractivității turistice a orașului din cauza infrastructurii rutiere nemodernizate.

Mobilitate urbană	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
	Intern	Puncte tari <ul style="list-style-type: none"> Existența unui sistem de transport public; Existența infrastructurii de transport feroviar în oraș; Existența mijloacelor de transport pentru elevi; Existența intențiilor de îmbunătățire a mobilității 	Puncte slabe <ul style="list-style-type: none"> Lipsa unui sistem de transport public cu frecvență ridicată care să faciliteze accesul locuitorilor din toate localitățile aparținătoare către Zlatna; Inexistența unui Plan de Mobilitate Urbană.

		urbane.	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura pentru transport nemotorizat (în special piste pentru biciclete și alei pietonale) este insuficient dezvoltată, neexistând o alternativă la transportul auto în toate zonele orașului; • Infrastructură rutieră insuficient dezvoltată.
	Extern	Oportunități	Amenințări
		<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea infrastructurii rutiere, construirea de alei pietonale și piste de biciclete; • Înființarea unui Serviciu de Transport Public în cadrul Primăriei și dezvoltarea unui sistem de transport public eficient și cât mai prietenos cu mediul; • Realizarea de alei de promenadă și piste de biciclete; • Inițierea de campanii de încurajare a utilizării mijloacelor de deplasare prietenoase cu mediul. 	<ul style="list-style-type: none"> • Incapacitatea de adaptare la tendințele în materie de mobilitate urbană poate stopa tendința de modernizare a orașului.

Infrastructură de utilități	Factori		
	Mediu	Pozitivi	Negativi
	Intern	Puncte tari	Puncte slabe
		<ul style="list-style-type: none"> • Existența rețelelor de utilități pe raza orașului (apă, canalizare menajeră și pluvială, energie electrică, gaze naturale). 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructură slab dezvoltată sau deteriorată în anumite localități aparținătoare; • Rețelele de utilități nu acoperă întreaga suprafață a orașului.

		Oportunități	Amenințări
	Extern	<ul style="list-style-type: none"> Finalizarea lucrărilor care țin de infrastructura de utilități aflate în desfășurare; Extinderea rețelei de gaze naturale; Construirea de rețele de utilități în toate localitățile aparținătoare orașului pentru îndeplinirea angajamentelor luate de către România față de Uniunea Europeană în acest domeniu. 	<ul style="list-style-type: none"> În lipsa unor sisteme de canalizare moderne, există riscul deversării apelor reziduale menajere în locuri neamenajate, acest lucru ducând la poluarea apelor de suprafață și subterane, precum și a solului; Buget local insuficient pentru dezvoltarea infrastructurii tuturor localităților componente.

	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
Infrastructură de telecomunicații	Intern	<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> Rețea de telecomunicații bine dezvoltată; Există rețele de telefonie fixă, mobilă și internet. 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> Calitatea serviciilor furnizate nu este aceeași în toate zonele aferente orașului.
	Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> Modernizarea de telecomunicații; Furnizarea unor servicii de calitate similară în oricare dintre zonele orașului; Montarea de emițătoare Wi-fi pentru internet în parcurile din oraș și în zonele publice; Realizarea infrastructurii necesare 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> Numărul mic de locuitori din unele localități aparținătoare orașului poate influența dezvoltarea și modernizarea rețelelor de telecomunicații, furnizorii de astfel de servicii putând considera nerentabile investițiile în infrastructura necesară.

		pentru relocarea cablurilor de telecomunicații de pe stâlpi în subteran (canale de cabluri).	
--	--	--	--

	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu			
Infrastructură pentru situații de urgență	Intern	Puncte tari		Puncte slabe
		<ul style="list-style-type: none"> Existența Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență (SVSU). 		<ul style="list-style-type: none"> Dotarea insuficientă a SVSU.
	Extern	Oportunități		Amenințări
		<ul style="list-style-type: none"> Posibilități de inițiere a unor parteneriate la nivel județean sau național cu ISU în vederea perfecționării membrilor SVSU; Participarea la competiții de proiecte în vederea dotării SVSU; Construirea unui Centru pentru Situații de Urgență cu echipament modern; Înființarea unei stații SMURD; Montarea de hidranți pe întreaga rază a orașului. 		<ul style="list-style-type: none"> Imposibilitatea efectuării unor acțiuni în situații delicate din cauza dotării deficitare și a lipsei personalului calificat.

	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu			
Cultură	Intern	Puncte tari		Puncte slabe
		<ul style="list-style-type: none"> Existența Bibliotecii Orășenești Existența Casei de Cultură; 		<ul style="list-style-type: none"> Starea patrimoniului cultural construit și nevalorificarea lui economică; Lipsa evenimentelor

		<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor Cămine Culturale în localitățile aparținătoare; • Existența patrimoniului arhitectural. 	<p>culturale diverse pentru toate categoriile de vârstă;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor spații corespunzătoare pentru desfășurarea de evenimente culturale și artistice, care afectează dezvoltarea turismului local și calitatea vieții locuitorilor.
	Extern	<p style="text-align: center;">Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posibilități de inițiere a unor programe de încurajare a renovării obiectivelor de patrimoniu de pe raza orașului, în condițiile în care acestea nu se află în proprietatea autorității publice locale; • Implementarea propunerilor din noul Plan Urbanistic General în privința protejării patrimoniului construit; • Inițierea de parteneriate cu instituții culturale din orașele mari din vecinătate (Alba-Iulia, Sibiu, Cluj-Napoca) în vederea desfășurării de activități culturale frecvente în oraș; • Organizarea de expoziții de pictură, sculptură, fotografie etc.; • Stabilirea unui calendar anual de activități culturale, care să fie promovat la nivelul întregului oraș și care să cuprindă activități diverse pentru toate categoriile de vârstă; • Organizarea unui festival care să devină reprezentativ pentru oraș. 	<p style="text-align: center;">Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pierderea tradițiilor locale; • Venituri mici generate de activitățile culturale; • Fonduri bugetare reduse pentru astfel de activități; • Scăderea gradului de interes în rândul populației orașului pentru activitățile culturale.

	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
Infrastructură de locuire	Intern	Puncte tari <ul style="list-style-type: none"> Existența unui număr mare de clădiri aflate în proprietate privată pentru dimensiunea orașului. 	Puncte slabe <ul style="list-style-type: none"> Lipsa unui plan de îmbunătățire a infrastructurii de locuire la nivelul administrației publice locale; Lipsa aplicării regulilor de urbanism și arhitectură pentru a evita discrepanțele dintre fațadele și volumele clădirilor nou construite sau renovate și cele existente.
	Extern	Oportunități <ul style="list-style-type: none"> Posibilitatea accesării unor finanțări pentru construirea de locuințe sociale; Oferirea de facilități pentru încurajarea construirii de locuințe pentru tineri și pentru specialiști din diverse domenii; Reabilitarea blocurilor de locuințe existente; Participarea la programul guvernamental privind construirea de blocuri ANL. 	Amenințări <ul style="list-style-type: none"> Migrarea tinerilor din oraș înspre alte zone; Dezinteresul beneficiarilor de locuințe ANL sau sociale pentru spațiul locativ.

Eficiență energetică	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		

	Intern	Puncte tari	Puncte slabe
		<ul style="list-style-type: none"> • Interes crescut al autorității publice locale și al locuitorilor orașului pentru investițiile de acest gen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Puține clădiri publice din oraș sunt reabilitate termic; • Puține clădiri private sunt reabilitate termic; • Existența unor zone izolate neacoperite de sistemul de iluminat public.
	Extern	Oportunități	Amenințări
		<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de clădiri renovate și reabilitate din punct de vedere energetic; • Utilizarea resurselor regenerabile pentru iluminat public, încălzire centralizată și transport public; • Organizarea de campanii pentru informarea locuitorilor orașului în privința beneficiilor acestor tipuri de investiții și a posibilităților de finanțare; • Inițierea de proiecte pentru susținerea investițiilor cu componentă de reducere a consumului de energie și scădere a emisiilor de CO₂. 	<ul style="list-style-type: none"> • Număr foarte mare de clădiri publice și private care necesită astfel de investiții raportat la capacitatea financiară a UAT; • Reticența și dezacordul unor proprietari față de utilitatea și avantajele generate de astfel de investiții în reabilitarea clădirilor.

Calitatea factorilor de mediu	Factori	Pozitivi	Negativi
		Puncte tari	Puncte slabe
	Mediu	<ul style="list-style-type: none"> • Factorii poluatori industriali de pe teritoriul orașului au scăzut odată cu închiderea Uzinei de preparare a minereurilor neferoase; • Calitatea apei și a 	<ul style="list-style-type: none"> • Educația ecologică este insuficient dezvoltată; • Deversarea apelor reziduale în locuri interzise duce la poluarea apelor de suprafață și subterane,

		aerului este una bună.	precum și a solului; <ul style="list-style-type: none"> • Traficul rutier intens duce la poluarea aerului; • Depozitarea ilegală a deșeurilor duce la poluarea apelor.
	Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de spații verzi; • Inițierea unor campanii de împădurire; • Organizarea de campanii de ecologizare a râurilor și a văilor de pe raza orașului; • Regularizarea văilor de pe raza orașului în vederea limitării eroziunii solului și a producerii inundațiilor; • Îmbunătățirea calității apei potabile prin investiții de modernizare a rețelei de apă; • Instalarea unui număr mai mare de coșuri de gunoi în oraș; • Investiții în infrastructura rutieră mare (centură ocolitoare) pentru traficul greu; • Organizarea campaniilor privind educația ecologică și de ecologizare a zonelor publice din oraș. 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eroziuni ale solului provocate de defrișările necontrolate; • Intervenția locuitorilor asupra mediului înconjurător; • Indiferența față de protecția mediului; • Creșterea poluării; • Distrugerea peisajului; • Lipsa măsurilor de prevenire a inundațiilor; • Existența riscurilor de apariție a dezastrelor naturale.

Managementul deșeurilor	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
	Intern	<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența unui contract de prestări servicii 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura necesară colectării selective

		cu o firmă licențiată în colectarea deșeurilor.	a deșeurilor este slab dezvoltată; <ul style="list-style-type: none"> • Campanii insuficiente în favoarea utilizării corespunzătoare a infrastructurii de colectare a deșeurilor; • Insuficiența sancțiunilor și a aplicării acestora pentru depozitarea ilegală a deșeurilor.
	Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizarea de campanii privind modalitatea de reducere a cantității de deșeurii generate de o gospodărie; • Campanii de igienizare a locurilor de campare, de picnic, malurilor apelor, pădurilor; • Investiții în infrastructura de colectare din oraș: coșuri de gunoi pentru colectare selectivă, mașini specializate pentru colectare selectivă, containere împărțite pe categorii de deșeurii la blocurile de locuințe și la casele individuale. 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea zonelor poluate cu deșeurii menajere și de alt tip; • Poluarea apelor, solului, aerului din cauza depozitării necorespunzătoare a deșeurilor.

Economie	Factori		
	Mediu	Pozitivi	Negativi
	Intern	<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Disponibilitatea autorității publice locale spre concesionarea de terenuri în 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scăderea puterii de cumpărare a locuitorilor; • Diversitate scăzută a

		vederea realizării de investiții generatoare de locuri de muncă; <ul style="list-style-type: none"> • Forță de muncă ieftină; • Existența unor instituții financiare. 	activităților economice; <ul style="list-style-type: none"> • Locuri de muncă insuficiente generate de către agenții economici activi; • Lipsa unui incubator de afaceri pentru firme nou înființate.
	Extern	<p style="text-align: center;">Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea unor parteneriate public-privat pentru atragerea de investitori și generarea de locuri de muncă; • Depunerea unor proiecte pentru obținerea de finanțări nerambursabile în vederea construirii unui incubator de afaceri și dezvoltarea unei zone industriale cu facilitățile necesare; • Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile și pentru firmele existente în oraș, dar și pentru cele nou înființate. 	<p style="text-align: center;">Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preferința investitorilor mari pentru facilitățile oferite de aglomerările urbane; • Credite pentru dezvoltarea afacerilor greu accesibile de către firmele nou înființate.

	Factori		
	Mediu	Pozitivi	Negativi
Turism	Intern	Puncte tari	Puncte slabe
		<ul style="list-style-type: none"> • Resurse turistice naturale semnificative; • Potențial turistic antropoc; • Posibilități multiple pentru practicarea turismului; • Existența unui Centru de 	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficientă promovare a turismului atât din partea autorității publice locale, cât și a firmelor private; • Insuficiența activităților de recreere, care să vină în completarea activităților

		Informare Turistică.	turistice; <ul style="list-style-type: none"> Proiecte insuficiente de punere în valoare a cadrului natural (ex.: trasee montane); Pregătire profesională de calitate scăzută în domeniul serviciilor turistice.
	Extern	Oportunități	Amenințări
		<ul style="list-style-type: none"> Introducerea în circuitul turistic național a unor obiective turistice de importanță majoră pentru oraș; Finalizarea construcției pârtiei de ski; Montarea de panouri de informare în oraș și indicatoare cu denumirile străzilor; Modernizarea infrastructurii de acces și de utilități către obiectivele turistice; Folosirea potențialului râului Ampoi din punct de vedere turistic; Creșterea numărului de turiști care vizitează anual orașul și zona; Potențial pentru dezvoltarea de noi produse și servicii turistice; Valorificarea cadrului natural; Dezvoltarea unor facilități pentru practicarea turismului în sezonul de iarnă. 	<ul style="list-style-type: none"> În lipsa activităților turistice, numărul de turiști va rămâne la același nivel sau va scădea, ceea ce va încetini dezvoltarea orașului; Bugetul necesar reabilitării monumentelor istorice aflate pe raza orașului depășește posibilitățile administrației publice locale și ale potențialilor investitori; Scăderea atractivității turistice a zonei din cauza echipării precare cu servicii și utilități publice; Degradarea până la dispariție a obiectivelor de patrimoniu construit.

	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
Agricultură	Intern	<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potențial agricol pentru creșterea animalelor, agricultură ecologică și pomicultură; • Terenuri disponibile; • Finanțări nerambursabile obținute pentru domeniul agricol. 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gradul scăzut de asociere între producători; • Lipsa unor piețe de desfacere; • Slaba dotare cu utilaje agricole eficiente; • Infrastructura de drumuri agricole este slab dezvoltată; • Interes scăzut al tinerilor pentru activitățile agricole.
	Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promovarea agriculturii ecologice; • Facilități oferite de către administrația publică locală pentru producătorii locali; • Organizarea de târguri cu produse locale; • Dezvoltarea serviciilor conexe activității agricole (medicină veterinară, proiectare și consultanță); • Construirea infrastructurii necesare dezvoltării activităților agricole (ex.: drumuri de acces, sisteme de irigații etc.); • Asocierea producătorilor locali, îmbunătățirea practicilor agricole pentru creșterea productivității, elaborarea unor politici de marketing în 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Abandonarea terenurilor agricole din cauza lipsei piețelor de desfacere; • Practicarea agriculturii de subzistență; • Consumul produselor alimentare de import în detrimentul celor locale, în lipsa unei promovări corespunzătoare.

		vederea promovării produselor locale și pe alte piețe de desfacere. <ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui brand local pentru produse locale; • Promovarea produselor locale. 	
--	--	--	--

	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
Administrația publică	Intern	Puncte tari <ul style="list-style-type: none"> • Administrație publică activă și implicată; • Deschidere față de proiecte de investiții; • Proiecte de investiții implementate cu succes. 	Puncte slabe <ul style="list-style-type: none"> • Insuficienta specializare a personalului din cadrul autorității publice locale pentru scrierea proiectelor cu finanțare nerambursabilă; • Buget local auster; • Posibilitate redusă de modernizare sau construire a infrastructurii urbane; • Insuficienta dezvoltare a comunicării între instituțiile publice.
	Extern	Oportunități <ul style="list-style-type: none"> • Finanțări neambursabile în domeniul dezvoltării urbane; • Creșterea nivelului de calitate pentru serviciile prestate către populație; • Creșterea eficienței în privința rezolvării sesizărilor și a emiterii de documente; • Dezvoltarea capacității angajaților administrației publice locale de a scrie și 	Amenințări <ul style="list-style-type: none"> • Întârziere în privința reformei administrative; • Diminuarea resurselor financiare disponibile pentru implementarea proiectelor; • Nemulțumiri manifestate de populație în privința măsurilor sociale și economice de la nivel guvernamental; • Insuficiența

	<p>implementa proiecte cu finanțare nerambursabilă;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementarea conceptului de bugetare participativă; • Organizarea unor consultări publice cu populația pentru proiectele de investiții. 	<p>resurselor bugetare;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa informării suficiente în privința programelor de finanțare nerambursabilă.
--	---	--

	Factori		
	Mediu	Pozitivi	Negativi
Guvernanța electronică și smart city	Intern	Puncte tari	Puncte slabe
		<ul style="list-style-type: none"> • Deschiderea autorității publice locale față de facilitățile de digitalizare pe care ideea de oraș inteligent le încorporează. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slaba dezvoltare a serviciilor pentru populație; • Lipsa infrastructurii necesare în cadrul administrației publice locale pentru a gestiona sisteme interconectate specifice unui oraș inteligent.
	Extern	Oportunități	Amenințări
		<ul style="list-style-type: none"> • Crearea unor sisteme electronice de interacțiune cu cetățenii (de la sesizări și reclamații, până la cereri și depuneri de documente, plata taxelor și a altor obligații fiscale); • Sisteme de monitorizare a traficului rutier, a infrastructurii de iluminat și a altor rețele de utilități publice; • Accesarea de finanțări nerambursabile pentru îmbunătățirea serviciilor publice specifice unui oraș 	<ul style="list-style-type: none"> • Imposibilitatea de raliere la tendințele europene de digitalizare a administrației publice locale poate avea impact asupra migrației populației tinere către alte localități în care aceste facilități sunt dezvoltate.

		inteligent.	
--	--	-------------	--

	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu			
Ordine publică și siguranța cetățeanului	Intern	Puncte tari		Puncte slabe
		<ul style="list-style-type: none"> Existența personalului specializat pentru aceste activități; Existența unui sistem de monitorizare video la nivelul orașului. 	<ul style="list-style-type: none"> Personalul specializat este insuficient pentru a face față solicitărilor; Insuficiența cursurilor de perfecționare în vederea creșterii gradului de profesionalism al personalului specializat. 	
	Extern	Oportunități		Amenințări
		<ul style="list-style-type: none"> Realizarea de investiții în modernizarea și extinderea sistemelor de monitorizare video de la nivelul orașului; Angajarea de personal suplimentar pentru activitățile care țin de ordinea publică și siguranța cetățeanului; Realizarea unor regulamente la nivel local prin care să fie transpuse decizii guvernamentale și aplicarea acestora în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață în oraș (depozitare ilegală a deșeurilor, ordine publică, parcări ilegale etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea cazurilor de vandalism sau deranjare a liniștii publice în lipsa personalului specializat și a sistemelor de monitorizare video eficiente. 	

Surse de finanțare 2021-2027

În perioada 2021-2027, la nivel național, vor exista mai multe Programe Operaționale care vor furniza finanțări pentru proiectele propuse de potențialii beneficiari. În cele ce urmează vom trece în revistă aceste programe și acțiunile propuse spre finanțare, ținând cont de faptul că acestea vor putea suferi ajustări, aflându-se în stadiul de variante de lucru. Scopul sumarizării acestor Programe Operaționale îl reprezintă identificarea finanțărilor disponibile pentru UAT și corelarea acestor oportunități cu nevoile orașului transpuse în lista generală de proiecte necesare și apoi în planul de acțiuni.

Programul Operațional Regional Centru

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
Axa Prioritară 1 – O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă	OS a(i) – Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	<p>Operațiunea 1: Dezvoltarea structurilor CDI și TT în folosul întreprinderilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea infrastructurilor publice de CDI susținerea modernizării infrastructurilor publice de CDI și înființarea de noi infrastructuri; asigurarea resurselor pentru operaționalizare, deschiderea pentru utilizatori terți, testarea posibilităților de valorificare a stocului de brevete și instruirea cercetătorilor și a personalului care operatorului în domenii de interes; se finanțează construcția și modernizarea/actualizarea tehnologică a infrastructurilor de CDI și TT publice, pe baza abordării strategice regionale, activități și servicii de cercetare și inovare, sprijin pentru incubare tehnologică, pentru spin-offs și start-up-uri inovative, activități de instruire pentru personalul angajat (cercetători și operatori ai infrastructurii). Dezvoltarea infrastructurilor private de CDI susținerea modernizării/edificării de infrastructuri de CDI în cadrul companiilor din Regiune, care au sau doresc să dezvolte activități de inovare; susținerea activităților de CDI în companii și a cooperării între companii, în special între companii mari și IMM-uri, mai ales pentru valorificarea ecosistemelor industriale și a lanțurilor valorice existente și avansul lor spre cooperare pentru inovare; investiții în infrastructuri de CDI ale companiilor, activități de CDI și cooperare, instruire pentru personalul angajat (cercetători și operatori ai echipamentelor achiziționate). <p>Operațiunea 2: Dezvoltarea conexiunilor și sinergiilor, crearea de rețele între întreprinderi, centre de CD și sectorul învățământului superior, integrarea în rețele de inovare și cunoaștere, în relație cu sectoarele/ariile de specializare inteligentă regionale:</p> <ul style="list-style-type: none"> Participarea IMM-urilor și organizațiilor de CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare Cluster-e inovative

		<p>Operațiunea 3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trecerea de la idee la piață <p>- activitățile susținute sunt cercetare și inovare în companii, inclusiv accesul la infrastructuri de CDI, activități de punere în producție a rezultatului inovării, inclusiv investiții în echipamente de producție, servicii de accelerare, coaching, mentoring, pentru start-up-uri și spin-off-uri inovative, în special asociate instrumentelor financiare (IF), precum și instruire pentru antreprenori și echipele lor, în special în afara IF;</p> <p>- în cadrul acestei intervenții este prevăzută operaționalizarea unui instrument financiar sub forma unui fond cu capital de risc pentru Start-up-uri și Spin-off-uri inovative;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parteneriate pentru inovare <p>- intervenția țintește cooperarea directă între actori pentru dezvoltarea și implementarea de inovații la nivel de companii, susține cooperarea concretă dintre sectoarele de business și de CDI și încurajează investițiile private în CDI, prin creșterea numărului de întreprinderi care urmăresc introducerea inovării în activitatea proprie prin proiecte care dezvoltă produse și/sau procese sau tehnologii noi sau substanțial îmbunătățite, în scopul producției și comercializării, bazate pe cercetare;</p> <p>- se adresează întreprinderilor mari și IMM cu activitate de CDI, dar pentru care activitatea de CD nu constituie obiectul principal;</p> <p>- este îndreptată spre realizarea de inovații bazate pe cercetare în cadrul proiectului.</p>
	<p>OS a (iii) - Intensificarea creșterii durabile și competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de munca în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive</p>	<p>Operațiunea 1: Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investiții tehnologice în IMM <p>- această intervenție se adresează nevoii IMM de acces la cele mai noi tehnologii și de sprijin în vederea achiziționării și operaționalizării acestora;</p> <p>- sprijinul acordat IMM-urilor are un impact potențial ridicat și se concentrează pe susținerea creșterii IMM-urilor dinamice, cu orientarea spre sectoarele de specializare inteligentă, facilitând ascensiunea regiunii Centru în cadrul lanțului economic;</p> <p>- FEDR oferă sprijin pentru investiții productive în IMM-uri, în sensul de investiții în active fixe corporale și necorporale pentru producerea de bunuri și servicii, contribuind, astfel, la creșterea brută de capital și la crearea și menținerea locurilor de muncă;</p> <p>- în cadrul POR Centru, susținerea investițiilor pentru IMM este pusă în legătură cu creșterea capacităților tehnologice, ceea ce va conduce la o îmbunătățire semnificativă a capacităților tehnice, industriale sau organizaționale de a gestiona dezvoltarea de produse sau servicii;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scale up pentru start-up-uri și microîntreprinderi <p>- POR Centru acordă o atenție specială susținerii creșterii accelerate pentru microîntreprinderi și start-up-uri;</p> <p>- scalarea este susținută atât prin investiții în echipamente necesare pentru creșterea productivității și a capacității de producție și prestare de servicii, cât și prin investiții în instruirea angajaților;</p>

		<p>- scopul este susținerea creșterii accelerate a microîntreprinderilor, inclusiv firme nou-înființate, în sectoarele de specializare inteligentă din Regiunea Centru.</p> <p>Operațiunea 2: Structuri de sprijin pentru dezvoltare IMM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Incubatoare și acceleratoare de afaceri <p>- intervenția destinată incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri se adresează nevoii de a completa ecosistemul regional de susținere a start-up-urilor cu acele elemente de infrastructură care lipsesc;</p> <p>- obiectivul este de a contribui la retenția în regiune a start-up-urilor, susținerea antreprenoriatului prin acces la spații și servicii specializate;</p> <p>- intervenția ia în considerare și faptul că deficitul antreprenorial regional este semnificativ, iar accesul firmelor tinere la spații unde să-și desfășoare activitatea este dificil în condiții de piață;</p> <p>- activitățile sprijinite sunt investiții în crearea/modernizarea/extinderea capacităților de incubare și accelerare, funcționarea, prestarea de servicii pentru firmele incubate (coaching, mentoring), inclusiv scheme de minimis cu administratori de grant incubatoare și acceleratoare, în folosul firmelor incubate, precum și organizarea de instruire pentru firmele găzduite și pentru angajații lor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parcuri industriale <p>- intervenția destinată parcurilor industriale vizează crearea de noi structuri de acest tip precum și extinderea celor existente;</p> <p>- sunt sprijinite atât structuri de tip greenfield, cât și brownfield, (care valorifica patrimoniului industrial construit existent);</p> <p>- activitățile susținute sunt amenajarea terenurilor (lotizare, împrejmuire, drumuri de acces, alei, iluminat), asigurarea utilităților (gaz, apă, electricitate, internet broadband), reabilitare clădiri industriale (pentru parcuri brownfield), edificare/amenajare structuri de servicii comune pentru rezidenții parcurilor industriale (birouri, săli de conferințe, săli de instruire, laboratoare), precum și asigurarea de servicii specializate pentru IMM-urile rezidente.</p>
	<p>OS a (iv) - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat</p>	<p>Acțiunile vizate prin OS a (iv) sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acțiuni orizontale asociate operațiunilor finanțate din OS a (i) și OS a (iii) • Instruire specifică pentru angajații implicați direct în proiectele cu componentă de investiții finanțate prin OS a i și OS a iii • Creșterea capacității echipelor implicate din entitățile de cercetare și inovare sprijinite prin OS a i de a valorifica pentru piață stocul de cunoaștere existent și generat • Creșterea capacității actorilor regionali sprijiniți prin OS a i (entități de CDI, Universități, companii) de a coopera în generarea de cunoaștere și inovare • Creșterea și susținerea capacității clusterelor de inovare, incubatoarelor și parcurilor industriale finanțate în cadrul OS a i și OS a iii de a furniza servicii specializate pentru IMM-uri, grupuri de IMM-uri și firmele incubate, inclusiv dezvoltarea de abilități avansate pentru specializare inteligentă și tranziție

		<p>industrial</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea capacității entităților de transfer tehnologic susținute prin OS a i de a furniza servicii specializate pentru companii • Susținerea entităților regionale să participe în comunități de cunoaștere • Creșterea capacității entităților de CDI și TT de a valorifica stocul de cunoaștere generat prin cercetare (research valorization) • Furnizarea de servicii specializate pentru IMM-uri în cazul Parcurilor Industriale sprijinite
<p>Axa Prioritară 2 – O regiune digitală</p>	<p>OS a(ii) - Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice</p>	<p>Operațiunea 1: Comunități digitale pentru o regiune inteligentă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprijin pentru acțiuni de tip smart-city, aplicabile municipiilor și orașelor pe baza strategiilor integrate de dezvoltare urbană: <ul style="list-style-type: none"> - intervenția vizează implementarea conceptului de Smart City; - va fi sprijinită dezvoltarea de sisteme/platforme/soluții/aplicații (cu includerea componentelor soft și a celor hard, respectiv echipamente, senzori, diverse obiecte) pentru susținerea a diverse servicii publice de interes; - acțiunile propuse în această intervenție pot susține exemplificativ: sisteme și platforme pentru monitorizarea activității în spații/piețe publice, zone de agrement, alte locuri de interes, în vederea reducerii infraționalității și menținerii siguranței publice; aplicații și platforme pentru monitorizarea diferitelor componente ale calității mediului înconjurător; platforme și aplicații, pentru comunicarea cu cetățenii pentru implicare civică/acțiuni de voluntariat, raportare probleme etc.; sisteme și aplicații de management al traficului/locurilor de parcare și optimizare a transportului public; platforme și aplicații de tip funcționar public virtual pentru soluționarea obligațiilor cetățenești, pentru plăți de taxe și impozite, obținere de certificate, atestate, documente eliberate de instituții; soluții de aplicații/platforme integrate, care să includă facilități conform celor enumerate sau de alt fel; • Susținerea digitalizării serviciilor publice locale, inclusiv securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice locale: <ul style="list-style-type: none"> - intervenția se adresează transformării digitale a proceselor interne ale administrațiilor locale și județene; - transformarea are ca scop central interacțiunea facilă cu cetățeanul, prin reducerea timpilor de așteptare ai acestuia; - deschiderea spre interoperabilitate a bazelor de date va elimina plimbarea între ghișee; - în domeniul digitalizării administrației publice se pot propune acțiuni care vizează orientativ dezvoltarea de soluții inovative prin: aplicații și sisteme digitale de măsurare/cartare/ajustare a consumului de energie și resurse în diverse spații publice (de ex. energie electrică pentru spații deschise, energie electrică/termică pentru spații închise, apă pentru irigarea spațiilor verzi etc.); platforme pentru managementul documentelor și al arhivelor; platforme de gestiune integrată și aplicații de accesare datelor și a

		<p>documentelor emise de mai multe instituții/servicii locale sau servicii/departamente/compartimente din cadrul aceleiași instituții; platforme pentru managementul integrat al patrimoniului public etc.; aplicații și soluții de e-guvernare locală și județeană; orice alte platforme, aplicații și soluții orientate, în principal, spre digitalizarea proceselor interne ale administrațiilor publice locale și digitizarea conținutului generat în aceste procese;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Platformă regională pilot de open-innovation în domeniul smart-city – proiect strategic regional: <p>- POR Centru susține dezvoltarea unei platforme-pilot de inovare deschisă specializată în soluții de tip Smart City;</p> <p>- scopul acesteia este să faciliteze achiziția de inovare și să înlesnească testarea aplicațiilor;</p> <p>- aici se pot exprima nevoi specifice, care să fie adresate de diverși dezvoltatori cu propuneri de soluții.</p> <p>Operațiunea 2: Întreprinderi digitale pentru o economie avansată - sectoarele de specializare inteligentă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea digitalizării IMM-urilor <p>- finanțările din cadrul acestei intervenții sunt destinate doar IMM-urilor și vizează orientativ investiții în active corporale și necorporale (echipamente și programe/aplicații/servicii) cu relevanță pentru: transformarea digitală și inovarea modelului de afaceri, care să aibă ca rezultat digitalizarea proceselor interne, a producției, a distribuției și livrărilor, a colectării și analizării datelor (de ex. sisteme PLM, robotică, sisteme/aplicații de tip IoT, automatizare, VR/AR, alte aplicații particularizate etc.); dezvoltarea comunicării digitale cu furnizorii/clientii, (de ex. sisteme de e-facturare, sisteme pentru circuit digitalizat de comandă etc.); paginile web avansate, dinamice, inclusiv cu facilități de magazin online/comerț electronic; găzduirea de tip cloud; securitatea cibernetică – protecția tranzacțiilor online și a datelor personale; extinderea rețelei de clienți/internaționalizare etc.</p>
	<p>OS a (iv) - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</p>	<p>Această componentă se adresează, în funcție de acțiunea la care se atașează, următoarelor categorii de public:</p> <p>- personalul din administrație, pentru operarea platformelor digitale finanțate din OS a (ii), în cadrul Operațiunii Comunități digitale pentru o regiune inteligentă;</p> <p>- personalul din companii, în vederea îmbunătățirii utilizării instrumentelor digitale finanțate din OS a (ii) în cadrul Operațiunii Întreprinderi digitale pentru o economie avansată;</p> <p>- dezvoltarea competențelor digitale avansate specifice din administrația publică, dar și în cadrul IMM-urilor este o prioritate orizontală care se adresează nevoilor de achiziție de competențe pentru toți actorii implicați, la nivel de proiecte;</p> <p>- susținerea achiziției de competențe în relație cu OS a (ii) este o condiție esențială pentru valorificarea la maxim a oportunităților.</p>
<p>Axa Prioritară 3 – O regiune cu comunități prietenoase cu mediul</p>	<p>OS b(i) - Promovarea măsurilor de eficiență energetică și</p>	<p>Acțiuni prioritare: Renovarea fondului construit regional (clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private) și măsuri de sprijin ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor din Regiune, inclusiv măsuri privind întărirea capacității administrative a autorităților publice</p>

	<p>reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</p>	<p>pentru dezvoltarea de proiecte care vizează măsuri de renovare aprofundată a clădirilor</p> <p>Operațiuni cu caracter orientativ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprijin în vederea asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice și creșterea performanței energetice a clădirilor rezidențiale din Regiunea Centru, inclusiv măsuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate, raportat la zona seismică; măsuri ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al acestor clădiri - ex. instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile și ca parte a proiectelor, măsuri conexe investiției de bază și acțiuni complementare ce contribuie la îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor, inclusiv acțiuni de conștientizare adresate consumatorilor/beneficiarilor finali, focusate pe importanța adoptării comportamentului la consum; • sprijin în vederea asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice a clădirilor publice din Regiunea Centru, inclusiv a clădirilor identificate ca monumente istorice, măsuri de consolidare structurală, în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitatea la riscurile identificate, raportat la zona seismică, măsuri privind reabilitarea/modernizarea instalațiilor electrice, de alimentare cu apă și de ventilare din aceste clădiri care să contribuie la reducerea consumului de energie și creșterea performanței energetice; măsuri ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al acestor clădiri - ex.: instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile (pompe de căldură, panouri solare, panouri fotovoltaice) și ca parte a proiectelor, acțiuni complementare ce contribuie la îmbunătățirea performanței energetice și măsuri conexe investiției de bază; • măsuri ce vizează întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează <i>deep renovation</i> pe eficiență energetică prin dezvoltarea de ghiduri și soluții de bune practici etc. și elaborarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a emisiilor de GES), ca parte a proiectelor.
	<p>OS b (vii) - Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare</p>	<p>În vederea îmbunătățirii protecției naturii și a infrastructurii verzi și/sau albastre din mediul urban regional și inclusiv revitalizarea acestor zone, fără a fi exhaustive, vor fi finanțate următoarele tipuri de activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intervenții ce vizează crearea și sau extinderea coridoarelor verzi la nivelul zonelor urbane din Regiunea Centru și/sau reorganizarea tramei stradale prin creșterea suprafeței spațiilor verzi și reducerea zonei carosabile; - intervenții ce contribuie la conservarea biodiversității urbane prin amenajări de maluri în zonele urbane; - construcția/modernizarea/extinderea spațiilor verzi, așa cum sunt ele definite în legislația în vigoare (parcuri, păduri urbane, grădini urbane) din zonele urbane/zonele urbane funcționale din Regiunea Centru;

		<ul style="list-style-type: none"> - activități complementare, ca parte a proiectelor, ce vizează construcția/modernizarea/extinderea spațiilor verzi (precum dotarea parcurilor cu mobilier urban, piste, alei, infrastructura de iluminat, supraveghere, wifi, facilități de recreere) și inovații tehnologice care contribuie la buna gestionare a spațiilor verzi existente sau nou construite/permit reducerea amprentei ecologice a componentei antropice și care au impact pozitiv asupra biodiversității urbane din Regiunea Centru, și contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață la nivel regional; - reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate din interiorul zonelor urbane ale Regiunii Centru, transformarea lor în spații verzi și pregătirea pentru alte utilizări; - creșterea capacității autorităților locale prin susținerea de: activități de planificare, elaborare de planuri/strategii/studii teritoriale la nivel de UAT/ZUF/ZM, în baza planurilor urbanistice locale, care să identifice nevoile unei zone și investițiile necesare pentru conservarea biodiversității urbane și sau dezvoltarea infrastructurii verzi/albastre – ca parte a proiectelor promovate și în corelare cu SIDU; activități de animare și conștientizare a populației privind protejarea naturii și biodiversității în zonele urbane ca parte a proiectelor promovate; implementarea acestor categorii de intervenții, cu impact pozitiv asupra ecologiei, economiei (prin promovarea de noi investiții) și asupra contextului social (prin angajarea forței de muncă) din zonele urbane ale regiunii vor contribui la modernizarea, reutilizarea și refuncționalizarea diferitelor zone din interiorul orașelor Regiunii Centru; - aceste intervenții au fost analizate ca fiind compatibile cu principiul DNSH („a nu prejudicia în mod semnificativ” menționat din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile) și prin natura lor nu au impact semnificativ asupra mediului.
<p>Axa Prioritară 4 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă</p>	<p>OS b(viii) - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon</p>	<p>Operațiuni cu caracter orientativ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea infrastructurii urbane curate: dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă, respectiv infrastructuri pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de trasee pietonale, benzi dedicate transportului public, precum și introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc, inclusiv sisteme park & ride în zona de acces în localitățile urbane; - Dezvoltarea și optimizarea transportului public prin investiții în vehicule ecologice (electrice) și infrastructura de transport aferentă; - Dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi; - Dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management trafic, semaforizare inteligentă, aplicații de mobilitate etc.; - Activități de promovare a mobilității urbane durabile (măsuri soft, campanii pentru promovarea transportului public și al deplasărilor cu bicicleta) în cadrul unor proiecte integrate.
<p>Axa Prioritară 5 – O regiune accesibilă</p>	<p>OS c (ii) - Dezvoltarea și</p>	<p>Operațiunea 1: Investiții în modernizarea infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua</p>

	<p>creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</p>	<p>TEN-T Tipurile de intervenții prevăzute vizează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene (inclusiv centuri ocolitoare cu statut de drum județean) care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice, modernizarea/reabilitarea zonelor pietonale din interiorul localităților și construirea de piste de biciclete; - obligatoriu modernizarea drumului județean va cuprinde o serie de măsuri suplimentare de siguranță rutieră, ce vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului; <p>Operațiunea 2: Investiții care vizează soluții pentru decongestionarea/ fluidizarea traficului (drumuri de ocolire, pasaje, extinderi la 4 benzi, măsuri de siguranță) la nivelul municipiilor reședință de județ</p> <p>Tipurile de intervenții prevăzute vizează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - decongestionarea traficului în municipiile reședință de județ și zonele adiacente acestora prin investiții în infrastructura rutieră, prin construirea/modernizarea/upgradarea de drumuri de ocolire/pasaje/ noduri rutiere, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice - în zona de acces în municipiu.
<p>Axa Prioritară 6 – O regiune educată</p>	<p>OS d (ii) - Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online</p>	<p>Prioritatea vizează trei acțiuni principale:</p> <p>6.1 Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu - cu excepția ÎPT (învățământ antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, inclusiv, înv. liceal, învățământul special)</p> <p>Tipurile de intervenții finanțate: intervenții în construirea, extinderea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ prin investiții în asigurarea condițiilor de siguranță și funcționare care să ducă la respectarea unor standarde minime pentru infrastructură și alinierea modului de proiectare a facilităților la principiile de învățare: spații educaționale, spații de recreere, alte facilități care sunt complementare actului educațional (săli de sport, terenuri de sport), spații de cazare, cantine școlare, mijloace de transport etc.;</p> <p>6.2 Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic</p> <p>Tipuri de intervenții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intervenții în infrastructura unităților școlare din ÎPT care vizează creșterea standardelor sau conformarea cu standardele de funcționare în vigoare, adaptarea infrastructurii pentru accesul elevilor cu deficiențe/nevoi speciale, investițiile vor viza pe lângă lucrările de modernizare/extindere/construcție și dotarea atelierelor școlare cu echipamente didactice/aparatură pentru practica elevilor, dotarea laboratoarelor, bibliotecilor, săliilor și terenurilor de sport etc.; - îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentru elevi astfel încât să crească accesul la aceste servicii educaționale și pentru copiii aparținând unor grupuri dezavantajate, inclusiv mijloace de transport; <p>6.3 Creșterea relevanței învățământului terțiar</p> <p>Tipuri de intervenții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intervenții asupra infrastructurii educaționale din învățământul

		<p>terțiar pentru aducerea bazei materiale și a dotărilor la standarde comparabile cu universitățile din Europa, în acord cu nevoile de specializare inteligentă și competențele cerute pe piața locală și regională;</p> <ul style="list-style-type: none"> - crearea condițiilor pentru atragerea de noi studenți (din mediul rural sau din alte localități sau județe), prin asigurarea condițiilor de cazare și alte facilități care sunt complementare actului educațional (săli de sport, terenuri de sport), precum și prin accesibilizarea infrastructurii pentru persoanele cu dizabilități.
<p>Axa Prioritară 7 – O regiune cu turism sustenabil</p>	<p>OS d (vi) - Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială</p>	<p>Operațiunea 7.1 Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural Intervențiile prevăzute în cadrul acestei operațiuni includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intervenții în conservarea, protecția și valorificarea durabilă a siturilor incluse în patrimoniului cultural UNESCO: restaurarea/reabilitarea/consolidarea, conservarea și punerea în valoare a obiectivului de patrimoniu și a întregului ansamblu al sitului UNESCO sau al monumentului de clasă A, componente de digitalizare și digitizare a sitului, inclusiv în vederea promovării acestuia; - complementar acțiunilor anterior menționate, proiectele integrate pot include acțiuni de creștere/dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor: dezvoltarea de planuri de conservare/mentenanță a obiectivelor de patrimoniu și sprijin pentru activitățile de dezvoltare/implementare a planurilor de interpretare pentru public; - intervenții destinate protejării și valorificării în scop turistic a patrimoniului natural: amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică și creare/modernizare infrastructurilor conexe; dezvoltarea infrastructurii publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice (amenajarea traseelor turistice marcate; trasee de tip via ferrata; amenajare puncte de observare etc.); construire/reabilitare și dotare de adăposturi și refugii turistice pentru situații de urgență, construirea/reabilitarea și dotarea bazelor Salvamont; amenajarea de piste pe trasee cicloturistice, marcate corespunzător; - complementar intervențiilor de mai sus, proiectele integrate pot include activități de promovare turistică, inclusiv prin utilizarea instrumentelor digitale; - intervenții în revigorarea turismului în destinațiile turistice balneare și cu potențial balnear: dezvoltare infrastructură publică pentru turismul balnear; dezvoltare infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice; creare și extindere infrastructură publică de agrement, inclusiv a utilităților aferente; <p>Operațiunea 7.2 Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice adresate lor</p> <ul style="list-style-type: none"> - se vor finanța intervenții în infrastructura centrelor de agrement/tabere școlare, vizând atât spațiile de cazare și de pregătire și servire a mesei, cât și infrastructura pentru activități educaționale și de recreere (terenuri de sport, alte spații pentru

		activități sportive, recreative, educative etc).
Axa Prioritară 8 – O regiune atractivă	<p>OS e(i) - Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane</p>	<p>Tipurile de intervenții prevăzute sunt următoarele, fără ca acestea să fie exhaustive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regenerarea spațiilor publice, inclusiv asigurarea sistemelor de securitate a cetățeanului; - Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și a infrastructurii din domeniul cultural; - Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros; - Acțiuni de creștere/dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor; - Elaborarea/actualizarea documentelor strategice, în principal SIDU și PMUD. <p>Pentru domeniul regenerării urbane sustenabile se au în vedere următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea integrată a spațiilor publice din zone centrale și zone istorice, a spațiilor publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective; - Înființarea/modernizarea/extinderea spațiilor verzi de mici dimensiuni, spațiilor recreative, zonelor de agrement, locurilor de joacă, centrelor de activități sportive; - Instalarea/extinderea sistemelor de supraveghere video inteligente; - Modernizarea infrastructurii de iluminat; <p>În ceea ce privește conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și infrastructura culturală, se au în vedere următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice; - Digitalizarea obiectivelor de patrimoniu restaurate; - Acțiuni de creștere/dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor: dezvoltarea de planuri de conservare/mentenanță a obiectivelor de patrimoniu și sprijin pentru activitățile de dezvoltare a planurilor de interpretare pentru public; - Investiții în infrastructura din domeniul cultural: reabilitarea/modernizarea/dotarea spațiilor culturale: muzee, galerii de artă, săli de spectacol, cinematografe etc. și crearea și dotarea de noi spații culturale multifuncționale adaptate nevoilor de dezvoltare a sectorului cultural; digitalizarea activității de promovare turistică și culturală; <p>În domeniul turismului se au în vedere următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea turismului practicat în stațiuni balneare, inclusiv prin investiții în rețele de captare și transport ape termale, crearea, reabilitarea și modernizarea bazelor de tratament, dezvoltarea de infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice, amenajarea infrastructurii de agrement, crearea de facilități pentru practicarea sportului; - Dezvoltarea turismului practicat în stațiuni climaterice și

		<p>balneoclimaterice, inclusiv prin amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică, crearea/modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea turismului de agrement, inclusiv prin amenajarea de parcuri tematice; - Îmbunătățirea accesului către resursele turistice (ca activitate complementară celorlalte); - Promovarea unor nișe turistice inovative.
--	--	--

Tabelul nr. 64 - POR CENTRU 2021-2027 – varianta noiembrie 2021
Sursa: www.adrcentru.ro

Programul Operațional Transport

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
Prioritatea 1 – Îmbunătățirea conectivității primare rutiere	3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale	- operațiunile vizate de această prioritate vor include finalizarea proiectelor fazate din perioada precedentă de finanțare europeană (2014-2020), precum și a proiectelor prioritizate pentru finalizarea rețelei primare a României situate pe rețeaua TEN-T Centrală și TEN-T Globală, conform strategiei actualizate de implementare a Master Planului General de Transport al României, cuprinsă în Planul Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pe perioada 2020-2030; investițiile vor fi acompaniate de măsuri de protecția naturii și a biodiversității (infrastructură verde) în legătură directă cu infrastructura de transport rutieră;
Prioritatea 2 – Îmbunătățirea conectivității secundare rutiere	3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale 3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	- construcția variantelor de ocolire și realizarea accesului municipiilor la sectoarele rețelei rutiere primare (la nivel de drum național situat pe rețeaua secundară), precum și construcția altor sectoare de drum național situate pe rețeaua secundară, ținând cont de impactul asupra habitatelor naturale și conectivității ecologice; investițiile vor fi acompaniate de măsuri de protecția naturii și a biodiversității (infrastructură verde) în legătură directă cu infrastructura de transport rutieră;
Prioritatea 3 – Creșterea siguranței rutiere	3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice,	- siguranță pasivă: parapete rutiere cu rulouri, montarea de parapete rutiere cu cabluri la marginea părții carosabile, amplasarea atenuatoarelor de impact echipate cu sistem de detecție a accidentelor și monitorizare trafic, achiziționarea de sisteme pentru

	<p>inteligente, sigure, durabile și intermodale</p> <p>3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</p>	<p>protejarea lucrătorilor, campanii de conștientizare etc;</p> <ul style="list-style-type: none"> - iluminat pe timp de noapte și dispozitive luminoase și reflectorizante; - separarea căilor de trafic auto și pietonal prin denivelarea acestora pentru evitarea congestiilor; - semnalizare, marcaje și amenajări rutiere; - echipamente de intervenție în condiții meteo speciale; - digitalizarea elementelor de siguranță a circulației; - elaborarea documentelor strategice și de pregătire a proiectelor din aria de eligibilitate a axei.
<p>Prioritatea 4 – Creșterea eficienței căilor ferate române</p>	<p>3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale</p> <p>3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</p>	<ul style="list-style-type: none"> - construcția infrastructurii feroviare aflate pe rețeaua TEN-T (inclusiv ERTMS); - modernizarea infrastructurii feroviare aflate pe rețeaua TEN-T (inclusiv ERTMS și modernizarea gărilor); - achiziția de trenuri de lucru și echipamente conexe pentru modernizare și electrificare CF; - modernizarea/reabilitarea podurilor și podețelor feroviare.
<p>Prioritatea 5 – Creșterea atractivității transportului feroviar de călători</p>	<p>3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv</p>	<ul style="list-style-type: none"> - achiziția de material rulant ecologic, - măsuri de reformă în domeniul transportului feroviar de călători (optimizarea mersului trenurilor – graficului de călătorii, sistemelor de ticketing, măsuri de creștere a accesibilității persoanelor cu deficiențe de deplasare și alte măsuri similare).

	îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	
Prioritatea 6 - Dezvoltarea mobilității sustenabile în nodurile urbane	2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	<ul style="list-style-type: none"> - achiziția de trenuri metropolitane (material rulant); - construcția/modernizarea/optimizarea infrastructurii necesare; - asigurarea legăturii feroviare cu aeroportul ce deservește zona metropolitană; - optimizarea mersului trenurilor-graficului de călătorii, sistemelor de ticketing (inclusiv integrare cu alte moduri de transport), măsuri de creștere a accesibilității persoanelor cu deficiențe de deplasare și alte măsuri similare.
Prioritatea 7 – Dezvoltarea transportului naval și multimodal	3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale	<ul style="list-style-type: none"> - finanțarea operațiunilor care să contribuie la îmbunătățirea navigației pe Dunăre, precum și la creșterea gradului de utilizare a porturilor românești; - investițiile vor viza, cu precădere, porturile situate pe rețeaua primară a României corelând potențialul de dezvoltare al porturilor (trafic) cu nevoia de specializare a porturilor în funcție de dezvoltarea economică în aria lor de deservire; - investițiile vor viza infrastructura portuară ce cuprinde cheuri, dane, bazine, diguri și alte construcții hidrotehnice similare, utilitățile pentru serviciile portuare, căile de acces rutier și feroviar, platforme (inclusiv utilitățile aferente), precum și infrastructura de alimentare cu combustibili alternativi.
Prioritatea 8 – Dezvoltarea transportului aerian	3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	<ul style="list-style-type: none"> - derularea unui studiu pentru elaborarea Strategiei de dezvoltare a transporturilor aeriene în România; - finalizarea investițiilor demarate în perioada precedentă de programare; - dezvoltarea infrastructurii aeroportuare conținând măsuri de asigurare a neutralității climatice și atenuare a impactului asupra mediului; - pregătirea și implementarea proiectelor destinate creșterii siguranței și securității aeroporturilor/aerodromurilor de pe toate rețelele prevăzute în Planul Investițional.

Tabelul nr. 65 - POT 2021-2027 – varianta noiembrie 2021

Sursa: www.mfe.gov.ro

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
Prioritatea 1 - Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor	OS (i) - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	<p>Acțiunea 1.1. Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proiecte demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri și măsuri de sprijin adiacente; - proiecte de eficiență energetică în întreprinderile mari și măsuri de sprijin adiacente;

<p>inteligente de energie și a soluțiilor de stocare și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.</p>		<p>Acțiunea 1.2. Reducerea emisiilor de GES și creșterea eficienței energetice în sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizarea/extinderea rețelelor termice primare și secundare din sistemele de alimentare cu energie termică, inclusiv a punctelor termice; - cogenerare de înaltă eficiență în termoficare urbană; - construcția rețelelor noi de distribuție a gazelor naturale doar pentru conectarea noilor centrale pe gaz care înlocuiesc vechile centrale pe cărbune.
<p>Prioritatea 2 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară</p>	<p>OS (iii) - Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E</p>	<p>Acțiunea 1.2. Sisteme și rețele inteligente de energie și soluții de stocare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promovarea utilizării de echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice; - implementarea de soluții digitale pentru localizarea/izolarea defectelor și realimentarea cu energie în mediul rural și urban; - digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA; - măsuri de creștere a adecvanței SEN prin investiții în soluții de flexibilitate; - implementarea de soluții privind stocarea energiei “behind the meter”.
	<p>OS (v) - Promovarea managementului durabil al apei</p>	<p>Acțiunea 2.1 Investiții în sectorul apei și apei uzate, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - investiții integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată; - construirea și reabilitarea rețelelor de canalizare și construirea/reabilitarea/modernizarea stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 I.e., inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultate în cadrul procesului de epurare a apelor uzate; sisteme individuale adecvate de tratare a apelor uzate pot fi finanțate, în cadrul proiectelor regionale integrate de apă uzată, ca soluții tehnice aplicate punctual și justificat, la nivelul anumitor aglomerări, ulterior stabilirii și implementării cadrului legal și metodologic de către autoritățile responsabile la nivel național; - construirea și reabilitarea de sisteme de captare și aducțiune, stații de tratare, rețele de transport și distribuție a apei destinate consumului uman în contextul proiectelor integrate de apă și apă uzată; - măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări, măsuri privind implementarea managementului activelor etc.); - pregătirea și gestionarea proiectelor de investiții de apă și apă uzată; - consolidarea capacității actorilor implicați în sector; - sprijin pentru consolidarea suplimentară și extinderea operatorilor regionali astfel încât să se dezvolte capacitatea acestora de a realiza investițiile pentru conformare;

		<p>- sprijin pentru consolidarea capacității administrative a celorlalte instituții implicate: ADI, ANRSC, MMAP, MS (Institutul de Sănătate Publică), AM PODD.</p>
	<p>OS (vi) - Promovarea tranziției către o economie circulară</p>	<p>Acțiunea 2.2 Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor municipale în vederea asigurării tranziției spre economia circulară, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri; - investiții în extinderea sistemelor de colectare separată atât în ceea ce privește colectarea din poartă în poartă a deșeurilor reciclabile și a biodeșeurilor, dar și colectarea deșeurilor textile și deșeurilor periculoase menajere (echipamente mobile de colectare, mașini pentru colectarea separată, infrastructura suport pentru colectarea, transportul și stocarea temporară a deșeurilor, inclusiv centre de colectare prin aport voluntar); - investiții privind valorificarea materială a deșeurilor (stații de sortare, stații de compostare și instalații de digestie anaerobă); - investiții privind instalații de tratare a deșeurilor reziduale, inclusiv îmbunătățirea instalațiilor TMB existente; - investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri neconforme; - întărirea capacității instituționale a actorilor din sector (MMAP, ANPM, UAT, ADI-uri, ANRSC) în vederea accelerării tranziției spre economia circulară.
<p>Prioritatea 3 - Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remedierea siturilor contaminate</p>	<p>OS (vii) - Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării/contaminării</p>	<p>Acțiunea 3.1 Conservarea biodiversității pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea accesului administratorilor siturilor Natura 2000 la servicii de asistență tehnică specializată pentru elaborarea sau revizuirea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/ Planuri de acțiune pentru specii, pentru toate tipurile de habitate (inclusiv cele din mediul marin), prioritate la finanțare având planurile de management ale siturilor aflate în arealul proiectelor de infrastructură; - menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor prin măsuri de conservare specifice prevăzute în planurile de management ale siturilor Natura 2000/planuri de acțiune pentru specii și, după caz, a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate, precum și asigurarea conectivității ecologice; - facilitarea accesului autorităților și entităților cu rol în managementul biodiversității la servicii de asistență tehnică, cercetare și echipamente pentru îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor (ex. realizarea de studii științifice) și consolidarea capacității de management a rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate de interes național. <p>Acțiunea 3.2 Îmbunătățirea monitorizării calității aerului pentru îndeplinirea cerințelor de monitorizare și reducerea emisiilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotarea RNMCA cu echipamente noi, prin înlocuirea sau actualizarea echipamentelor existente uzate din punct de vedere moral și tehnic, astfel încât să se continue conformarea cu

		<p>cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a României la CE, conform prevederilor directivelor europene.</p> <p>Acțiunea 3.3 Investigarea preliminară și detaliată a siturilor contaminate, evaluarea riscurilor asupra mediului și remedierea siturilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprijinirea procesului de inventariere și investigare preliminară și detaliată a siturilor potențial contaminate (în principal prin dezvoltarea unei baze de date și a unei platforme GIS care să permită actualizarea permanentă a acestora); - remedierea siturilor contaminate orfane aflate în proprietatea autorităților publice sau puse la dispoziția acestora de către proprietar, asigurarea calității factorilor de mediu în vederea protejării sănătății umane și mediului, inclusiv monitorizarea post-remediere a acestora.
<p>Prioritatea 4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor</p>	<p>OS FEDR/FC (iv) - Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor</p>	<p>Acțiunea 4.1 Managementul inundațiilor și al secetei</p> <ul style="list-style-type: none"> - amenajarea complexă a bazinelor hidrografice prin utilizarea infrastructurii verzi sau prin adaptarea, construirea ori reabilitarea infrastructurii existente de gospodărire a apelor și îmbunătățiri funciare adaptate la noile practici UE, inclusiv cele privind asigurarea conectivității laterale și/sau transversale a râului; - dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidro-meteorologice severe (inundații și secetă) pentru evaluarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv activități în scopul conștientizării publice; - consolidarea capacității administrative pentru asigurarea implementării directivelor europene în domeniu. <p>Acțiunea 4.2 Combaterea eroziunii costiere</p> <ul style="list-style-type: none"> - continuarea intervențiilor/măsurilor de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere, beneficiar fiind ANAR (prin Administrația Bazinală de Apă Dobrogea Litoral). <p>Acțiunea 4.3 Îmbunătățirea sistemului de managementul riscurilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprijinirea măsurilor pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.

Tabelul nr. 66 - PODD 2021-2027 – varianta octombrie 2020

Sursa: www.mfe.gov.ro

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
<p>Prioritatea 1 - Susținerea și promovarea unui ecosistem de CDI atractiv și competitiv în RO</p>	<p>OS (i) - Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</p>	<ul style="list-style-type: none"> - crearea de sinergii cu Programul Orizont Europa și alte programe și inițiative europene; - optimizarea structurilor existente și, acolo unde este cazul, stabilirea unora noi pentru facilitarea identificării de priorități pentru diferitele instrumente și structuri de coordonare la nivel național (dezvoltare instituțională); - atragerea de specialiști din străinătate, cu competență recunoscută

		<p>în vederea creării de nuclee de competență științifică și/sau tehnologică de înalt nivel, la standarde europene, în cadrul unei instituții CD/institute de învățământ superior/întreprinderi gazdă;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea de mecanisme suport pentru facilitarea participării actorilor CDI din România la proiectele europene care susțin crearea de parteneriate pentru RIS3 (Centrele Suport și/sau alte mecanisme); - pregătirea de proiecte mature și de calitate va fi sprijinită prin centrele suport/alte mecanisme.
	<p>OS (iv) - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea de abilități și competențe privind utilizarea echipamentelor/instrumentelor achiziționate în cadrul acestei axe prioritare; - pregătirea/creșterea competențelor în domeniile de specializare inteligentă și antreprenariat a resursei umane.
<p>Prioritatea 2 - Digitalizare în administrația publică centrală, educație, cultură și mediu de afaceri</p>	<p>OS(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice</p>	<p>Digitalizarea în administrația publică</p> <ul style="list-style-type: none"> - se vor finanța: evenimente de viață ale cetățenilor și firmelor (cele nefinalizate din cele 36 incluse în POC 2014-2020, cele rămase din SNADR 2020 și neincluse în POC, cele asociate procedurilor administrative stabilite prin Regulamentul (UE) 2018/1724 și care nu sunt incluse în evenimentele de viață din SNADR 2020, cele care vor fi individualizate prin Catalogul serviciilor), proiecte de interoperabilitate, proiecte de susținere a procesului guvernamental de luare a deciziilor, proiecte Open Data. <p>Digitalizarea în educație</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea sistemului de management al școlărității prin intermediul unei platforme digitale integrate; - creșterea accesului la învățământul superior prin digitalizarea portofoliului educațional al studenților dar și prin interconectarea nevoilor pieței muncii cu oferta educațională și de cercetare ce poate fi susținută de instituțiile de învățământ superior prin intermediul doctoranzilor și masteranzilor; - campusuri 3D în realitate virtuală, care vor permite colaborarea dintre cadrele didactice și studenți într-un mediu virtual multiutilizatori de tip metaverse, vizitarea replicilor virtuale a campusurilor universitare inclusiv desfășurarea activităților didactice (laboratoare interactive în mediu virtual); - asigurarea accesului la internet și la infrastructura wireless, în unitățile de învățământ preuniversitar; - necesitatea de a asigura conținut educațional interactiv (inclusiv simulări 3D, jocuri, filme, realitate virtuală și augmentată) pentru elevii din învățământul preuniversitar, inclusiv învățământul gimnazial și liceal. <p>Digitalizarea în cultură</p> <ul style="list-style-type: none"> - digitalizare pentru cultură (echipamente și infrastructură, baze de date, soft, platforme digitale, sisteme integrate, mijloace TIC, modele digitale 3D, infrastructuri informatice și soluții de tip cloud, exploatarea digitalizată); - sprijin pentru realizarea proiectelor prin asistență tehnică.

		Digitalizarea în mediul de afaceri - co-finanțarea EDIH selectate pentru finanțare din Digital Europe Programme; - finanțarea dezvoltării la nivelul IMM-urilor din domeniul TIC, de noi tehnologii/servicii/aplicații (Blockchain, IOT, automatizare/robotizare etc.), cu impact asupra digitalizării și dezvoltării economice a IMM-urilor din toate domeniile.
Prioritatea 3 - Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare	OS (i) – Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	- instrument financiar de tip capital de risc combinat cu grant: acceleratoare, seed și scale-up.
	OS (iii) - Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive	- instrument financiar de tip creditare cu partajarea riscului - returnarea unei părți a costurilor creditului (10%) la sfârșitul perioadei de rambursare.

Tabelul nr. 67 - POCIDIF 2021-2027 – varianta noiembrie 2021

Sursa: www.mfe.gov.ro

Programul Operațional Sănătate

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Ațiuni
Prioritatea 1 - Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu	OS (v) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate	Investiții (dotare/ modernizare) în infrastructura: - cabinetelor medicilor de familie (inclusiv puncte de lucru pentru medicii de familie și centre de permanență) cu prioritate cele din mediul rural, zone marginalizate, zone greu accesibile, inclusiv în zonele în care aceștia nu sunt prezenți sau în care infrastructura existentă este precară sau lipsește; - publică a centrelor/compartimentelor unde se furnizează servicii de asistență medicală comunitară; - publică în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică. Investiții (dotare/extindere/modernizare/reabilitare) în infrastructura publică a: - unităților sanitare/altor structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/acordă asistență medicală ambulatorie (inclusiv unitățile sanitare care vor implementa programe de screening/diagnosticare și tratament); - unităților sanitare în scopul reorganizării/reconversiei unor secții din unitățile sanitare cu paturi de acuzi în paturi de spitalizare de zi,

	<p>OS (k) - Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	<p>concomitent cu măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor medicale și chirurgicale de tip ambulatoriu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea accesibilității și eficacității asistenței medicale primare și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară; - dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de asistență medicală primară și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară; - dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii de asistență medicală primară; - furnizarea de servicii de asistență medicală primară, cu accent pe servicii preventive acordate: persoanelor din mediul rural, persoanelor din zone greu accesibile, persoanelor dezavantajate socio-economic/vulnerabile (ex.: cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost, persoane vârstnice dependente, persoane fără venituri, persoane în nevoie etc.); - îmbunătățirea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu; - dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu; - dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii oferite în regim ambulatoriu; - măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor medicale și chirurgicale de tip ambulatoriu, inclusiv prin furnizarea de modele, implementarea de proiecte pilot; - implementarea de programe de sănătatea reproducerii, inclusiv stimularea natalității prin măsuri de suport al cuplurilor infertile; - implementarea de măsuri de sprijin destinate recuperării persoanelor cu tulburări de spectru autist; - sprijinirea înființării de centre publice destinate recuperării persoanelor cu tulburări de spectru autist; - furnizarea de servicii/măsuri de sprijin destinate recuperării persoanelor cu tulburări de spectru autist; - derularea de programe de formare destinate personalului implicat în tratarea persoanelor cu tulburări din spectrul autist, inclusiv programelor destinate părinților; - asigurarea accesului la servicii de sănătate de calitate pe o bază egală cu alții; - îmbunătățirea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice, ca parte a asistenței medicale primare adresate copiilor și tinerilor, atât din mediul urban, cât și din mediul rural; - dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice; - asigurarea accesului copiilor/tinerilor la servicii de medicină școlară și/sau stomatologică (ex.: în unitățile de învățământ/în centrele comunitare/alt tip de facilități etc.); - furnizarea de servicii medicale de prevenție (inclusiv de stomatologie) pentru copii și tineri, cu accent pe copii/tineri din mediul rural (inclusiv localități în care școlile au număr redus de elevi), din zone greu accesibile, populație dezavantajată socio-
--	--	--

		economic/vulnerabilă (ex.: cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc.).
<p>Prioritatea 2 – Servicii de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului epidemiologic al morbidității</p>	<p>OS (v) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate</p>	<p>Investiții în infrastructura publică a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unităților sanitare care furnizează servicii de reabilitare/recuperare, inclusiv rețeaua balneară pe profile de patologie (inclusiv centre de recuperare medicală, recuperare neurologică și post-traumatică); - unităților sanitare care furnizează servicii de paliativă și îngrijiri medicale pe termen lung; - unităților sanitare acuti în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de reabilitare/recuperare, servicii de paliativă și îngrijiri medicale pe termen lung; - unităților medico-sociale care furnizează servicii medicale de îngrijire de lungă durată. <p>Investiții în infrastructura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - centrelor/unităților/unităților sanitare/unităților medico-sociale care furnizează servicii de paliativă și îngrijiri medicale pe termen lung; - centrelor pilot pentru servicii integrate dedicate tratamentului/reabilitării persoanelor cu tulburări de spectru autist.
	<p>OS (k) - Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței</p>	<p>Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității serviciilor de reabilitare/recuperare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de reabilitare/recuperare; - dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor de reabilitare/recuperare; - furnizarea de servicii de reabilitare/recuperare, cu accent pe: persoane din zona rurală, populația dezavantajată socio-economic (ex.: neasigurați sau beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc.), persoanele vulnerabile din punct de vedere medical: persoane cu afecțiuni cronice care afectează capacitatea funcțională (ex. afecțiuni cardiace, neurologice, ortopedice, degenerative, politraumă etc.). <p>Îmbunătățirea accesibilității și a eficacității serviciilor de îngrijire paliativă prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire paliativă; - dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea de servicii de îngrijire paliativă; - furnizarea de servicii de îngrijire paliativă, cu accent pe: persoane din zona rurală, persoane din zone greu accesibile, populația dezavantajată socio-economic/vulnerabilă (ex.: cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc.). <p>Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung; - dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor pe termen lung.

	sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung	
<p>Prioritatea 3 - Creșterea eficacității sistemului medical pentru prevenție, diagnostic și tratament precoce al bolilor prioritare prin investiții în servicii și infrastructură</p>	<p>OS (v) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate</p>	<p>A. Investiții (extindere/modernizare/reabilitare/dotare) în infrastructura publică a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unităților sanitare - serviciilor esențiale pentru afecțiuni complexe; dezvoltarea structurilor integrate de preluare și îngrijire a pacientului critic, inclusiv copii, prin: asigurarea infrastructurii unităților dedicate de îngrijire, laboratoare de analize medicale, dezvoltarea circuitelor de preluare, a sistemului de transport/transfer medical al pacientului critic copii, îngrijire pentru asigurarea standardelor de calitate în managementul pacientului critic copii; <p>B. Investiții (modernizare/reabilitare/extindere/dotare) în infrastructura publică a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - structurilor sanitare unde se realizează depistare, diagnosticare, tratare și recuperare a pacienților cu afecțiuni genetice și a celor cu anomalii congenitale, estimarea riscului de recurență a bolilor genetice în familiile pacienților, monitorizarea evoluției bolii oncologice; - structurilor sanitare unde se realizează examinări asupra persoanelor în viață care au suferit vătămări ale integrității corporale sau agresivități sexuale sau solicită stabilirea vârstei și sexului; examene medico-legale traumatologice în cazuri de vătămări corporale grave; examinări medico-legale psihiatrice în materie penală și civilă; examinări/expertize în vederea amânării sau întreruperii executării pedepsei pe motive medicale; examinări/expertize în cazuri de acordare necorespunzătoare a asistenței medicale; - unităților sanitare unde se realizează programele de screening/prevenție și tratament pentru retinopatia de prematuritate; - unităților sanitare unde se realizează îngrijirea pacienților în domeniul neurologie pediatrică - boli rare, inclusiv a unităților sanitare unde se realizează îngrijirea pacienților în domeniul bolilor rare, a centrelor de expertiză pentru boli rare (inclusiv construire). <p>C. Investiții (extindere/modernizare/reabilitare/dotare/) în infrastructura publică a structurilor sanitare care au atribuții în prevenirea, controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv în epidemii, pandemii, controlul și supravegherea infecțiilor asociate actului medical și a celor implicate în sănătatea publică.</p> <p>D. Investiții (construire/extindere/modernizare/reabilitare/dotare) în infrastructura publică a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei. <p>E. Investiții (extindere/modernizare/reabilitare/dotare) de mică amploare în infrastructura spitalelor orășenești.</p>
	OS (k) - Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii	<ul style="list-style-type: none"> - implementarea de programe de screening populațional/diagnosticare și tratament al stadiilor incipiente în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile (ex.: cancer de col uterin, cancer mamar, cancer colorectal, hepatite/HIV SIDA/tuberculoză,

	<p>de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	<p>screening metabolic/screeningul factorilor de risc comuni ai bolilor cronice;</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități, logistică și organizare program de testare (ex.: costuri call center, costuri de invitare/reinvitare, eventuale costuri de curierat/ poștale pentru transmiterea rezultatelor investigațiilor efectuate); - măsuri de dezvoltare a abilităților și competențelor personalului implicat în implementarea programelor de screening, inclusiv personal servicii conexe și personal suport (ex.: dezvoltare/ actualizare curriculum formare, instruire periodică, evaluare competențe/certificare etc.); - măsuri de dezvoltare a capacității instituționale de a implementa programe de screening: costuri cu măsuri de dezvoltare/actualizare metodologii/standarde/ghiduri screening; - campanii de informare/conștientizare a grupului țintă și de creștere a gradului de conștientizare al populației; - dezvoltare/mentenanță a platformelor informatice de evidență și monitorizare a populației participante la screening/achiziții echipamente, măsuri de informatizare/digitizare, inclusiv telemedicină; - achiziții echipamente; - alte măsuri necesare implementării măsurilor de screening; - implementarea de programe de diagnosticare precoce și tratament, în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile; - măsuri destinate creșterii capacității de îngrijire medicală a pacientului critic neonatal/postneonatal; - măsuri de diagnosticare precoce și/sau tratament antenatal/neonatal/postnatal (implementarea de programe de urmărire, îngrijire a sarcinii și diagnosticare destinate gravidei și copilului/ screening antenatal/fetal); - implementarea de metode moderne în medicina pediatrică; - creșterea capacității de îngrijire medicală a pacienților cu boli rare – neurologie pediatrică; - implementarea de programe de schimbare a stilului de viață și aplicarea de politici de încurajare a unei vieți sănătoase, inclusiv implementarea de măsuri de prevenție (inclusiv sănătate orală în zone defavorizate sau greu accesibile și mintală); - implementarea de măsuri destinate diagnosticării și tratamentului pacienților cu modificări de coloană și alte articulații (domeniu: ortopedie, ortopedie pediatrică, neurochirurgie etc.); - implementarea de programe/măsuri destinate controlului infecțiilor asociate actului medical, cu accent pe: șefii de secții și epidemiologii de spitale, terapia inventivă, UPU, ORL, oftalmologie, chirurgie, gastroenterologie; - măsuri pentru dezvoltarea capacității personalului, cu accent pe personalul: unităților aferente traseului pacientului critic (inclusiv pacient critic neonatologie), unităților bolilor transmisibile, pregătirea personalului medical în interpretarea analizelor medicale în genetică; - măsuri destinate creșterii eficacității serviciilor de laborator; - sistemul național de transfuzii, inclusiv infrastructura de testare a sângelui și/ sau procesare a plasmei; - remodelarea circuitelor de depozitare și transport a deșeurilor
--	--	---

<p>Prioritatea 4 - Investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești publice noi cu impact teritorial major</p>	<p>OS (v) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate</p>	<p>medicale în unitățile medicale.</p> <p>A. Spitalele regionale de urgență Iași, Cluj, Craiova (faza a II-a) - construcție/dotare;</p> <p>B. Alte infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial major - construcție/dotare.</p>
	<p>OS (k) - Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a</p>	<p>- implementarea planului de tranziție;</p> <p>- elaborarea și implementarea unui nou model de finanțare și gestiune financiară a spitalelor regionale, în concordanță cu modelul operațional și managerial, tarifele noi pentru serviciile spitalicești de zi și ambulatorii, simularea/pilotarea modelului, dezvoltarea unui sistem de monitorizare a costurilor;</p> <p>- acțiuni de instituționalizare/bugetare a spitalelor regionale;</p> <p>- acțiuni de operaționalizare;</p> <p>- elaborarea și implementarea planului de formare a personalului.</p>

	serviciilor de îngrijire pe termen lung	
Prioritatea 5 - Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical	OS (i) – Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	<ul style="list-style-type: none"> - cercetare și inovare prin implementarea de soluții cu relevanță publică (ex.: atragerea de personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității CD; crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale Programului Orizont Europa; constituirea/promovarea de clustere având ca obiectiv principal dezvoltarea de mecanisme formale de transfer al rezultatelor cercetării în practica medicală); - adoptarea tehnologiilor medicale inovative și avansate; - programe dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de vaccinuri, seruri și alte medicamente biologice; - cercetare în domeniul bolilor netransmisibile (ex. combaterea cancerului); - realizarea unei infrastructuri de cercetare-dezvoltare în domeniul genomicii.
Prioritatea 6 - Digitalizarea sistemului medical	OS (ii) - Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	<p>Digitalizare în sănătate</p> <ul style="list-style-type: none"> - redimensionarea și standardizarea sistemului informatic al CNAS; - observatorul național pentru date în sănătate; - dezvoltarea integrată a unor soluții de e-sănătate, cu anvergură națională, care să încorporeze standarde de interoperabilitate, pentru sarcini și funcții comune în sectorul sanitar, în special în domeniile vizate de operațiunile de importanță strategică (ex: funcții legate de securitate, arhivare, schimbul de informații între unitățile de asistență medicală și între furnizorii de servicii medicale și comunitate; tele-medicină, inclusiv prin implementarea de soluții pentru tele-consultații, monitorizarea continuă și managementul pacienților).
Prioritatea 7 - Măsuri care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament	OS (v) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate	<p>Investiții (dotare/ modernizare/ reabilitare/ extindere) în infrastructura publică a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unităților sanitare de transplant acreditate și a infrastructurii în domeniul terapiilor celulare inovative în hematologie; - structurilor sanitare unde se realizează depistare, diagnosticare, tratare a pacienților oncologici.
	OS (k) - Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la	<p>A. Măsuri pentru implementarea operațiunilor în domeniul cercetării medicale la toate nivelurile, cu accent pe cele 3 operațiuni de importanță strategică: tratament cancer, genomică, dezvoltarea capacității Institutului Cantacuzino.</p> <p>B. Măsuri pentru facilitarea implementării operațiunilor care vizează digitalizarea sistemului medical.</p>

	<p>prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	<p>C. Măsuri de formare/specializare-utilizare echipamente medicale inovative.</p> <p>D. Utilizare de metode moderne de investigare, intervenție, tratament.</p> <p>E. Asigurarea accesului universal la diagnostic și tratament de calitate, inclusiv la transplant de țesuturi și celule, conform standardelor internaționale.</p> <p>F. Dezvoltarea de programe/module specifice și transversale de la nivelul universităților de medicină, care să permită perfecționarea sau reconversia profesională.</p> <p>G. Susținerea parteneriatelor dintre furnizorii de formare (de la nivelul învățământului terțiar) și instituțiile din domeniul medical, pentru dezvoltarea unor programe de formare continuă în domeniul medical și zonele conexe (competențe digitale, specializare inteligentă etc.).</p>
--	---	--

Tabelul nr. 68 - POS 2021-2027 – varianta noiembrie 2021

Sursa: www.mfe.gov.ro

Programul Operațional Educație și Ocupare

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
<p>Prioritatea 1 - Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii</p>	<p>(a) Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanției pentru tineret, pentru șomerii de lungă</p>	<p>1.i.1. Înființarea/dezvoltarea de centre/cluburi de tineret la nivel comunitar cu implicarea autorităților locale și a unor entități publice sau private care să ofere activități specifice adaptate tinerilor, inclusiv activități culturale educative.</p> <p>1.i.2. Realizarea de către centrele/cluburile de tineret publice sau private sau de alți actori interesați a unor rețele de lucrători de tineret.</p> <p>1.i.3. Furnizarea de pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor, personalizate în funcție de profilul acestora, cu accent pe tineri inactivi, șomeri și șomeri de lungă durată.</p> <p>1.i.4. Activarea potențialului antreprenorial al tinerilor.</p> <p>1.i.5. Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile și pentru finanțarea investițiilor care să permită utilizarea</p>

	durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale	acestor forme prin facilitarea accesului la finanțare destinat IMM-urilor și acordarea de măsuri de acompaniament pentru finanțarea beneficiilor acordate tinerilor. 1.i.6. Stimularea întreprinderilor sociale de inserție pentru susținerea tinerilor cu accent pe inactivi, șomeri și șomeri de lungă durată.
Prioritatea 2 - Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară	(f) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități	2.v.1. Dezvoltarea și asigurarea calității sistemului de IETC prin: - elaborare și editare ghiduri cu bune practici pentru sprijinirea implementării noului curriculum, inclusiv a unor strategii didactice inovatoare; - pilotarea și implementarea unor strategii de predare, inovatoare și eficiente, în clustere; - realizare și implementare sistem de monitorizare a formării continue și a efectelor acesteia, prin raportare la progresul copiilor, îndeosebi la progresul copiilor din grupurile vulnerabile (cu dizabilități, de etnie romă, din mediul rural etc.); 2.v.2. Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational prin: - susținerea de acțiuni/măsuri strategice la nivel local în vederea asigurării numărului de locuri necesare participării la IETC și/sau extindere servicii complementare (centre de joacă, ludoteci etc.), asigurarea materialelor educaționale (jocuri educative, cărți de colorat, caiete de lucru, plastilină, acuarele etc.), măsuri de acompaniere în funcție de nevoi pentru copiii care aparțin grupurilor vulnerabile; 2.v.3. Dezvoltarea sistemului de formare inițială și continuă a cadrelor didactice din IETC (inclusiv dezvoltarea mentoratului didactic), cu focalizare pe teme precum: dezvoltarea personală, dezvoltarea de abilități socio-emoționale, abilități digitale, competențe de gândire strategică, comunități care educă/învăță.
Prioritatea 3 - Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională	(f) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, educația și formarea generală	Intervențiile integrate vor viza în special grupurile dezavantajate, prin: 3.v.1. Operațiuni orizontale (pentru toate nivelurile de educație din învățământul preuniversitar, inclusiv educația antepreșcolară și preșcolară): - aplicarea la nivelul unităților școlare a mecanismelor de monitorizare, avertizare, prevenire și combatere a fenomenelor de abandon școlar și părăsire timpurie a școlii și discriminare și segregare școlară; - dezvoltare/implementare/actualizare instrumente de lucru și baze de date pentru colectarea consecventă a informațiilor; analiza, prelucrarea și utilizarea acestor date pentru planificarea intervențiilor și luarea deciziilor adecvate la condițiile specifice ale școlii/comunității etc.;

	<p>și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități</p>	<ul style="list-style-type: none"> - facilitarea transportului elevilor către/de la unitățile școlare, prin măsuri adaptate fiecărei comunități; - îmbunătățirea accesului și a participării la educație a copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale (CES); - dezvoltarea de programe de informare și conștientizare privind participarea la educație, educația incluzivă; - organizarea unor oportunități variate de dezvoltare profesională pentru personalul didactic, în vederea asigurării unui sistem de educație incluzivă. <p>3.v.3. Intervenții pentru învățământul primar și secundar (gimnazial și liceal)</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea/extinderea și creșterea calității programului „școală după școală” (SDS), complementar cu programul „masă caldă”; - măsuri de sprijin pentru revenirea în sistemul de învățământ, pentru finalizarea învățământului obligatoriu, precum și pentru continuarea studiilor la un nivel superior de educație, în special pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, inclusiv romi; - dezvoltarea și extinderea programului „A doua șansă” (ADS) pentru facilitarea finalizării învățământului obligatoriu. <p>3.v.4. Intervenții pentru învățământul terțiar</p> <ul style="list-style-type: none"> - măsuri de prevenire și combatere a abandonului universitar pentru grupurile dezavantajate/subreprezentate de studenți; - măsuri de sprijin în vederea creșterii accesului la studii universitare; - sprijinirea inițiativelor de accesibilizare a universităților, inclusiv prin achiziția de echipamente IT și dezvoltarea de instrumente specifice pentru admiterea studenților cu dizabilități la programele universitare (ghid de admitere, platformă online etc.).
<p>Prioritatea 4 - Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic</p>	<p>(e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor</p>	<p>4.iv.1. Operațiuni orizontale</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltare de resurse educaționale deschise (RED) și alte resurse moderne de învățare pentru elevi, studenți, profesori și echipele manageriale, cu ajutorul noilor tehnologii; - pilotarea unui mecanism eficient de recunoaștere a rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale, pentru o mai bună integrare pe piața muncii; - măsuri privind asigurarea calității educației pentru toți, în corelație cu dinamica pieței muncii și societății; - facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație, în acord cu interesele elevilor/studenților, cât și cu nevoile pieței muncii; - identificarea, sprijinirea și promovarea copiilor cu abilități înalte; - sprijinirea mobilității internaționale de tip Erasmus+ prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+; - creșterea gradului de bună guvernare a instituțiilor de învățământ (preuniversitar și superior) și de participare a elevilor și studenților în procesele decizionale; <p>4.iv.2. Intervenții pentru învățământul primar și secundar (gimnazial și liceal)</p> <ul style="list-style-type: none"> - măsuri privind flexibilizarea și diversificarea oportunităților de formare și dezvoltare a competențelor cheie ale elevilor; <p>4. iv.3. Intervenții pentru învățământul terțiar</p> <ul style="list-style-type: none"> - promovarea dezvoltării programelor de studii de înaltă calitate, flexibile și corelate cu cerințele pieței muncii;

		<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea și implementarea unor programe universitare pentru adaptarea ofertei universităților la solicitările pieței muncii; - implementarea unui program pentru internaționalizarea învățământului superior, în vederea creșterii calității, eficienței și relevanței acestuia.
<p>Prioritatea 5 - Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic</p>	<p>(e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor</p>	<p>5.iv.1. Generalizarea implementării mecanismului de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem.</p> <p>5.iv.2. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de asigurare și monitorizare a calității învățării la locul de muncă (WBL), pentru asigurarea calității programelor de pregătire practică a elevilor.</p> <p>5.iv.3. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de certificare a rezultatelor învățării din formarea profesională inițială, relevant pentru piața muncii, prin implicarea mediului de afaceri și partenerilor sociali, în vederea creșterii relevanței certificării calificărilor profesionale ale elevilor, pentru piața muncii.</p> <p>5.iv.4. Creșterea calității și a validității proceselor de predare-învățare-evaluare în IPT.</p> <p>5.iv.5. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a rezultatelor învățării din învățământul secundar în învățământul terțiar non universitar, pentru flexibilizarea traseelor de formare profesională a elevilor și facilitarea accesului pe piața muncii.</p> <p>5.iv.6. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor, studenților și personalului didactic din IPT, în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale, digitalizare etc.), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile.</p> <p>5.iv.6. Dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere (CJRAE/CMBRAE, inclusiv formarea personalului din centrele de consiliere, diriginți), pentru îmbunătățirea accesului informat la programe de educație și formare profesională, în acord atât cu interesele elevilor cât și cu nevoile pieței muncii, cu implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor neguvernamentale.</p> <p>5.iv.7 Dezvoltarea de programe de IPT de nivel terțiar, derulate în regim dual pentru calificările profesionale de nivel 4 și 5.</p>
	<p>(f) promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, educația și formarea generală și profesională până la învățământul</p>	<p>5.v.1. Acordarea de sprijin financiar pentru cazare, masă și transport, pentru elevii din grupuri sau medii defavorizate (aparținând etniei rome, persoanelor cu dizabilități sau deficiențe sau din mediul rural etc.), pentru creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională.</p> <p>5.v.2. Măsuri pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii la nivelul IPT.</p> <p>5.v.3. Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (inclusiv pentru persoane care au în grijă copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate), pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii.</p> <p>5.v.4. Dezvoltarea de programe remediale în vederea sprijinirii elevilor din clasa a IX-a, pentru creșterea nivelului de competență în citit, matematică și științe.</p> <p>5.v.5. Asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul</p>

	<p>terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități</p>	<p>Erasmus+ pentru instituțiile acreditate, în scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională (sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru IPT).</p>
<p>Prioritatea 6 - Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți</p>	<p>(a) Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanției pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactice, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale</p> <p>(c) Promovarea unei participări echilibrate din perspectiva genului la piața muncii, condiții de muncă egale și un echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv prin intermediul accesului la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor aflate în întreținere, la prețuri abordabile</p>	<p>6.i.1. Furnizarea serviciilor de identificare, îndrumare, sprijin și management de caz pentru persoanele din grupuri dezavantajate în vederea facilitării accesului pe piața muncii.</p> <p>6.i.2. Furnizarea de pachete prestabilite de măsuri de ocupare în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor din grupuri dezavantajate pe piața muncii.</p> <p>6.i.3. Finanțarea de intervenții integrate în zone cu deficit de forță de muncă și migrație sezonieră.</p> <p>6.iii.2. Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile și pentru finanțarea investițiilor care să permită utilizarea acestor forme, în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie.</p>

	<p>(d) Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și a unui mediu de lucru sănătos și bine adaptat, care să reducă riscurile la adresa sănătății</p>	<p>6.iiibis.1. Măsuri de sprijin pentru păstrarea locurilor de muncă în activitățile/sectoarele economice afectate de probleme sistemice generalizate (ex. pandemia COVID – 19).</p> <p>6.iiibis.2. Măsuri active de ocupare pentru persoanele care urmează să fie disponibilizate/concediate prin măsuri de outplacement, precum: consiliere/orientare/couching în vederea identificării celor mai bune soluții cu privire la parcursul profesional, programe de reconversie profesională/de formare, plasare pe piața muncii etc.</p> <p>6.iiibis.3. Sprijinirea angajatorilor în general și în mod special a celor de tip IMM, pentru crearea unor condiții de muncă adaptate, menite să le asigure lucrătorilor confortul fizic, psihic și social și pentru reducerea absenteismului.</p> <p>6.iiibis.4. Campanii de promovare pentru conștientizarea angajatorilor și lucrătorilor cu privire la rolul activităților de SSM, în contextul apariției noilor forme de muncă, fenomenului îmbătrânirii forței de muncă, riscurilor noi și emergente și prevenirii accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.</p> <p>6.iiibis.5. Finanțarea serviciilor de susținere a îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor vârstnici de peste 60 de ani în programe de tip shadow/tutelă/tutoriat/mentorat pentru formarea și integrarea lucrătorilor noi.</p>
<p>Prioritatea 7 - Antreprenoriat și economie socială</p>	<p>(a) Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanției pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale</p>	<p>7.i.1. Dezvoltarea unor structuri colaborative/ participative, cu rol în promovarea, sensibilizarea (outreach) și conștientizarea publicului cu privire la antreprenoriat, antreprenoriatul social și economia socială, monitorizarea și evaluarea evoluției economiei sociale în România; sprijinirea entităților de economie socială etc.</p> <p>7.i.2. Programe de sprijin antreprenorial (formare în competențe antreprenoriale, tutorat/mentorat, asistență/consiliere, role models, programe de formare în management de proiect, programe de formare pentru administratorii schemelor de antreprenoriat etc.).</p> <p>7.i.3. Acordarea de granturi pentru inițierea de noi afaceri (start-up) și incubatoare de afaceri.</p> <p>7.i.4. Asistență și consultanță în afaceri post înființare, inclusiv prin programe de pregătire a managerilor sau a unor măsuri de îmbunătățire a accesului IMM-urilor la diversele modalități de digitalizare a activității lor (ex.: SME Digital Start Pack).</p> <p>7.i.5. Dezvoltarea de instrumente care să contribuie la creșterea potențialului economiei sociale prin sprijinirea dezvoltării rețelelor, federațiilor, uniunilor, consorțiilor de întreprinderi sociale și a centrelor de resurse ale acestora și a acțiunilor lor de promovare a conceptelor de economie socială și întreprinderi sociale.</p> <p>7.i.6. Acordarea de granturi pentru înființarea, dezvoltare/ inovare/scalare/extindere/de întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție, inclusiv în domeniul oferirii de servicii sociale.</p> <p>7.i.7. Asistență și consultanță post înființare pentru întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, inclusiv programe de pregătire a resurselor umane din cadrul acestor entități și sprijin pentru digitalizarea activității.</p> <p>7.i.8. Sprijinirea angajatorilor întreprinderi sociale de inserție pentru inserția socio-profesională a lucrătorilor defavorizați – contracte de muncă subvenționate pe perioade cuprinse între 6 – 24 luni cu plasarea pe piața muncii la finalul perioadei, cu servicii de</p>

		acompaniere socio-profesională și sociale.
Prioritatea 8 - Modernizarea instituțiilor pieței muncii	(b) Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru ca acestea să evalueze și să anticipeze necesitățile în materie de competențe, să asigure o asistență promptă și personalizată și să sprijine corelarea cererii și a ofertei, tranzițiile și mobilitatea pe piața muncii	<p>8.ii.1. Îmbunătățirea mecanismelor de monitorizare a informațiilor din piața muncii, de anticipare a nevoii de competențe, de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formarea profesională sau adăugarea de noi dezvoltări.</p> <p>8.ii.2. Consolidarea dialogului social și a parteneriatelor pentru ocupare și formare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - consolidarea parteneriatului pentru formarea profesională continuă prin dezvoltarea capacității administrative a Comitetelor Sectoriale, inclusiv prin formarea profesională a specialiștilor. - furnizarea de pachete integrate pentru partenerii sociali în scopul modernizării și îmbunătățirii funcționării dialogului social pentru piața muncii. - sprijin acordat partenerilor sociali pentru implementarea acordurilor europene cadru încheiate de partenerii de dialog social europeni (framework agreements). - crearea și asigurarea transparenței unei baze de date naționale care să conțină informații privind rezultatele dialogului social (structurile partenerilor sociali, organizațiile sindicale și patronale reprezentative, contractele colective de muncă încheiate la diferite niveluri, acordurile bipartite).
Prioritatea 9 - Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității	(e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor	<p>9.iv.3. Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor.</p> <p>9.iv.4. Dezvoltarea capacității Comisiilor județene pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională și a infrastructurii necesare monitorizării și raportării situației privind formarea profesională a adulților în România, inclusiv prin formarea profesională a personalului, specialiștilor și evaluatorilor de furnizori și programe.</p> <p>9.iv.5. Formarea continuă a formatorilor/instructorilor/coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile.</p> <p>9.iv.6. Actualizare/revizuire/dezvoltare de noi standarde ocupaționale/calificări profesionale conform noilor cerințe ale pieței muncii.</p>
	(g) Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de	<p>9.vi.1. Încurajarea participării la învățarea pe tot parcursul vieții prin formarea unor atitudini favorabile învățării, inclusiv prin consiliere și orientare și prin campanii de informare și conștientizare adresate potențialilor formabili și angajatorilor.</p> <p>9.vi.1. Creșterea accesului și participării adulților la programe de formare pentru dezvoltarea/creșterea nivelului competențelor cheie</p>

	<p>perfecționare și recalificare pentru toți, ținând seama de competențele antreprenoriale și digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională</p>	<p>care să le asigure dezvoltarea personală și îmbunătățirea calității vieții.</p> <p>9.vi.2. Extinderea și diversificarea oportunităților/ofertei de participare la învățarea pe tot parcursul vieții, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprijinirea înființării și funcționării centrelor comunitare de învățare permanentă (CCIP), inclusiv prin asigurarea resurselor umane și a resurselor materiale necesare, care să răspundă nevoilor de formare identificate la nivelul comunităților și continuarea cointeresării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe; - sprijinirea parteneriatelor între furnizori de formare (din învățământul secundar și terțiar) și reprezentanți ai mediului de afaceri pentru dezvoltarea și implementarea unor programe de formare continuă (în special în domeniile de specializare inteligentă) care să răspundă nevoilor de competențe identificate la nivelul sectoarelor economice; <p>9.vi.3. Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru educația adulților prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională.</p> <p>9.vi.4. Dezvoltarea și testarea de instrumente inovative de evaluare a competențelor dobândite în sistem nonformal și informal pentru facilitarea mobilității în ocupare a forței de muncă.</p> <p>9.vi.5. Implementarea programului „Pachet de bază” care include 3 servicii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - servicii de orientare în carieră și consiliere profesională; - servicii de evaluare a competențelor deținute; - programe personalizate de dobândire a competențelor de limba română, matematică, competențe IT de bază, calificare de nivel 1 sau/și 2 și certificare. <p>9.vi.6. Implementarea programului „Ține pasul” care vizează programe de actualizare a competențelor specifice ale angajaților ca urmare a evoluțiilor tehnologice rapide și a apariției de noi competențe, însoțite de serviciile de consiliere profesională.</p> <p>9.vi.7. Dezvoltarea de clustere de angajatori și furnizarea de programe de formare colaborativă, pentru progresul în carieră al angajaților.</p> <p>9.vi.8. Implementarea programului „Acces digital pentru toți” care vizează programe de dobândire a competențelor digitale, structurate pe niveluri (inițiere, intermediar, avansat), precedate de o evaluare a nivelului de competențe digitale.</p> <p>9.vi.9. Sprijinirea formării continue a angajaților în acord cu nevoile identificate de angajatori pentru a putea răspunde provocărilor din domeniul de activitate: calificare/recalificare/specializare, participarea la programe de formare internaționale.</p>
<p>Prioritatea 10 - Asistență tehnică</p>		<p>10.1. Asigurarea funcționării sistemului privind coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor.</p> <p>10.2. Facilitarea implementării, monitorizării, comunicării și vizibilității Programului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprijin pentru pregătirea perioadei 2027+.

Tabelul nr. 69 - POEO 2021-2027 – varianta noiembrie 2021

Sursa: www.mfe.gov.ro

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
<p>Prioritatea 1 - Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității</p>	<p>(d) Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și a unui mediu de lucru sănătos și bine adaptat, care să reducă riscurile la adresa sănătății</p>	<p>- vor fi finanțate proiecte care vor promova un mediu de lucru sănătos și se vor adresa lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor de pe teritoriul GAL, prin realizarea de evaluări adecvate ale riscurilor pentru specificul activității și ale pericolelor, introducerea de controale pentru reducerea sau eliminarea pericolelor identificate și instruirea angajaților cu privire la sarcinile lor de lucru.</p>
	<p>(e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor</p>	<p>- proiectele finanțate în cadrul acestui obiectiv specific se vor concentra pe dezvoltarea competențelor digitale ale copiilor și adulților.</p>
	<p>(f) promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile</p>	<p>- în cadrul acestui obiectiv specific se vor dezvolta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. servicii before și after school ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar; 2. educație profesională pentru copii și adulți care au nevoie de recalificare profesională, persoanele vulnerabile.

	<p>defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, continuând cu educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități</p>	
	<p>(k) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire centrată pe persoană, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, cu un accent deosebit pe copii și grupurile dezavantajate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de</p>	<ul style="list-style-type: none"> - accentul va fi pus pe serviciile sociale pentru copii, pentru a menține copilul în familie, a reduce riscul de abandonare a acestuia în sistemul instituționalizat; - protecția socială a copiilor va fi însoțită de măsuri, unde este cazul, precum mici ajutoare financiare pentru reparații urgente ale locuinței, rechizite școlare etc.

	îngrijire pe termen lung	
	(j) Promovarea integrării socio-economice a comunităților marginalizate, cum ar fi romii	- sunt avute în vedere măsuri prin care va fi sprijinit accesul persoanelor marginalizate, precum romii, la servicii de sănătate și educație pentru sănătate.
	d (i) Creșterea eficacității și incluziunii piețelor muncii și accesul la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea infrastructurii sociale și promovarea economiei sociale	- echipamentele sanitare și echipamentele mai puțin poluante, mai puțin iradiante, care asigură un mediu de lucru mai sănătos; - în cadrul acestui obiectiv specific va fi finanțată și infrastructura pentru incubatoarele de economie socială (unde unitățile nou înființate pot fi ajutate până la un an prin asigurarea de spații fără chirie, după care vor trebui să cedeze spațiul unei alte inițiative sociale și așa mai departe).
	d (ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și favorabile incluziunii în domeniul educației, formării și învățării pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online	- vor fi finanțate proiecte care asigură modernizarea și construcția infrastructurii școlilor și grădinițelor și furnizarea de tehnologii pentru a ajuta elevii și profesorii să desfășoare procesul educațional online.
	d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale	- proiectele vor fi finanțate în scopul realizării/reabilitării infrastructurii sociale (centre de zi sau centre integrate), astfel încât acestea să fie la standarde europene (inclusiv să permită accesul persoanelor cu handicap) și proiecte care vizează dezvoltarea infrastructurii locative.
	e (i) Obiectiv	- finanțarea infrastructurii pentru dezvoltarea activităților de

	<p>specific – promovarea dezvoltării sociale, economice și de mediu integrate și favorabile incluziunii, a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane</p>	<p>valorificare și promovare a patrimoniului cultural, natural și turistic local (identificarea obiectivelor turistice relevante, dezvoltarea meșteșugurilor sau tradițiilor locale) care pot contribui la activarea comunităților urbane și la generarea de venituri pentru bugetele locale.</p>
<p>Prioritatea 2 – Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității – zona rurală</p>	<p>(l) Promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excludere socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor</p>	<p>Prin această măsură va fi finanțat un pachet de măsuri integrate pentru copiii din mediul rural cu următoarele componente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprijin psiho-social și material/financiar adresat direct elevilor (activități după școală, activități educative de remediere, activități de prevenire și combatere a comportamentelor negative (bullying etc.), consiliere psiho-socială pentru copiii cu părinți în străinătate, informare, mediere, consiliere și orientare educațională și/sau în carieră etc.); - măsuri care vizează unitatea de învățământ (implementarea de programe precum grădiniță, școală după școală, educație de recuperare, activități non-formale etc.); - măsuri care vizează mediul familial, adresate părinților și reprezentanților copiilor (consiliere psiho-socială adresată reprezentanților copiilor, persoanelor care îngrijesc copiii cu părinți în străinătate), asistență privind delegarea temporară a autorității părintești, după caz, program de educație parentală etc.).
<p>Prioritatea 3 - Protejarea dreptului la demnitate socială</p>	<p>d (iii) Promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - se va finanța construirea de locuințe sociale.
<p>Prioritatea 4 - Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces limitat la serviciile primare</p>	<p>(k) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează</p>	<ul style="list-style-type: none"> - această prioritate se concentrează asupra serviciilor sociale primare locale; - cooperarea dintre serviciile sociale, sistemul de sănătate și educație este o cerință legală; - în acest sens, intervenția principală propusă ca parte a acestei priorități va conduce la dezvoltarea serviciilor sociale la nivel local și la consolidarea colaborării cu sistemul de sănătate și educație.

	<p>accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	
	<p>d (iii) Promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale</p>	<p>- va fi posibilă finanțarea activităților de construcție sau renovare a spațiilor mici pentru serviciile dezvoltate și achiziționarea de echipamente și mobilier necesare.</p>
<p>Prioritatea 5 - Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii</p>	<p>(c) Promovarea unei participări echilibrate din punctul de vedere al genului pe piața forței de muncă, a unor condiții de muncă egale și a</p>	<p>- măsuri care contribuie la un acces mai bun al femeilor la piața muncii, precum și la un echilibru mai bun între viața profesională și cea privată;</p> <p>- sprijinul acordat familiilor monoparentale se adresează în principal mamei singure, ele reprezintă procentul dominant de părinți singuri;</p>

	<p>unui echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv prin accesul la servicii de îngrijire a copiilor la prețuri accesibile și îngrijirea persoanelor dependente</p>	<p>- măsura oferă sprijin personalizat, adaptat la nevoile mamelor, pentru a spori capacitatea de inserție profesională și autonomia părintelui unic: acordarea de vouchere before si after school, tichete pentru activități de weekend pentru copii (sport, creație, artă), finanțarea cursurilor de recalificare pentru părintele singur cu venituri mici, care dorește să-și schimbe domeniul profesional etc.</p>
	<p>(k) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	<p>Operațiuni care contribuie la îmbunătățirea accesului copiilor și tinerilor la servicii de calitate în comunitate, cât mai aproape de domiciliu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea a 8 centre pilot regionale pentru copiii cu tulburări de comportament; - acces egal pentru copiii afectați de sărăcie sau de excluziune socială în tabere; - incluziunea socială a copiilor vulnerabili prin implicarea în activități sportive sau culturale; - sprijinirea tinerilor în procesul de dezinstituționalizare; - servicii comunitare pentru copii și familii – prevenirea separării; - sprijin financiar pentru familiile monoparentale; - creșterea accesului profesioniștilor la programul de formare continuă.
	<p>d (iii) Promovarea incluziunii socio-economice a comunităților</p>	<p>- sprijin pentru dezvoltarea, dotarea cu servicii specializate și de sprijin pentru copiii vulnerabili expuși riscului de sărăcie/excludere socială/abandon școlar prin finanțarea infrastructurii pentru minim 24 de centre sportive pentru aceștia în zonele sărace, cel puțin trei</p>

	<p>marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale</p>	<p>pentru fiecare regiune de dezvoltare, vor fi finanțate 3 centre în zonele mai dezvoltate și 21 în zonele mai puțin dezvoltate;</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprijin pentru dezvoltarea, dotarea serviciilor comunitare pentru copii prin finanțarea infrastructurii pentru servicii care vor oferi consiliere copiilor și familiilor acestora (aceste servicii vor fi legate de furnizarea de sprijin financiar pentru copiii expuși riscului de separare).
<p>Prioritatea 6 - Servicii de suport pentru persoane vârstnice</p>	<p>(k) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	<ul style="list-style-type: none"> - servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice.
	<p>d (iii) Promovarea incluziunii socio-economice a comunităților</p>	<ul style="list-style-type: none"> - comunități de seniori; - va fi finanțată infrastructura pentru persoanele vârstnice aflate în pericol de excludere locativă.

	<p>marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale</p>	
<p>Prioritatea 7 - Sprijin pentru persoanele cu dizabilități</p>	<p>(h) Încurajarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse, nediscriminarea și participarea activă și a îmbunătăți angajabilitatea, în special pentru grupurile defavorizate</p>	<p>- această acțiune se referă la furnizarea unui pachet integrat de măsuri de sprijin pentru ocuparea forței de muncă, adresat persoanelor cu dizabilități, precum și familiilor acestora, angajatorului și publicului;</p> <p>- identificarea angajatorilor și a persoanelor cu dizabilități, evaluarea competențelor profesionale și sociale ale persoanelor cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă, de către o echipă de specialiști (consilier profesional, psiholog etc.), consilierea familiilor, organizarea de stagii de muncă pentru persoanele cu dizabilități, precum și măsuri de sprijin pre și postangajare (mediere pentru angajare, coaching pentru locuri de muncă, consiliere pentru persoane cu dizabilități, precum și pentru personalul angajatorului, consiliere a membrilor familiei pentru un mediu de susținere și pro-activ în jurul persoanei cu dizabilități care accesează un nou loc de muncă etc.), cel puțin 6 luni de la data angajării.</p>
	<p>(k) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea</p>	<p>- măsuri de asigurare a sprijinului pentru luarea deciziilor, pentru persoanele care își exercită dreptul pentru capacitate juridică (UN CDPD articolul 12), respectiv pentru persoanele care nu au trecut încă la statutul de capacitate juridică deplină, conform legislației naționale;</p> <p>- dezvoltarea de servicii de îngrijire de zi/reabilitare pentru copiii cu dizabilități (fie în centre sau servicii mobile), care să permită accesul copiilor la un spectru larg de servicii de îngrijire și (re)reabilitare de calitate, adaptate nevoilor fiecărei categorii de copii, în special celor care provin din familii care de obicei nu au resursele necesare pentru a accesa aceste servicii, organizarea de cursuri pentru părinții copiilor cu dizabilități, în vederea dezvoltării abilităților parentale specifice;</p> <p>- accesul persoanelor cu dizabilități la echipamente, dispozitive și tehnologii de asistență, pentru incluziunea socială și participarea activă la viața comunității;</p> <p>- dezvoltarea serviciilor de reabilitare în comunitate, prin echipe de servicii mobile (47 echipe mobile de specialiști, câte una pe județ și sectoarele Bucureștiului), conform modelului pilotat cu succes în județul DOLJ, echipe care asigură servicii specializate de abilitare/reabilitare acasă - asistent social, kinetoterapeut, specialist, psiholog și șofer;</p> <p>- furnizarea de servicii de viață independentă pentru persoanele cu dizabilități care părăsesc instituțiile, precum și a serviciilor de sprijin foarte necesare în comunitate, pentru un trai decent și participarea activă în societate;</p> <p>- dezvoltarea de servicii de îngrijire și suport de calitate pentru</p>

	<p>accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	<p>persoanele cu dizabilități și îngrijitorii acestora, în centrele respiro;</p> <ul style="list-style-type: none"> - finanțarea cursurilor de Asistent Personal Profesional, în vederea îmbunătățirii calității vieții independente a persoanelor cu dizabilități și a ratei de întreținere a familiei acestor persoane; - măsuri de instruire a personalului din serviciile dedicate persoanelor cu dizabilități.
	<p>d (iii) Promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - renovarea și dotarea centrelor de reabilitare pentru copiii cu dizabilități, în comunități; - achiziționarea de echipamente asistive, dispozitive asistive pentru persoane cu dizabilități; - sprijinirea infrastructurii echipelor mobile de reabilitare (autoturisme, truse fizio-medicale etc.); - renovarea/dotarea serviciilor comunitare și/sau serviciilor de îngrijire de zi și reabilitare, în comunități, pentru persoanele cu dizabilități care părăsesc instituțiile și sunt sprijinite să trăiască independent; - renovare/cumpărare/construire centre respiro pentru persoanele cu dizabilități și familiile/îngrijitorii acestora.
<p>Prioritatea 8 - Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile</p>	<p>(i) promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe, inclusiv a migranților</p>	<p>Măsurile privind serviciile integrate pentru incluziunea socio-profesională a migranților includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - un pachet de servicii integrate pentru adulți (facilitarea accesului la servicii medicale, consiliere și orientare psihologică, organizarea de cursuri de limba română, îndrumare și asistență pentru proceduri administrative, profilare, consiliere și îndrumare pentru accesul la serviciile de angajare, certificarea competențelor - activitățile se vor desfășura în cel puțin 12 centre de integrare); - un pachet de servicii integrate pentru copii (facilitarea accesului la servicii medicale, consiliere și orientare psihologică, organizare de cursuri de limba română, servicii educaționale) - activitățile se vor desfășura în cel puțin 12 centre de integrare.
	<p>(k) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - servicii integrate pentru victimele traficului de persoane și victimele violenței domestice: cazare în centre atât pentru victime, cât și pentru minorii aflați în îngrijire, vouchere pentru locuințe protejate/chirie, consiliere psihologică, consiliere profesională, consiliere juridică, sprijin material pentru asigurarea nevoilor de bază (îmbrăcăminte, alimente, materiale sanitare, medicamente, transport); - servicii de sprijin și reabilitare pentru reintegrarea socială a persoanelor care se confruntă cu dependența de droguri sau alcool (servicii de îngrijire integrată: consiliere medicală, psihologică, socială, juridică, prevenirea recăderilor, terapii specifice în comunitate și în mediul privat de libertate); - servicii de asistență socială, consiliere, sprijin pentru incluziune,

	<p>modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	<p>oferite persoanelor care sunt eliberate din închisoare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - servicii de sprijin pentru incluziunea socială a persoanelor fără adăpost (consiliere, asistență socială, asistență medicală, servicii de sprijin pe stradă, servicii de consiliere și mediere pentru angajare etc.); - formarea profesională a specialiștilor care lucrează cu grupuri vulnerabile; - consilierea profesională a victimelor violenței domestice, traficului de ființe umane este complementară măsurilor legate de furnizarea de servicii de identificare, îndrumare, servicii de sprijin și management de caz pentru persoanele din grupurile defavorizate identificate în PO Educație și Ocupare, precum și acțiunii de furnizare a pachetelor personalizate de măsuri active pentru persoanele din grupuri defavorizate în vederea facilitării accesului pe piața muncii și integrării socio-profesionale; - pregătirea specialiștilor care lucrează cu aceste grupuri vulnerabile este complementară sprijinirii formării continue a angajaților în cadrul PO Educație și Ocupare.
	<p>d (iii) Promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea infrastructurii de locuințe protejate pentru victimele violenței domestice; - dezvoltarea infrastructurii de locuințe protejate pentru victimele traficului de persoane.
	<p>d (iv) – Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe, inclusiv a migranților, prin acțiuni integrate care să includă locuințele și serviciile sociale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reabilitarea spațiilor disponibile pentru cazare temporară, aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne (MAI) sau structuri coordonate ale MAI, pentru migranți (6 centre mici de cazare, de câte 150 de persoane și un centru mare, pentru 500 de persoane) sau autorități publice locale (6 centre mici de cazare, a câte 150 de persoane fiecare, pentru migranți cu nevoi speciale: familii monoparentale, persoane incapabile de muncă etc.); - dezvoltarea infrastructurii centrelor de integrare din 12 orașe ale țării, reprezentative din punct de vedere al numărului de migranți, prin reabilitarea și modernizarea unor spații aflate în administrarea autorităților locale.
<p>Prioritatea 9 - Ajutorarea persoanelor</p>	<p>(m) Reducerea privațiunilor materiale prin</p>	<p>Măsurile preconizate sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - masa caldă/ cantine; - vouchere pentru achiziții de alimente;

defavorizate	furnizarea de alimente și/sau de asistență materială de bază celor mai defavorizate persoane, inclusiv copiilor, și aplicarea de măsuri auxiliare care să sprijine incluziunea socială a acestora	<ul style="list-style-type: none"> - vouchere pentru copii; - cartografierea tuturor serviciilor sociale existente în zonă (41 de județe și 6 sectoare ale Capitalei) și tipărirea de broșuri care vor informa toți beneficiarii și vor fi livrate împreună cu voucherele.
Prioritatea 10 - Asistență tehnică pentru facilitarea și fluidizarea managementului de program		<ul style="list-style-type: none"> - asigurarea funcționării sistemului de coordonare, management și control al fondurilor; - facilitarea implementării, monitorizării, comunicării și vizibilității Programului.

Tabelul nr. 70 - POIDS 2021-2027 – varianta octombrie 2021

Sursa: www.mfe.gov.ro

Programul Operațional Tranziție Justă

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
Prioritatea 1 - O tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, IMM-urilor, a cercetării și inovării și a digitalizării	OS FTJ - Permitea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic	<ul style="list-style-type: none"> - investiții în înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri; - investiții în crearea de noi întreprinderi (inclusiv spin-off-uri și start-up-uri), inclusiv prin servicii de consultanță; - investiții în activități de cercetare și inovare care conduc la creșterea competitivității întreprinderilor; - dezvoltare economică prin promovarea transferului de tehnologii și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetare; - investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică; - investiții productive în alte întreprinderi decât IMM-urile; - creșterea competitivității întreprinderilor prin digitalizare și competențe digitale avansate; - creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru a reduce sarcina administrativă pentru mediul de afaceri;

<p>Prioritatea 2 - O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse</p>	<p>OS FTJ - Permiteea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - investiții în dezvoltarea de tehnologii pentru energie verde; - investiții în activități legate de gazul natural, utilizat ca tehnologie de legătură care înlocuiește cărbunele, lignitul, turba sau petrolul de șist; - investiții în rețele de stații de încărcare a autovehiculelor electrice; - investiții în achiziționarea de material rulant pentru transport verde urban; - investiții în realizarea de parcuri fotovoltaice conectate la rețea (operationale)-poate fi o soluție finanțarea acestor parcuri pe terenurile ce aparțin fostelor mine sau uzine astfel realizându-se proiecte integrate decontaminare/regenerare/reconversie; - investiții în realizare de turbine eoline (ferme eoliene-conectate la rețea); - investiții în ferme fotovoltaice pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile la nivelul operatorilor industriali.
<p>Prioritatea 3 - O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare</p>	<p>OS FTJ - Permiteea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor poluate; - water management pentru cursurile de apă; - investiții în proiecte de restaurare și de reconversie a terenurilor, inclusiv prin măsuri de management al apei și crearea de infrastructuri verzi în mediul urban; - investiții în schemele de gestionare a deșeurilor la nivel local în vederea consolidării economiei circulare; - acțiuni de prevenire a generării de deșeuri și reducerea cantității acestora, precum și acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și reciclării acestora.
<p>Prioritatea 4 - O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă calificată</p>	<p>OS FTE - Permiteea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - perfecționarea lucrătorilor la locul de muncă; - recalificarea și reconversia profesională a persoanelor ocupate; - recalificarea șomerilor și asistență pentru căutarea unui loc de muncă; - sprijin financiar pentru persoanele disponibilizate care sunt aproape de vârsta pensionării (Pension Bridging), plată contribuții la stat pe o perioadă de maxim 3 ani, paralel cu obligativitatea participării la cursuri de recalificare și căutare activă a unui loc de muncă; - pachete de mobilitate; - incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.
<p>Prioritatea 5 - Asistență tehnică</p>		<ul style="list-style-type: none"> - sprijin pentru sistemul de management și control al AM POTJ; - măsuri de informare și publicitate POTJ; - alte măsuri de AT.

Tabelul nr. 71 - POTJ 2021-2027 – varianta octombrie 2020

Sursa: www.mfe.gov.ro

Strategia de dezvoltare

În cele ce urmează vor fi evidențiate viziunea de dezvoltare a orașului, termenul de raportare fiind 2030, echivalent cu momentul la care proiectele din perioada 2021-2027 vor fi implementate, iar rezultatele vor putea fi evaluate, obiectivul general și obiectivele specifice pentru perioada 2021-2027, direcțiile de acțiune, măsurile stabilite și lista de proiecte (planul de acțiuni).

Capitolul va fi încheiat cu prezentarea indicatorilor de monitorizare a obiectivelor specifice stabilite, care vor sta la baza proceselor de implementare, monitorizare și evaluare a SIDU.

1. Viziunea, obiectivul general și obiectivele specifice

Stabilirea viziunii orașului Zlatna pentru anul 2030 reprezintă, pe de o parte, contabilizarea viziunilor asumate pentru cele două exerciții financiare încheiate (2007-2013, 2014-2020) și transpunerea acestora într-una actuală, care să cuprindă noile obiective ale politicilor europene și, pe de altă parte, este răspunsul la nevoile actorilor implicați în procesul de consultare publică desfășurat la nivelul orașului.

VIZIUNE 2030

Zlatna 2030 – Creșterea calității vieții locuitorilor, digitalizarea serviciilor publice locale, reabilitarea infrastructurii de drumuri, crearea unui oraș verde și rezilient, creșterea gradului de interacțiune cu populația, dezvoltarea infrastructurii de turism și a sistemului economic local prin atragerea de investitori și crearea unor noi locuri de muncă, îmbunătățirea sistemului de sănătate la nivel local.

Au fost stabilite cinci obiective specifice, a căror îndeplinire va duce la atingerea obiectivului general, *Creșterea calității vieții locuitorilor și reducerea disparităților existente între diverse zone ale orașului, dar și la nivel mai mare, între orașul Zlatna și alte orașe din regiune, de la nivel național sau european, accesând investiții sustenabile în sfera infrastructurii fizice de bază,*

turismului, economiei, sănătății, educației, agriculturii și mediului, conform schiței prezentate mai jos.

Bineînțeles că aceste obiective vor contribui și la atingerea scopurilor stabilite prin politica europeană pentru perioada 2021-2027, corelarea între obiectivele specifice ale SIDU și obiectivele Noii Politici de Coeziune va putea fi regăsită mai jos, la subcapitolul referitor la detalierea strategiei.

2. Prezentarea strategiei

**OBIECTIVUL
SPECIFIC**

1

Un oraș mai conectat cu locuitorii săi

Direcții de acțiune	1.1. Transport	Măsuri	1.1.1. Infrastructură rutieră locală
	1.2. Regenerare urbană		1.2.1. Spații publice îmbunătățite în cartierele de blocuri
			1.2.2. Parcări urbane
			1.2.3. Amenajarea malurilor văilor
			1.2.4. Spațiu public modernizat
	1.3. Recreere și sport		1.3.1. Infrastructură de recreere
			1.3.2. Infrastructură de sport
	1.4. Sănătate		1.4.1. Infrastructură de sănătate
			1.4.2. Infrastructură TIC pentru serviciile de sănătate
1.5. Îmbunătățirea competitivității mediului privat	1.5.1. Crearea de locuri de muncă		
	1.5.2. Perfecționarea resursei umane		
	1.5.3. Înființarea de firme noi		
1.6. Creșterea competitivității sectorului agricol	1.6.1. Piețe de desfacere pentru produsele locale		
	1.6.2. Diversitate economică		
	1.6.3. Infrastructură agricolă		
1.7. Infrastructură TIC	1.7.1. Infrastructura de telecomunicații		
	1.7.2. Infrastructură de internet Wi-fi		
1.8. Administrație publică	1.8.1. Guvernanță eficientă		

			1.8.2. Digitalizare
			1.8.3. Perfecționarea resursei umane
			1.8.4. Ordine publică și siguranță
			1.8.5. Monitorizarea spațiului public
			1.8.6. Infrastructură pentru situații de urgență
			1.8.7. Urbanism
			1.8.8. Eficiența energetică a clădirilor publice

**OBIECTIVUL
SPECIFIC 2**

Un oraș mai verde și mai rezilient

Direcții de acțiune	2.1. Infrastructură publică de bază	Măsuri	2.1.1. Infrastructura de apă și apă uzată
			2.1.2. Un sistem de iluminat modern și eficient
			2.1.3. Infrastructura de gaz metan
			2.1.4. Producția de energie verde
	2.2. Mediu urban durabil		2.2.1. Reciclare
			2.2.2. Protejarea cadrului natural
			2.2.3. Schimbări climatice
			2.2.4. Extinderea suprafeței de spații verzi
	2.3. Locuințe de calitate		2.3.1. Îmbunătățirea fondului existent de locuințe

**OBIECTIVUL
SPECIFIC 3**

Un oraș interconectat

Direcții de acțiune	3.1. Mobilitate urbană	Măsuri	3.1.1. Sistem eficient și durabil de transport public
			3.1.2. Trafic rutier eficientizat

**OBIECTIVUL
SPECIFIC 4**

**Un oraș cu resurse umane calificate și
resurse sociale îmbunătățite**

Direcții de acțiune	4.1. Infrastructură socială	Măsuri	4.1.1. Complex de locuințe sociale
			4.1.2. Managementul calității în serviciile sociale
			4.1.3. Economie socială
			4.1.4. Infrastructură pentru persoane defavorizate
	4.2. Educație		4.2.1. Infrastructură educațională
			4.2.2. Adaptarea forței de muncă la cerințele pieței

**OBIECTIVUL
SPECIFIC 5**

Un oraș mai atractiv turistic

Direcții de acțiune	5.1. Monumente publice	Măsuri	5.1.1. Patrimoniul cultural construit
	5.2. Infrastructură culturală		5.2.1. Patrimoniul cultural imaterial
	5.3. Turism școlar		5.3.1. Tabere școlare
	5.4. Promovarea turismului		5.4.1. Infrastructură turistică
5.4.2. Trasee pentru drumeții			
5.4.3. Rețea de promovare			
5.4.4. Schimburi de experiență			

3. Detalierea strategiei

Pentru orizontul de așteptare 2021-2027, SIDU Zlatna propune o serie de proiecte rezultate din consultările publice și din analiza nevoilor orașului. Acestea vor fi enumerate în cele ce urmează, urmând ca apoi să li se aplice filtrul de prioritizare, iar ulterior să fie prezentat planul de acțiuni al orașului pentru perioada 2021-2027.

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
1	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Transport	Infrastructură rutieră locală	Modernizarea întregii infrastructuri rutiere din oraș	Asfaltarea străzilor de pe întreaga arie a orașului, montarea limitatoarelor de viteză acolo unde este necesar, reabilitarea trotuarelor și înființarea unor noi acolo unde nu există, îmbunătățirea semnalizării rutiere, mai ales în intersecții și în zonele pe unde traversează pietonii, reabilitarea podurilor din oraș.	POR, POT, PODD, Buget local	8	2022-2027
2	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Transport	Infrastructură rutieră locală	Modernizarea centurii ocolitoare	Lucrări de asfaltare și lărgire a centurii ocolitoare pentru traficul greu, amenajarea pistelor pentru biciclete, înființarea sistemului de iluminat public aferent și realizarea lucrărilor necesare pentru siguranța traficului și pentru colectarea apelor pluviale.	POR, POT, PODD, Buget local	5	2023-2028

3	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Transport	Infrastructură rutieră locală	Reabilitarea drumurilor comunale	Modernizarea infrastructurii de drumuri comunale de pe raza UAT, astfel încât să satisfacă nevoile tuturor categoriilor de participanți la trafic.	POR, POT, PODD, Buget local	4	2022-2027
4	O.S.2 O Europă mai verde, O.S.3 O Europă mai conectată, O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Regenerare urbană	Spații publice îmbunătățite în cartierele de blocuri	Regenerarea urbană a spațiilor publice dintre blocurile de locuințe	Amenajarea aleilor de acces, montarea de mobilier urban inteligent, iluminat public eficient, zone pentru relaxare, spații de joacă pentru copii, aparate pentru fitness, reconfigurarea spațiilor verzi, amenajare de parcări, amenajarea unor spații îngropate sau pe platforme betonate pentru colectarea selectivă a deșeurilor.	POR, PODD, Buget local	3,5	2023-2027
5	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Regenerare urbană	Parcări urbane	Amenajarea locurilor de parcare	Amenajarea locurilor de parcare cu sistem de autotaxare sau abonament în zona centrală a orașului și pe alte străzi din oraș care permit astfel de lucrări.	POR, PODD, Buget local	2	2023-2027

6	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Regenerare urbană	Amenajarea malurilor văilor	Regenerare urbană prin reorganizarea spațială a malurilor văilor	Transformarea malurilor văilor din oraș în spații pentru petrecerea timpului liber: spații verzi întreținute, mobilier inteligent, locuri de joacă pentru copii, alei de promenadă, piste de biciclete, spații special amenajate pentru animale de companie, iluminat ambiental și iluminat public eficient energetic, amenajarea unor puncte de interes (zone de odihnă), spații pentru practicarea sportului.	POR, PODD,	5	2023-2030
7	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Regenerare urbană	Spațiu public modernizat	Amenajarea domeniului public	Identificarea locațiilor pentru realizarea unor spații de relaxare în fiecare localitate componentă a orașului, circulația va fi exclusiv pietonală, se va realiza sistemul de iluminat public, amenajarea unor spații verzi și montarea de mobilier urban inteligent.	POR	2,5	2023-2026
8	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Recreere și sport	Infrastructură de sport	Construirea unui complex sportiv	Construirea unei baze sportive/complex sportiv cu activități diverse, care să poată fi utilizată inclusiv în sezonul rece (ex.: piste pentru bowling, mese pentru tenis de masă, biliard etc.).	POR, Buget local, CNI, PNDL	1	2023-2030
9	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Recreere și sport	Infrastructură de sport	Realizarea mai multor terenuri de sport multifuncționale cu acces liber	Construirea de terenuri de sport multifuncționale și piste de alergare în fiecare localitate aparținătoare orașului.	POR, Buget local, CNI, PNDL	2	2023-2027

10	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Recreere și sport	Infrastructură de sport	Realizarea unor trasee pentru biciclete (mountainbike)	Promovarea practicării sportului prin realizarea unor trasee de biciclete (mountainbike), de dificultăți diferite, amenajate în pădurile din împrejurimile orașului.	POR, PODD, Buget local	0,3	2023-2026
11	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Recreere și sport	Infrastructură de sport	Construirea unui bazin de înot	Construirea unui bazin de înot acoperit cu facilități pentru competiții sportive și activități recreative.	POR, PODD, CNI, PNDL, Buget local	1,5	2024-2027
12	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Recreere și sport	Infrastructură de sport	Încurajarea practicării sportului de masă	Organizarea unor competiții sportive în oraș pentru încurajarea practicării sportului de masă.	Buget local	0,05	2022-2027
13	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Recreere și sport	Infrastructură de recreere	Campanii de conștientizare a opțiunilor pe care le oferă cadrul natural al orașului în privința petrecerii timpului liber	Realizarea unor afișe stradale, spoturi de prezentare la posturi de radio și televiziune locale, pe platforme de socializare, privind zonele unde poate fi petrecut timpul liber și activitățile ce pot fi desfășurate acolo.	Buget local	0,01	2022-2027
14	O.S.2 O Europă mai verde, O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Recreere și sport	Infrastructură de recreere	Spații de joacă pentru copii	Amenajarea unor spații de joacă pentru copii în fiecare dintre localitățile aparținătoare ale orașului.	POR, PODD, Buget local	0,4	2023-2026

15	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Sănătate	Infrastructură de sănătate	Îmbunătățirea serviciilor medicale la nivelul UAT	Dotarea Spitalului Orășenesc cu aparatura necesară furnizării de servicii medicale multiple, atragerea medicilor cu specialități diverse, amenajarea unui laborator de analize, înființarea unei secții de radiologie.	POS, Buget local	1,5	2023-2026
16	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Sănătate	Infrastructură de sănătate	Campanii de prevenție	Organizarea unor campanii de informare referitoare la prevenție sub forma unor spoturi în presa locală, afișe stradale, articole și postări ale medicilor din oraș pe platforme web.	POS, Buget local	0,1	2022-2027
17	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Sănătate	Infrastructură de sănătate	Asistență medicală la domiciliu	Înființarea unui serviciu de asistență medicală la domiciliu pentru persoanele cu probleme locomotorii.	POS, Buget local	1	2023-2025
18	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Sănătate	Infrastructură TIC pentru serviciile de sănătate	Înființarea unui serviciu de telemedicină	Asigurarea asistenței de specialitate printr-un serviciu de telemedicină în colaborare cu medicii de familie și specialiștii din oraș, achiziția de dotări corespunzătoare.	POS, Buget local	0,2	2024-2025
19	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Îmbunătățirea competitivității mediului privat	Crearea de locuri de muncă	Atragerea de investitori pentru crearea de locuri de muncă	Campanii de promovare a facilităților oferite de oraș și de autoritatea publică pentru potențialii investitori.	Buget local	0,02	2022-2027

20	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Îmbunătățirea competitivității mediului privat	Crearea de locuri de muncă	Campanii de informare	Informarea periodică pe site-ul autorității publice și pe orice alte platforme web și încurajarea firmelor locale să acceseze fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea activităților economice și crearea de locuri de muncă.	Buget local	0,01	2022-2027
21	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Îmbunătățirea competitivității mediului privat	Înființarea de firme noi	Sprijinirea micilor antreprenori prin facilitarea achiziției sau concesiunii de terenuri și clădiri	Inventarierea terenurilor și clădirilor aflate în proprietatea UAT și disponibile pentru a fi concesionate sau vândute, crearea unei platforme electronice unde aceste informații să fie făcute publice pentru antreprenori.	Buget local	0,04	2022-2027
22	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Îmbunătățirea competitivității mediului privat	Înființarea de firme noi	Încurajarea serviciilor și activităților de producție	Diversificarea activităților economice, inclusiv servicii turistice, prin punerea la dispoziția antreprenorilor interesați a unor spații unde să poată fi desfășurate activități economice într-un Parc industrial.	POR, Buget local	1	2023-2026
23	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Îmbunătățirea competitivității mediului privat	Perfecționarea resursei umane	Centru de pregătire vocațională	Autoritatea publică în colaborare cu reprezentanți ai industriei din oraș și ai diferitelor ONG va propune un proiect de formare continuă sau reconversie profesională a locuitorilor orașului interesați de acest aspect în cadrul unui Centru de pregătire vocațională organizat într-o clădire amenajată și dotată pentru această activitate.	POEO, Buget local	1,5	2023-2026

24	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Creșterea competitivității sectorului agricol	Piețe de desfacere pentru produsele locale	Organizarea unui sistem de piețe volante, târguri și expoziții	Stabilirea unui calendar și a unor locații pentru organizarea unor piețe volante, a unor târguri și expoziții cu produse alimentare și nealimentare, și frecvență zilnică sau periodică, asigurarea logisticii pentru desfășurare.	Buget local	0,01	2022-2027
25	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Creșterea competitivității sectorului agricol	Diversitate economică	Asocierea producătorilor locali	Susținerea înființării unei/unor asociații a/ale producătorilor locali în vederea dezvoltării activităților economice, achiziția de dotări, promovarea produselor tradiționale.	PNDR	1,5	2024-2027
26	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Creșterea competitivității sectorului agricol	Diversitate economică	Stimularea diversificării activităților economice	Promovarea informării în privința posibilităților de accesare a fondurilor nerambursabile pentru dezvoltarea activităților agricole.	Buget local	0,01	2022-2027
27	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Creșterea competitivității sectorului agricol	Infrastructură agricolă	Centru de colectare, depozitare și procesare a produselor agricole	Construirea unui centru de colectare, depozitare și procesare pentru produsele agricole ale producătorilor locali.	PNDR	1	2023-2026

28	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Infrastructura TIC	Infrastructura de internet Wi-fi	Acces gratuit la internet în spațiile publice	Realizarea infrastructurii Wi-fi pentru acces gratuit la internet în parcurile din oraș și în alte spații publice.	POR, Buget local	0,05	2023-2025
29	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Infrastructura TIC	Infrastructura de telecomunicații	Modernizarea infrastructurii de telecomunicații	Realizarea de canale de cabluri pentru mutarea în subteran a cablurilor de telecomunicații și rețele electrice.	POR, Buget local	1	2023-2026
30	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Administrație Publică	Digitalizare	Digitalizarea serviciilor din cadrul Primăriei	Achiziția dotărilor necesare pentru realizarea unui sistem informatic performant, care să ofere conexiuni între toate departamentele Primăriei, astfel încât să fie asigurate fluxurile de informații pentru asigurarea transparenței în relația cu contribuabilul, creșterea eficienței în privința rezolvării sesizărilor, a emiterii de documente și a plății obligațiilor fiscale online.	POR, Buget local	2	2023-2027
31	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Administrație Publică	Perfecționarea resursei umane	Îmbunătățirea calității serviciilor publice	Organizarea de cursuri de perfecționare pentru angajații Primăriei în cadrul unui proiect de formare profesională continuă, în vederea creșterii gradului de profesionalism în rândul angajaților administrației publice.	POEO, Buget local	1	2024-2027

32	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Administrație Publică	Guvernanță eficientă	Consultări publice	Organizarea unor consultări publice periodice cu locuitorii orașului pentru proiectele de investiții, informarea periodică a comunității în privința stadiului proiectelor și planurilor.	Buget local	0,01	2021-2027
33	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Administrație Publică	Guvernanță eficientă	Implementarea conceptului de buget participativ	Angrenarea membrilor comunității în campanii de îmbunătățire a mediului urban și a calității vieții în oraș prin alocarea unei sume din bugetul local pentru proiecte propuse de către comunitate.	Buget local	0,5	2022-2030
34	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Administrație Publică	Ordine publică și siguranță	Creșterea eficienței Poliției Locale	Îmbunătățirea activității Poliției Locale, organizarea de cursuri de perfecționare.	Buget local	0,05	2021-2027
35	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Administrație Publică	Ordine publică și siguranță	Un mediu urban igienizat	Controlul populației canine comunitare prin înființarea serviciului de ecarisaj și construirea unui adăpost, organizarea de campanii de deratizare și dezinsecție a domeniului public.	Buget local	0,1	2021-2027

36	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Administrație Publică	Monitorizarea spațiului public	Siguranță crescută la nivelul orașului	Extinderea sistemului de camere de supraveghere din oraș și asigurarea de patrule de poliție pe străzile orașului atât ziua, cât și noaptea.	POR, Buget local	0,5	2023-2025
37	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Administrație Publică	Infrastructură pentru situații de urgență	Instalarea de hidranți pe întreaga rază a orașului	Extinderea infrastructurii de hidranți pe toate străzile din oraș.	POR, PODD, Buget local	0,5	2024-2026
38	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Administrație Publică	Infrastructură pentru situații de urgență	Campanii de informare	Campanii de informare privind prevenția și reacțiile în cazul dezastrelor naturale pentru toți locuitorii orașului.	Buget local	0,02	2022-2030
39	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Administrație Publică	Urbanism	Regulament de urbanism	Realizarea unui plan de sistematizare a orașului din punct de vedere al locuirii și respectarea regulilor din PUG și legislația în vigoare referitoare la construcții.	Buget local	0,005	2022-2023
40	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	Administrație Publică	Eficiența energetică a clădirilor publice	Eficiențizarea energetică a tuturor clădirilor publice	Investiții de eficientizare energetică în clădirile publice care nu îndeplinesc încă normele în domeniu, dotarea cu echipamente mai eficiente energetic.	POR, PODD	5	2022-2030
41	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Infrastructura publică de bază	Infrastructura de apă și apă uzată	Extinderea rețelei de canalizare	Extinderea rețelei de canalizare pe întreaga rază a orașului, în toate localitățile componente, construirea de fose septice în zonele unde canalizarea ar presupune	POR, PODD, CNI, PNDL, Buget local	6	2023-2030

						investiții prea mari sau ar fi considerată nerentabilă din cauza numărului mic de utilizatori.			
42	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Infrastructura publică de bază	Infrastructura de apă și apă uzată	Modernizarea și extinderea rețelei de apă potabilă	Îmbunătățirea calității apei potabile prin investiții de modernizare și extindere a rețelei de apă în toate localitățile aparținătoare orașului, achiziția unei stații pentru dedurizarea apei.	POR, PODD, CNI, PNDL, Buget local	3	2023-2030
43	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Infrastructura publică de bază	Un sistem de iluminat modern și eficient	Extinderea rețelei de iluminat public	Îmbunătățirea sistemului de iluminat public de la nivelul întregului oraș, asigurarea iluminatului public pe toate străzile orașului prin înlocuirea corpurilor de iluminat vechi cu unele cu tehnologie LED și înființarea infrastructurii noi acolo unde nu există.	POR, Buget local	1,5	2023-2026
44	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Infrastructura publică de bază	Infrastructura de gaz metan	Extinderea rețelei de gaz metan	Asigurarea infrastructurii de gaz metan pentru toți locuitorii orașului.	PODD, CNI, Buget local	2,5	2023-2027

45	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Infrastructura publică de bază	Producția de energie verde	Infrastructură pentru energie verde	Investiții în infrastructura de producere a energiei verzi în vederea diminuării consumului de energie electrică la nivelul orașului.	PODD, Buget local	2	2023-2030
46	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Mediu urban durabil	Reciclare	Îmbunătățirea infrastructurii de colectare a deșeurilor	Construirea unei stații/centru de colectare și sortare moderne.	PODD, Buget local	2	2024-2027
47	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Mediu urban durabil	Reciclare	Oraș prietenos cu mediul	Organizarea de campanii de colectare a deșeurilor voluminoase, periculoase sau rezultate din construcții, cursuri organizate în școli pentru conștientizarea importanței colectării selective a deșeurilor, amenzi pentru depozitarea ilegală a deșeurilor, campanii de împădurire.	Buget local	0,01	2021-2030
48	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Mediu urban durabil	Reciclare	Străzi mai curate	Montarea de coșuri de gunoi inteligente pentru colectarea deșeurilor reciclabile.	Buget local	0,03	2022-2027
49	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Mediu urban durabil	Protejarea cadrului natural	Cadru natural fără deșeuri	Campanii de conștientizare și ecologizare a zonelor aferente cadrului natural, a pădurilor și văilor de pe raza orașului.	Buget local	0,01	2022-2027

50	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Mediu urban durabil	Protejarea cadrului natural	Protecția împotriva inundațiilor și a eroziunii solului	Regularizarea și amenajarea văilor de pe raza orașului.	PODD, Buget local	2	2023-2026
51	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Mediu urban durabil	Schimbări climatice	Monitorizarea calității aerului	Montarea unor dispozitive pentru monitorizarea calității aerului, a temperaturii, indicelui temperatură-umezeală, presiunii atmosferice etc. și afișarea acestor valori pe panouri instalate în diferite locații din oraș.	PODD, Buget local	0,2	2023-2025
52	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Mediu urban durabil	Extinderea suprafeței de spații verzi	Modernizarea și extinderea spațiilor verzi	Amenajarea unor spații verzi pe întreaga rază a orașului (alei pietonale, piste pentru biciclete, locuri de joacă pentru copii, instalarea de echipamente pentru fitness, iluminat public, mobilier inteligent, toalete publice).	POR, Buget local	4	2023-2030
53	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Mediu urban durabil	Extinderea suprafeței de spații verzi	Îmbunătățirea spațiilor verzi existente	Întreținerea corespunzătoare a spațiilor verzi existente, amenajarea unor toalete publice și a unor cișmele cu apă potabilă în incinta parcurilor, creșterea diversității plantelor ornamentale și a arborilor din incinta parcurilor.	Buget local	0,05	2022-2027
54	O.S.2 O Europă mai verde, O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Mediu urban durabil	Extinderea suprafeței de spații verzi	Diminuarea fenomenului de insulă de căldură urbană	Plantarea unor perdele de arbori pe marginea șoselei principale din oraș și în alte zone publice din oraș, realizarea unor spații verzi lângă trotuare.	POR	0,5	2022-2025

55	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Mediu urban durabil	Extinderea suprafeței de spații verzi	Parteneriat public-privat pentru îmbunătățirea calității aerului	Încheierea unor parteneriate între autoritatea publică și agenți economici din oraș în vederea adoptării și amenajării unor spații verzi din oraș.	Buget local	0,003	2022-2027
56	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Locuințe de calitate	Îmbunătățirea fondului existent de locuințe	Construirea de blocuri ANL	Îmbunătățirea infrastructurii de locuire din oraș prin construirea unor blocuri noi.	MDLPA, Buget local	3	2023-2027
57	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Locuințe de calitate	Îmbunătățirea fondului existent de locuințe	Reabilitarea termică a clădirilor private din oraș	Implementarea de programe dedicate pentru reabilitarea termică a clădirilor private din oraș.	Buget local	0,1	2023-2027
58	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Locuințe de calitate	Îmbunătățirea fondului existent de locuințe	Eficientizarea energetică a clădirilor rezidențiale din oraș	Realizarea lucrărilor de eficiență energetică a blocurilor de locuințe din oraș.	POR, Buget local	5	2023-2030
59	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Un oraș mai verde și mai rezilient	Locuințe de calitate	Îmbunătățirea fondului existent de locuințe	Reducerea amprenteii de carbon la nivelul orașului	Organizarea de campanii pentru informarea locuitorilor orașului în privința beneficiilor investițiilor în eficiența energetică și a posibilităților de finanțare.	Buget local	0,01	2022-2027
60	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.3 Un oraș interconectat	Mobilitate urbană	Sistem eficient și durabil de transport public	Modernizarea infrastructurii de transport public	Înființarea serviciului de transport public, achiziția a 4 mijloace electrice de transport, depou, stații de încărcare, amenajarea stațiilor de autobuz, sistem de autotaxare, construire parcare	POR, Buget local	5	2023-2030

						tip park&ride, construire terminal multimodal, înființarea de trasee pentru transportul public, care să deservească toate localitățile orașului, după un orar bine stabilit, cu curse dese, reamenajarea și semaforizarea intersecțiilor, modernizarea covorului asfaltic pe traseele pentru transportul public, aplicarea de marcaje rutiere.			
61	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.3 Un oraș interconectat	Mobilitate urbană	Sistem eficient și durabil de transport public	Încurajarea utilizării mijloacelor de transport nepoluante și a mersului pe jos	Achiziția de biciclete electrice, amenajarea unui spațiu pentru închirierea bicicletelor, realizarea unei rețele de piste de biciclete pe întreaga rază a orașului, amenajarea unor spații pentru parcare bicicletelor în puncte strategice din oraș, modernizarea aleilor pietonale din oraș, construirea unor noi alei pietonale unde acestea nu există, dotarea cu mobilier urban inteligent, stații de alimentare pentru autovehicule electrice.	POR, Buget local	5	2022-2030
62	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.3 Un oraș interconectat	Mobilitate urbană	Trafic rutier eficientizat	Realizarea Planului de Mobilitate Urbană	Realizarea PMUD și stabilirea scenariilor potrivite și a proiectelor pentru îmbunătățirea mobilității urbane.	Buget local	0,02	2022-2023

63	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.3 Un oraș interconectat	Mobilitate urbană	Trafic rutier eficientizat	Elaborarea unui Regulament pentru parcarile din oraș	Întocmirea unui Regulament privind utilizarea sistemului de parcare în oraș.	Buget local	0,005	2022-2023
64	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Infrastructura socială	Complex de locuințe sociale	Construirea de locuințe sociale	Îmbunătățirea infrastructurii de locuire din oraș prin construirea unor locuințe sociale, locuințe pentru tineri și specialiști din diverse domenii de activitate pentru atragerea acestora în oraș.	POIDS, POR, Buget local	4	2022-2030
65	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Infrastructura socială	Complex de locuințe sociale	Construirea unei cantine sociale	Construirea unei clădiri cu rol de cantină socială pentru populația expusă riscului de sărăcie.	POIDS, POR, Buget local	0,5	2025-2027
66	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Infrastructura socială	Managementul calității în serviciile sociale	Dezvoltarea serviciului de asistență socială	Creșterea calității serviciilor de asistență socială din cadrul autorității publice.	Buget local, POIDS	0,2	2023-2030
67	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Infrastructura socială	Managementul calității în serviciile sociale	Campanii pentru incluziunea socială	Planificare și derularea de proiecte care implică activități de incluziune socială în rândul populației defavorizate, exclusă social sau aflată în risc de excluziune, încurajarea ONG-urilor să se implice în astfel de activități.	POIDS, POR, Buget local	3	2023-2030

68	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Infrastructura socială	Economie socială	Promovarea proiectelor de economie socială	Inițierea unor proiecte de economie socială în rândul locuitorilor din categorii defavorizate.	POEO, Buget local	1	2024-2028
69	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Infrastructura socială	Infrastructură pentru persoane defavorizate	Construirea unui Centru respiro	Construirea unui centru de zi pentru copiii cu dizabilități și achiziția dotărilor necesare.	POIDS, POR, Buget local	1	2023-2025
70	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Infrastructura socială	Infrastructură pentru persoane defavorizate	Construirea unui Centru pentru vârstnici	Construirea unui centru rezidențial pentru vârstnici și achiziția dotărilor necesare.	POIDS, POR, Buget local	1	2023-2030
71	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	Organizarea unui program Școală după școală	Dotarea și amenajarea unui spațiu existent în vederea desfășurării unui program Școală după școală.	POR, POEO, Buget local	0,3	2023-2026
72	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	Dotarea unităților de învățământ	Achiziția dotărilor necesare desfășurării activităților educaționale la standarde înalte, inclusiv digitalizarea acestora, în unitățile de învățământ din oraș.	POR, POEO, POCIDIF, Buget local	2	2023-2030

73	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	Amenajarea unui campus școlar	Construirea unui campus școlar în vederea diversificării specializărilor pentru formarea profesională a elevilor în sfere ale economiei care duc lipsă de personal la nivel local, dotarea corespunzătoare.	POR, POEO, POCIDIF, Buget local	2	2024-2027
74	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	Diversificarea activităților extrașcolare	Diversificarea activităților extrașcolare ale elevilor, activități de voluntariat în care să fie implicați elevii și tinerii din comunitate.	POR, POEO, POCIDIF, Buget local	0,5	2023-2024
75	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	Construirea unei grădinițe cu program prelungit	Construirea, dotarea și furnizarea de servicii specifice unei grădinițe cu program prelungit.	POR, POEO, CNI, Buget local	2	2023-2030
76	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	Construirea unei creșe	Construirea, dotarea unei creșe și furnizarea de servicii educaționale antepreșcolare.	POR, POEO, CNI, Buget local	2	2023-2030
77	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	Îmbunătățirea transportului școlar	Creșterea numărului de microbuzes școlare pentru transportul elevilor, achiziționarea unor microbuzes electrice.	POR, Buget local	0,5	2023-2026

78	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Educație	Adaptarea forței de muncă la cerințele pieței	Dezvoltarea de parteneriate între liceu și industria din oraș pentru organizarea practicii școlare	În contextul lipsei forței de muncă cu un anumit grad de calificare este necesară corelarea nevoii de forță de muncă din industria din oraș cu oferta educațională a liceului.	POCIDIF, POEO, Buget local	1	2024-2029
79	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Educație	Adaptarea forței de muncă la cerințele pieței	Formarea continuă a personalului din învățământ	Cursuri de specializare pentru personalul din sistemul educațional.	POEO, Buget local	1	2023-2027
80	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	Educație	Adaptarea forței de muncă la cerințele pieței	Cursuri A doua șansă	Organizarea de cursuri pentru completarea studiilor întrerupte (a doua șansă).	POEO, Buget local	1	2023-2028
81	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai atractiv turistic	Monumente publice	Patrimoniul cultural construit	Reabilitarea monumentelor istorice	Lucrări de reabilitare a celor 3 biserici monument istoric de pe raza UAT și organizarea unor campanii de promovare a acestora.	POR, Buget local	4	2023-2030
82	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai atractiv turistic	Monumente publice	Patrimoniul cultural construit	Amenajarea bibliotecii locale	Construirea/amenajarea unui spațiu corespunzător pentru biblioteca orașului, cu sală de lectură, spații pentru expoziții, lansări de carte și dotări moderne.	POR, Buget local	1	2023-2030

83	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai atractiv turistic	Infrastructură culturală	Patrimoniu cultural imaterial	Agenda evenimentelor culturale	Organizarea unei agende cu evenimente culturale anuale, care să includă și mai multe evenimente culturale pentru copii, organizarea de evenimente culturale pentru tineri, sporirea numărului de activități culturale mai ales în timpul sezonului cald, creșterea numărului de activități teatrale și cinematografice, lansări de carte, diversificarea evenimentelor culturale pentru toate categoriile de vârstă, realizarea unor parteneriate cu diverse teatre pentru desfășurarea de spectacole.	Buget local	0,1	2022-2030
84	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai atractiv turistic	Infrastructură culturală	Patrimoniu cultural imaterial	Organizarea de expoziții	Organizarea de expoziții de pictură, sculptură, fotografie în vederea creșterii vizibilității orașului din perspectivă turistică.	Buget local	0,01	2022-2030
85	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai atractiv turistic	Turism școlar	Tabere școlare	Construirea unei tabere școlare	Construirea infrastructurii necesare unei tabere școlare.	POR, Buget local	2	2023-2026
86	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai atractiv turistic	Promovarea turismului	Infrastructură turistică	Construirea pârtiei de ski	Finalizarea lucrărilor la pârtia de ski și a infrastructurii conexe.	POR, Buget local	5	2023-2030

87	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai atractiv turistic	Promovarea turismului	Trasee pentru drumeții	Amenajarea traseelor atractive	Amenajarea unor trasee în zone de interes pentru turiști și marcarea acestora, promovarea acestora.	POR, Buget local	0,1	2023-2024
88	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai atractiv turistic	Promovarea turismului	Rețea de promovare	Punerea în valoare a obiectivelor turistice naturale și antropice din oraș	Promovarea și punerea în valoare a zonelor cu potențial turistic, promovarea tradițiilor și culturii locale, montarea unor indicatoare cu denumirile străzilor și pentru identificarea obiectivelor de interes din zonă.	POR, Buget local	0,2	2024-2025
89	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai atractiv turistic	Promovarea turismului	Schimburi de experiență	Schimb de experiență cu alte orașe similare din țară și străinătate	Participarea la grupuri de lucru la nivel național sau internațional în vederea identificării unor exemple de bune practici și implementarea acestora în vederea creșterii atractivității orașului.	Buget local	0,05	2022-2030
TOTAL ESTIMAT (MIL. EURO)								131,28	

Prioritizarea proiectelor

În vederea selectării proiectelor care vor forma lista scurtă pentru următorul exercițiu financiar, a fost aplicată următoarea metodologie. După stabilirea nevoilor comunității în urma consultărilor publice și întocmirii analizei SWOT, au fost organizate întâlniri cu reprezentanții autorității publice în vederea definitivării listei lungi de proiecte. Ulterior, ținând cont de valoarea estimată a tuturor proiectelor din lista lungă și de limitările bugetare ale UAT-ului, incluzând aici și posibilitățile de accesare a fondurilor nerambursabile, a fost stabilită regula de priorizare a proiectelor care să includă punctaje acordate de la 1 la 10 pentru fiecare proiect propus, pe șase criterii de evaluare, fiecare având pondere diferită în evaluarea finală. Cele șase criterii de evaluare sunt: impactul estimat pentru locuitori (pondere 35%), impactul estimat pentru mediul privat (pondere 25%), impactul estimat pentru turiști (pondere 5%), sustenabilitate financiară (pondere 15%), impactul asupra incluziunii sociale (pondere 10%), impactul asupra schimbărilor climatice (pondere 10%). Scorul final reprezintă media ponderată simplă a punctajelor acordate pentru fiecare dintre cele șase criterii de evaluare. În cele ce urmează sunt prezentate punctajele tuturor proiectelor din lista lungă.

Nr. crt.	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Impactul estimat pentru locuitori – pondere 35%	Impactul estimat pentru mediul privat – pondere 25%	Impactul estimat pentru turiști – pondere 5%	Sustenabilitate financiară – pondere 15%	Impactul asupra incluziunii sociale – pondere 10%	Impactul asupra schimbărilor climatice – pondere 10%	Punctaj Total
1	Modernizarea întregii infrastructuri rutiere din oraș	8	8	9	9	5	9	8	7,95
2	Modernizarea centurii ocolitoare	5	7	9	7	5	7	8	7,3
3	Reabilitarea drumurilor comunale	4	7	7	8	7	8	8	7,25
4	Regenerarea urbană a spațiilor publice dintre blocurile de locuințe	3,5	9	8	8	5	8	8	7,9
5	Amenajarea locurilor de parcare	2	9	7	9	8	8	8	8,15
6	Regenerare urbană prin reorganizarea spațială a malurilor văilor	5	7	6	9	7	8	9	7,15

7	Amenajarea domeniului public	2,5	8	7	8	6	7	6	7,15
8	Construirea unui complex sportiv	1	8	8	9	8	8	8	8,05
9	Realizarea mai multor terenuri de sport multifuncționale cu acces liber	2	9	8	9	7	7	7	8,05
10	Realizarea unor trasee pentru biciclete (mountainbike)	0,3	8	7	9	7	7	8	7,55
11	Construirea unui bazin de înot	1,5	7	7	7	6	6	7	6,75
12	Încurajarea practicării sportului de masă	0,05	9	7	7	7	8	7	7,8
13	Campanii de conștientizare a opțiunilor pe care le oferă cadrul natural al orașului în privința petrecerii timpului liber	0,01	9	5	6	8	7	8	7,4
14	Spații de joacă pentru copii	0,4	9	8	9	7	8	9	8,35
15	Îmbunătățirea serviciilor medicale la nivelul UAT	1,5	9	7	8	7	9	9	8,15
16	Campanii de prevenție	0,1	8	7	6	6	8	6	7,15
17	Asistență medicală la domiciliu	1	8	8	7	7	8	7	7,7
18	Înființarea unui serviciu de telemedicină	0,2	9	7	4	7	8	6	7,55
19	Atragerea de investitori pentru crearea de locuri de muncă	0,02	9	8	6	7	8	7	8
20	Campanii de informare	0,01	9	8	5	8	7	8	8,1
21	Sprijinirea micilor antreprenori prin facilitarea achiziției sau concesiunii de terenuri și clădiri	0,04	8	8	1	8	7	6	7,35
22	Încurajarea serviciilor și activităților de producție	1	9	9	6	8	7	8	8,4

23	Centru de pregătire vocațională	1,5	7	8	5	6	7	7	7
24	Organizarea unui sistem de piețe volante, târguri și expoziții	0,01	9	9	5	8	5	4	7,75
25	Asocierea producătorilor locali	1,5	8	9	6	8	8	7	8,05
26	Stimularea diversificării activităților economice	0,01	8	8	7	9	7	7	7,9
27	Centru de colectare, depozitare și procesare a produselor agricole	1	8	8	7	7	8	8	7,8
28	Acces gratuit la internet în spațiile publice	0,05	9	9	6	6	8	8	8,2
29	Modernizarea infrastructurii de telecomunicații	1	8	9	6	6	7	7	7,65
30	Digitalizarea serviciilor din cadrul Primăriei	2	9	9	7	6	7	8	8,15
31	Îmbunătățirea calității serviciilor publice	1	8	9	5	6	7	8	7,7
32	Consultări publice	0,01	8	8	5	6	7	8	7,45
33	Implementarea conceptului de buget participativ	0,5	9	7	8	7	8	7	7,85
34	Creșterea eficienței Poliției Locale	0,05	8	7	7	8	6	8	7,5
35	Un mediu urban igienizat	0,1	9	9	5	8	8	8	8,45
36	Siguranță crescută la nivelul orașului	0,5	9	9	5	8	8	8	8,45
37	Instalarea de hidranți pe întreaga rază a orașului	0,5	9	8	5	7	8	8	8,05
38	Campanii de informare	0,02	9	8	6	7	8	8	8,1

39	Regulament de urbanism	0,005	8	7	7	8	6	8	7,5
40	Eficientizarea energetică a tuturor clădirilor publice	5	9	9	8	8	8	7	8,5
41	Extinderea rețelei de canalizare	6	8	8	7	7	7	7	7,6
42	Modernizarea și extinderea rețelei de apă potabilă	3	9	8	8	7	7	6	7,9
43	Extinderea rețelei de iluminat public	1,5	8	7	6	8	8	8	7,65
44	Extinderea rețelei de gaz metan	2,5	9	8	6	8	7	6	7,95
45	Infrastructură pentru energie verde	2	9	8	8	8	6	8	8,15
46	Îmbunătățirea infrastructurii de colectare a deșeurilor	2	9	8	6	7	7	7	7,9
47	Oraș prietenos cu mediul	0,01	8	7	5	7	6	8	7,25
48	Străzi mai curate	0,03	8	3	7	7	6	9	6,45
49	Cadru natural fără deșeuri	0,01	9	8	7	6	5	9	7,8
50	Protecția împotriva inundațiilor și a eroziunii solului	2	8	8	7	6	5	9	7,45
51	Monitorizarea calității aerului	0,2	8	7	8	6	8	8	7,45
52	Modernizarea și extinderea spațiilor verzi	4	9	8	7	6	8	8	8
53	Îmbunătățirea spațiilor verzi existente	0,05	9	8	7	6	6	9	7,9
54	Diminuarea fenomenului de insulă de căldură urbană	0,5	9	8	8	4	6	9	7,65
55	Parteneriat public-privat pentru îmbunătățirea calității aerului	0,003	9	7	5	6	8	9	7,75
56	Construirea de blocuri ANL	3	8	7	6	6	5	7	6,95
57	Reabilitarea termică a clădirilor private din oraș	0,1	8	7	8	6	5	8	7,15

58	Eficientizarea energetică a clădirilor rezidențiale din oraș	5	9	8	7	7	6	9	8,05
59	Reducerea amprenteii de carbon la nivelul orașului	0,01	8	7	8	9	6	8	7,7
60	Modernizarea infrastructurii de transport public	5	10	8	9	7	9	9	8,8
61	Încurajarea utilizării mijloacelor de transport nepoluante și a mersului pe jos	5	9	8	9	7	9	9	8,45
62	Realizarea Planului de Mobilitate Urbană	0,02	10	8	8	6	8	8	8,4
63	Elaborarea unui Regulament pentru parcările din oraș	0,005	8	8	8	9	7	9	8,15
64	Construirea de locuințe sociale	4	9	7	6	6	9	8	7,8
65	Construirea unei cantine sociale	0,5	7	6	6	4	7	9	6,45
66	Dezvoltarea serviciului de asistență socială	0,2	8	7	6	5	7	9	7,2
67	Campanii pentru incluziunea socială	3	8	8	7	7	10	8	8
68	Promovarea proiectelor de economie socială	1	8	8	7	8	9	8	8,05
69	Construirea unui Centru respiro	1	8	6	5	7	7	8	7,1
70	Construirea unui Centru pentru vârstnici	1	8	7	1	8	7	7	7,2
71	Organizarea unui program Școală după școală	0,3	8	7	7	6	7	8	7,3
72	Dotarea unităților de învățământ	2	8	7	4	7	10	8	7,6
73	Amenajarea unui campus școlar	2	8	7	4	7	10	8	7,6
74	Diversificarea activităților extrașcolare	0,5	7	6	3	8	10	8	7,1

75	Construirea unei grădinițe cu program prelungit	2	8	7	3	8	9	5	7,3
76	Construirea unei creșe	2	8	7	3	9	9	8	7,75
77	Îmbunătățirea transportului școlar	0,5	8	6	5	7	8	8	7,2
78	Dezvoltarea de parteneriate între liceu și industria din oraș pentru organizarea practicii școlare	1	8	7	4	7	8	8	7,4
79	Formarea continuă a personalului din învățământ	1	8	6	5	7	8	8	7,2
80	Cursuri <i>A doua șansă</i>	1	8	8	4	7	7	8	7,55
81	Reabilitarea monumentelor istorice	4	8	7	8	8	8	7	7,65
82	Amenajarea bibliotecii locale	1	8	5	5	8	9	8	7,2
83	Agenda evenimentelor culturale	0,1	8	5	6	7	9	8	7,1
84	Organizarea de expoziții	0,01	8	6	8	8	8	9	7,6
85	Construirea unei tabere școlare	2	7	6	8	7	9	8	7,1
86	Construirea pârtiei de ski	5	9	8	9	7	7	8	8,15
87	Amenajarea traseelor atractive	0,1	8	7	8	7	8	8	7,6
88	Punerea în valoare a obiectivelor turistice naturale și antropice din oraș	0,2	8	8	9	7	8	9	8
89	Schimb de experiență cu alte orașe similare din țară și străinătate	0,05	8	6	8	8	9	8	7,6

Planul de acțiuni

Lista scurtă de proiecte pentru perioada 2021-2027 a fost stabilită conform criteriile descrise la subcapitolul anterior, limita privind încadrarea proiectelor fiind obținerea unui punctaj final mai mare sau egal cu 7,5. Toate proiectele care au întrunit acest punctaj final se regăsesc în lista scurtă.

Nr. crt.	Nr. proiect	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)
1	60	Modernizarea infrastructurii de transport public	5
2	40	Eficientizarea energetică a tuturor clădirilor publice	5
3	35	Un mediu urban igienizat	0,1
4	36	Siguranță crescută la nivelul orașului	0,5
5	61	Încurajarea utilizării mijloacelor de transport nepoluante și a mersului pe jos	5
6	22	Încurajarea serviciilor și activităților de producție	1
7	62	Realizarea Planului de Mobilitate Urbană	0,02
8	14	Spații de joacă pentru copii	0,4
9	28	Acces gratuit la internet în spațiile publice	0,05
10	45	Infrastructură pentru energie verde	2
11	5	Amenajarea locurilor de parcare	2
12	15	Îmbunătățirea serviciilor medicale la nivelul UAT	1,5
13	30	Digitalizarea serviciilor din cadrul Primăriei	2
14	63	Elaborarea unui Regulament pentru parcarile din oraș	0,005
15	86	Construirea pârtiei de ski	5
16	20	Campanii de informare	0,01
17	38	Campanii de informare	0,02
18	8	Construirea unui complex sportiv	1
19	9	Realizarea mai multor terenuri de sport multifuncționale cu acces liber	2
20	37	Instalarea de hidranți pe întreaga rază a orașului	0,5
21	58	Eficientizarea energetică a clădirilor rezidențiale din oraș	5
22	68	Promovarea proiectelor de economie socială	1
23	25	Asocierea producătorilor locali	1,5
24	19	Atragerea de investitori pentru crearea de locuri de muncă	0,02
25	52	Modernizarea și extinderea spațiilor verzi	4
26	88	Punerea în valoare a obiectivelor turistice naturale și antropice din oraș	0,2

27	67	Campanii pentru incluziunea socială	3
28	44	Extinderea rețelei de gaz metan	2,5
29	1	Modernizarea întregii infrastructuri rutiere din oraș	8
30	4	Regenerarea urbană a spațiilor publice dintre blocurile de locuințe	3,5
31	42	Modernizarea și extinderea rețelei de apă potabilă	3
32	46	Îmbunătățirea infrastructurii de colectare a deșeurilor	2
33	53	Îmbunătățirea spațiilor verzi existente	0,05
34	26	Stimularea diversificării activităților economice	0,01
35	33	Implementarea conceptului de buget participativ	0,5
36	49	Cadru natural fără deșeuri	0,01
37	12	Încurajarea practicării sportului de masă	0,05
38	64	Construirea de locuințe sociale	4
39	27	Centru de colectare, depozitare și procesare a produselor agricole	1
40	24	Organizarea unui sistem de piețe volante, târguri și expoziții	0,01
41	55	Parteneriat public-privat pentru îmbunătățirea calității aerului	0,003
42	76	Construirea unei creșe	2
43	59	Reducerea amprentei de carbon la nivelul orașului	0,01
44	17	Asistență medicală la domiciliu	1
45	31	Îmbunătățirea calității serviciilor publice	1
46	29	Modernizarea infrastructurii de telecomunicații	1
47	54	Diminuarea fenomenului de insulă de căldură urbană	0,5
48	81	Reabilitarea monumentelor istorice	4
49	43	Extinderea rețelei de iluminat public	1,5
50	84	Organizarea de expoziții	0,01
51	89	Schimb de experiență cu alte orașe similare din țară și străinătate	0,05
52	41	Extinderea rețelei de canalizare	6
53	72	Dotarea unităților de învățământ	2
54	73	Amenajarea unui campus școlar	2
55	87	Amenajarea traseelor atractive	0,1
56	18	Înființarea unui serviciu de telemedicină	0,2
57	10	Realizarea unor trasee pentru biciclete (mountainbike)	0,3

58	80	Cursuri <i>A doua șansă</i>	1
59	34	Creșterea eficienței Poliției Locale	0,05
60	39	Regulament de urbanism	0,005

4. Indicatori de realizare a obiectivelor

Obiectiv specific	Direcții de acțiune	Indicator
O.S. 1 Un oraș mai conectat cu locuitorii săi	1.1. Transport	● Lungimea totală de străzi reabilitate/modernizate/construite
		● Kilometri de centură ocolitoare modernizați
		● Numărul de poduri reabilitate
		● Lungimea drumurilor comunale reabilitate/modernizate
	1.2. Regenerare urbană	● Numărul de locuri de parcare amenajate
		● Numărul spațiilor pentru sport amenajate
		● Numărul de locuri de joacă pentru copii
		● Numărul de spații publice amenajate
		● Numărul de puncte de colectare selectivă a deșeurilor date în folosință
		● Lungimea aleilor de promenadă realizate
	1.3. Recreere și sport	● Lungimea sistemelor de iluminat public nou înființate
		● Numărul spațiilor de agrement din oraș
		● Numărul competițiilor sportive organizate
		● Numărul de terenuri de sport multifuncționale
	1.4. Sănătate	● Lungimea traseelor pentru biciclete (mountainbike) realizate
		● Numărul aparatelor medicale noi achiziționate pentru Spital
		● Campanii de prevenție derulate
		● Servicii de asistență medicală la domiciliu funcționale
		● Campanii de informare organizate
	1.5. Îmbunătățirea competitivității mediului privat	● Servicii de telemedicină înființate
● Firme nou înființate în oraș		
● Campanii de informare organizate		
● Terenuri și clădiri concesionate pentru înființarea de firme noi		
● Numărul de persoane ce urmează cursuri de formare profesională sau reconversie		

	1.6. Creșterea competitivității sectorului agricol	● Număr de piețe volante organizate
		● Târguri și expoziții de produse tradiționale organizate
		● Campanii de informare derulate
		● Suprafața centrului de colectare pentru produsele agricole
		● Asociații de producători locali înființate
		● Spații de desfacere amenajate pentru producătorii locali
	1.7. Infrastructură TIC	● Lungimea rețelelor de telecomunicații și electrice relocate în subteran
		● Spații publice cu acces gratuit la internet
	1.8. Administrație publică	● Echipamente achiziționate pentru procesul de digitalizare
		● Departamente din cadrul Primăriei conectate la baza principală de date
		● Numărul persoanelor din cadrul autorității publice care urmează cursuri de formare profesională
		● Documente strategice, studii, planuri, regulamente realizate
● Numărul consultărilor publice organizate		
● Numărul de polițiști locali care urmează cursuri de perfecționare/formare profesională		
● Numărul de camere video instalate pentru monitorizarea spațiului public		
● Servicii publice nou înființate		
● Numărul de clădiri publice eficientizate energetic		
● Numărul de hidranți la nivelul orașului		
● Campanii de informare referitoare la dezastre naturale		

Obiectiv specific	Direcții de acțiune	Indicator
O.S. 2 Un oraș mai verde și mai rezilient	2.1. Infrastructură publică de bază	<ul style="list-style-type: none"> ● Lungimea rețelelor de apă și canalizare modernizate/extinse
		<ul style="list-style-type: none"> ● Lungimea rețelei de iluminat public
		<ul style="list-style-type: none"> ● Numărul corpurilor de iluminat eficiente energetic
		<ul style="list-style-type: none"> ● Lungimea rețelei de gaz metan
	2.2. Mediu urban durabil	<ul style="list-style-type: none"> ● Cantitatea deșeurilor colectate anual
		<ul style="list-style-type: none"> ● Cantitatea deșeurilor reciclate anual
		<ul style="list-style-type: none"> ● Numărul coșurilor de gunoi inteligente montate
		<ul style="list-style-type: none"> ● Lungimea văilor regularizate
		<ul style="list-style-type: none"> ● Numărul dispozitivelor montate pentru monitorizarea calității aerului
		<ul style="list-style-type: none"> ● Campanii de igienizare organizate
		<ul style="list-style-type: none"> ● Numărul spațiilor verzi nou create
		<ul style="list-style-type: none"> ● Suprafața spațiilor verzi modernizate
	2.3. Locuințe de calitate	<ul style="list-style-type: none"> ● Numărul locuințelor ANL construite
		<ul style="list-style-type: none"> ● Numărul clădirilor private eficientizate energetic
		<ul style="list-style-type: none"> ● Numărul campaniilor organizate pentru informarea privitoare la eficientizarea energetică a clădirilor private

Obiectiv specific	Direcții de acțiune	Indicator
O.S. 3 Un oraș interconectat	3.1. Mobilitate urbană	<ul style="list-style-type: none"> • Blocuri de locuințe reabilite energetice
		<ul style="list-style-type: none"> • Serviciu de Transport Public înființat
		<ul style="list-style-type: none"> • Număr de mijloace electrice de transport public achiziționate
		<ul style="list-style-type: none"> • Depou construit
		<ul style="list-style-type: none"> • Număr de stații de alimentare pentru transport public
		<ul style="list-style-type: none"> • Lungimea traseelor de transport public
		<ul style="list-style-type: none"> • Intersecții semaforizate
		<ul style="list-style-type: none"> • Număr de biciclete achiziționate
		<ul style="list-style-type: none"> • Lungimea pistelor de biciclete construite
		<ul style="list-style-type: none"> • Lungimea aleilor pietonale nou înființate
		<ul style="list-style-type: none"> • Numărul stațiilor de încărcare pentru autovehicule electrice
		<ul style="list-style-type: none"> • Plan de Mobilitate Urbană Durabilă realizat
		<ul style="list-style-type: none"> • Regulament de parcare redactat și aplicat

Obiectiv specific	Direcții de acțiune	Indicator
O.S. 4 Un oraș cu resurse umane calificate și resurse sociale îmbunătățite	4.1. Infrastructură socială	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de locuințe sociale construite
		<ul style="list-style-type: none"> • Proiecte de economie socială inițiate
		<ul style="list-style-type: none"> • Centru pentru persoane defavorizate
		<ul style="list-style-type: none"> • Populație care locuiește în locuințe sociale
		<ul style="list-style-type: none"> • Cantine sociale existente

	4.2. Educație	● Activități extrașcolare organizate
		● Programe Școală după școală organizate
		● Campusuri școlare construite
		● Grădinițe cu program prelungit construite
		● Programe de practică școlară organizate
		● Numărul creșelor noi
		● Cursuri pentru completarea studiilor întrerupte organizate
		● Unități de învățământ cu dotări noi

Obiectiv specific	Direcții de acțiune	Indicator
O.S. 5 Un oraș mai atractiv turistic	5.1. Monumente publice	● Numărul monumentelor publice reabilitate
	5.2. Infrastructură culturală	● Numărul activităților culturale organizate
		● Expoziții organizate
	5.3. Turism școlar	● Tabere școlare înființate
	5.4. Promovarea turismului	● Lungimea traseelor pentru drumeții amenajate
		● Lungimea pârtiilor de ski realizate

		<ul style="list-style-type: none"> ● Campanii de promovare turistică organizate
		<ul style="list-style-type: none"> ● Obiective turistice promovate
		<ul style="list-style-type: none"> ● Număr de întâlniri de lucru

5. Sistemul de implementare, monitorizare și evaluare

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului Zlatna pentru perioada 2021-2027 va cuprinde pe lângă procesul de implementare propriu-zis și elemente care să ducă la monitorizarea și evaluarea gradului de realizare și impactului rezultatelor, plecând de la indicatorii de realizare a obiectivelor specifice prezentați în subcapitolul anterior.

Din perspectiva implementării strategiei, procesul ar putea implica câteva activități, cum ar fi:

- Stabilirea unui plan de lucru, ulterior aprobării SIDU prin Hotărâre a Consiliului Local, în vederea implementării acesteia;
- Urmărirea planului de lucru: în condițiile în care ar putea fi numiți responsabili pentru urmărirea procesului de implementare, ar putea fi organizate întâlniri periodice cu aceștia pentru a identifica problemele apărute în implementare, evoluția procesului și soluțiile propuse pentru depășirea problemelor;
- Acordarea unei atenții sporite proiectelor prioritare și identificării finanțărilor existente pentru acestea, dacă ele sunt altele decât cele stabilite în SIDU, precum și perioadelor de disponibilitate ale acestor finanțări în vederea promovării proiectelor prioritare.

Ar trebui urmărit procesul de implementare și stadiul progreselor realizate în soluționarea problemelor identificate în cadrul SIDU sub forma unor rapoarte de monitorizare elaborate de către responsabilii procesului de implementare.

Monitorizarea urmărește modalitățile în care activitățile planificate sunt puse în practică, dacă rezultatele vizate sunt atinse și dacă indicatorii stabiliți sunt realizați.

Evaluarea măsoară efectele implementării SIDU și ale atingerii indicatorilor stabiliți. Procesul de evaluare permite analiza efectelor unei acțiuni și a beneficiilor generate de realizarea unui anumit proiect.

În funcție de evaluările periodice, de modificările legislative sau de modificarea priorităților la nivelul orașului, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană poate suferi modificări sau actualizări.

Bibliografie

Academia Română, Institutul de Lingvistică "Iorgu Iordan", *Dicționar Explicativ al Limbii Române*, ed. a II-a, Univers Enciclopedic, București, 1998.

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite

Bota, Cristian Florin; Ciugudean, Horia; Mircea, Gabriela, *Zlatna de odinioară*, Altip, Alba Iulia, 2013;

Busuioc, Aristița; Căian, Mihaela; Bojonariu, Roxana; Boroneanț, Constanța; Cheval, Sorin; Baci, Mădălina; Dumitrescu, Alexandru, *Scenarii de schimbare a regimului climatic în România pe perioada 2001-2030*, Administrația Națională de Meteorologie.

Cadrul de Referință pentru Orașe Sustenabile

Cocean, Pompiliu, *Geografia regională a României*, Ministerul Educației și Cercetării, Proiectul pentru învățământ rural, București, 2005.

Comisia Europeană, *Annual Report on European SMEs 2018/2019, Research&Development and Innovation by SMEs*, Luxemburg, 2019.

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială - România 2030

Document de politică industrială a României

Lista monumentelor istorice aferente județului Alba

Master Planul pentru dezvoltarea Turismului 2007-2026

Noua Politică Agrară Comună

Noua Politică de coeziune a UE

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă al orașului Zlatna - Zlatna verde

Planul de Dezvoltare al Regiunii Centru 2021-2027

Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030

Raport privind starea factorilor de mediu pe anul 2019 în județul Alba

State of the European territory, ESPON, 2019

Strategia de Dezvoltare a Județului Alba 2021-2027

Strategia de dezvoltare a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară "ITI Moții, Țara de Piatră"

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale acordate de furnizorii publici și privați la nivelul orașului Zlatna, județul Alba, pentru perioada 2020-2025

Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050

Strategia Națională a locuirii

Strategia Națională a României pentru dezvoltarea turismului 2019-2030, vol. 1 și 2

Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România 2018-2027

Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030

Strategia Națională pentru locuri de muncă verzi

Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030

Strategia pentru transport durabil pentru perioada 2007-2013 și 2020, 2030

Tufescu, Ioan, *România*, Editura Științifică și Pedagogică, București, 1974.

Site-uri web:

<https://www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=90c7d98bdc1c40afa9ae610ccfc9ebb9>.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At-risk-of-poverty_rate.

<https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&id=2261&idc=351>

http://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMPS/Rapoarte_si_studii_MMPS/2019_-_Raport_grupuri_vulnerabile_final.pdf.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Persons_living_in_households_with_low_work_intensity.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Material_deprivation.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_material_deprivation_and_economic_strain.

<http://www.just.ro/en/registrul-national-ong/>.

<https://mabee.infp.ro/despre-cutremurele-din-romania/harta-cutremurelor-din-romania>.

http://www.mmediu.ro/beta/wp-content/uploads/2013/05/2013-05-20_Lista_valorile_nationale_factorilor_emisie.pdf.

<http://www.mmediu.ro/beta/domenii/schimbari-climatice/eu-ets/>.

www.mfinante.gov.ro

<https://www.listafirme.ro>

<https://termene.ro>

www.europa.eu

www.maps.google.ro

www.comune.ro

www.primaria-zlatna.ro

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>.

https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/2021_2027/.

https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/future-cap_ro.

<http://rfsc.eu/about/>.

www.covasnamedia.ro

www.motiitaradepiatra.ro

<https://www.eea.europa.eu/ro/themes/climate/about-climate-change>

www.ccp.org

www.adrcentru.ro

www.mfe.gov.ro

www.viziteazazlatna.ro

Index tabele

Tabelul nr. 1 - Numărul unităților administrativ-teritoriale la nivelul Regiunii de Dezvoltare Centru în anul 2021	25
Tabelul nr. 2 - Distribuția suprafeței UAT, pe localități	33
Tabelul nr. 3 - Împărțirea suprafeței administrative, după forma de proprietate	34
Tabelul nr. 4 - Evoluția situației suprafețelor de teren pe categorii de folosință	34
Tabelul nr. 5 - Evoluția fondului locativ din orașul Zlatna în perioada 2012-2020	36
Tabelul nr. 6 - Evoluția populației orașului Zlatna după domiciliu, pe sexe	38
Tabelul nr. 7 - Populația județului Alba și a orașului Zlatna după domiciliu, pe grupe de vârstă, la 1 ianuarie 2021	40
Tabelul nr. 8 - Populația stabilă a orașului Zlatna, după etnie	42
Tabelul nr. 9 - Populația stabilă a orașului Zlatna, după limba maternă	44
Tabelul nr. 10 - Populația stabilă a orașului Zlatna, după cultul religios	44
Tabelul nr. 11 - Populația stabilă a orașului Zlatna, pe sexe și stare civilă	45
Tabelul nr. 12 - Mișcarea naturală a populației	46
Tabelul nr. 13 - Cauze de deces la nivelul județului Alba	47
Tabelul nr. 14 - Încadrarea personalului didactic-2020-2021	49
Tabelul nr. 15 - Încadrarea elevilor înscriși și a absolvenților	49
Tabelul nr. 16 - Situația rezultatelor la testările naționale (clasa a VIII-a)	49
Tabelul nr. 17 - Situația rezultatelor la bacalaureat (clasa a XII-a)	50
Tabelul nr. 18 - Situația statistică a burselor școlare	50
Tabelul nr. 19 - Populația ocupată, pe activități ale economiei naționale la nivelul județului Alba	50
Tabelul nr. 20 - Persoane care au lucrat în agricultură, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	51
Tabelul nr. 21 - Numărul mediu al salariaților pe județ și oraș	51
Tabelul nr. 22 - Câștigul salarial nominal mediu net lunar la nivel județean.	52
Tabelul nr. 23 - Câștigul salarial nominal mediu net lunar la nivel județean, pe activități ale economiei naționale (secțiuni și diviziuni) - an 2020	53
Tabelul nr. 24 - Situația șomerilor la nivelul orașului Zlatna și la nivel județean	54
Tabelul nr. 25 - Raport grupuri vulnerabile - an 2019	55
Tabelul nr. 26 - Structura rețelei de drumuri, trotuare și parcări	61
Tabelul nr. 27 - Detalierea structurii rețelei de drumuri	63
Tabelul nr. 28 - Tipuri de utilizatori ai serviciilor de alimentare cu apă	65
Tabelul nr. 29 - Consumul de apă potabilă în perioada 2016-2021	65
Tabelul nr. 30 - Infrastructura rețelei de iluminat public	66
Tabelul nr. 31 - Consumuri de energie	67
Tabelul nr. 32 - Bugetul orașului Zlatna pentru asistență socială	68
Tabelul nr. 33 - Unități sanitare pe categorii	69

Tabelul nr. 34 - Infrastructura de învățământ din orașul Zlatna în anul 2021.....	70
Tabelul nr. 35 - Numărul de clase pe unități de învățământ	70
Tabelul nr. 36 - Infrastructura de învățământ	71
Tabelul nr. 37 - Infrastructura culturală	71
Tabelul nr. 38 - Fondul de carte disponibil și numărul de cititori	72
Tabelul nr. 39 - Numărul locuințelor după forma de proprietate.....	72
Tabelul nr. 40 - Suprafața locuibilă existentă	72
Tabelul nr. 41 - Locuințe terminate în cursul anului, pe surse de finanțare	72
Tabelul nr. 42 - Repartiția spațiilor verzi.....	79
Tabelul nr. 43 - Punctajul obținut de România pe baza celor 4 componente pentru prima categorie de indicatori cu o pondere de 40% - emisii de gaze cu efect de seră	83
Tabelul nr. 44 - Punctajul obținut de România pe baza celor 4 componente pentru a doua categorie de indicatori cu o pondere de 20% - energie regenerabilă	84
Tabelul nr. 45 - Punctajul obținut de România pe baza celor 4 componente pentru a treia categorie de indicatori – consumul de energie	84
Tabelul nr. 46 - Punctajul obținut de România pe baza celor 4 componente pentru a patra categorie de indicatori – politici cu privire la climă	85
Tabelul nr. 47 - Situația firmelor active la nivelul UAT Zlatna (an fiscal 2020)	90
Tabelul nr. 48 - Monumente istorice	93
Tabelul nr. 49 - Structuri de primire turistică	94
Tabelul nr. 50 - Capacitatea de cazare turistică existentă.....	94
Tabelul nr. 51 - Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică	94
Tabelul nr. 52 - Suprafața fondului funciar după modul de folosință	96
Tabelul nr. 53 - Exploatații agricole și suprafața, pe categorii de folosință (număr)	97
Tabelul nr. 54 - Exploatații agricole și suprafața, pe categorii de folosință (hectare)	97
Tabelul nr. 55 - Exploatații agricole (număr) după modul de deținere a suprafeței agricole	98
Tabelul nr. 56 - Exploatații agricole (număr) după modul de deținere a suprafeței agricole, care utilizează terenul arabil	98
Tabelul nr. 57 - Exploatații agricole (număr) pe clase de mărime a terenului arabil.....	98
Tabelul nr. 58 - Suprafețe cultivate cu principalele tipuri de culturi	99
Tabelul nr. 59 - Suprafețe cultivate cu principalele tipuri de culturi fructifere	99
Tabelul nr. 60 - Suprafețe cultivate cu tipuri de plantații viticole.....	99
Tabelul nr. 61 – Efective de animale pe specii.....	100
Tabelul nr. 62 - Situația veniturilor și cheltuielilor (2014-2020)	103
Tabelul nr. 63 - Persoane condamnate/sanționate definitiv aflate în penitenciare.....	105
Tabelul nr. 64 - POR CENTRU 2021-2027 – varianta noiembrie 2021.....	161
Tabelul nr. 65 - POT 2021-2027 – varianta noiembrie 2021.....	163
Tabelul nr. 66 - PODO 2021-2027 – varianta octombrie 2020.....	166
Tabelul nr. 67 - POCIDIF 2021-2027 – varianta noiembrie 2021	168
Tabelul nr. 68 - POS 2021-2027 – varianta noiembrie 2021.....	175

Tabelul nr. 69 - POEO 2021-2027 – varianta noiembrie 2021	182
Tabelul nr. 70 - POIDS 2021-2027 – varianta octombrie 2021	193
Tabelul nr. 71 - POTJ 2021-2027 – varianta octombrie 2020	194

Index figuri

Figura nr. 1 - Numărul municipiilor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Centru în anul 2021 (comparație).....	25
Figura nr. 2 - Numărul orașelor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Centru în anul 2021 (comparație)	26
Figura nr. 3 – Numărul comunelor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Centru în anul 2021 (comparație)	26
Figura nr. 4 – Regiunile de Dezvoltare de la nivel național și componența fiecăreia	27
Figura nr. 5 – Localitățile componente ale orașului Zlatna	32
Figura nr. 6 - Evoluția fondului locativ din orașul Zlatna în perioada 2012-2020	36
Figura nr. 7 - Harta ADI <i>Moții, Țara de Piatră</i>	37
Figura nr. 8 - Evoluția populației județului Alba și a orașului Zlatna după domiciliu	38
Figura nr. 9 - Evoluția populației orașului Zlatna după domiciliu, pe sexe (procentual).....	39
Figura nr. 10 - Populația orașului Zlatna după domiciliu, la 1 ianuarie 2021, pe grupe de vârstă	40
Figura nr. 11 - Situația plecărilor-stabilirilor de domiciliu la nivelul județului Alba.....	40
Figura nr. 12 - Situația plecărilor-stabilirilor de domiciliu la nivelul orașului Zlatna	41
Figura nr. 13 - Situația plecărilor-stabilirilor de reședință la nivelul județului Alba	41
Figura nr. 14 - Situația plecărilor-stabilirilor de reședință la nivelul orașului Zlatna	42
Figura nr. 15 - Populația stabilă a orașului Zlatna, pe sexe și stare civilă.....	45
Figura nr. 16 - Situația nașcuților vii și decedaților la nivelul orașului Zlatna	46
Figura nr. 17 - Situația evolutivă a personalului medico-sanitar din orașul Zlatna	48
Figura nr. 18 - Salariați ai orașului Zlatna în raport cu numărul mediu de la nivel județean .	51
Figura nr. 19 - Evoluția câștigului salarial nominal mediu net lunar la nivel județean	52
Figura nr. 20 - Evoluția situației șomerilor la nivelul orașului Zlatna și la nivel județean	54
Figura nr. 21 - Ponderea șomerilor la nivelul orașului Zlatna și la nivel județean	54
Figura nr. 22 - Ponderea persoanelor expuse riscului de sărăcie în anul 2019	59
Figura nr. 23 – Componentele indexului de performanță al schimbărilor climatice (an 2021)	82
Figura nr. 24 - Evoluția sosirilor turiștilor în structuri de primire turistică	95
Figura nr. 25 - Organigrama Primăriei Orașului Zlatna.....	102
Figura nr. 26 - Vârsta respondenților.....	106
Figura nr. 27 - Genul respondenților	107
Figura nr. 28 - Nivelul de educație al respondenților	108
Figura nr. 29 - Ocupația respondenților	108
Figura nr. 30 - Locația respondenților	108
Figura nr. 31 - Cadrul natural	109
Figura nr. 32 - Spații verzi.....	109
Figura nr. 33 - Facilități pentru sport și timp liber.....	110

Figura nr. 34 - Infrastructura de sănătate.....	111
Figura nr. 35 - Infrastructura educațională	112
Figura nr. 36 - Forța de muncă și formarea profesională	112
Figura nr. 37 - Infrastructură socială și incluziune socială	113
Figura nr. 38 - Infrastructura rutieră	114
Figura nr. 39 - Mobilitatea urbană	115
Figura nr. 40 - Infrastructura de utilități	115
Figura nr. 41 - Infrastructura de telecomunicații	116
Figura nr. 42 - Infrastructura pentru situații de urgență	117
Figura nr. 43 - Infrastructura de cultură și evenimentele culturale	117
Figura nr. 44 - Infrastructura de locuire.....	118
Figura nr. 45 - Eficiența energetică a clădirilor publice și private	119
Figura nr. 46 - Calitatea factorilor de mediu	119
Figura nr. 47 - Gestionarea deșeurilor	120
Figura nr. 48 - Economia din oraș.....	121
Figura nr. 49 - Turism și infrastructură turistică.....	122
Figura nr. 50 - Agricultură	122
Figura nr. 51 - Administrația publică	123
Figura nr. 52 - Ordinea publică și siguranța orașului.....	124
Figura nr. 53 - Digitalizarea serviciilor publice	124